

## ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟΘ΄

Τετάρτη 25 Αυγούστου 2021

#### ΘΕΜΑΤΑ

##### A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Χ. Μπουκώρου, σελ. 18131

2. Ειδική Ημερήσια Διάταξη:

Συζήτηση κατόπιν αιτήματος του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, σύμφωνα με το άρθρο 142Α του Κανονισμού με αντικείμενο την ενημέρωση του Σώματος για τη διαχείριση των καταστροφικών πυρκαγιών και για τα μέτρα αποκατάστασης», σελ. 18093 - 18131

3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 18093, 18098, 18101, 18109, 18112, 18114, 18116, 18118, 18120, 18123, 18127, 18129, 18130

##### B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κατάθεση σχεδίων νόμων:

i. Οι Υπουργοί Εξωτερικών, Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατέθεσαν στις 19.8.2021 σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου Τροποποίησης της Συμφωνίας για το Πρόγραμμα Συνεργασίας Διμερούς Αναπτυξιακής Βοήθειας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αλβανίας, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 20 Δεκεμβρίου του 2001», σελ. 18131

ii. Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών, οι Υπουργοί Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων κατέθεσαν στις 19.8.2021 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας για τη λήξη ισχύος των Διμερών Επενδυτικών Συμφωνιών μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης», σελ. 18131

iii. Οι Υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού και Επικρατείας, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών και Εσωτερικών, καθώς και ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη κατέθεσαν στις 23.8.2021 σχέδιο νόμου: «Κύρωση: α) της από 5.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου « Έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου πυρκαγιών» (Α΄ 138) και β) της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου» Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις», σελ. 17131

iii. Οι Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Επικρατείας, καθώς και Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών και Εσωτερικών κατέθεσαν σήμερα, 28 Αυγούστου 2021, σχέδιο νόμου: «Αναμόρφωση διαδικασιών απελάσεων και επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, προσέλκυση επενδυτών και ψηφιακών νομάδων, ζητήματα αδειών διαμονής και δια-

δικασιών χορήγησης διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη», σελ. 18131

##### ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ., σελ. 18093 - 18131

##### ΟΜΙΛΗΤΕΣ

##### A. Επί της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης:

ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ Γ. , σελ. 18114, 18129

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 18109, 18111, 18112, 18114, 18127

ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ Φ. , σελ. 18103, 18119, 18123, 18125

ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Δ. , σελ. 18106, 18126, 18127

ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ Κ. , σελ. 18093, 18098, 18100,

18109, 18116, 18118,

18119, 18123, 18124

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 18098

ΤΣΙΠΡΑΣ Α. , σελ. 18098, 18100, 18101, 18120, 18121, 18123, 18124

##### B. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 18093, 18098, 18101, 18109, 18112, 18114, 18116, 18118, 18120, 18123, 18127, 18129, 18130

##### ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. , σελ. 18101, 18118

ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. , σελ. 18119

ΚΟΥΒΕΛΑΣ Δ. , σελ. 18101

ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. , σελ. 18112

ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Α. , σελ. 18111

ΠΛΕΥΡΗΣ Α. , σελ. 18101, 18120, 18121

ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ Π. , σελ. 18118

ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 18118

ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Δ. , σελ. 18109

# ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

## ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

### ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

#### ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

#### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟΘ'

Τετάρτη 25 Αυγούστου 2021

Αθήνα, σήμερα στις 25 Αυγούστου 2021, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11.07' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ**.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας)**: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Θα σας ενημερώσω, πριν την ανάγνωση της ειδικής ημερήσιας διάταξης ότι σήμερα και την άλλη εβδομάδα -την άλλη εβδομάδα επί τριήμερον- θα γίνονται μοριακά τεστ για τη διάγνωση του κορωνοϊού. Αντιλαμβάνεστε ότι ξεκινάμε τις εργασίες μας με πείσιμονα αντιμετώπιση μιας πείσιμονος πανδημίας. Και πιστεύω πως τελικά το δικό μας πείσιμα και η δική μας πειθαρχία θα το νικήσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

#### ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Η ειδική ημερήσια διάταξη έχει θέμα: «Συζήτηση, κατόπιν αιτήματος του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, σύμφωνα με το άρθρο 142Α του Κανονισμού της Βουλής, με αντικείμενο την ενημέρωση του Σώματος για τη διαχείριση των καταστροφικών πυρκαγιών και τα μέτρα αποκατάστασης».

Συνεδριάζουμε σήμερα μετά από σχετικό αίτημα του Πρωθυπουργού που απεστάλη την Πέμπτη 12 Αυγούστου και γνωστοποιήθηκε στους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων της Αντιπολίτευσης όπως ορίζει το άρθρο 142Α του Κανονισμού.

Όπως ξέρετε, αυτή η συζήτηση προβλέπεται να είναι σύντομη. Ωστόσο για λόγους καλύτερης οργάνωσης της συζήτησης, λόγω της σημασίας και της βαρύτητας που κάθε φορά έχουν προφανώς τα θέματα αυτών των συζητήσεων, όπως και τώρα, δεχόμαστε σύμφωνα με μια πρακτική που ακολουθούμε οι χρόνοι ομιλίας του Πρωθυπουργού και των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων της Αντιπολίτευσης να διευρύνονται εις τρόπον, ώστε ο Πρωθυπουργός να ομιλεί στην πρωτολογία του για σαράντα λεπτά, στη δευτερολογία του για είκοσι λεπτά και στην τριτολογία του για είκοσι λεπτά. Οι Πρόεδροι των λοιπών Κοινοβουλευτικών Ομάδων να λάβουν τον λόγο στην πρωτολογία τους για είκοσι λεπτά και στη δευτερολογία τους για δώδεκα λεπτά. Με τον τρόπο αυτό διευρύνουμε τη συζήτηση από μία σε τέσσερις ώρες.

Παρακαλώ για την τήρησή τους, ιδιαίτερα γιατί σήμερα, που θα έχουμε ένα περιθώριο για μια ελαφρά διεύρυνση -με κεφαλαία γράμματα η λέξη ελαφρά- και αυτής της αύξησης, ο κύριος Πρωθυπουργός έχει μία πολύ σοβαρή συνάντηση με τον Επίτροπο Διαχείρισης Κρίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις τέσσερις η ώρα. Άρα, θα πρέπει νωρίτερα να έχουμε τελειώσει.

Ερωτώ το Σώμα: Δέχεστε την κατά τα ειωθότα διεξαγωγή

αυτής της συζήτησης;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ**: Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας)**: Το Σώμα δέχεται. Η πρόταση γίνεται δεκτή ομοφώνως.

Καλώ στο Βήμα τον Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη. (Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης)**: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Το ζήτημα δεν είναι μόνο ο χρόνος τον οποίον θα αξιοποιήσουμε για να συζητήσουμε το ζήτημα που κυριάρχησε στην επικαιρότητα τον τελευταίο μήνα. Αναφέρομαι προφανώς, στις καταστροφικές πυρκαγιές που έπληξαν την πατρίδα μας.

Εξίσου σημαντική διάσταση πιστεύω θα είναι και η ποιότητα της συζήτησης, αν καταφέρουμε σήμερα να απαντήσουμε με ειλικρίνεια σε πραγματικά ερωτήματα τα οποία θέτουν οι πολίτες, αλλά και η Αντιπολίτευση και αν έχουμε τη δυνατότητα για ένα θέμα τόσο εθνικών διαστάσεων να καταλήξουμε τουλάχιστον σε κάποιους άξονες συμφωνίας για το πώς θα αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα των δασικών πυρκαγιών από εδώ και στο εξής. Η μεγάλη πρόκληση που η κλιματική κρίση μάς επιβάλλει είναι να δρομολογήσουμε πολιτικές για την αντιμετώπισή της.

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω λέγοντας ότι, καθώς στην πατρίδα μας εξακολουθεί να ελλοχεύει ο κίνδυνος μεγάλων πυρκαγιών, η σκέψη μας και πιστεύω η σκέψη όλων μας στρέφεται σε εκείνους και σε εκείνες που ακόμα μάχονται ή μένουν σε επιφυλακή στην πρώτη γραμμή, στην Πολιτική Προστασία και στην Πυροσβεστική, στις Ένοπλες Δυνάμεις, στην Αστυνομία, στην Αυτοδιοίκηση, αλλά και στους εθελοντές μας παντού στη χώρα. Στις χιλιάδες ανθρώπινες ζωές που προστατεύθηκαν μέσα στη λάιλαπα αποτυπώνεται η αφοσίωσή τους, στην καταπόνησή τους, η αυτοθυσία τους και στα όσα χάσαμε, όλα όσα καλούμαστε να αναστήσουμε και θα τα αναστήσουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Όπως σας είπα, προσδοκώ η σημερινή συζήτηση να διαφέρει από τις συνήθεις κοινοβουλευτικές αναμετρήσεις και το θέμα της είναι πράγματι ένα πρόβλημα όχι απλά εθνικών, αλλά παγκοσμίων διαστάσεων, με μία σημασία που υπερβαίνει τις κομματικές θεωρήσεις και με κοινό ζητούμενο τις απαντήσεις σε τέσσερα ερωτήματα που απασχολούν τους πολίτες.

Ερώτημα πρώτο: Είχαμε προετοιμαστεί, όπως έπρεπε για τις φετινές πυρκαγιές;

Ερώτημα δεύτερο: Τι πήγε καλά και τι πήγε λάθος στη μάχη με τις φλόγες;

Ερώτημα τρίτο: Πώς θα στηριχθούν από δω και στο εξής οι τοπικές κοινωνίες και οι πληγέντες από τις πυρκαγιές;

Ερώτημα τέταρτο και ίσως πιο ουσιαστικό: Με ποιους τρόπους θα αντιμετωπίσουμε μεσομακροπρόθεσμα τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης;

Θα επιχειρήσω, λοιπόν, σήμερα να απαντήσω με ειλικρίνεια στα τέσσερα αυτά ερωτήματα.

Ερώτημα, λοιπόν, πρώτο: Πόσο είχαμε προετοιμαστεί για αυτήν την αντιπυρική περίοδο; Εδώ η εικόνα πιστεύω ότι είναι αρκετά σαφής, με τα θετικά της και με τα αρνητικά της. Σε μία πύρινη επίθεση, που η χώρα είχε να βιώσει πολλά χρόνια, κατορθώσαμε να μην θρηνηθούμε θύματα, αν και χάσαμε τον Βασίλη, έναν ηρωικό εθελοντή. Προστατέψαμε χιλιάδες συμπολίτες μας. Όμως καταστράφηκαν περιουσίες, ευτυχώς όχι τόσες όσες το μέγεθος της φωτιάς θα μας έκανε να περιμένουμε, αλλά καταστράφηκε ένα πολύ μεγάλο κομμάτι δασικού πλούτου, λίγο παραπάνω από ένα εκατομμύριο στρέμματα πρασίνου.

Και αυτό είναι το μικρό κόστος της περιβαλλοντικής αλλαγής, που φέτος συνδυάστηκε με έναν επίπονο καύσωνα και άπλωσε τις φωτιές του σε ολόκληρη τη Μεσόγειο. Θυμίζω ότι δεν βρέθηκε μόνο η Ελλάδα αντιμετώπιση με καταστροφικές πυρκαγιές. Βρέθηκε η Τουρκία, βρέθηκε η Ιταλία, βρέθηκε η Αλγερία, όπως σε προηγούμενα χρόνια είχε βρεθεί η Πορτογαλία και η Ισπανία. Είναι βέβαιον, όμως, ότι το φετινό καλοκαίρι κατέστη πολύ πιο δύσκολο στη διαχείρισή του, γιατί αυτός ο παρατεταμένος καύσωνας, ένας καύσωνας που είχαμε να βιώσουμε στη χώρα μας από το 1987, μετέτρεψε ουσιαστικά όλα μας τα δάση σε πυριταποθήκες.

Ακριβώς γι' αυτό και επειδή είχαμε προνοήσει να επενδύσουμε στην Πολιτική Προστασία, καταφέραμε και την μετατρέψαμε, μέσα σε ένα σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, από μία αδρανή υπηρεσία σε ένα εγκαταλειμμένο γραφείο, σε μία εκ θεμελιών αξιόμαχη κρατική ενόχληση, με υποδομές, προσωπικό, προϋπολογισμό και σχέδιο. Και όσοι αμφιβάλλουν γι' αυτό, ας προσπαθήσουν απλά να θυμηθούν το όνομα και το έργο του προκατόχου του Νίκου Χαρδαλιά. Εγώ, πάντως, δεν το θυμάμαι και δεν νομίζω ότι το θυμούνται ούτε η πλειοψηφία των Βουλευτών, η οποία είναι σήμερα σε αυτήν την Αίθουσα.

Έγιναν, λοιπόν, πολύ σημαντικά πράγματα στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας. Ενεργοποιήθηκε το «112», κάτι το οποίο αποτελούσε μια προσωπική μου προεκλογική δέσμευση -μετά την τραυματική εμπειρία την οποία η χώρα βίωσε το 2018- και το «112» απέδειξε την αξία του. Η Πυροσβεστική πριν από αυτήν την αντιπυρική περίοδο ενισχύθηκε με νέα στελέχη, με νέα οχήματα και ενισχύθηκε, ναι, και με εναέρια μέσα για τα οποία τόσο συζήτηση έγινε. Συγκεκριμένα, ενισχύθηκε με εβδομήντα τέσσερα εναέρια μέσα, εξήντα εννέα εμπλεκόμενα, συν πέντε τα οποία είναι ιδιοκτησία του Πυροσβεστικού Σώματος.

Αυτά είναι τα εναέρια μέσα τα οποία ήταν στη διάθεσή μας φέτος το καλοκαίρι και είναι περισσότερα από κάθε άλλη φορά. Το αν ήταν αρκετά ή όχι, είμαι διατεθειμένος να το συζητήσω, αλλά δεν μπορεί να αμφισβητηθεί κανείς ότι η χώρα είχε προνοήσει να εξοπλιστεί με περισσότερα εναέρια μέσα, κάποια εκ των οποίων, μάλιστα, δοκιμάστηκαν και για πρώτη φορά, όπως οι γνωστοί πια σε όλους τράκτορες, μικρά δηλαδή, ευέλικτα αεροσκάφη τα οποία μπορούν να κουβαλούν σημαντική ποσότητα νερού για το βάρος τους και τα οποία απεδείχθησαν εξαιρετικά χρήσιμα στην πρώτη προσβολή μιας δασικής πυρκαγιάς. Θα επανέλθω σε αυτό το θέμα στη συνέχεια.

Ταυτόχρονα, είχαμε προνοήσει να καθαρίσουμε, να παρέμβουμε, σε είκοσι μία, συγκεκριμένα, επικίνδυνες περιοχές, οι οποίες είχαν χαρακτηριστικά τα οποία προσομοίαζαν με την περίπτωση του Ματιού, περιπτώσεις, δηλαδή, οικισμών που ήταν πολύ κοντά σε δάση, εκεί δηλαδή όπου υπάρχει αυτή η πολύ προβληματική ώσμωση μεταξύ του δασικού περιβάλλοντος και του δομημένου περιβάλλοντος. Μάλιστα, εγώ ο ίδιος συμμετείχα σε μία τηλεδιάσκεψη με δεκαοκτώ δημάρχους -αυτή έγινε στις 24 Μαΐου του 2021- όπου κατέστησα τότε απολύτως σαφές ότι πρέπει όλοι μαζί να δουλέψουμε -κεντρικό κράτος, αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού- προκειμένου να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε ότι με παρεμβάσεις που θα γίνουν εντός αυτών των οικισμών θα μπορέσουμε να μειώσουμε την ποσότητα της καύσιμης ύλης, όσο αυτό ήταν εφικτό, αλλά να έχουμε και σχέδια διαφυ-

γής, έτσι ώστε στην απευκαία περίπτωση που χρειάζεται να εκκενώσουμε έναν τέτοιο οικισμό, να μπορούμε να διεκπεραιώσουμε αυτήν τη σύνθετη διαδικασία εντός σύντομου χρονικού διαστήματος και με την απαραίτητη τάξη.

Και, πράγματι, αυτές οι παρεμβάσεις έγιναν. Αναφέρω ενδεικτικά δύο περιπτώσεις οικισμών: Η μία είναι η Ιπποκράτειος Πολιτεία, όπου η φωτιά έφτασε στα όρια της Ιπποκράτειος Πολιτείας. Δεν μπήκε, όμως, ουσιαστικά μέσα στον οικισμό, ακριβώς επειδή είχαμε προνοήσει να γίνουν οι σχετικοί καθαρισμοί. Και βέβαια για πρώτη φορά υπήρχε οδός διαφυγής στην Ιπποκράτειο Πολιτεία, καινούργια οδός διαφυγής, έτσι ώστε οι δημότες να μπορέσουν να απομακρυνθούν με ασφάλεια και με ταχύτητα.

Η δεύτερη περιοχή, η οποία και αυτή απελήθη από την πυρκαγιά, είναι μια περιοχή που σας είναι πολύ οικεία, κύριε Τσίπρα. Και αναφέρομαι στο Σούνιο. Αναφέρομαι στο Σούνιο, συγκεκριμένα, επειδή όπως έχετε διαπιστώσει, πια, εάν κινηθείτε κατά μήκος του δρόμου που συνδέει το Σούνιο με το Λαύριο υπάρχουν δύο οδοί διαφυγής με ταμπέλες προς τη θάλασσα, που υποδεικνύουν στους πολίτες πώς θα μπορέσουν να φτάσουν στη θάλασσα σε περίπτωση που χρειαστεί να απομακρυνθούν, σε μια περιοχή πολύ δύσκολη, καθώς περιβάλλεται από δάσος και η μόνη διέξοδος μπορεί να είναι η θάλασσα.

Αυτά, λοιπόν, όλα έγιναν και είχαν το αποτέλεσμα να περιορίσουν σχετικά την καταστροφή της περιουσίας σε σπίτια τα οποία βρέθηκαν είτε εντός του δάσους είτε περιελάμβαναν. Πραγματικότητα είναι ότι παρά την ένταση και το μέγεθος των φωτιών που κληθήκαμε να διαχειριστούμε, κανείς οικισμός δεν κήκε ολοσχερώς. Πετύχαμε, λοιπόν, στον στόχο μας να προστατεύσουμε την ανθρώπινη ζωή, πετύχαμε στον στόχο μας να προστατεύσουμε τους οικισμούς, πετύχαμε στον στόχο μας να προστατεύσουμε τις κρίσιμες υποδομές. Πολύ λίγοι γνωρίζουν την τεράστια προσπάθεια η οποία κατεβλήθη, ειδικά στη φωτιά της Βαρυμύμης, ώστε να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε την ηλεκτροδότηση του Λεκανοπεδίου.

Θέλω επίσης να ευχαριστήσω θερμά τα στελέχη και του ΑΔΜΗΕ και του ΔΕΔΔΗΕ, διότι κατέβαλαν υπεράνθρωπες προσπάθειες έτσι ώστε να μην έχουμε απώλειες ως προς την ηλεκτροδότηση της Αθήνας, καθώς κάποια στιγμή η φωτιά έφτασε πάρα πολύ κοντά σε εξαιρετικά κρίσιμες υποδομές στο Κρουονέρι και στον Άγιο Στέφανο.

Κληθήκαμε, όμως, φέτος το καλοκαίρι, τις πρώτες μέρες του Αυγούστου, να διαχειριστούμε χίλιες διακόσιες εβδομήντα εννέα πυρκαγιές, σχεδόν εξήντα την ημέρα, σε πολλά διαφορετικά σημεία ταυτόχρονα. Πολλές, το ξέρουμε πια, ήταν προϊόν εμπρησμού.

Το σημαντικότερο, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει να κάνει με το γεγονός ότι αυτές οι φωτιές φέτος είχαν κάποια διαφορετικά χαρακτηριστικά από φωτιές που κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε τα περασμένα έτη. Το εξηγεί και η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, αλλά και οι επιστήμονες. Δεν θέλω να διαβάσω περίπλοκες τεχνικά αναρτήσεις.

Το βέβαιο, όμως, είναι ότι αυτό το οποίο βλέπαμε όλοι από τους τηλεοπτικούς δέκτες, το αντιμετωπίζαν και οι πυροσβέστες στο πεδίο. Εσωτερικοί στρόβιλοι της φωτιάς την αναπαρήγαγαν, με αποτέλεσμα οι φλόγες να σβήνουν πολύ πιο δύσκολα ακόμα και όταν δεχόντουσαν ριπές νερού από τα αεροσκάφη. Και το καλύτερο παράδειγμα αυτής της πραγματικότητας ήταν η τελευταία φωτιά, την οποία κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε στα Βίλια.

Στα Βίλια ενεργοποιήθηκε ολόκληρος ο κρατικός μηχανισμός. Έγιναν εκατοντάδες ρίψεις νερού από αεροσκάφη. Κινητοποιήθηκαν πρακτικά όλες οι δυνάμεις της Πυροσβεστικής του Λεκανοπεδίου, συμπεριλαμβανομένων των δυνάμεων που ήρθαν να μας υποστηρίξουν από το εξωτερικό. Και παρά ταύτα, παρά την πολύ μεγάλη αυτή προσπάθεια, χρειαστήκαμε τρεις μέρες για να οριοθετήσουμε τη φωτιά.

Έγινε κάποιο λάθος; Αν πιστεύετε ότι έγινε κάποιο λάθος, να μας το υποδείξετε. Δεν έκαναν οι πυροσβέστες καλά τη δουλειά τους; Δεν ήξεραν οι πιλότοι πού πετούσαν το νερό; Δεν υπήρχε συντονισμός; Ελάτε να μας πείτε, λοιπόν, και να μας υποδείξετε πού ακριβώς έγινε το λάθος στη συγκεκριμένη πυρκαγιά.

Η πραγματικότητα, όμως, είναι ότι κληθήκαμε να αντιμετωπί-

σουμε φωτιές με πολύ διαφορετικά χαρακτηριστικά, εντός δασών, στα οποία συχνά δεν υπήρχε καμμία απολύτως πρόσβαση από κανέναν δασικό δρόμο, δάση τα οποία είχαν μείνει απεριποίητα για δεκαετίες. Και η αλήθεια είναι ότι αυτές οι φωτιές όταν ξεφεύγουν από τη δυνατότητα παρέμβασης της πρώτης προσβολής, γίνονται εξαιρετικά δύσκολες στη διαχείρισή τους.

Θέλω επίσης να θυμίσω -επειδή έχω ακούσει πολλά υποτιμητικά σχόλια για την Πυροσβεστική, σχόλια πολύ άδικα για τους ανθρώπους οι οποίοι δίνουν τη μάχη στο πεδίο και την έδωσαν πολλές φορές χωρίς να μπορέσουν καν να ξεκουραστούν, χωρίς να κοιμηθούν, έμεναν μέρες άγρυπνοι-, ότι αυτή η Πυροσβεστική κατάφερε και έλεγε εν τη γενέσει τους τη συντριπτική πλειοψηφία των πυρκαγιών. Όλες οι πυρκαγιές, για τις οποίες δεν ακούμε τίποτα, είναι πυρκαγιές οι οποίες σβήστηκαν στην αρχή. Δυστυχώς όμως, και αυτή είναι η πραγματικότητα, κάποιες ξέφυγαν και βρεθήκαμε αντιμέτωποι με μια πραγματικότητα, να πρέπει να διαχειριζόμαστε τέσσερις μεγάλες πυρκαγιές σε διαφορετικά σημεία της χώρας, μια ένταση ενός φαινομένου που ξεπέρασε πολλά από τα οχυρά μας. Το φαινόμενο ξεπέρασε την προετοιμασία την οποία έχουμε κάνει.

Το είπα πολύ ανοιχτά, πολύ καθαρά. Είχαμε προετοιμαστεί καλύτερα απ' ό,τι άλλες χρονιές. Αυτή η προετοιμασία εμφανώς δεν ήταν αρκετή για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε την ένταση αυτού του φαινομένου και το αποτέλεσμα είναι αυτό για το οποίο σας μίλησα, δηλαδή ότι μπορεί μεν να είχαμε λιγότερες κατεστραμμένες περιοχές σε σχέση με αυτό το οποίο μπορεί κάποιος να περίμεναν, βλέποντας την έκταση της φωτιάς, χάσαμε όμως παραπάνω από ένα εκατομμύριο στρέμματα δάσους. Και αυτό σίγουρα είναι κάτι το οποίο μας υποχρεώνει να δούμε σε λεπτομέρεια τι πήγε λάθος και κυρίως, τι μπορούμε να κάνουμε καλύτερα από εδώ και στο εξής.

Όπως σας είπα η αυτοθυσία των πυροσβεστών μας και των εθελοντών μας υπήρξε ανεπανάληπτη, αλλά δεν έλειψαν τα λάθη. Αποδεικνύεται ότι μόνο η φύση δεν κάνει λάθη. Οι φετινές πυρκαγιές, όπως σας είπα, αν μας δίδαξαν κάτι είναι ότι απόλυτη προτεραιότητα ως προς τη διαχείριση της πυρκαγιάς, διαχείριση του φαινομένου -θα έρθω στη συνέχεια στα προληπτικά μέτρα τα οποία πρέπει να λαμβάνονται εντός των δασών-, είναι ότι η πρώτη επέμβαση είναι απολύτως κρίσιμη.

Όπως έχει δηλώσει ανοιχτά και ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη και ο Υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας, αν ανατρέξει κάποιος στην αλληλουχία των γεγονότων των δύσκολων ημερών αυτού του Αυγούστου, θα διαπιστώσει ότι το μεγάλο πρόβλημα το οποίο κληθήκαμε να διαχειριστούμε, ξεκίνησε δυστυχώς, από την αναζωπύρωση της πυρκαγιάς της Βαρυμπόμης.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες είχαν τη βεβαιότητα ότι η φωτιά αυτή είχε οριοθετηθεί, κατευθύνθηκαν εκείνη τη στιγμή εναέρια μέσα προς την Εύβοια η οποία αντιμετώπιζε ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα και προφανώς, όταν η φωτιά αυτή αναζωπυρώθηκε, για λόγους οι οποίοι και σήμερα ακόμα ερευνώνται, αναγκαστήκαμε να επιστρέψουμε εναέρια μέσα πίσω από την Εύβοια και να αναγκαστούμε να παλεύουμε με δύο πολύ μεγάλες φωτιές ταυτόχρονα.

Και βέβαια, όπως σας είπα, η εμπειρία απέδειξε ότι όσους καθαρισμούς και αν κάνει κανείς, όσα εναέρια μέσα και αν έχει στη διάθεσή του -και φέτος είχαμε περισσότερα από κάθε άλλη χρονιά-, είναι πολύ δύσκολο να αποτραπεί η επέκταση μιας φωτιάς, ειδικά σε συνθήκες όπως αυτές που βιώσαμε, εάν δεν καταφέρει να τη σβήσει κανείς στην αρχή.

Και αν δείτε τη φωτιά στη Βαρυμπόμνη, αποδεικνύει ακριβώς του λόγου το αληθές. Για πρώτη φορά φέτος, εντός των βασιλικών κτημάτων -κάποιοι ενοχλούνται από αυτήν την ορολογία, αλλά έτσι τα αποκαλούν όλοι οι πολίτες- εν πάση περιπτώσει, εντός του πυρήνα του δρυμού της Πάρνηθας, του νότιου κομματιού τουλάχιστον, είχαν γίνει συστηματικοί καθαρισμοί. Επί δύο μήνες δούλευαν στο Τατόι υλοτόμοι από τη Χαλκιδική, προκειμένου να απομακρύνουν κλαδιά και κορμούς, οι οποίοι είχαν πέσει μετά τη «Μήδεια», η οποία δυστυχώς είχε κάνει μια μεγάλη ζημία συνολικά στο οικοσύστημα της Αττικής.

Όπως ίσως γνωρίζετε, στην περιοχή υπάρχουν αντιπυρικές ζώνες και μάλιστα μεγάλες αντιπυρικές ζώνες, οι οποίες δυστυ-

χώς δεν στάθηκαν αρκετές για να σταματήσουν τη φωτιά. Εδώ η φωτιά δεν μπόρεσε καλά-καλά να σταματήσει στην εθνική οδό, όπου την περίμεναν εκατό πυροσβεστικά, όπου η εθνική οδός έχει πλάτος σχεδόν εκατό μέτρα.

Όμως και στον τομέα της πρόληψης αναδείχθηκαν κενά. Και είναι χαρακτηριστικό ότι αν και γι' αυτήν φέτος διατέθηκαν 51 εκατομμύρια ευρώ σε δήμους και σε δασαρχεία, τα αποτελέσματα δυστυχώς δεν ήταν τα αναμενόμενα. Γι' αυτό και τώρα η ευθύνη περνά στην Πολιτική Προστασία με το πρόγραμμα «ΔΡΥΑΔΕΣ». Σε βάθος χρόνου 300 εκατομμύρια ευρώ θα δοθούν για καθαρισμούς και για ζώνες πυροπροστασίας. Τα έργα αυτά πρέπει να γίνονται τον χειμώνα και την άνοιξη, με τη συνεργασία δασολόγων και την υποστήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στον τομέα της οργάνωσης διαπιστώνεται επίσης ότι αν και δόθηκαν περισσότερα κονδύλια δασοπροστασίας, η απορρόφηση τους δεν ελέγχθηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, καθώς μέχρι τις πρόσφατες αλλαγές που κάναμε, δασαρχεία και δασικές υπηρεσίες υπάγονταν σε διαφορετικούς πολιτικούς προϊστάμενους.

Με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου, την οποία σύντομα θα κυρώσουμε στο Εθνικό Κοινοβούλιο, κάνουμε μια σημαντική δομική αλλαγή και υπάγουμε, επιτέλους θα έλεγα, τα δασαρχεία στο Υπουργείο Περιβάλλοντος υπό τον αρμόδιο Υφυπουργό και τη Γενική Διεύθυνση Δασών, έτσι ώστε να υπάρχουν ένα ενιαίο εποπτικό κέντρο το οποίο θα καθορίζει τη δασική μας πολιτική, θα εποπτεύει τα δασαρχεία, έτσι ώστε αυτά να μην υπάγονται απλά και συχνά ανεξέλεγκτα στις αποκεντρωμένες διοικήσεις, όπως συνέβαινε μέχρι σήμερα.

Είναι μια σημαντική διαρθρωτική μεταρρύθμιση, η οποία πιστεύω ότι θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της Δασικής Υπηρεσίας συνολικά και θα μας επιτρέψει να συνεργαστεί καλύτερα με την Πολιτική Προστασία, έτσι ώστε οι δύο αυτοί πυλώνες, Δασική Υπηρεσία από τη μία και Πολιτική Προστασία από την άλλη, να μπορούν να συνεργάζονται αρμονικά και κατά τη διάρκεια της κατάσβεσης της πυρκαγιάς, αλλά κυρίως κατά τη διάρκεια που δεν έχουμε φωτιές, εκεί που χρειάζονται να γίνονται σημαντικές προληπτικές παρεμβάσεις μέσα στα δάση.

Διαπιστώσαμε, λοιπόν, ότι ναι, χρειαζόμαστε και περισσότερα εναέρια μέσα και συγκεκριμένα εναέρια μέσα, τα οποία προβλέπονται από το πρόγραμμα της Πολιτικής Προστασίας το οποίο έχει ήδη εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο πριν από τις καταστροφικές πυρκαγιές. Θα επενδύσουμε σε καινούργια αεροσκάφη, θα κινηθούμε ταχύτατα για την γρήγορη απόκτηση και την ενοίκιαση βραχυπρόθεσμα αυτών των αεροσκαφών πρώτης προσβολής. Αναφέρθηκα και πριν στους λεγόμενους τράκτορες οι οποίοι φέτος δοκιμάστηκαν για πρώτη φορά και απέδειξαν την αποτελεσματικότητά τους.

Βέβαια, θα προχωρήσουμε στη σύσταση μιας ειδικής μονάδας, η οποία θα μπορεί να επιχειρεί πιο αποτελεσματικά μέσα στα δάση. Πρόκειται για μία ανάγκη, η οποία αναδύθηκε με έντονο τρόπο τις τελευταίες μέρες και επιβεβαιώθηκε και με τη συνεργασία των Ελλήνων πυροσβεστών, με τους ξένους εξειδικευμένους συναδέλφους, οι οποίοι έσπευσαν να συνδράμουν τη χώρα σε αυτήν τη δύσκολη συγκυρία.

Αυτή η νέα μονάδα, λοιπόν, η οποία θα απαρτίζεται από δασολόγους και από δασοπυροσβέστες θα πρέπει να εκπαιδευτεί καλύτερα να δρα μέσα στις ειδικές συνθήκες του δάσους.

Η αλήθεια είναι ότι η μεταβίβαση της αρμοδιότητας της δασοπροστασίας και της δασοπυροσβεστικής από τις Δασικές Υπηρεσίες στην Πυροσβεστική έγινε, κυρία Γεννηματά, το 1998 επί κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ. Χρειάστηκαν πολλά χρόνια ώστε η Πυροσβεστική να εξοικειωθεί με αυτήν τη νέα της αποστολή, καθώς η Πυροσβεστική ήταν σχεδιασμένη από τη γέννησή της να αντιμετωπίζει βασικά αστικές πυρκαγιές. Σήμερα, όμως, οι Έλληνες πυροσβέστες είναι πολύ πιο έμπειροι, πολύ πιο εκπαιδευμένοι, πολύ πιο καταρτισμένοι να αντιμετωπίζουν δασικές πυρκαγιές. Πρέπει να γίνουν, όμως, ακόμα καλύτεροι.

Και είδαμε και εμείς ξένες δυνάμεις, οι οποίες ήρθαν να μας συνδράμουν, που χρησιμοποιήσαν καινούργιες τεχνικές, οι οποίες ενίοτε αξιοποιούνται από την Πυροσβεστική και πρέπει

να μάθουμε από αυτά τα πυροσβεστικά σώματα, τα οποία έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα να επιχειρούν μέσα στο δάσος σε σχέση με τη δικιά μας Πυροσβεστική.

Αν χρειαστεί και αν δεν προφτάσουμε να είμαστε απολύτως έτοιμοι στελεχώνοντας το δικό μας Σώμα εν όψει της επόμενης αντιπυρικής περιόδου, δεν έχω καμμία δυσκολία να έρθω σε συνεργασία με ξένες χώρες, έτσι ώστε μεταβατικά για τα επόμενα ένα με δύο χρόνια οι ελληνικές δυνάμεις να πλαισιωθούν με ξένες δυνάμεις, οι οποίες να μπορούν να μας υποστηρίξουν τους κρίσιμους μήνες του Ιουλίου και του Αυγούστου όπου εκδηλώνονται οι πιο πολλές δασικές πυρκαγιές στη χώρα μας.

Τέλος, πιστεύω ότι καλούμαστε όλοι να βγάλουμε συμπεράσματα και από τη συνύπαρξη του δασικού και του δομημένου περιβάλλοντος. Χωρίς γραφειοκρατία σε αυτές τις μεικτές περιοχές οι κάτοικοι θα μπορούν πλέον να καθαρίζουν γύρω τους τα οικόπεδά τους, τους δρόμους τους χωρίς να απαιτείται όλη αυτή η εξαιρετικά σύνθετη διαδικασία όπου χρειάζεται η άδεια του Δασαρχείου για να κόψεις οποιοδήποτε κλαδί έξω από το δικό σου οικόπεδο. Τα εύφλεκτα πεύκα δίπλα στα σπίτια, αυτά που έχουν καεί τουλάχιστον, στις ζώνες πέριξ των οικισμών θα πρέπει να αντικατασταθούν από άλλα δέντρα.

Προφανώς δεν αναφέρομαι σε όλα τα πεύκα, καθώς ένα μεγάλο κομμάτι της αναγέννησης θα είναι φυσική αναγέννηση και προφανώς τα πευκοδάση μας, τα οποία κήκταν θα ξαναγίνουν πευκοδάση. Αναφέρομαι σε αυτήν τη ζώνη πέριξ των οικισμών όπου θα πρέπει να προχωρήσουμε και αυτή είναι η κατεύθυνση που έχω δώσει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος με εξειδικευμένα σχέδια αναδάσωσης, έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια ζώνη μεταξύ του πευκοδάσους και του οικισμού στην οποία θα έχουμε διαφορετικά είδη δέντρων πολύ πιο ανθεκτικά στις πυρκαγιές. Τα δάση μας θα αναγεννηθούν σε πολύ μεγάλο βαθμό και τεχνητή αναδάσωση θα γίνει εκεί που χρειάζεται και εκεί που οι ειδικοί θα μας υποδείξουν.

Και τέλος οικισμοί, αλλά και σπίτια κοντά ή μέσα στις δασικές εκτάσεις θα οφείλουν να διέπονται από ειδικές πυρίμαχες προδιαγραφές κατασκευής. Και έχω ήδη δώσει εντολή στον αρμόδιο Υφυπουργό Περιβάλλοντος να εκδώσει τις σχετικές υπουργικές αποφάσεις. Βέβαια θα πρέπει να μας απασχολήσει στο μέλλον και η ασφάλισή τους, η ασφάλιση συνολικά της ακίνητης περιουσίας έναντι των φυσικών καταστροφών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Όλα τα παραπάνω είναι ασφαλώς μερικές μόνο αρχικές διαπιστώσεις. Γι' αυτό και θα τονίσω ξανά πως η δημόσια συγγνώμη μου ήταν μία προσωπική, ηθική στάση, αλλά πριν απ' όλα ήταν μια πολιτική πράξη με μήνυμα. Η συγγνώμη δεν είναι μόνο μια αναγνώριση ευθύνης, είναι και ένα σύνθημα για δράση, είναι ένα κάλεσμα να διδαχθούμε από μία αρνητική εμπειρία έτσι ώστε να μπορέσουμε να γίνουμε καλύτεροι. Με αυτήν την αφετηρία, λοιπόν, θα αλλάξουν πολλά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έρχομαι τώρα στο τρίτο ερώτημα, το οποίο πρέπει να απαντήσουμε, τι κάνουμε αυτήν τη στιγμή για να στηρίξουμε τους συμπολίτες μας οι οποίοι επλήγησαν από τις καταστροφικές πυρκαγιές. Λίγα εικοσιτετράωρα μετά το πέρας της φωτιάς ξεκινάμε ήδη να επουλώνουμε τις πληγές μας. Στην Αττική, στην Εύβοια, στη Φθιώτιδα, στη Φωκίδα, στην Πελοπόννησο, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Υποδομών, έχει ήδη ολοκληρωθεί η καταγραφή των ζημιών. Έγιναν δύο χιλιάδες τετρακόσιες δέκα τρεις αυτοψίες και επανέλεγχοι σε σπίτια και επαγγελματικούς χώρους. Στην πλατφόρμα [arogoi.gov.gr](http://arogoi.gov.gr) κατατέθηκαν ως τώρα χίλιες επτακόσιες τριάντα πέντε αιτήσεις που αντιστοιχούν σε 10,5 εκατομμύρια ευρώ αποζημιώσεων. Ποτέ το ελληνικό κράτος δεν έχει κινηθεί ταχύτερα στη χορήγηση σημαντικών αποζημιώσεων στους πληγέντες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θέλω να θυμίσω ότι για έναν συμπολίτη μας, ο οποίος είδε το σπίτι του να καταστρέφεται, η πρώτη ενίσχυση φτάνει τις 20.000 ευρώ. Ταυτόχρονα θέλω να τονίσω ότι παντού έχουν ήδη ξεκινήσει αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα, κάτι στο οποίο αποδίδω ιδιαίτερη σημασία. Ήδη στις περιοχές της Εύβοιας, οι

οποίες θα είναι και οι πιο επιρρεπείς σε πλημμύρες έχουν πάει μικτά κλιμάκια του Υπουργείου Περιβάλλοντος, συνεργάζονται τα δασαρχεία τα οποία έχουν την ευθύνη για τα αντιπλημμυρικά και τα αντιδιαβρωτικά έργα εντός των δασών, οι περιφέρειες και οι δήμοι, έτσι ώστε το συντομότερο δυνατόν να υπάρξει η καλύτερη δυνατή αντιπλημμυρική θωράκιση, να απομακρυνθούν τα πολλά καμένα δέντρα, να κατασκευαστούν τα κορμοδέματα, τα κορμοπλέγματα με τη συνδρομή όλων των δασικών συνεταιρισμών, έτσι ώστε να μπορέσουμε να συγκρατήσουμε τα εδάφη, να βοηθήσουμε τη φυσική αναγέννηση και ταυτόχρονα να περιορίσουμε στο μέτρο του εφικτού πιθανά πλημμυρικά φαινόμενα.

Θέλω, επίσης, να τονίσω ότι δίνουμε ειδική πρόνοια στις αποζημιώσεις των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και ως προς τα μέσα παραγωγής και ως προς το φυτικό και το ζωικό κεφάλαιο. Θα υπάρξουν στην Εύβοια ειδικές δράσεις για τους ρητινοπαραγωγούς -κυρίε Κουτσούμπα, είδα ότι βρεθήκατε στο σχετικό συλλαλητήριο στην Εύβοια- αλλά και για τους μελισσοπαραγωγούς.

Ειδικά για τους ρητινοπαραγωγούς, μιλάμε για σχεδόν χίλιους συμπολίτες μας οι οποίοι ζούσαν από το δάσος. Θα καταρτίσουμε άμεσα σε συνεργασία και με το Υπουργείο Εργασίας ένα πρόγραμμα πολυετούς κοινωφελούς εργασίας -πολυετούς εννοώ έως και επτά χρόνια- έτσι ώστε να επιτρέψουμε σε αυτούς τους ανθρώπους να μπορέσουν να δουλέψουν μέσα στο δάσος σε πρώτη φάση στα έργα αποκατάστασης, σε δεύτερη φάση στην προστασία του δάσους, καθώς αυτό θα αρχίσει να ξαναγεννιάται και αντίστοιχες προβλέψεις θα υπάρχουν και για τους μελισσοκόμους.

Βέβαια, οφείλω να πω ότι ειδικά για την περιοχή της βόρειας Εύβοιας, τα μέτρα τα οποία έχουμε εξαγγείλει αφορούν όλες τις επιχειρήσεις όχι μόνο αυτές οι οποίες επλήγησαν από την πυρκαγιά. Εκεί καταρτίζεται, όπως γνωρίζετε, ένα συνολικό πρόγραμμα ανάταξης από την οικιστική και παραγωγική της ανασυγκρότηση μέχρι τις νέες ευκαιρίες απασχόλησης των κατοίκων, ώστε αυτοί να μπορέσουν να παραμείνουν στον τόπο τους. Επίσης αντίστοιχο μοντέλο αναπτυξιακών προγραμμάτων σε μικρότερη έκταση, γιατί η ζημιά είναι μικρότερη, θα ακολουθήσει και για την Ηλεία, η οποία επλήγη για δεύτερη φορά από καταστροφικές πυρκαγιές σε διάστημα δεκαπέντε ετών.

Θέλω να τονίσω ότι αποδίδω πολύ μεγάλη σημασία στις ιδιωτικές δωρεές, οι οποίες θα υποστηρίξουν αυτήν την προσπάθεια. Για πρώτη φορά μέσα από μία διαφανή και εύκολη διαδικασία, μέσω της ιστοσελίδας [e-donors.gov.gr](http://e-donors.gov.gr), οι προσφορές ιδιωτών, επιχειρήσεων, ιδρυμάτων θα συναντώνται με τις ανάγκες του δημοσίου και ο κάθε δωρητής θα μπορεί να παρακολουθεί πού κατευθύνονται τα χρήματά του.

Με το νέο θεσμό του «αναδόχου αναδάσωσης» ένας ενδιαφερόμενος ιδιώτης, ένα ίδρυμα, μία επιχείρηση θα μπορεί να αναλαμβάνει όχι απλά τη μελέτη, αλλά και τα έργα αποκατάστασης μιας έκτασης, πάντα υπό την εποπτεία του αρμόδιου δασαρχείου, και να την αποδίδει μετά στην πολιτεία.

Τέτοιες εργασίες έχουν ήδη ξεκινήσει και είναι σημαντική η αρωγή την οποία έχουμε λάβει από μεγάλα ιδρύματα, από μεγάλες επιχειρήσεις που έχουν σπείσει να ενισχύσουν αυτή την προσπάθεια, που προσφέρουν όχι μόνο πόρους αλλά και ταχύτητα -το τονίζω, ταχύτητα- στην υλοποίηση των σχετικών έργων, κάτι το οποίο, προφανώς, στην παρούσα συγκυρία είναι απολύτως απαραίτητο.

Το απόγευμα θα έχω την ευκαιρία να συναντηθώ ο ίδιος με τον Επίτροπο, αρμόδιο για τη διαχείριση κρίσεων, τον κ. Λέναρτσικ, έτσι ώστε να δούμε πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε πρόσθετη ευρωπαϊκή συνδρομή.

Ανοίγω μία παρένθεση και λέω ότι η συνδρομή την οποία κατόφερε και εξασφάλισε η χώρα μας τις τελευταίες εβδομάδες ήταν πραγματικά πρωτοφανής. Είκοσι τρεις χώρες -δώδεκα μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης, αλλά και έντεκα χώρες σε διμερές επίπεδο- έσπευσαν να υποστηρίξουν την πατρίδα μας με εναέρια μέσα, με πυροσβεστικά, με προσωπικό. Ευχαριστώ ξεχωριστά κάθε μία από τις χώρες αυτές, τις εθελόντριες, τους εθελοντές, τους πυροσβέστες που ήρθαν να μας στηρίξουν σε αυτή την εξαιρετικά δύσκολη στιγμή για τη χώρα μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επικεφαλής αυτής της προσπάθειας ανασυγκρότησης θα είναι ο κ. Χρήστος Τριαντόπουλος, ο οποίος έχει μεγάλη εμπειρία από τη διαχείριση αντίστοιχων προγραμμάτων κρατικής αρωγής.

Θα ήθελα να καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής τον απολογισμό, από τις κυβερνητικές δράσεις, στήριξης των πληγεισών περιοχών μετά τη θεομηνία του «Ιανού» και μετά τον καταστροφικό σεισμό στη Σάμο. Και θέλω να πω σε όλους τους πληγέντες συμπολίτες μας, οι οποίοι σήμερα με οργή ή και με καχυποψία μπορεί να αντιμετωπίζουν αυτές τις εξαγγελίες, ότι όπως στηρίξαμε τους συμπολίτες μας στην Καρδίτσα και στη Σάμο και δεν τους αφήσαμε απροστάτευτους το ίδιο θα κάνουμε και τώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Βέβαια, έχω αναθέσει τον σχεδιασμό της μεθεπόμενης μέρας της βόρειας Εύβοιας σε έναν άνθρωπο ο οποίος μας είναι γνωστός, είναι γνωστός σε όλους μας, δεν προέρχεται από το δικό μας πολιτικό χώρο. Αναφέρομαι στον Σταύρο Μπένο ο οποίος έχει πολύ μεγάλη εμπειρία μετά τους καταστροφικούς σεισμούς της Καλαμάτας. Είναι ο άνθρωπος ο οποίος σχεδίασε την αναγέννηση αυτής της πόλης, είναι ένας ενεργός πολίτης ο οποίος έχει μία, θα έλεγα, πολύ συγκεκριμένη άποψη για το τι σημαίνουν συγκεκριμένα ολοκληρωμένα Ειδικά Χωρικά Σχέδια, έτσι ώστε να μπορούν οι προκλήσεις μιας περιοχής να αντιμετωπίζονται ολιστικά και όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία να κατευθύνονται σε άξονες πολιτικής οι οποίοι θα είναι ο ένας εναρμονισμένος με τον άλλον. Ο κ. Μπένος προφανώς και θα αναζητήσει τις απόψεις της Αντιπολίτευσης. Και μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι κάθε καλή ιδέα θα είναι καλοδεχούμενη σε αυτήν την προσπάθεια. Ειδικά για την ανασυγκρότηση της βόρειας Εύβοιας η προσπάθεια αυτή είναι εθνική. Γι' αυτό και θα είναι, πραγματικά, κατάκτηση για τον τόπο μας αν σε αυτά τα φιλόδοξα προγράμματα ανασυγκρότησης, όπως σας είπα, συμμετείχαν όλες οι πολιτικές δυνάμεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Για να συμβεί, όμως, αυτό απαιτείται πρώτα και πάνω απ' όλα συναντίληψη στις προτεραιότητες και αναγνώριση της αλήθειας, απαντήσεις στις απορίες τι προσπαθώ με ειλικρίνεια και σήμερα αλλά και σε όλες τις δημόσιες παρεμβάσεις μου να δώσω, στις απορίες που γέννησε η εύλογη αγανάκτηση όσων πολιορκήθηκαν από τη φωτιά, έγιναν, όμως, συχνά μύθοι μέσα στη σύγχυση και στην ανεπαρκή εικόνα των συνθηκών, αλλά και δεδομένα τα οποία, δυστυχώς, διαστρεβλώθηκαν συνειδητά με πρώτη την πολιτική των οργανωμένων εκκενώσεων των οικισμών. Λέω ευθέως -το είχα πει και στη συνέντευξη που είχα δώσει στις 18 Μαΐου- ότι πρώτη μας προτεραιότητα ήταν και παραμένει η προστασία της ανθρώπινης ζωής!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ειλικρινά δεν μπορώ να καταλάβω γιατί υπήρξε μια συνειδητή προσπάθεια αμφισβήτησης αυτής της προσπάθειας, μια αμφισβήτηση η οποία προσβάλλει ευθέως τη μνήμη θυμάτων από προηγούμενες τραγωδίες. Ναι, τα σπίτια και τα δέντρα ξαναγίνονται. Θα πάρει χρόνο, θα πάρει κόπο, θα πάρει χρήμα. Οι άνθρωποι, όμως, δεν γυρίζουν πίσω και είναι η ζωή που δίνει ξανά ζωή σε όλα! Και αυτή η κριτική δεν έχει καν επιχειρησιακή ισχύ, διότι άλλες δυνάμεις ασχολούνται με τις εκκενώσεις -πρωτίστως η Αστυνομία, ένα κομμάτι της Πολιτικής Προστασίας και οι δήμοι- άλλες δυνάμεις -η Πυροσβεστική, οι εθελοντές- δίνουν την ίδια ώρα τη μάχη με τις φλόγες. Δεν πρόκειται, λοιπόν, για αντίπαλες, αλλά για συμπληρωματικές λειτουργίες. Η μία συνδράμει την άλλη. Άλλωστε και γι' αυτό, όπως σας είπα, τελικά όλοι σχεδόν οι οικισμοί οι οποίοι άδειασαν, σώθηκαν.

Βεβαίως, ως μην ξεχνάμε ότι η οργανωμένη απομάκρυνση των κατοίκων δεν περιορίζεται κάθε φορά μόνο στην προειδοποίηση του «112». Σημαίνει ειδικά τοπικά σχέδια, κάτι το οποίο περιλαμβάνει, όπως σας είπα, μελετημένες οδούς διαφυγής, μέριμνα για τα ζώα, αποκλεισμούς δρόμων ώστε να μην υπάρξουν εγκλωβισμοί και ασφαλώς ανάλογη κινητοποίηση και της Αστυνομίας, αλλά και του Λιμενικού.

Εύχομαι, λοιπόν, και ελπίζω να μην ξανακούσουμε αυτή την κριτική σήμερα, εδώ, σε αυτή την Αίθουσα, γιατί είναι μικρόψυχη απέναντι σε μια συλλογική κατάκτηση της χώρας, η οποία στον τομέα αυτόν, τουλάχιστον, μας έχει φέρει πιο μπροστά από πολύ πιο πλούσια και οργανωμένα κράτη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Το «112» δεν υπάρχει σήμερα -φαντάζομαι θα το γνωρίζετε- ούτε στη Γερμανία, ούτε στη Γαλλία, ούτε στο Ηνωμένο Βασίλειο. Και στη Γερμανία σήμερα αναζητούνται ευθύνες και γίνεται έρευνα διότι δεν υπήρχε το εργαλείο να προειδοποιηθούν οι πολίτες να εκκενώσουν τα σπίτια τους μετά τις καταστροφικές πλημμύρες. Αυτή η Κυβέρνηση, όπως και όλες, κάποια στιγμή θα φύγει και θα έρθει μια άλλη. Η κατάκτηση, όμως, του «112» και η κουλτούρα των εκκενώσεων είναι παρακαταθήκη για τη χώρα. Και θα παρακαλούσα ειλικρινά, τουλάχιστον, σε αυτό το σημείο να μην ασκείτε κριτική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αγαπητοί συνάδελφοι, δεν θα μιλήσω αναλυτικά για το πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας, το οποίο έχει ήδη εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύψους 1,76 δισεκατομμυρίου ευρώ. Είναι το πρόγραμμα «ΑΙΓΙΣ». Καταθέτω στα Πρακτικά τη συνοπτική μόνο παρουσίασή του.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θα πω μόνο ότι αποτελεί ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο σχέδιο με εξασφαλισμένους πόρους χρηματοδότησης για να αποκτήσει η χώρα, επιτέλους, την πολιτική προστασία που απαιτείται να έχει, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις προκλήσεις της κλιματικής κρίσης.

Η πρόταση αυτή λαμβάνει υπ' όψιν της επιστημονικά δεδομένα, αλλά και πορίσματα τα οποία είχαν εκπονηθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση. Και αναφέρομαι, κύριε Τσίπρα, στο πόρισμα Γκόλνταμερ το οποίο είχα την ευκαιρία να ξαναδιαβάσω πολύ αναλυτικά. Πρέπει να σας πω ότι σε πολλά από τα συμπεράσματά του συμφωνώ. Εξάλλου, θέλω να σας θυμίσω ότι από το 2008 όταν ήμουν Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος, μετά τις καταστροφικές φωτιές στην Ηλεία, είχαμε αναδείξει κάποια από τα σημαντικά προβλήματα όσον αφορά την έλλειψη πρόληψης και τη μη δυνατότητα καλής συνεργασίας μεταξύ Πυροσβεστικής και Δασικών Υπηρεσιών.

Θα σας παρακαλούσα όμως μόνο και παρακαλώ γενικά την Αντιπολίτευση, όταν επικαλείται το πόρισμα αυτό να μην το επικαλείται επιλεκτικά, αλλά να το επικαλείται συνολικά. Παραδείγματος χάριν, το ίδιο το πόρισμα αναγνωρίζει ότι δεν πρέπει να υπάρχει θεοποίηση των εναέριων μέσων. Φαντάζομαι το έχετε διαβάσει. Πλην όμως δεν έχω δει στέλεχος σας το οποίο να μην έχει υποστηρίξει τη δικαιολογημένη οργή των κατοίκων, οι οποίοι σε κάθε φωτιά θέλουν ένα ελικόπτερο πάνω από το χωριό τους! Έτσι δεν είναι;

Εδώ πέρα, λοιπόν, πρέπει να είμαστε συνεκτικοί σε αυτά τα οποία λέμε. Ναι, χρειαζόμαστε εναέρια μέσα, χρειαζόμαστε συγκεκριμένα εναέρια μέσα, χρειαζόμαστε περισσότερα εναέρια μέσα, ξέρουμε ποια εναέρια μέσα χρειαζόμαστε και θα μεριμνήσουμε από του χρόνου να έχουμε και ενοικιαζόμενα, αλλά και να δρομολογήσουμε προγράμματα αγορών εναέριων μέσων.

Όμως είναι λάθος να λέμε στους πολίτες ότι ένα ελικόπτερο ή ένα αεροπλάνο μπορεί να είναι διαθέσιμο πάνω από κάθε σπίτι ή ότι οι φωτιές σβήνουν μόνο από τον αέρα. Οι φωτιές δεν σβήνουν μόνο από τον αέρα, όπως οι φωτιές δεν μεταδίδονται μόνο σε συνθήκες έντονων ανέμων. Διότι άκουσα και αυτή την κριτική, ότι κάπκε ολόκληρη η Ελλάδα με μηδέν μποφόρ. Μα, δεν ξέρετε εσείς, που ασκείτε αυτή την κριτική, ότι αυτές οι μεγάλες πυρκαγιές δημιουργούν το δικό τους μικροκλίμα και δεν διαβάζετε στην ίδια την έκθεση του κ. Γκόλνταμερ ότι το 60% των μεγάλων πυρκαγιών αναπτύσσονται σε συνθήκες μετρίων ανέμων;

Να συμφωνήσουμε, λοιπόν, σε κάποια βασικά δεδομένα, να απομονώσουμε την καλόπιστη και τεκμηριωμένη κριτική από εύκολους αφορισμούς οι οποίοι απευθύνονται συχνά στο θυμικό οργανισμένων, στεναχωρημένων πολιτών οι οποίοι είναι λογικό

εκείνη τη στιγμή της έντασης να είναι αγανακτισμένοι, στεναχωρημένοι, θυμωμένοι.

Και επειδή θα σπεύσετε πάλι φαντάζομαι και εσείς και η κ. Γεννηματά να κάνετε κριτική στο επιτελικό κράτος, σας προλαμβάνω. Είναι το επιτελικό κράτος αυτής της Κυβέρνησης το οποίο μέχρι σήμερα απάντησε επιτυχισμένα σε μια σειρά από παράλληλες κρίσεις στον Έβρο, στον εμβολιασμό, εξασφάλισε τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης, συντόνισε το κυβερνητικό έργο, προχώρησε στην ενίσχυση της εθνικής άμυνας! Πιστώνεται το επιτελικό κράτος και τις επιτυχίες και τις αποτυχίες αυτής της Κυβέρνησης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Προσέξτε όμως, κύριε Τσίπρα, κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, το επιτελικό κράτος υπήρξε ανέκαθεν. Και άλλοτε υπήρξε επιτελικό κράτος, δεν το ανακαλύψαμε εμείς. Είχε όμως άλλες επιδόσεις και ναι, κύριε Τσίπρα, είχε και άλλους εκπροσώπους. Για παράδειγμα, σήμερα το επιτελικό κράτος το εκπροσωπεί ο κ. Γεραπετρίτης, το εκπροσωπεί ο κ. Σκέρτσος, το εκπροσωπεί ο κ. Πιερρακάκης, ο οποίος σας θυμίζω ότι είναι Υπουργός Επικρατείας με αρμοδιότητα για τον ψηφιακό μετασχηματισμό ακριβώς για να καταδείξει τον οριζόντιο χαρακτήρα αυτής της παρέμβασης. Παλαιότερα το επιτελικό κράτος το αντιπροσώπευαν ο κ. Φλαμπουράρης, ο κ. Παππάς, ο κ. Βερναρδάκης και εδώ νομίζω κάπου κλείνει αυτή η συζήτηση!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Παρακαλώ, παρακαλώ! Μια χαρά τα πηγαίνουμε μέχρι τώρα. Ησυχία!

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Θα κλείσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με μία γενική παρατήρηση που αφορά τη μεγάλη πρόκληση αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης. Αποτέλεσε από την πρώτη στιγμή προτεραιότητα αυτής της Κυβέρνησης με μια σειρά από τολμηρές παρεμβάσεις, όπως η απολιγνιτοποίηση στη δυτική Μακεδονία. Βρεθήκαμε στην πρώτη γραμμή της ευρωπαϊκής μάχης για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Αναγνωρίσαμε απόλυτα ότι η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης μας επιβάλλει να τα αλλάξουμε όλα: τον τρόπο με τον οποίον παράγουμε τα αγροτικά μας προϊόντα, τον τρόπο με τον οποίο μετακινούμαστε, τον τρόπο με τον οποίο παράγουμε ενέργεια, τον τρόπο με τον οποίο χτίζουμε τα σπίτια μας. Όλα πρέπει να αλλάξουν σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια που πρέπει να κάνουμε να περιορίσουμε την επίπτωση της κλιματικής κρίσης στο μέγεθος και τη δυνατότητα του εφικτού.

Και γι' αυτό και σπεύσαμε και εξασφαλίσουμε 18,5 δισεκατομμύρια ευρώ από το σχέδιο «Ελλάδα 2.0» και από τους πόρους του ΕΣΠΑ, έτσι ώστε ένας από τους τέσσερις βασικούς πυλώνες του πρώτου τουλάχιστον, του σχεδίου ανάκαμψης, να αφορά την πράσινη οικονομία. Και πριν συμμετέχουμε στην COP26 της Γλασκώβης, θα έχουμε την ευκαιρία να ψηφίσουμε στο Εθνικό Κοινοβούλιο -ελπίζω με διακομματική συναίνεση- τον πρώτο νόμο για το κλίμα στην ιστορία του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Και με την ευκαιρία αυτή, θέλω να κλείσω διαλύοντας επιτέλους κάποιους μύθους οι οποίοι δηλητηριάζουν και σήμερα το δημόσιο διάλογο. Δεν μπορούν ορισμένοι να θολώνουν την αλήθεια για τις καμένες περιοχές όταν το Σύνταγμα και εν προκειμένω, ειδική πράξη νομοθετικού περιεχομένου αυτής της Κυβέρνησης κηρύσσει ρητά όλες τις καμένες εκτάσεις αναδασωτές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ούτε γίνεται σήμερα να συνωμοσιολογούν για τις ανεμογεννήτριες πολλοί, συχνά και δικά σας στελέχη, όταν γνωρίζετε πολύ καλά ότι οι ανεμογεννήτριες μπορούν να συνυπάρχουν με τα δάση, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, αλλά βάσει και της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Δεν είναι και δεν μπορούμε να θεωρούμε τις πιο ήπιες, τις πιο καθαρές μορφές ενέργειας εχθρούς του δάσους. Ούτε μπορούμε να σιγοντάροουμε θεωρίες ότι δήθεν καίγονται τα δάση μας για να μπαίνουν ανεμογεννήτριες, όταν αυτές μπορούν να μπουν κάλλιστα σε δασικές εκτάσεις υπό πολύ συγκεκριμένες προϋποθέσεις, με σημαντικότερη αυτή της χωροθέτησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε συγκεκριμένα σημεία της χώρας.

Κατά συνέπεια, είναι πολύ σημαντικό αυτές οι απόψεις, οι

οποίες συχνά ενώνονται με άλλα υπόγεια ρεύματα τα οποία αναπτύσσονται στη χώρα μας, όπως το ρεύμα του αντιεμβολιασμού, να βρίσκουν καθολικές απαντήσεις τουλάχιστον σε επίπεδο Εθνικού Κοινοβουλίου. Είμαστε εδώ για να υπερασπιστούμε τον ορθό λόγο, την κοινή λογική, τη δύναμη της επιστημονικής ανάλυσης, να καταλήξουμε σε τεκμηριωμένα συμπεράσματα βάσει δεδομένων, να διορθώσουμε τις αδυναμίες μας όπου αυτές υπήρξαν για να μπορέσουμε να γίνουμε καλύτεροι.

Η λεωφόρος της επιστήμης είναι αυτή που πρέπει να κυριαρχήσει, όχι ο παράδρομος του ψέματος και της φήμης. Και ειδικά σε μία εποχή όπου το περιβάλλον αλλάζει με τέτοια μεγάλη ταχύτητα, όπου μόλις πριν από λίγες εβδομάδες ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών προειδοποίησε ότι η υπερθέρμανση του πλανήτη είναι αναπόδραστη για τα επόμενα τριάντα χρόνια, αυτό που κάποιοι άλλοι το βλέπουν ως ένα στατιστικό στοιχείο σε μια γραπτή ανάλυση εμείς δυστυχώς, το βιώνουμε και θα εξακολουθούμε να το βιώνουμε στο μέλλον.

Έχουμε, λοιπόν, το χρέος να προτάξουμε τις απαντήσεις σε επίπεδο οργανωμένης πολιτείας, απαντήσεις στο πώς θα έχουμε καλύτερη πολιτική προστασία, απαντήσεις στο πώς θα συμμετέχουμε στη μεγάλη ευρωπαϊκή προσπάθεια να είμαστε η πρώτη ήπειρος μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέχρι το 2050 και πώς θα πετύχουμε τους στόχους μας για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% μέχρι το 2030. Όλα αυτά αποτυπώνονται σε ένα σύνολο κυβερνητικών επιλογών οι οποίες όπως σας είπα -και θέλω να πιστεύω- ξεπερνούν τα όρια της κυβερνητικής πλειοψηφίας, καθώς αποτελούν επιλογές με εθνικό, σχεδόν υπαρκτικό χαρακτήρα.

Νομίζω -και κλείνω με αυτό- ότι ειδικά η συζήτηση για τον κλιματικό νόμο, σε λίγες εβδομάδες από τώρα, θα δώσει ευκαιρία για ενσωμάτωση πολλών θετικών ιδεών, στις οποίες αυτή η Κυβέρνηση είναι ανοιχτή, γιατί έφθασε η ώρα τώρα να διαψεύσουμε τον Βίκτωρα Ουγκώ, ο οποίος προειδοποιούσε ότι η φύση μιλά, αλλά ο άνθρωπος δεν την ακούει. Έ, λοιπόν, η Ελλάδα την ακούει, αλλάζοντας τη στάση απέναντί της, με οργανωμένο σχέδιο και με τολμηρά μέτρα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Ορθοί οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήθελα να σας γνωστοποιήσω, όσο ετοιμάζεται το Βήμα για την ομιλία του κ. Τσίπρα, του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, μιας και αναφέρθηκε ο Πρωθυπουργός τώρα σε μέτρα αποκατάστασης, ότι προφανώς η Βουλή των Ελλήνων, όπως κάνει διαχρονικά, όπως έκανε στο Μάτι, όπως έκανε με την προσφυγική-μεταναστευτική κρίση, όπως έκανε με την πανδημία, έτσι και τώρα η Βουλή δεν θα μείνει αμέτοχη στη συμπαράσταση στις ενέργειες αποκατάστασης των ζημιών από τις καταστροφικές πυρκαγιές. Στη Διάσκεψη των Προέδρων θα συζητήσουμε και θα αποφασίσουμε τον τρόπο με τον οποίο η Βουλή θα συμπαρασταθεί σ' αυτήν την τεράστια ζημιά που έγινε, με προτίμηση η συμπαραστάση να αφορά μία συνολική δράση και όχι μέρος ενός σχεδίου. Και αυτό θα αφορά και την ανακούφιση πληγέντων, όπως της οικογενείας του εθελοντή που έχασε τη ζωή του, αλλά και την αποκατάσταση ζημιών.

Αυτά θα ανακοινωθούν σύντομα στο Σώμα, αφού τα οριστικοποιήσουμε στη Διάσκεψη των Προέδρων.

Καλείται τώρα στο Βήμα ο κ. Αλέξης Τσίπρας, Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Προοδευτική Συμμαχία, για την ομιλία του.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βαριές οι ώρες αυτές για τη χώρα, είναι δύσκολες ώρες για χιλιάδες συμπολίτες μας, είναι ώρες θλίψης, ανησυχίας, προβληματισμού, ώρες ανασφάλειας για όλους και ώρες ευθύνης για όλους εμάς εδώ στο Κοινοβούλιο, στην Κυβέρνηση, αλλά και στην Αντιπολιτεία.

Με τις φωτιές ακόμα να μην έχουν σβήσει, με το θρήνο του καμένου δάσους στα αυτιά μας, με την κοινωνία να συγκλονίζεται

από τις φωνές απόγνωσης, οργής, αγανάκτησης εκείνων που είδαν τα σπίτια, το βίος και το μέλλον τους να καίγεται καταλαβαίνω, πρώτος απ' όλους, ότι δεν είναι ώρα για ανούσιες αντιπαραθέσεις. Είναι όμως κρίμα και ήταν προκλητικό επί πενήντα πέντε λεπτά σ' αυτό εδώ το Βήμα ο κ. Μητσοτάκης, με τη στάση του, με την τοποθέτησή του, με το ύφος του, να δείχνει ότι δεν έχει καταλάβει τίποτα.

Είναι κρίμα, προκαλεί θλίψη για μια τέτοια τραγωδία που μας έχει συνταράξει όλους να επιλέγει για άλλη μια φορά την πεπατημένη της επικοινωνίας, της συγκάλυψης, της υποκρισίας, της απόπεισης και της μετάθεσης των βαρύντων ευθυνών του. Σε κάποιο απόσπασμα της ομιλίας του, που σχεδόν εξ ολοκλήρου προσπαθούσε να μας πείσει ότι όλα έγιναν εξαιρετικά φέτος και ήταν μια μικρή παρανοχή, το ότι κήκαν πάνω από ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες στρέμματα, μας είπε: «Έγινε κάποιο λάθος; Ελάτε να μας υποδείξετε πού έγινε το λάθος».

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και έτσι, με αυτόν τον τρόπο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Μητσοτάκης, που έχει τη βασική ευθύνη, πήρε πίσω την ψεύτικη συγγνώμη που είπε στον ελληνικό λαό τις ώρες της καταστροφής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Διότι, εάν ο Πρωθυπουργός της χώρας μετά από δεκαπέντε ημέρες έρχεται στο Βήμα της Βουλής και αναρωτιέται εάν έγινε κάποιο λάθος και μας ζητά να του το υποδείξουμε, τότε γιατί ζήτησε συγγνώμη, μια ποιόν, για τί;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Πριν μπω όμως, στην ουσία για τα τί, τα πώς, τα γιατί και τις προτάσεις μας για το αύριο, επιτρέψτε μου να εκφράσω το βαθύτατο σεβασμό μου στους ανθρώπους της πρώτης γραμμής, σε εκείνους που έδωσαν και δίνουν τη μάχη με τις φλόγες: πυροσβέστες, εθελοντές, κατοίκους, ανθρώπους του μόχθου και της αγάπης για τον τόπο τους, που δεν δίστασαν και δεν διστάζουν να σταθούν απέναντι στις φλόγες, απέναντι στο θηρίο της πυρκαγιάς και κυρίως στους εκατοντάδες νέες και νέους, που με τα ίδια τους τα χέρια, με τρακτέρ και λάστιχα του ποτίσματος, άοπλοι, αλλά αποφασισμένοι πάλεψαν και έσωσαν τον τόπο τους. Έμειναν εκεί και έσωσαν τον τόπο τους από την ολοκληρωτική καταστροφή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Μιλώ για τους δεκαοκτάρηδες και τους εικοσάρηδες στην Εύβοια, στην Αττική και στην Πελοπόννησο, που για μήνες η κυβερνητική προπαγάνδα αυτούς τους νέους, μαζί με όλους τους άλλους της χώρας, τους βάφτιζαν ανεύθυνους, στιγματίζοντάς τους μάλιστα ως υπαίτιους για τη διάδοση της πανδημίας.

Η δύναμη, η γενναιότητα, η ανιδιοτέλειά τους είναι, για όλους εμάς, πηγή αισιοδοξίας και δύναμης, αλλά και φορτίο ευθύνης. Γιατί είναι ανάγκη το πένθος, η απελπισία, ο θυμός να γίνουν δύναμη ελπίδας, αναγέννησης, ανοικοδόμησης και επανεκκίνησης. Και αυτό το δύσκολο έργο, που φαντάζει τιτάνιο, είναι αδύνατον να υπάρξει χωρίς τη δική τους συμμετοχή και δύναμη, χωρίς τη συμμετοχή και τη δύναμη όλων.

Πάντοτε στα δύσκολα έτσι συμβαίνει. Η δύναμη του λαού κινεί τη χώρα και την Ιστορία προς τα μπρος και θα κάνουμε ό,τι μπορούμε αυτό να γίνει και τώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το τι έγινε το ζήσαμε και το είδαμε όλοι και όλες, το ζούμε και το βλέπουμε ακόμα. Το αδινόητο έγινε πραγματικότητα. Πάνω από ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες στρέμματα δάσους έγιναν στάχτη. Δέντρα, ζώες, ζώα, σπίτια, περιουσίες έγιναν κάρβουνο. Μια τραγωδία ανείπωτη, πρωτοφανής στις διαστάσεις της, που ενδεχομένως να μην έχουμε συνειδητοποιήσει ακόμα τις συνέπειές της. Είναι μια βαθιά πληγή για το περιβάλλον και τη χώρα. Και το ερώτημα στα χείλη όλων, που δεν απάντησε σήμερα ο κ. Μητσοτάκης, είναι γιατί, πώς, τι, ποιος φταίει; Αυτό οφείλουμε συλλογικά να απαντήσουμε με ειλικρίνεια και θάρρος, χωρίς να προσχωρήσουμε στο κυνήγι μαγισμών που τόσο εύκολα χρησιμοποιήσατε παλαιότερα από τα έδρανα της Αντιπολίτευσης, όχι για να αξιοποιήσουμε κομματικά μια εθνική τραγωδία, αλλά για να δούμε τις αιτίες, τις ευθύνες και τους υπεύθυνους, τις αιτίες και τους αίτιους. Γιατί, χωρίς αυτό, το πολιτικό μας σύστημα απλώς θα

προετοιμάζει την επόμενη μεγάλη τραγωδία.

Οι πυρκαγιές δεν είναι σημερινό φαινόμενο. Η κλιματική κρίση είναι πράγματι ένας παράγοντας που οξύνει το πρόβλημα. Δεν μπορεί όμως να είναι και ο μηχανισμός δραπετεύσης από τις ευθύνες. Μια σοβαρή, μια σύγχρονη πολιτεία δεν κυνηγάει τις φωτιές, τις προλαμβάνει. Δεν περιμένει μοιρολατρικά τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης, τις αντιμετωπίζει. Δεν αναμένει την επόμενη μεγάλη καταστροφή για να θυμίσει την προηγούμενη, αλλά διδάσκεται και ενεργεί για την αποτροπή της.

Κι αυτό ακριβώς επιχειρήσαμε μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές στο Μάτι, όταν προσωπικά εσείς, κύριε Μητσοτάκη, τότε δεν διστάσατε να μετατρέψετε την οδύνη, τον θρήνο, το δράμα, τον ανθρώπινο πόνο σε εργαλείο της μικροκομματικής, μικροπολιτικής σας σκοπιμότητας. Τότε εμείς με ευθύνη απέναντι στη χώρα, απέναντι στο φυσικό περιβάλλον, με ευθύνη για τους πολίτες αναλάβαμε -πρώτος εγώ- την πολιτική ευθύνη και επιχειρήσαμε να δούμε τα λάθη μας -δεν ήρθαμε να πούμε ότι δεν κάναμε κανένα λάθος- αλλά και τις χρόνιες αδυναμίες του κρατικού μηχανισμού και επιχειρήσαμε να προτείνουμε λύσεις για την επόμενη μέρα.

Συστήσαμε τότε την Επιτροπή Γκολντάμερ. Αναφερθήκατε στο πόρισμά του. Άλλωστε το γνωρίζετε πολύ καλά, διότι αποτελούσε προϋπόθεση το να αναλάβει η δική σας συναίνεση, διότι ο άνθρωπος δεν ήθελε να παραγάγει ένα έργο το οποίο θα πάει στον κάλαθο των αχρήστων, αν αλλάξει η Κυβέρνηση. Το πόρισμα Γκολντάμερ παρουσιάστηκε επισήμως στη Βουλή των Ελλήνων τον Απρίλη του '19 σε κοινή συνεδρίαση, αν δεν κάνω λάθος, της Επιτροπής Θεσμών και Περιβάλλοντος. Έτυχε διακομματικής αποδοχής και με βάση αυτό το πόρισμα ξεκινήσαμε μια σειρά από παρεμβάσεις, τις οποίες εσείς βρήκατε εν εξελίξει όταν αναλάβατε τη διακυβέρνηση της χώρας και τις οποίες αναμέναμε να συνεχίσετε και να ολοκληρώσετε και όχι να τις θάψετε βαθιά στα συρτάρια σας, γιατί υποτίθεται ότι είχαν τη συναίνεσή σας και γιατί υποτίθεται ότι το κράτος πρέπει να έχει συνέχεια.

Τον Αύγουστο του '19 παραλάβατε ολοκληρωμένα ισχυρά θεσμικά εργαλεία στους τομείς της δασικής προστασίας, στους οποίους υστερούσε η χώρα μας τα προηγούμενα χρόνια. Σχεδιάστηκε και θεσμοθετήθηκε δημόσια πολιτική πρόληψης δασικών πυρκαγιών με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από εθνικά και ευρωπαϊκά κονδύλια 140 εκατομμυρίων ευρώ και περιείχε έργα αντιπυρικών ζωνών, δασικών δρόμων, διαχείρισης και καθαρισμού δασών, πιλοτικά έργα για τις μικτές περιοχές δάσους-κατοικίας με βάση το πόρισμα Γκολντάμερ.

Προγραμματίστηκε και εγκρίθηκε στελέχωση των Δασικών Υπηρεσιών για την υλοποίηση της πολιτικής πρόληψης πυρκαγιών με πεντακόσια στελέχη, διακόσιες θέσεις μόνιμων δασολόγων και δασοπόνων εγκεκριμένων από το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και τριακόσιες θέσεις με τριετείς συμβάσεις με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Ξεκίνησε το έργο των δασικών χαρτών. Κυρώθηκαν στο 45% του συνόλου της επικράτειας, όταν παραλάβαμε το 3% μόνο, και ανατέθηκαν οι μελέτες -τις βρήκατε έτοιμες- για το υπόλοιπο της ελληνικής επικράτειας στο 100%. Ολοκληρώθηκαν τέλη του '19 οι μελέτες.

Το '18 και το '19 υλοποιήθηκε πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας πέντε χιλιάδων εξήντα έξι εργαζόμενων για την αντιπυρική προστασία των δασών που συνέβαλε σημαντικά στην πρόληψη των δασικών πυρκαγιών όπως αποδείχτηκε στην αντιπυρική περίοδο του '19. Θεσμοθετήθηκε με ακρίβεια η συνεργασία κατά την καταστολή-κατάσβεση των δασικών πυρκαγιών των πυροσβεστικών και δασικών υπηρεσιών. Εφαρμόστηκε σε πολλές περιπτώσεις επίσης με επιτυχία, σύμφωνα με το πόρισμα Γκολντάμερ, και εκπονήθηκε πρόταση για προετοιμασία μιας μεγάλης διοικητικής μεταρρύθμισης για την αναδιοργάνωση του συστήματος διαχείρισης εκτάκτων αναγκών και την αντικατάσταση της περίφημης πολιτικής προστασίας από μια σύγχρονη δομή, την Εθνική Αρχή Πολιτικής Προστασίας και Ανθεκτικότητας, έναν ενιαίο φορέα διαχείρισης των έκτακτων αναγκών με λειτουργική, επιχειρησιακή και επιστημονική αναβάθμιση και με μόνιμο και διαρκές επίπεδο διοίκησης διακομματικής αποδοχής και συναίνεσης, όπως προέβλεπε η πρότασή μας.



Αυτά κάναμε εμείς μέσα σε έναν χρόνο, αναγνωρίζοντας τα λάθη, τις παθογένειες, τις διαχρονικές αδυναμίες. Το ερώτημα είναι τι κάνατε εσείς, κύριε Μητσοτάκη, όλες αυτές τις παρεμβάσεις που τις βρήκατε εν εξελίξει όταν αναλάβατε.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Να μας τις καταθέσετε στα Πρακτικά να ενημερωθούμε.

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Βεβαίως. Θα σας τις καταθέσω όλες, κύριε Μητσοτάκη, βεβαίως.

Και να αφήσετε αυτό το αλαζονικό ύφος, κύριε Μητσοτάκη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Δεν έρχεστε εδώ ως κατήγορος, έρχεστε εδώ ως απολογούμενος για τη μεγαλύτερη φυσική καταστροφή της χώρας τα τελευταία χρόνια. Φτάνει πια αυτό το αλαζονικό ύφος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Επειδή όμως μας ακούει ο ελληνικός λαός, είναι κρίσιμες οι ώρες. Τι κάνατε εσείς αυτές τις εν εξελίξει παρεμβάσεις; Πρώτον, παγώσατε και αναστείλατε τις προσλήψεις στις Δασικές Υπηρεσίες. Σταματήσατε το κοινωφελές πρόγραμμα δασοπροστασίας των πέντε χιλιάδων εξήντα έξι εργαζόμενων το φθινόπωρο του '19. Δεν υλοποιήσατε ποτέ την πολιτική πρόληψης δασικών πυρκαγιών της υπουργικής απόφασης του '19 με αποτέλεσμα να έχουμε σώρευση καύσιμης ύλης στα δάση, τα οποία έχουν μετατραπεί σε πυριτιδαποθήκη, ενώ υπάρχει σοβαρό έλλειμμα σε καθαρισμούς δασικών οδών και αντιπυρικών ζωνών. Ακυρώσατε τους δασικούς χάρτες για χάρη του μικροκομματικού οφέλους, για χάρη προφανώς πολιτικών σκοπιμοτήτων και φέρατε τον περιβαλλοντοκτόνο νόμο Χατζηδάκη που προωθεί ακόμα και εξαιρέσεις εκτάσεων από τη δασική νομοθεσία.

Δεν εφαρμόσατε ποτέ στην πράξη την κοινή υπουργική απόφαση συνεργασίας των υπηρεσιών στην πυρόσβεση, με αποτέλεσμα να γίνουμε μάρτυρες μιας τραγικής αδυναμίας στην αντιμετώπιση των πυρκαγιών, ακόμη και σε συνθήκες άπνοιας, ναί. Όλοι γνωρίζουμε ότι δημιουργείται μικροκλίμα, αλλά και ένα παιδί της πρώτης δημοτικού καταλαβαίνει ότι είναι άλλο να έχεις ένα μποφόρ και δύο και άλλο να έχεις οκτώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Τέλος, απαξιώσατε, δεν φέρατε καν προς συζήτηση την πρόταση νόμου που καταθέσαμε για τον νέο φορέα Πολιτικής Προστασίας, κατατεθειμένη πρόταση νόμου, παρά μονάχα διατηρήσατε την παρωχημένη και, όπως αποδείχτηκε, αναποτελεσματική δομή της Πολιτικής Προστασίας και απλά αναβαθμίσατε τον Υφυπουργό. Με την ευκαιρία, να του εκφράσω και διά ζώσης τα περαστικά και τις ευχές για την καλή του υγεία. Αναβαθμίσατε ένα πολιτικό σας στέλεχος πρώην δήμαρχο, όχι κάποιο στέλεχος κοινής αποδοχής με ιδιαίτερες γνώσεις για την Πολιτική Προστασία, στη θέση του Υφυπουργού. Κάνατε θέση Υφυπουργού. Μάλιστα, αυτό κάνατε.

Ταυτόχρονα όμως διατηρήσατε και αναβαθμίσατε μια σειρά από στελέχη, τα ίδια στελέχη που είχαν ευθύνες για τη διαχείριση παλαιότερων πυρκαγιών που εσείς από αυτό το Βήμα της Βουλής ως κατήγορος μάς καλούσατε επιτακτικά να τους αποπέμψουμε. Και όταν τους αποπέμψαμε, εσείς ήρθατε με την πολιτική αλλαγή να τους αναβαθμίσατε με πρώτον και εξέχοντα τον Αρχηγό της Αστυνομίας τότε, που εσείς τον αναβαθμίσατε σε πολιτικό προϊστάμενο, γενικό γραμματέα του όλου Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, αλλά και άλλα στελέχη της Πυροσβεστικής, που αργότερα με το προχώρημα των ερευνών η δικαιοσύνη ανέδειξε συγκεκριμένες ευθύνες. Εσείς τους διατηρήσατε στις αναβαθμισμένες θέσεις τους.

Θα αναρωτηθεί κάποιος, θα αναρωτηθεί κάποιος πολίτης: Ειλικρινά, γιατί τα κάνατε όλα αυτά; Πόσο δύσκολο ήταν να συνεχίσετε πέντε θετικά πράγματα που βρήκατε από την προηγούμενη κυβέρνηση; Η απάντηση είναι απλή: Γιατί όλη σας η πολιτική είναι κοντόφθαλμη, ιδεοληπτική και μονίμως εξαρτώμενη από μικρά ή μεγαλύτερα συμφέροντα που ορίζουν τις αποφάσεις και τις πράξεις σας.

Η άλλη όψη της ανικανότητάς σας είναι η ιδιοτέλεια. Στείλατε στα σκουπίδια το πόρισμα Γκολντάμερ, που με θράσος σήμερα το κουνήσατε από αυτό εδώ το Βήμα και που το ανακαλύψατε δύο χρόνια μετά, γιατί πολύ απλά δεν σας βόλευε. Δεν προσλά-

βατε πυροσβέστες, γιατί τους θεωρείτε βαρίδι στον κρατικό προϋπολογισμό. Δεν προχωρήσατε τους δασικούς χάρτες, γιατί θέλετε να διατηρείτε ένα μόνιμο καθεστώς εξάρτησης και ομηρίας των πολιτών από την κεντρική διοίκηση και τα «γαλάζια» παιδιά της αυτοδιοίκησης, ώστε να μπορείτε να συντηρείτε την πελατεία σας, όπως κάνατε για δεκαετίες. Ύστερα, έρχεστε και ανακαλύπτετε ξαφνικά την κλιματική κρίση, που βεβαίως δεν υπήρχε επί ΣΥΡΙΖΑ και δημιουργήθηκε τα δύο χρόνια που εσείς κυβερνάτε.

Όλα αυτά, όμως, οι εγκληματικές επιλογές, τα λάθη, οι παραλείψεις σας προηγούνται της κλιματικής κρίσης, που για να αντιμετωπιστεί χρειάζονται σκληρές και θαρραλέες αποφάσεις, μα, πάνω απ' όλα, χρειάζεται ειλικρίνεια. Χρειάζεται συλλογική κινητοποίηση, για να γίνει εθνικός και κοινωνικός στόχος η ανάσχεσή της, με την κατάλληλη γνώση, την εμπιστοσύνη στην επιστήμη και τους ειδικούς, την επένδυση εκεί που απαιτείται.

Αν σε κάθε φυσική καταστροφή, κύριε Μητσοτάκη, για να δικαιολογήσετε εσείς την ανεπάρκειά σας, επικαλείστε την κλιματική κρίση χωρίς πριν να έχετε κάνει τίποτα γι' αυτή, απλά ευτελίζετε τη σημασία που πρέπει να δώσει ο κάθε πολίτης και το κράτος στην αντιμετώπισή της.

Σας φταίει η κλιματική κρίση που κρύψατε στα συρτάρια σας τις προτάσεις του Γκολντάμερ; Σας φταίει η κλιματική κρίση που θέλατε να στήσετε ένα δήθεν επιτελικό κράτος, διατηρώντας όμως αυτή τη σκανδαλώδη συναρμοδιότητα δεκάδων Υπουργείων και φορέων για την πρόληψη και αντιμετώπιση των πυρκαγιών, όπως το ίδιο το πόρισμα αναφέρει; Υπάρχουν σαράντα πέντε συναρμόδιοι φορείς για την πρόληψη μιας πυρκαγιάς και δεκαεπτά φορείς και έξι Υπουργεία για την καταστολή. Η κλιματική κρίση φταίει γι' αυτό; Σας φταίει η κλιματική κρίση που ανοητήσατε -δεν φέρατε καν σε συζήτηση- την πρόταση νόμου που καταθέσαμε για την ίδρυση Εθνικής Αρχής Πολιτικής Προστασίας και Ανθεκτικότητας;

Προφανώς και δεν σας φταίει η κλιματική κρίση για όλα αυτά. Οι πολιτικές σας επιλογές είναι. Και η ευθύνη αυτών των επιλογών σας βαρύνει προσωπικά, κύριε Μητσοτάκη. Δεν είναι ευθύνη ούτε του ενός Υπουργού σας, που κάθεται δίπλα σας, ο οποίος μας έλεγε την ώρα της μεγάλης καταστροφής ότι ο κρατικός μηχανισμός λειτούργησε υποδειγματικά και ότι κρατούσε μέρα-νύχτα τη μάνικα. Όχι, δεν είναι δική του ευθύνη. Είναι δική σας.

Και δεν είναι ευθύνη ούτε του άλλου Υπουργού, που μετρούσε τριπλάσια αεροπλάνα απ' όσα επιχειρούσαν, ούτε του Αρχηγού της Πυροσβεστικής, που τον ρωτούσαν στα μέσα ενημέρωσης την ώρα της μεγάλης αγωνίας στην Εύβοια, που καίγονταν σπίτια, για το τι γίνεται στην Εύβοια και απαντούσε: «Δεν ξέρω. Βρίσκομαι επί τρεις μέρες και επιχειρώ στο υπέροχο δάσος της Πάρνηθας...». Βεβαίως, όμως, ταυτόχρονα ευχαριστούσε τους πολιτικούς του ηγέτες.

Ούτε αυτού είναι η ευθύνη. Δική σας αποκλειστικά είναι η ευθύνη. Και όσο παρουσιάζεστε απολύτως αδύναμος στοιχειωδώς να την κατανείμουμε αυτή την ευθύνη και στους υφισταμένους σας, όσο δεν είστε ικανός την ώρα της κρίσης να δείξετε ότι καταλαβαίνετε τι δεν πήγε καλά και αναζητείτε -μαθαίνω- διέξοδο σε ανασχηματισμούς και σε πρόσωπα από τον δημοκρατικό χώρο για να αποτελέσουν τις σωστίες λέμβους σας, τόσο κραυγάζετε ότι δεν είστε ικανός την ευθύνη ούτε να την αναγνωρίσετε, αλλά ούτε και να την διαχειριστείτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Ειλικρινά, αφού δεν το κάνατε στην πρωτομλία, περιμένω να το κάνετε στη δευτερολογία σας, κύριε Μητσοτάκη. Δώστε μία απάντηση.

Γιατί ζητήσατε «συγγνώμη»; Έχετε καταλάβει γιατί ζητήσατε «συγγνώμη»; Ποιο ήταν το λάθος σας; Αφού μας είπατε σήμερα ότι δεν κάνατε κανένα λάθος. Γιατί ζητήσατε «συγγνώμη»; Έχετε καταλάβει τα λάθη σας;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Θέλω και μια ξεκάθαρη απάντηση για τις συνταρακτικές καταγγελίες του Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας. Ξέρετε, εγώ βρέθηκα την ώρα της μάχης στην Εύβοια, στη Λίμνη. Εσείς έχετε δεκαπέντε μέρες και ούτε ένα κυβερνητικό στέλεχος δεν τόλμησε να πατήσει στην Εύβοια! Όχι εσείς, αλλά ούτε ένα κυβερ-

νητικό στέλεχος, για να χτυπήσει την πλάτη και να δώσει ένα μήνυμα παρηγορίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Συνάντησα αυτόν τον άνθρωπο. Δεν έχει σημασία που είμαστε από αντίθετους πολιτικούς χώρους. Ήταν εκεί μαζί με τον Δήμαρχο Λίμνης Μαντουδίου και τους Βουλευτές του νομού και ήταν στην πρώτη γραμμή, με μια ειλικρινή αγωνία. Είναι ένας νέος άνθρωπος. Εκείνη τη στιγμή, βέβαια, αυτό που προείχε ήταν να σωθεί οτιδήποτε αν σώζεται. Η εικόνα που μεταδόθηκε ήταν μια εικόνα οργής, όχι μόνο των πολιτών, αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης για τον τρόπο με τον οποίο συντονίζονταν οι πυροσβεστικές δυνάμεις εκείνη την ώρα την κρίσιμη.

Βεβαίως, μου έκανε αλγεινή εντύπωση το γεγονός ότι από το γραφείο σας τηλεφώνουσαν στον δήμαρχο, για να μη βγαίνει στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και να είναι επικριτικός απέναντι στην Κυβέρνηση. Εκείνη την ώρα άλλες θα έπρεπε να είναι οι οδηγίες, όχι απειλές.

Βεβαίως, είδα τη χθεσινή συνέντευξη του περιφερειάρχη, στην οποία δήλωσε ότι οι πυροσβεστικές δυνάμεις είχαν εντολή μη κατάσβεσης. Αυτή είναι μία πολύ βαριά καταγγελία, αν ισχύει. Και επιτρέψτε μου να απευθύνω...

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ:** Δεν είπα τέτοιο πράγμα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Ησυχία, κύριοι συνάδελφοι.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:** Μάρτυρας στο περιφερειακό συμβούλιο...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Τώρα, ποιος μιλάει; Μιλάει ο κ. Τσίπρας ή οι συνάδελφοι;

Ησυχία, κύριοι συνάδελφοι.

Συνεχίστε, παρακαλώ.

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Είδα, λοιπόν, τον περιφερειάρχη να κάνει αυτή τη δήλωση.

Θα ήθελα, λοιπόν, από τα αρμόδια και επίσημα χείλη του κ. Μητσοτάκη να δοθεί μια εξήγηση γι' αυτό.

Επιτρέψτε μου την προσωπική απεύθυνση. Απευθύνομαι προσωπικά σ' εσάς, αλλά προσπαθώντας να μετρήσω τα λόγια μου. Είναι καιρός να συνειδητοποιήσετε, κύριε Μητσοτάκη, ότι εσείς και μόνο εσείς έχετε ακέραια και απόλυτη την πολιτική ευθύνη για τις πυρκαγιές, όχι μόνο για τα τραγικά λάθη και τις παραλείψεις που διατάζετε ν' αναγνωρίσετε καν -αφού δεκαπέντε μέρες μετά είναι δίπλα σας, όλοι στη θέση τους, σαν να μη συνέβη τίποτα- ούτε μόνο για τις εγκληματικές πολιτικές επιλογές σας να πετάξετε στον κάλαθο των αχρήστων έτοιμα σχέδια για την πρόληψη και την αναδιοργάνωση της δασικής και της πολιτικής προστασίας, αλλά κυρίως γιατί επιδείξατε όλο αυτό το διάστημα μια απίστευτη ελαφρότητα που σας χαρακτηρίζει, βέβαια, όλο αυτό το διάστημα. Δείξατε μια απίστευτη έλλειψη κατανόησης του τι συμβαίνει, γιατί συμβαίνει και τι μπορεί να συμβεί. Δείξατε μια πρωτοφανή απουσία ενσυναίσθησης για την πραγματικότητα, τους κινδύνους και το δράμα των ανθρώπων της κοινωνίας.

Εσείς δεν είστε αυτουργός του πανάκριβου επιτελικού κράτους, που το διαφημιζατε ως την επιτομή της σύγχρονης διοίκησης; Πού ήταν αυτό το κράτος τις ώρες της φωτιάς, όταν η απελπισία και η οργή έφτασαν μέχρι το τελευταίο σπίτι; Πού ήταν; Εσείς δεν συγκεντρώσατε όλες τις εξουσίες στο γραφείο σας εν ονόματι της αποτελεσματικότητας και κάνατε και με ανοίκειο τρόπο σήμερα συγκρίσεις σε πρόσωπα; Πού ήταν, λοιπόν, αυτή η αποτελεσματικότητα των φοβερών τεχνοκρατών που έχετε δίπλα σας; Εσείς δεν δηλώνατε στις 11 Μαΐου ότι έχουμε περισσότερο προσωπικό φέτος, καλύτερα μέσα, καλύτερη οργάνωση και καλύτερη συνολική οργάνωση του Σώματος αλλά και της Πολιτικής Προστασίας; Πού ήταν όλα αυτά, όταν οι πολίτες εκλιπαρούσαν για βοήθεια, όταν γίνονταν στάχτη 1,3 εκατομμύριο στρέμματα; Πού ήταν και πού ήσασταν, όταν γίνονταν στάχτη πάνω από πεντακόσιες χιλιάδες στρέμματα στην Εύβοια και σαράντα χιλιάδες άνθρωποι λάμβαναν εντολή εκκένωσης;

Εσείς, επίσης, δεν δηλώνατε στις 24 Μαΐου ότι έχει εκπονηθεί ένα ειδικό, μάλλον ένα ακόμη πιο εξειδικευμένο, σχέδιο για την προστασία των περιαστικών δασών της Αττικής, τα οποία τόσο μεγάλη σημασία έχουν για το περιβαλλοντικό μικροκλίμα ολό-

κληρου του Λεκανοπεδίου; Πού ήταν αυτό το εξειδικευμένο σχέδιο, όταν καίγονταν ανεξέλεγκτα για δέκα μέρες οι Αδάμες, η Βαρυμπόμπη, το Τατόι, οι Θρακομακεδόνες, οι Αφίδες, το Κρουσινί, πριν έρθει το κακό και στην υπόλοιπη Αττική, στα Βίλια και την Κερατέα;

Λυπάμαι που θα το πω, αλλά πίσω από όλα αυτά, κύριε Μητσοτάκη, είστε εσείς ή πιο σωστά εσείς είστε όλα αυτά. Εσείς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Η πρωτόγνωρη αυτή καταστροφή έσκισε το καταπέτασμα του ναού που είχε στηθεί γύρω σας. Και ξέρετε κάτι; Αυτό που είδαν όλοι προκαλεί ανασφάλεια, ακόμα και φόβο, γιατί προκαλεί φόβο ένας Πρωθυπουργός, ο οποίος δεν στερείται μόνο της ικανότητας να διοικεί, αλλά στερείται και της στοιχειώδους ικανότητας να αντιληφθεί το μέγεθος της ζημιάς που έχει προκαλέσει, ένας Πρωθυπουργός που την ώρα μιας τραγωδίας αποδεικνύει ότι δεν μπορεί να νιώσει τον πόνο και την αγωνία των άλλων, ακόμα και εκείνων που τον εμπιστεύτηκαν, και ανεβαίνει σε αυτό εδώ το Βήμα χαμογελώντας.

Δεν σταματήσατε να έχετε το χαμόγελο ζωγραφισμένο στο πρόσωπό σας όση ώρα μιλάγατε, κύριε Μητσοτάκη, και το ίδιο κάνατε και στη συνέντευξη Τύπου που δώσατε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Είναι χαμόγελο επιτυχίας; Είναι χαμόγελο ειρωνείας προς όλους εμάς τους αδασείς; Τι ακριβώς είναι; Αυτό το χαμόγελο, το γέλιο, όμως, σε απευθείας μετάδοση, το οποίο είδαν οι πληγέντες την ώρα της συνέντευξής σας, ξέρετε πολλαπλασίασε τον πόνο, πολλαπλασίασε την απόγνωση, την οργή.

Δεν ξέρω αν είστε αδιάφορος επειδή δεν καταλαβαίνετε ή δεν καταλαβαίνετε επειδή είστε αδιάφορος. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η προσπάθεια να διαχειριστείτε με όρους επικοινωνίας και προσωπικής εικόνας μια εθνική τραγωδία δεν στοιχειοθετεί μόνο ακραία ανικανότητα, είναι ασέβεια προς κάθε πολίτη αυτής της χώρας που βλέπει την πατρίδα του να καίγεται και δεν γεννά αισθήματα θυμού, αλλά κάτι χειρότερο, αίσθημα ντροπής.

Ζήσατε τον μύθο σας για κάποιο διάστημα. Πλήρωσε η χώρα βαρύτατο κόστος για τον μύθο αυτό. Όμως, δυστυχώς, ούτε και τώρα με τις συμφορές παρούσες δεν δείχνετε ότι μπορείτε να απεγκλωβιστείτε από τον μύθο και να προσγειωθείτε στη σκληρή πραγματικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το έχω πει ξανά ότι για εμάς το ζήτημα της απόδοσης ευθυνών δεν λύνεται με κατατομήσεις, ανασχηματισμούς και μετακινήσεις των πολιτικών ζόμπι που έχει δίπλα του ο κ. Μητσοτάκης και, μάλιστα, κατόπιν εορτής μετακινήσεις, γιατί η ευθύνη -επαναλαμβάνω- είναι μία, έχει μοναδικό ιδιοκτήτη τον ίδιο και αυτό αναγνωρίζουν οι πολίτες.

Το κρίσιμο, όμως, για εμάς σήμερα είναι αυτοί οι πολίτες να δουν ξανά προοπτική και ελπίδα. Για αυτό και από την πρώτη στιγμή καταθέσαμε πρόταση επτά σημείων, αντί για κραυγές για παραιτήσεις.

Προτείνουμε να κηρυχθούν άμεσα αναδασωτές όλες οι αναγκαίες εκτάσεις. Να απαγορευθεί κάθε αλλαγή χρήσης, μέχρι να ολοκληρωθεί ο χωρικός και πολεοδομικός σχεδιασμός.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ:** Έγινε.

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Υπενθυμίζω τις προτάσεις. Θα πείτε τι έγινε και τι δεν έγινε. Μην έχετε αγωνία.

Δεύτερον, ζητήσαμε να εκπονηθεί σε συνεργασία με όλα τα κόμματα και επιστημονικούς φορείς εθνικό σχέδιο για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και των συνεπειών των φυσικών καταστροφών.

Τρίτον, να αξιοποιηθεί έστω και τώρα αυτό το πόρισμα του Γκολντνάμερ για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών, με έμφαση στην πρόληψη και τη διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, με την ενεργό συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών.

Τέταρτον, να υλοποιηθεί η ολοκληρωμένη πρόταση νόμου που καταθέσαμε το 2019 για την ίδρυση Εθνικής Αρχής Πολιτικής Προστασίας και Ανθεκτικότητας, που να τη στελεχώσουν πρόσωπα κοινής αποδοχής, που δεν θα αλλάζουν κάθε φορά που αλλάζει μια κυβέρνηση, και να καταρτιστεί Εθνικό Σύστημα Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών, προκειμένου να αποτελέσει τον εθνικό οδηγό και το πρότυπο για τη διαχείριση εκτάκτων αναγ-

κών στη χώρα.

Πέμπτον, ζητήσαμε να εκπονηθούν τοπικά αναπτυξιακά σχέδια για την ανασυγκρότηση και ανάπτυξη των περιοχών που έχουν πληγεί, με ιδιαίτερη έμφαση στο τοπικό παραγωγικό μοντέλο και ειδική μέριμνα για τη συγκράτηση του πληθυσμού στις πληγείσες περιοχές.

Έκτον -και είναι κρίσιμο αυτό, κύριε Μητσοτάκη-, να ανασχεδιαστεί η κατεύθυνση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και του νέου ΕΣΠΑ, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί ένα εθνικό σχέδιο αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και τα τοπικά σχέδια ανασυγκρότησης για τη βόρεια Εύβοια και τις άλλες περιοχές που έχουν πληγεί, παίρνοντας ως παράδειγμα την Πορτογαλία, που κατέθεσε ένα ολοκληρωμένο και κοστολογημένο σχέδιο αξιοποίησης των ευρωπαϊκών πόρων για την προστασία των δασών της, διότι και αυτή είχε πληγεί με πυρκαγιές το 2017.

Και, τέλος, ζητήσαμε να εκπονηθεί άμεσα ένα σχέδιο για αποζημιώσεις και αποκατάσταση της βιωσιμότητας των πληττόμενων περιοχών.

Σας ζητήσαμε ευθύνη, σας ζητήσαμε συνεννόηση και συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες και τις πολιτικές δυνάμεις και σας ζητήσαμε σχέδιο για την άμεση και μεσοπρόθεσμη επούλωση των πληγών. Αντί αυτών, εσείς συνεχίσατε την πεπατημένη της προπαγάνδας και της ωραιοποίησης.

Βαφτίσατε την πάγια ενίσχυση που πάντοτε δινόταν ως τη μεγαλύτερη αποζημίωση που δόθηκε ποτέ. Τι κάνατε; Πάντοτε δινόταν αποζημίωση 1.000 ευρώ το μέτρο για επιφάνειες ως εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα και εσείς είπατε για πρώτη φορά ότι θα δοθούν 150.000 ευρώ σε κάθε πληττόμενο. Κάντε τον πολλαπλασιασμό. Πάντοτε αυτό δινόταν.

Και κρύφατε στο τρικ μιας προκαταβολής αυτής της ενίσχυσης ότι δεν δίνετε επιπλέον τα 6 και 8 χιλιάδικα για οικίες και επιχειρήσεις αντίστοιχα και ότι ένα μεγάλο μέρος αυτής της αποζημίωσης θα είναι δάνειο, άτοκο δάνειο, αλλά δάνειο. Θα βρεθούν και χρεωμένοι αυτοί οι άνθρωποι.

Και είπατε ότι θα παρακάμψετε κάθε γραφειοκρατία, όπως κάνατε και σε άλλες περιπτώσεις φυσικών καταστροφών. Μόνο που θέλω να σας θυμίσω ότι οι σεισμόπληκτοι στη Θεσσαλία, τους οποίους επισκέφτηκα, για έξι ολόκληρους μήνες είχαν πάρει μόλις 600 ευρώ και μόλις πριν από δέκα μέρες εγκρίθηκαν οι δαπάνες που αφορούν την αποζημίωσή τους. Ελπίζω να μην είναι τόσο ταχύτατο το επιτελικό σας κράτος, όπως αποδείχθηκε στη Θεσσαλία και στις περιπτώσεις των πυρκαγιών.

Ταχύτατα, όμως, οφείλω να ομολογήσω κινηθήκατε για να ορίσετε από μόνος σας, χωρίς καμμία διαβούλευση με κανέναν -φαντάζομαι ούτε και με τους Βουλευτές σας, γιατί δεν είδα και τόσο θερμή ανταπόκριση στην επιλογή-, τον επικεφαλής της επιτροπής για την Εύβοια, χωρίς καμμία συνεννόηση με τα κόμματα σε διακομματικό κοινοβουλευτικό επίπεδο, κυρίως, όμως, χωρίς καμμία συνεννόηση με την τοπική κοινωνία και αυτό αποτελεί μια βασική ένδειξη ότι συνεχίζετε να βαδίζετε στον ίδιο δρόμο της δημιουργίας εντυπώσεων, της πολιτικής σκοπιμότητας και της επικοινωνίας.

Τώρα, όμως, δεν είναι η ώρα των εντυπώσεων, των πολιτικών μετεγγραφών που θα δημιουργήσουν κλίμα ενθουσιασμού στις κερκίδες. Τώρα είναι η ώρα της ουσίας και της πράξης και όχι η ώρα των μεγάλων λόγων. Οι άνθρωποι που είδαν τις περιουσίες τους να γίνονται στάχτη, οι άνθρωποι που ζούσαν όλα αυτά τα χρόνια, που είχαν εισόδημα από τη γη τους που σήμερα είναι κάρβουνο, αντιμετωπίζουν τώρα, σήμερα -όχι αύριο, σήμερα- οξύτατο πρόβλημα επιβίωσης. Αγωνιούν πώς θα ζήσουν τα παιδιά τους από Σεπτέμβριο, τώρα, τι εισόδημα θα έχουν τις επόμενες μέρες, τους επόμενους μήνες, μέχρι με το καλό να εκπονηθούν σχέδια ανασυγκρότησης για την περιοχή τους.

Γι' αυτό και σήμερα ερχόμαστε εδώ με μια πρόταση -πρόταση ουσίας, όχι επικοινωνίας- και σας ζητούμε, σας καταθέτουμε την πρόταση να θεσμοθετήσετε άμεσα και για όσο χρόνο χρειαστεί για τους πληγέντες αγρότες, κτηνοτρόφους, ρητινοπαραγωγούς, ελαιοπαραγωγούς στη βόρεια Εύβοια, στην Ηλεία, στη Μάνη ή σε όποια άλλη περιοχή έχει πληγεί, το εισόδημα έκτακτης ανάγκης που είχαμε προτείνει, αλλά αρνηθήκατε, και για τους πρώτους μήνες πανδημίας,...

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

...το εισόδημα έκτακτης ανάγκης; για κάθε νοικοκυριό 400 ευρώ το πρώτο μέλος, συν 200 ευρώ το δεύτερο μέλος, συν 100 ευρώ το κάθε τέκνο σε μηνιαία βάση, μέχρι να σταθούν στα πόδια τους, μέχρι να βρουν εφαρμογή αυτά τα σχέδια. Καλοδεχούμενα όταν έρθουν, μέχρι τότε όμως τι θα γίνουν αυτοί οι άνθρωποι;

Και σας ζητάμε να το υιοθετήσετε ως μια στοιχειώδη ένδειξη κατανόησης του προβλήματος που αντιμετωπίζουν στις πληγείσες περιοχές. Αποτελεί εθνική ανάγκη να επουλωθούν οι πληγές της καταστροφής στα μέρη της καταστροφής και ό,τι ισχύσει να ισχύσει για κάθε περιοχή που επλήγη.

Ας μην ξεχνάμε ότι το καταστροφικό αυτό καλοκαίρι ξεκίνησε με μια τεράστια καταστροφή στα Γεράνεια. Όλοι όσοι επλήγησαν πρέπει να έχουν την ίδια αντιμετώπιση, οπουδήποτε, κανένας δεν πρέπει να ξεχαστεί.

Πέραν όμως της στήριξης των πληγέντων, οφείλουμε να δούμε και πώς θα επουλώσουμε και τα συλλογικά μας τραύματα ως κοινωνία. Γιατί κάθε πολίτης σήμερα μοιράζεται ένα κοινό αίσθημα: την ανασφάλεια.

Και είναι ειρωνεία, τραγική ειρωνεία, κύριε Μητσοτάκη, που κάνατε την ασφάλεια προεκλογική σας σημαία. Την ταυτίσατε όμως με την αστυνομική καταστολή, τις επελάσεις εναντίον των νέων, της αστυνομία στα πανεπιστήμια, την αστυνομία παντού. Προσλάβατε αστυνομικούς, εξορμήσατε αστυνομικούς. Επενδύσατε σε περιπολικά και χειροπέδες.

Όμως, αφήσατε τα δάση χωρίς προστασία, την Πυροσβεστική χωρίς μέσα και προσωπικό, την πυρόσβεση χωρίς σχέδιο, τους πολίτες απροστάτευτους. Και όταν ήρθε η ώρα της κρίσης, οι άνθρωποι στα μέτωπα της φωτιάς αντί για πυροσβεστικά έβλεπαν περιπολικά και μηχανάκια της ΔΙΑΣ.

Η τραγική ειρωνεία, λοιπόν, είναι ότι, ενώ κάνατε το ζήτημα της ασφάλειας προεκλογική σας σημαία, σημαία ευκαιρίας, η πολιτική παρακαταθήκη των δύο χρόνων σας στην εξουσία είναι η ανασφάλεια και ο φόβος που διακατέχει σήμερα τη συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Στα τέλη Μαΐου, κύριε Μητσοτάκη, δηλώνατε στην «BILD» ότι φέτος τα πράγματα θα θυμίζουν ένα πολύ φυσιολογικό καλοκαίρι. Και σήμερα, μια βδομάδα πριν τελειώσει το καλοκαίρι, μετράμε ρεκόρ καμένων εκτάσεων, ρεκόρ σε κρούσματα και νεκρούς ανά εκατό χιλιάδες πληθυσμού από την πανδημία, που φουντώνει ξανά, με τον μισό πληθυσμό δυστυχώς ανεμβολίαστο, με τις μονάδες εντατικής θεραπείας να γεμίζουν ξανά.

Και στην οικονομία μετράμε αυξήσεις τρομακτικές στις τιμές των προϊόντων. Ένα νέο κύμα ακρίβειας έρχεται να κάνει αβίωτη τη ζωή χιλιάδων νοικοκυριών, με ανεξέλεγκτες αυξήσεις των τιμών των πρώτων υλών παντού, στον κατασκευαστικό κλάδο, στον λογαριασμό του ηλεκτρικού ρεύματος. Η Ελλάδα το καλοκαίρι που μας πέρασε είχε το ακριβότερο ρεύμα στη χονδρική, το οποίο περνάει τώρα στον καταναλωτή. Δύο στους τρεις καταναλωτές δυσκολεύονται ήδη να πληρώσουν τον λογαριασμό του ηλεκτρικού ρεύματος και η ίδια κατάσταση επικρατεί και στα αγροτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα για τους αγρότες μας.

Τι σημαίνουν όλα αυτά, κύριε Μητσοτάκη; Ότι δώσατε εξετάσεις και αποτύχατε παταγωδώς: στην πανδημία, στις πυρκαγιές, στην κοινωνική συνοχή, στην ασφάλεια, στην ασφαλή καθημερινότητα του πολίτη, στην προστασία της χώρας και των ανθρώπων της, με βαρύ κόστος για την κοινωνία.

Ήσασταν απολύτως ανίκανοι να σβήσετε μια φωτιά, αλλά εξαιρετικά ικανοί όλο αυτό το διάστημα με τις πολιτικές σας επιλογές να διευρύνετε τις κοινωνικές ανισότητες. Με επιλογή σας αφήσατε τριάντα χιλιάδες νέους εκτός ΑΕΙ φέτος. Με επιλογή σας, αφήσατε ογδόντα τρεις χιλιάδες παιδιά εκτός παιδικών σταθμών. Με επιλογή σας καταργήσατε το οκτάωρο και θεσπίσατε για πρώτη φορά απλήρωτες υπερωρίες. Ακόμη και στο ζήτημα της μαζικής άθλησης, με επιλογή σας, κόβετε φέτος τα προγράμματα μαζικού αθλητισμού που αφορούν εκατόν είκοσι χιλιάδες συμπολίτες μας και χίλιοι τριακόσιοι γυμναστές μένουσαν άνεργοι. Όλες σας οι επιλογές είναι επιλογές απέναντι στα λαϊκά συμφέροντα και προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων λίγων και

εκλεκτών.

Και στο ερώτημα «τι μπορεί να περιμένει κανείς από εσάς και την Κυβέρνησή σας;» απαντούν τα έργα σας και τα αποτελέσματά σας. Τίποτα καλό. Κανένας Πρωθυπουργός δεν έκανε τόσο μεγάλη ζημιά σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Εκπροσωπείτε την αποτυχία, την ειδωλολατρία της ιδιωτικοποίησης και του κέρδους, την περιφρόνηση της κοινωνικής πλειοψηφίας. Αποτύχατε στην πανδημία και προαναγγείλατε ιδιωτικοποίηση του ΕΣΥ. Αποτύχατε στις φωτιές και προαναγγείλατε ιδιωτικοποίηση των δασών. Αποτύχατε στην προστασία και την ασφάλεια του πολίτη και προαναγγέλλατε μέτρα αυταρχισμού και διχασμού.

Θαρρώ όμως, κύριε Μητσοτάκη, πως έρχεται η στιγμή που θα υπάρξει ένα διαφορετικό μήνυμα εκκένωσης στο «112». Αυτή τη φορά δεν θα είναι από εσάς προς τους πολίτες, αλλά από τους πολίτες προς εσάς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Όμως, για εμάς, όπως και για όλη τη δημοκρατική Αντιπολίτευση, υπάρχει τούτες τις ώρες μια πολύ σοβαρή πρόκληση, επείγουσα πρόκληση. Η απόγνωση και η οργή να μετατραπούν σε δύναμη αλλαγής, σε δύναμη και σε ενέργεια, για να αλλάξει πορεία η χώρα μας. Και σε ό,τι μας αφορά, θα εργαστούμε με όλες μας τις δυνάμεις, ώστε αυτό σύντομα να γίνει πράξη.

(Ζωηρά χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Σειρά έχει τώρα για την ομιλία της η κ. Φωτεινή Γεννηματά, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδος του Κινήματος Αλλαγής.

**ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής):** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρωθυπουργέ, τρεις μήνες πριν μας διαβεβαιώνατε ότι η πανδημία είναι υπό έλεγχο, ότι οι εμβολιασμοί προχωρούν με γρήγορους ρυθμούς, ότι η χώρα ανοίγει με ασφάλεια για τον τουρισμό και ότι το επιτελικό σας κράτος είναι πανέτοιμο να αντιμετωπίσει τυχόν πυρκαγιές.

Σήμερα είναι φανερό ότι έχετε αποτύχει σε όλα τα επίπεδα. Η πανδημία είναι εδώ, ξανά απειλητική. Χτες ανακοινώθηκαν κρούσματα ρεκόρ. Οι εμβολιασμοί δεν προχωρούν ικανοποιητικά. Δεν καταφέρατε να πιάσετε τους στόχους, που και εσείς οι ίδιοι είχατε θέσει.

Χτες μάλιστα ήρθατε και ανακοινώσατε ένα νέο πακέτο μέτρων, το οποίο όμως, κύριε Πρωθυπουργέ, θα κριθεί για την επιτυχία του από το αν επιτέλους θα υπάρξουν αποτελεσματικοί μηχανισμοί του κράτους που θα ελέγξουν την υλοποίηση αυτών των μέτρων.

Και το τονίζω αυτό, γιατί, ιδιαίτερα την περίοδο του καλοκαιριού, δεν υπήρχε κανένας απολύτως έλεγχος. Έχετε απόλυτη ευθύνη για τη χαλαρότητα και για την καλλιέργεια του εφησυχασμού. Δεν έχετε στηρίξει όπως θα έπρεπε, ακόμα και σήμερα που μιλάμε, το Εθνικό Σύστημα Υγείας για να αντέξει σε πιθανή πίεση το επόμενο διάστημα. Δεν καταφέρατε να πείσετε τους πολίτες για το θέμα του εμβολιασμού. Έχετε ευθύνη για τον διχασμό που υπάρχει αυτή την ώρα στη χώρα και δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να ξαναζήσουμε τον εφιάλτη του φθινοπώρου του 2020.

Η δε καταστροφή από τις πυρκαγιές είναι πρωτοφανής. Αποδείχθηκε η ανικανότητα του δήθεν επιτελικού σας κράτους. Το κυβερνητικό Σύστημα Πολιτικής Προστασίας δοκιμάστηκε και απέτυχε. Κανένα σύστημα πρόληψης δεν υπήρχε και η έλλειψη συντονισμού των αρμοδίων οδήγησε σε ένα τραγικό αλαλούμ, με αποτελέσματα κάτοικοι, εθελοντές και άνθρωποι της αυτοδιοίκησης με αγωνία να φωνάζουν επί μέρες ότι παλεύουν μόνοι τους.

Οι πυρκαγιές, κύριε Μητσοτάκη, δεν σβήνονται με επικοινωνιακά σόου. Οι δικαιολογίες και η προσχηματική σας συγγνώμη δεν πείθουν. Οι ευθύνες σας είναι μεγάλες και επιμένουμε ότι πρέπει να αποδοθούν με την απομάκρυνση από τη θέση τους των αρμοδίων Υπουργών σας. Πότε περιμένετε να το κάνετε αυτό; Ήρθατε σήμερα εδώ να μας πείτε ότι πετύχατε τους στόχους σας, με τα δάση να καπνίζουν, με τα δάση να πεθαίνουν, με την οργή και την αγανάκτηση στην ελληνική κοινωνία.

Εγώ το μόνο που έχω να σας πω μετά τη θεωρία που μας ανα-

πτύξατε για τα όποια «ορφανά» λάθη υπάρχουν είναι ότι από τότε που ανακαλύφθηκε η συγγνώμη χάθηκε το φιλότιμο, κύριε Πρωθυπουργέ!

Βεβαίως, για τη Νέα Δημοκρατία φταίνε πάντα οι άλλοι. Το 2007 μάς είπατε ότι έφταιγε ο «στρατηγός άνεμος» και κάνατε εκλογές πάνω στα αποκαΐδια και στους νεκρούς, μοιράζοντας χιλιάδες ευρώ, χωρίς διαδικασίες, χωρίς γραφειοκρατία. Ξέρατε γιατί το κάνατε και πώς το κάνατε.

Και τώρα το 2021, που είχε άπνοια, θυμηθήκατε την κλιματική αλλαγή, την κλιματική κρίση, αλλά δεν μπορείτε να μας εξηγήσετε γιατί η χώρα μας είναι πρώτη στην Ευρώπη -κατέχει αυτό το θλιβερό προνόμιο!-, είναι πρώτη στην Ευρώπη στις καμένες εκτάσεις ανά πυρκαγιά, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφόρησης για τις δασικές πυρκαγιές. Δηλαδή, οι άλλες χώρες της Μεσογείου δεν πλήττονται το ίδιο από την κλιματική κρίση;

Σχεδόν ενάμισι εκατομμύριο στρέμματα δασικής έκτασης κάηκε, οκτώμισι φορές πιο πολλά από τις προηγούμενες χρονιές. Χάθηκαν δάση, καλλιέργειες, σπίτια στην Εύβοια, στην Ηλεία, στη Γορτυνία, στη βόρεια Αττική, στην Αχαΐα, στα Βίλια, στη Μεσσηνία, στη Μάνη. Σε αρκετές από αυτές τις περιοχές οι κάτοικοι βρίσκονται σε απόγνωση, αισθάνονται ότι το μέλλον τους «κάηκε» στα συντρίμια. Καταστράφηκε η παραγωγική βάση αυτών των περιοχών. Δεν θα έχουν δουλειά για χρόνια.

Επισκέφθηκα η ίδια τις περισσότερες από τις πληγείσες περιοχές. Η λέξη που κυριαρχεί στα χείλη όλων ξέρετε ποια είναι; Εγκατάλειψη. Τα όσα μάς είπατε στην πρωτολογία σας δεν έχουν καμία απολύτως σχέση με την πραγματικότητα, με τα αποτελέσματα της πολιτικής σας, με τα αποτελέσματα της δουλειάς των Υπουργών σας, με αυτό που νιώθουν σήμερα οι κάτοικοι σε όλες αυτές τις περιοχές. Και δεν το νιώθουν απλά, το βλέπουν, το βιώνουν και θα το βιώνουν για δεκαετίες. Εκλιπαρούσαν για βοήθεια, για περισσότερα πυροσβεστικά οχήματα και κυρίως περισσότερα εναέρια μέσα. Καταγγέλλουν την έλλειψη οποιουδήποτε σχεδίου για την κατάσβεση της πυρκαγιάς. Δεν ακούστηκε η φωνή των ντόπιων, που γνώριζαν πού έπρεπε να τη σταματήσουν, ποια ήταν τα κρίσιμα σημεία, με αποτέλεσμα τις περισσότερες φορές οι φωτιές να σβήσουν στη θάλασσα.

Ειπώθηκε ήδη -αλλά δεν μπορώ να μην αναφερθώ ξανά, δεν κάνουμε εμείς απλώς κριτική- ότι ο Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας, δικό σας στέλεχος, είπε, κατήγγειλε στο περιφερειακό συμβούλιο ότι υπήρχε εντολή μη κατάσβεσης.

Οφείλετε μία απάντηση, κύριε Πρωθυπουργέ, για αυτό. Θα πρέπει να τον καλέσετε τουλάχιστον να τεκμηριώσει την καταγγελία του. Και αναρωτιέμαι αν θα έπρεπε και η δικαιοσύνη να τον καλέσει για να μιλήσει για όλα αυτά, εκτός αν εσείς ο ίδιος θεωρείτε ότι δεν είναι ένα πρόσωπο σοβαρό, για να έχουν βάση τα όσα λέει. Τοποθετηθείτε, όμως, στη δευτερολογία σας και πάρτε θέση για τα όσα έχουν ειπωθεί!

Μας είπατε ότι φέτος είχαμε τα περισσότερα εναέρια μέσα από κάθε άλλη χρονιά. Μπορείτε να μας πείτε πόσα επιχειρούσαν και πόσα επιχειρούσαν σε κάθε περιοχή και ποιος τελικά αποφάσιζε στο Κέντρο Επιχειρήσεων για την κατανομή των εναέριων μέσων; Γιατί σε όσες συνεντεύξεις έχουν δοθεί μέχρι σήμερα απαντήσεις σαφείς δεν έχουμε λάβει.

Στις 15 Ιουνίου, κύριε Πρωθυπουργέ, στην κοινή συνέντευξη Τύπου που έδωσαν οι Υπουργοί σας, ο κ. Χρυσοχοϊδής και ο κ. Χαρδαλιάς, δήλωναν, κατ' αρχάς ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη και τα λέω αυτολεξεί: «Θα ήθελα», λέει, «πρώτα από όλα να υπογραμμίσω ότι έχει γίνει μια εξαιρετικά πρότυπη δουλειά για την αντιπυρική προστασία της χώρας μας, μια πραγματική τομή φέτος, όχι μόνο όσον αφορά τα μέσα και τους εξοπλισμούς, αλλά και το προσωπικό. Ωστόσο, θέλω να επισημάνω ότι έχει γίνει μια πρότυπη δουλειά όσον αφορά την αντίληψη και την κατανόηση του προβλήματος για την πυροπροστασία στη χώρα μας. Έχουμε πλέον μια νέα προσέγγιση», έλεγε, «με επίκεντρο την πρόληψη, την ετοιμότητα, την προσπάθεια παρέμβασης πριν εκδηλωθεί το κακό. Σκοπός όλων μας είναι στο μέτρο του δυνατού η αποτροπή του κινδύνου, όχι», λέει, «η εκ των υστέρων μεμφοιρία για το τι θα μπορούσε να είχε γίνει.»

Ο δε Υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας μάς ενημέρωνε ότι

διανύουμε την αντιπυρική περίοδο και ο σχεδιασμός τους -λέει- έχει στην καρδιά τον γρήγορο εντοπισμό και την άμεση απόκριση, καθώς όσο πιο άμεση είναι η επέμβαση, τόσο πιο γρήγορα ολοκληρώνεται και η κατάσβεση, πριν προλάβει η φωτιά να εξαπλωθεί.

Δεν χρειάζεται κανένα σχόλιο από τη μεριά μου, τα αποτελέσματα μιλούν από μόνα τους. Μαζί με τα καμένα χάθηκε και η πολιτική ευθιξία. Είναι απολύτως προφανές και σήμερα πιο προφανές από ποτέ.

Κύριε Μητσοτάκη, στη φονική πυρκαγιά στο Μάτι αναδείχθηκαν τεράστιες ελλείψεις και προβλήματα στο ισχύον τότε Σύστημα Πολιτικής Προστασίας. Ποιος έχει, όμως, την ευθύνη που μετά από δύο χρόνια δικής σας διακυβέρνησης ισχύει ουσιαστικά το ίδιο ακριβώς σύστημα, αφού ο νόμος που ψηφίσατε εσείς έμεινε στα χαρτιά και δεν εφαρμόστηκε ποτέ;

Με λίγα λόγια, όχι μόνο αναβαθμίσατε τους επιχειρησιακά υπεύθυνους και υπόλογους, αλλά διατηρήσατε και ακριβώς το ίδιο σύστημα διαχείρισης της πυρκαγιάς στο Μάτι, ένα σύστημα υπερασυγκεντρωτικό, αναποτελεσματικό, αποτυχημένο.

Κύριε Μητσοτάκη, ήταν πράγματι η προτεραιότητα να μη θρηνησουμε θύματα. Όμως, μόνο η εκκένωση των περιοχών με ταυτόχρονη εγκατάλειψη σπιτιών, καλλιεργειών, δασών δεν αποτελεί σοβαρό σχέδιο για μια ευνομούμενη κοινωνία. Δεν είναι υπεύθυνη στάση η απόφαση «σώζουμε ζωές και με τα υπόλοιπα δεν ασχολούμαστε καν».

Επιλέγετε να βάλετε τον πήχη χαμηλά. Σας ενδιαφέρει μόνο η σύγκριση με τον ΣΥΡΙΖΑ και μάλιστα σε τραγικά γεγονότα και κατανόω και τη δυσκολία της θέσης της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αν και θα περίμενα έστω και τώρα μια λέξη αυτοκριτικής για όσα έχουν γίνει. Η λέξη «αυτοκριτική» δεν ακούστηκε ούτε από την Κυβέρνηση ούτε από την Αξιωματική Αντιπολίτευση, παρά τα όσα τραγικά έχουμε ζήσει σε αυτόν τον τόπο.

Η κοινωνία, όμως, δεν σας ψήφισε γι' αυτό. Οι πολίτες περιμεναν από εσάς αυτό που υποσχεθήκατε ότι με σας θα είναι ασφαλείς και αποτύχατε, κύριε Μητσοτάκη. Το δήθεν επιτελικό σας κράτος, που χιζιζατε μόνο επικοινωνιακά, κατέρρευσε. Σήμερα όλοι γνωρίζουν ποια είναι η πραγματικότητα.

Ότι στραβά αρμενίζατε, βέβαια, ήταν φανερό, πριν ακόμα από το τελευταίο εφιαλτικό εικοσαήμερο των μεγάλων πυρκαγιών. Κάηκαν τα Γεράνια στις 19 Μαΐου και δεν είχατε φροντίσει να υπάρχουν ούτε τα νοικιασμένα πτητικά μέσα. Ήταν -λέει- πολύ νωρίς. Στις 15 Ιουλίου τα επίσημα στοιχεία έδειχναν ότι μέχρι τότε, τους δύο μισι πρώτους μήνες μόνο της αντιπυρικής περιόδου, οι καμένες εκτάσεις ήταν εκατόν δεκαοκτώ χιλιάδες περίπου στρέμματα, όταν ο μέσος όρος των δώδεκα προηγούμενων χρόνων την αντίστοιχη περίοδο είναι περίπου είκοσι εννέα χιλιάδες στρέμματα. Μιλάμε για ποσοστό αύξησης πάνω από 400% στους πρώτους μήνες της αντιπυρικής περιόδου. Και τότε ακόμα, εσείς με τους Υπουργούς σας αυτοθαιμαζόσασταν δημόσια, αντί να ανασκουμπωθείτε και να ασχοληθείτε σοβαρά με το πρόβλημα που υπήρχε.

Η κλιματική κρίση είναι πραγματικό γεγονός. Δεν είναι, όμως, άλλοθι για την κυβερνητική σας ανεπάρκεια. Απαιτεί αλλαγές παντού. Η Πολιτική Προστασία έπρεπε να μετασχηματιστεί σε πολιτική δημόσιας ασφάλειας. Σας το προτεινάμε, δεν το πράξατε. Η εθνική πολιτική μείωσης κινδύνου καταστροφών έμεινε στα χαρτιά. Ουδέποτε εκπονήθηκαν επιχειρησιακά σχέδια, ουδέποτε συστάθηκε ο αναγκαίος εθνικός μηχανισμός, ουδέποτε λειτουργήσαν τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Κέντρα Πολιτικής Προστασίας. Όλα συγκεντρώνονται στην πολιτική ηγεσία της Πολιτικής Προστασίας, ακόμα και με παραγκωνισμό της φυσικής ηγεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος, χωρίς καμμία ουσιαστική συμμετοχή της αυτοδιοίκησης, είτε σε περιφερειακό είτε σε τοπικό επίπεδο.

Στο τέλος, απόδειξη αποτυχίας ήταν όταν αναστείλατε τα βασικά άρθρα του νόμου που δεν μπορέσατε να υλοποιήσετε, εκτός από εκείνα που αφορούσαν το προσωπικό της Πυροσβεστικής, γιατί θέλατε να μπορέσετε να κάνετε τα ρουσφέτια σας, διότι μόνο με αυτή τη λογική κυβερνάτε, κύριε Πρωθυπουργέ.

Στο σύστημα πρόληψης και δασοπροστασίας οι ελλείψεις ήταν και είναι δραματικές. Υπάρχει υποχρηματοδότηση και τρα-

γική υποστελέχωση σε όλα τα δασαρχεία και στις δασονομίες. Δόθηκε δε μόνο το 10% των πόρων που ζητήθηκαν για την πρόληψη. Αντιπυρικές ζώνες δεν υπήρχαν, το ίδιο και δασικοί δρόμοι. Υποδομές, δεξαμενές, κρήνες ελάχιστες και χωρίς γεννήτριες, με αποτέλεσμα να μη λειτουργούν χωρίς ρεύμα.

Καμμία μέριμνα για τον καθαρισμό των δασών και των ρεμάτων. Έλλειψη εξειδικευμένου σχεδίου στην Πυροσβεστική για τη δασοπυρόσβεση και, βέβαια, μπλεγμένες αρμοδιότητες Πυροσβεστικής, Δασαρχείων, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, που, αντί αποτελεσματικής παρέμβασης, οδήγησαν σε ένα απαράδεκτο πινγκ-πονγκ επίρριψης ευθυνών. Δεν υπήρξε συντονισμός, δεν υπήρξε σχέδιο τη στιγμή της κρίσης. Όταν εκδηλώνονταν πολλές εστίες πυρκαγιών, δεν υπήρχε κανένα εξειδικευμένο σχέδιο δράσης και οι αρμόδιοι ακολουθούσαν ένα σύστημα «γιουρούσι», αναποτελεσματικό και εξοντωτικό για τους πυροσβέστες. Οι καθυστερήσεις, για παράδειγμα, στην Εύβοια ήταν τραγικές. Οι επίγειες δυνάμεις ενισχύθηκαν πολύ αργά, όταν η φωτιά είχε πια ξεφύγει.

Στην πραγματικότητα, εσείς ο ίδιος σήμερα παραδεχτήκατε ότι η Εύβοια μπήκε σε δεύτερη μοίρα, όταν υπήρξε η αναζωπύρωση της Βαρυμπόμπης και τραβήξατε τα εναέρια μέσα για να ενισχύσετε τη Βαρυμπόμπη. Υπάρχει, όμως, θέμα και με αυτό και θα επανέλθω στις αναζωπυρώσεις.

Τα λάθη διαδέχονταν το ένα το άλλο, με αποτέλεσμα να ξεφύγουν και να πάρουν διαστάσεις οι αναζωπυρώσεις και στη Ζήρεια και στη Βαρυμπόμπη και στην Ηλεία και προχθές πάλι στα Βίλια. Δεν υπήρχε κανένα κριτήριο για τις αλλαγές της προτεραιότητας δράσης των εναέριων ή των επίγειων μέσων.

Κι εγώ ρωτώ, αλήθεια, κύριε Πρωθυπουργέ, το εξής: Γιατί δεν βγήκε από την αρχή, από την πρώτη μέρα, ο στρατός για να περιφρουρεί τις περιοχές για τυχόν αναζωπυρώσεις; Διότι οι μεγαλύτερες καταστροφές προήλθαν από αναζωπυρώσεις. Κι αφού είδατε τι έγινε στη Ζήρεια, δεν φροντίσατε να προετοιμαστείτε μετά και να αντιμετωπίσετε τη Βαρυμπόμπη και θρηνήσαμε και την Εύβοια; Και δηλώνετε σήμερα ότι πετύχατε όλους σας τους στόχους γιατί είχατε προετοιμαστεί πάρα πολύ καλά; Μα, δεν χωρά ούτε στη λογική ό,τι ακούσαμε σήμερα από εσάς!

Ήταν ελλιπής ο εξοπλισμός και η εκπαίδευση του προσωπικού. Μάλιστα, η στελέχωση της Πυροσβεστικής ήταν με κομματικά κριτήρια. Ακούστηκαν πάρα πολύ θετικά σχόλια για τους Ρουμάνους και για την άρτια οργάνωσή τους, την ώρα που οι δικόι μας παλεύουν φιλότιμα, αλλά τι να κάνουν που δεν έχουν μέσα και παλεύουν ακόμα και με ασυρμάτους του προηγούμενου αιώνα! Όμως και η οργάνωση των πυροσβεστικών υπηρεσιών αποδείχτηκε ανεπαρκής. Υπάρχουν κομματικά κριτήρια και στην κατανομή του προσωπικού και στην επιλογή των στελεχών.

Σας ρωτώ, λοιπόν, ευθέως για το εξής: Ποιος φταίει; Θα αναλάβει κανείς την ευθύνη, κύριε Μητσοτάκη; Οι αρμόδιοι Υπουργοί είναι ακόμα στη θέση τους και δηλώνουν ότι τα έκαναν όλα καλά. Μάλιστα, μετά την πρώτη φωτιά στη Βαρυμπόμπη, αλληλοσυγχαίρονταν δημοσίως, μιλώντας για καταπληκτική δουλειά που απέδωσε καρπούς. Ήταν τόσο εκτός πραγματικότητας; Είναι όλα θέμα επικοινωνίας για την Κυβέρνησή σας, για το τι εντυπώσεις θα δημιουργήσετε τελικά; Δεν μετράει το αποτέλεσμα;

Είχατε πει το 2018 μετά το Μάτι, διαβάζω ακριβώς το tweet που κάνατε: «Αδυνατώ να αντιληφθώ τι σημαίνει πολιτική ευθύνη δίχως καμμία παραίτηση. Η ευθύνη πρέπει να συνοδεύεται από πράξεις, αλλιώς εξυπηρετεί μόνο επικοινωνιακές σκοπιμότητες.».

Εγώ, κύριε Πρωθυπουργέ, συμφωνώ απολύτως με τα λόγια σας. Εσείς συμφωνείτε ακόμα με αυτά που είχατε γράψει; Διότι δεν το βλέπουμε στην πράξη. Φαίνεται ότι είναι διαφορετική η στάση σας σήμερα που είστε Πρωθυπουργός. Θυμίζε ακριβώς τη στάση που είχε ο προηγούμενος Πρωθυπουργός, ο οποίος και σήμερα παρουσιάστηκε αμετανόητος. Ξαν να παίζετε ένα περίεργο παιχνίδι εσείς οι δύο, το «Who is who». Τελικά, όποιος βρίσκεται σε αυτή τη θέση από τη Νέα Δημοκρατία και τον ΣΥΡΙΖΑ συμπεριφέρεται με τον ίδιο τρόπο; Ίσως αυτή να είναι και η τεράστια διαφορά με την προοδευτική παράταξη, ότι δηλαδή εμείς νοιαζόμαστε, αγωνιζόμαστε και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έρχομαι τώρα στην επόμενη

ημέρα, σ' αυτά που κατά την άποψή μας πρέπει να γίνουν. Η επόμενη μέρα απαιτεί συνεννόηση, το οποίο δεν το έχετε κάνει μέχρι σήμερα σε κανένα επίπεδο, για κανένα θέμα. Θέλω να ελπίζω ότι μετά από αυτή την τεράστια καταστροφή κάτι μπορεί να αλλάξει.

Το πρώτο, λοιπόν, που πρέπει να γίνει είναι η άμεση καταγραφή των ζημιών και οι αποζημιώσεις για τη στήριξη των πληγέντων. Είναι αναγκαία τα μέτρα ανακούφισης που εξαγγέθηκαν, αλλά δεν αρκούν. Θα πρέπει να καλυφθεί το απολεσθέν εισόδημα των αγροτών και των κτηνοτρόφων για τα επόμενα τουλάχιστον τρία με πέντε χρόνια και να δοθούν και ενισχύσεις για να αναπληρωθεί το φυσικό και ζωικό κεφάλαιο.

Ειδικό σχέδιο χρειάζεται για τους ρητινοσυλλέκτες της βόρειας Εύβοιας. Ακούσαμε ότι προτίθεστε να το κάνετε και θα το παρακολουθήσουμε, διότι ξέρετε, εδώ, κύριε Μητσοτάκη, το επάγγελμά τους εξαφανίζεται. Δεν έχουν ανάγκη απλώς από στήριξη για ένα ή δύο χρόνια. Για τα επόμενα τριάντα χρόνια οι άνθρωποι αυτοί δεν θα μπορούν να κάνουν το ίδιο επάγγελμα. Πρέπει να αλλάξουν κατεύθυνση. Κι όσοι είναι κοντά στη σύνταξη θα πρέπει να βοηθηθούν να συνταξιοδοτηθούν και για τους άλλους να υπάρξει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα.

Πρέπει να δοθούν ενισχύσεις και για τις επιχειρήσεις που δεν θα μπορούν να λειτουργήσουν για μεγάλο διάστημα μετά από αυτή την καταστροφή, γιατί δεν θα έχουν πρώτη ύλη. Είναι πάρα πολλές οι επιχειρήσεις σε αυτές τις περιοχές που σχετίζονται με δραστηριότητες που αυτή τη στιγμή δεν μπορούν να υλοποιηθούν.

Πρέπει να δοθεί στεγαστική συνδρομή στο 100% για να ξαναχτιστούν ή να επισκευαστούν όλα τα σπίτια που υπέστησαν ζημιές. Δεν αρκούν τα άτοκα δάνεια. Δεν φέρουν ευθύνη οι πολίτες για τις ζημιές που υπέστησαν. Πρέπει να σας θυμίσω ότι οι περισσότεροι οικισμοί και τα σπίτια που σώθηκαν σώθηκαν από τους κατοίκους και τους εθελοντές. Οι ζημιές θα ήταν πολύ μεγαλύτερες.

Πρέπει να ανασταλούν οι φορολογικές, ασφαλιστικές, τραπεζικές υποχρεώσεις στις πληγείσες περιοχές. Ειδική μέριμνα χρειάζεται για τις αποζημιώσεις των δασεργατών και για την κατά προτεραιότητα απασχόλησή τους στα έργα αποκατάστασης. Ακούσαμε κάτι για «αναδόχους αναδάσωσης». Τα δάση δεν μπορούν να δοθούν σε ιδιώτες. Θα πρέπει να έχει συμμετοχή και συνεισφορά η τοπική κοινωνία, η περιφερειακή και η τοπική αυτοδιοίκηση. Κατά προτεραιότητα θα πρέπει να απασχοληθούν στις δραστηριότητες για τα αντιπλημμυρικά και τα αντιδιαβρωτικά έργα, καθώς και για τη φροντίδα και την αναδάσωση των δασών οι άνθρωποι που μέχρι σήμερα δούλευαν και γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα το δάσος.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να θεσμοθετηθεί ένα εγγυημένο εισόδημα για τους αγρότες, τους επαγγελματίες, τους εργαζόμενους που αποδεδειγμένα έχουν πληγεί για όσο χρόνο χρειαστεί, μέχρι να αποδώσει το όποιο πρόγραμμα ανασυγκρότησης.

Δεύτερη προτεραιότητα, άμεσα αντιπλημμυρικά και αντιδιαβρωτικά έργα και συγκρότηση εθνικού σχεδίου προστασίας από δασικές πυρκαγιές και αναδάσωσης. Χαίρομαι που ήδη προχωράει το θέμα της κήρυξης της αναδάσωσης όλων των περιοχών που έχουν καεί. Θα πρέπει να ξεκινήσουν χωρίς καμμία καθυστέρηση οι εργασίες στα καμένα, για να αποφύγουμε νέες καταστροφές από τις βροχές του φθινοπώρου. Είναι πάρα πολύ κοντά το φθινοπώρο και χρειάζεται να τρέξουμε, να βρεθούν οι μελέτες, τα σχέδια, οι πόροι, να προχωρήσουν οι διαδικασίες, να μην εμπλακούμε σε γραφειοκρατία, γιατί θα ζήσουμε νέες καταστροφές και βέβαια να χρηματοδοτηθούν οι δήμοι για τα αναγκαία έργα. Χρειάζεται εκτεταμένο πρόγραμμα έργων πρόληψης, με δασικούς δρόμους, αντιπυρικές ζώνες, δημιουργία επαρκών δεξαμενών με γεννήτριες και υπογειοποίηση του δικτύου των ενέργειας όπου χρειάζεται και είναι εφικτό. Επίσης, ολοκληρωμένες πολιτικές διαχείρισης των δασών, με στοχευμένη μείωση της καύσιμης ύλης, για τη μείωση των κινδύνων, και εκπαίδευση των φορέων και των κατοίκων με τοπικά συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης.

Τρίτη προτεραιότητα η δημιουργία συστήματος δημόσιας ασφάλειας για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων και το ξεκα-

θάρισμα βεβαίως των αρμοδιοτήτων. Σύστημα δημόσιας ασφάλειας σημαίνει ύπαρξη μιας οριζόντιας δομής, μια αναβαθμισμένη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας που θα σχεδιάζει, θα παρακολουθεί την εφαρμογή και θα αξιολογεί το σύνολο των απειλών και κινδύνων. Η οριζόντια δομή θα εκχωρεί αρμοδιότητες για το σύνολο των φάσεων της πολιτικής προστασίας, για την πρόληψη, για την ετοιμότητα, για την καταστολή και την αποζημίωση στην περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση. Κεντρική υπηρεσία και αυτοδιοικητικές υπηρεσίες θα δικτυώνονται με σκοπό τη γρήγορη ανταλλαγή πληροφοριών και τον συντονισμό των ενεργειών τους. Επιπλέον, κανείς δεν θα μπορεί να υποκαταστήσει τις επιχειρησιακές μονάδες στο πεδίο της μάχης, παραδείγματος χάριν την Πυροσβεστική. Με λίγα λόγια, επιτελικός, συντονιστικός ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και δημιουργία μονάδων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και των δήμων.

Είναι ώρα επίσης να προχωρήσουμε επιτέλους στον εθνικό κλιματικό νόμο. Άκουσα ότι προτίθεστε να τον φέρετε. Χαίρομαι γιατί είναι μια δική μας πρόταση. Η πρότασή μας είναι πάντα στο τραπέζι.

(Χειροκροτήματα)

Και τέταρτο και εξίσου σημαντικό, συγκρότηση για καθεμία από τις πληγείσες περιφέρειες -όχι μόνο για την Εύβοια, που είναι απολύτως σωστό να γίνει- ενός ειδικού αναπτυξιακού προγράμματος, τη διαχείριση του οποίου θα αναλάβει μια ειδική δομή, αναπτυξιακή εταιρεία της περιφέρειας, με συμμετοχή όλων των φορέων. Αυτή είναι η πρότασή μας και είναι μια πρόταση θεσμική.

Τα προγράμματα ανασυγκρότησης πρέπει να δημιουργούν ένα νέο πρότυπο ανάπτυξης στην κάθε περιοχή, με δεδομένο ότι πολλές από τις παραδοσιακές δραστηριότητες δεν θα μπορούν να γίνουν για πολλά χρόνια. Χρειάζεται, λοιπόν, σχεδιασμός, μελέτες, κίνητρα ασφαλιστικά και φορολογικά, ώστε να δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις στην περιοχή και να ανασυγκροτηθούν οι υφιστάμενες, βάρος στη δημιουργία νέας τουριστικής ταυτότητας, στην ανάπτυξη των ΑΠΕ, αλλά όχι για λίγους και μεγάλους, βάρος στην αγροδιατροφή, αλλά και στην ανάπτυξη καινοτόμων και υψηλών τεχνολογικά επιχειρήσεων. Στήριξη της μικρής και μεσαίας επιχειρηματικότητας και της αυτοαπασχόλησης σε όλες αυτές τις περιοχές, παροχή πληροφόρησης για τις νέες δυνατότητες και συμβουλευτικές υπηρεσίες για τις νέες επενδύσεις και ειδικά προγράμματα του ΟΑΕΔ για την κάλυψη εργαζόμενων που χάνουν τη δουλειά τους, αλλά σε βάθος χρόνου γενναία επιδότηση εργασίας μέσω φοροαπαλλαγών για την πρόσληψη των ανέργων σε νέες δραστηριότητες, αλλά και σε δράσεις αποκατάστασης, εκπαίδευσης και επανακατάρτισής τους στα νέα δεδομένα που θα δημιουργηθούν και στις νέες απαιτήσεις, για να μη μείνουν εκτός παραγωγής τα επόμενα χρόνια, και παρέμβαση για την αποκατάσταση και βελτίωση των υποδομών και των δικτύων. Ειδικά στην Εύβοια, που είναι πάρα πολύ πίσω, έχει μεγάλη σημασία να δώσετε προτεραιότητα στις υποδομές και κυρίως στους οδικούς άξονες.

Είναι ευκαιρία τα προγράμματα ανασυγκρότησης να δημιουργούν έναν υπερτοπικό πόλο ανάπτυξης για την κάθε περιφέρεια, με συγκεκριμένη αναπτυξιακή ταυτότητα. Έχω αναφερθεί σε μια τέτοια συγκεκριμένη πρόταση για την περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας με βάση το τρίπτυχο «brand - location - product», που αναβαθμίζει και διευρύνει την οικονομική δραστηριότητα σε ολόκληρη την περιοχή.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, οι πόροι μπορούν να προέλθουν από τον αναπροσανατολισμό, την αλλαγή στις προτεραιότητες του Ταμείου Ανασυγκρότησης, αλλά και από το ΕΣΠΑ και το πρόγραμμα της νέας ΚΑΠ. Ούτε ένα ευρώ όμως δεν πρέπει να διατεθεί χωρίς κριτήρια, χωρίς διαφάνεια, χωρίς συγκεκριμένες στοχεύσεις και χωρίς λογοδοσία. Γι' αυτό και ζητάμε κάθε πρόγραμμα να συζητείται στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής, η οποία θα το εγκρίνει και θα ελέγχει την πορεία του. Διακομματικά πρέπει να ελέγξουμε τους πόρους αυτούς.

Είναι εξαιρετικά σημαντικό, όπως είπα και πριν, να υπάρξει διαφάνεια και λογοδοσία. Η ανασυγκρότηση των περιοχών είναι έργο που ούτως ή άλλως υπερβαίνει την κυβερνητική θητεία της

Νέας Δημοκρατίας. Η νέα ανάπτυξη, λοιπόν, σε αυτές τις πληγείσες περιοχές πρέπει να είναι πράσινη, όχι πράσινη εκμετάλλευση για μεγάλα συμφέροντα. Το Κίνημα Αλλαγής δεν πρόκειται να δεχθεί λύσεις τύπου 2007, που απέτυχαν παταγωδώς και άφησαν βαριά σκιά για την οικονομική διαχείριση του ταμείου από την τότε κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Μέτοχοι και διαχειριστές των προγραμμάτων πρέπει να είναι οι θεσμικοί φορείς και οι κάτοικοι των περιοχών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, δεν θα αφήσουμε ολόκληρες περιοχές να εγκαταλειφθούν, αλλά ούτε και να γίνουν όμηροι μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων. Ο δικός μας ο στόχος είναι να φυτρώσει ξανά η ελπίδα στα καμένα και γι' αυτό θα ελέγχουμε την Κυβέρνηση και θα την πιέζουμε σε κάθε της βήμα από εδώ και πέρα. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Γεννηματά.

Τον λόγο έχει ο κ. Δημήτρης Κουτσούμπας, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας):** Θέλουμε και σήμερα και από αυτό το Βήμα να εκφράσουμε τη συμπάρασταση και αλληλεγγύη μας σε όλους όσους έζησαν τον πύρινο εφιάλητη, σε όλους όσους από τη μια στιγμή στην άλλη είδαν να καταστρέφεται το σπίτι τους, ο τόπος τους, οι ζωές τους. Είμαστε μαζί στον αγώνα να σταθούν ξανά στα πόδια τους, να πάρουν πίσω τη ζωή τους. Και όσο κρίσιμο ζήτημα είναι να στηριχτούν όλοι οι πληγέντες και τελικά να αποκατασταθεί πλήρως ό,τι κατέστρεψε η φωτιά, άλλο τόσο κρίσιμο είναι να μην ξεχαστούν οι εγκληματικές ευθύνες, να αναδειχθούν οι αιτίες, πώς και γιατί φτάσαμε ως εδώ, να βγουν όλα τα αναγκαία συμπεράσματα.

Μπορείτε να ζητάτε όσες συγγνώμες θέλετε, να επικαλείστε λάθη, παραλείψεις, να υπόσχεστε ότι οι ευθύνες θα αποδοθούν. Όμως εδώ δεν μιλάμε για άλλο ένα καλοκαίρι με μεγάλες, πολυήμερες φωτιές. Μιλάμε για μια τεράστια οικολογική καταστροφή, καταστροφή λαϊκών περιουσιών. Πάνω από ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες στρέμματα έχουν γίνει στάχτη μαζί με σπίτια και καλλιέργειες.

Αυτή η τεράστια καταστροφή δεν οφείλεται σε κάποια επιμέρους λάθη, σε κάποιες επιμέρους παραλείψεις. Άλλωστε οι Υπουργοί σας με την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου διαβεβαίωναν σε όλους τους τόνους ότι δήθεν έχει γίνει μια εξαιρετικά πρότυπη δουλειά, μια πραγματική τομή φέτος, όχι μόνο όσον αφορά τα μέσα, τους εξοπλισμούς, αλλά και το προσωπικό. Αυτά έλεγαν. Το πρόβλημα όμως βρίσκεται στην απουσία μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης και προστασίας των δασών. Και σε αυτό το πλαίσιο λείπει ένα σύγχρονο συνολικό σχέδιο αντιπυρικής προστασίας, με επίκεντρο την πρόληψη, εξειδικευμένο και για κάθε δασικό σύμπλεγμα.

Τέτοιο ολοκληρωμένο επιστημονικό σχέδιο δεν είχε ούτε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ούτε και καμμία προηγούμενη κυβέρνηση. Εκτός και αν μας πει ο ΣΥΡΙΖΑ ότι φεύγοντας άφησε τουλάχιστον στα κυβερνητικά συρτάρια κανένα τέτοιο σχέδιο και όχι κάποια αποσπασματικά μέτρα, που κινούνται στην πεπατημένη.

Ακούσαμε ξανά τα περί κλιματικής κρίσης, πρωτοφανούς επίθεσης της φύσης και άλλα παρόμοια. Λες και χρειάζεται πολύ μυαλό για να καταλάβει κάποιος ότι αυτό λίγο ως πολύ πάντα ισχύει και θα ισχύει πολύ περισσότερο στο μέλλον. Γι' αυτό και ένα κράτος, μια κυβέρνηση, για αυτά τα αρνητικά σενάρια, για τέτοιες κρίσεις και προβλήματα πρέπει να προετοιμάζεται. Δυστυχώς όμως το αστικό κράτος σας και η Κυβέρνησή σας, ακριβώς επειδή πορεύονται με τα συμφέροντα των λίγων, με τα συμφέροντα των ομίλων και όχι των πολλών, του ελληνικού λαού, δεν παίρνει μέτρα προστασίας της ζωής, της περιουσίας του ελληνικού λαού, γιατί τα θεωρεί κόστος. Τρανταχτή απόδειξη ότι όχι μόνο δεν είστε προετοιμασμένοι, αλλά χρησιμοποιείτε κιόλας την κλιματική κρίση ως δικαιολογία για να καλύψετε τις ανεπάρκειες, τα κενά, τις τεράστιες ελλείψεις σας.

Για πείτε μας, λοιπόν, κύριε Μητσοτάκη και όλοι εσείς που έχετε κάνει καραμέλα την κλιματική κρίση και ορκίζεστε στο περιβάλλον. Η κλιματική κρίση φταίει που φέτος στην Αττική δόθηκαν μόλις 30.000 ευρώ για δασικούς δρόμους; Η κλιματική κρίση φταίει που ο μέσος όρος ηλικίας των πυροσβεστών είναι σαράντα πέντε με πενήντα χρόνων, εξουθενωμένοι από τις τεράστιες μετακινήσεις και τη συνεχή επιφυλακή; Στα Γεράνια Όρη μετακινήσατε πυροσβέστες ακόμα και από τον Έβρο. Και μετά σας φταίει η κλιματική κρίση; Σαν δεν ντρεπόμαστε!

Εδώ που τα λέμε, τέτοιες μεγάλες καταστροφές σαν τη φετινή είχαμε και πριν από τριάντα χρόνια. Για παράδειγμα το 1988, τριάντα τρία χρόνια πριν, κάηκε στη χώρα μας ενάμισι εκατομμύριο στρέμματα δασικής και γεωργικής γης. Το 1999, είκοσι δύο χρόνια πριν, καταγράφηκαν οι περισσότερες πυρκαγιές των τελευταίων είκοσι πέντε ετών. Το 2000, είκοσι ένα χρόνια πριν, ήταν η μεγαλύτερη καταστροφή. Κάηκε 1,6 εκατομμύριο στρέμματα.

Το ίδιο και με τις πλημμύρες. Τον Μάρτη του 1987, τριάντα τέσσερα χρόνια πριν, στις μεγάλες πλημμύρες είχαμε δέκα νεκρούς. Τον Αύγουστο του 1990 μια άλλη μεγάλη πλημμύρα έπνιξε πέντε ανθρώπους στην κεντρική Ελλάδα και τον Νοέμβρη του 1992 μια ισχυρή βροχή ισοπέδωσε την Καβάλα, καταστρέφοντας το 70% του οδικού της δικτύου και σκοτώνοντας τέσσερις ανθρώπους.

Τότε βέβαια κανείς δεν μιλούσε ακόμα για την κλιματική αλλαγή ως το τέλειο άλλοθι για όλες τις καταστροφές. Ακόμα και αν δεχτούμε ότι αυτές οι καταστροφές ήταν τα πρώτα σημάδια της κλιματικής αλλαγής, τι σας εμπόδιζε όλους εσάς, που κυβερνήσατε συνεχώς τριάντα χρόνια τώρα και πλέον, να πάρετε μέτρα, να προσαρμόσετε σχέδια, να φτιάξετε υποδομές, ώστε να περιορίζονται οι ζημιές, να προστατεύεται ο λαός; Η απάντηση είναι μία: η πολιτική της στήριξης των καπιταλιστικών κερδών σε βάρος των λαϊκών αναγκών και συμφερόντων.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει αναμφίβολα την πρώτη ευθύνη σήμερα, αλλά όλοι όσοι κυβερνήσατε βρίσκεστε στο κάδρο των ευθυνών και όχι έξω από αυτό. Όλοι σας έχετε λερωμένη τη φωλιά σας. Διαχρονικά εγκληματήσατε κατά του λαού, κατά των δασών και του περιβάλλοντος. Ποια κυβέρνηση, ενώ τα δάση αποτελούν το 65% του εδάφους της χώρας μας, έδωσε πάνω από το 0,04% του κρατικού προϋπολογισμού για τα δάση και την προστασία τους; Ποια κυβέρνηση ενίσχυσε τα δασαρχεία, για να μπορούν να αντιμετωπίσουν τις τεράστιες ανάγκες της δασοπροστασίας;

Η Νέα Δημοκρατία από τα 17,7 εκατομμύρια ευρώ που ζητούσαν τα δασαρχεία όλης της χώρας για έργα αντιπυρικής θωράκισης πίστωσε μόλις 1,7 εκατομμύριο ευρώ, δηλαδή μόλις το 10% των αναγκών τους. Και εδώ, επίσης, ο ΣΥΡΙΖΑ πάλι δεν μπορεί να δικαιολογείται, γιατί επί των ημερών του, την περίοδο 2016 - 2019, έδωσε ακόμα πιο λίγα.

Για την προστασία του λαού από τις πυρκαγιές δεν έχετε, λέτε, χρήματα αλλά για να χρηματοδοτείτε τόσα χρόνια την ελληνική αποστολή που βρίσκεται στο Αφγανιστάν βρίσκετε 300 εκατομμύρια τον χρόνο. Μάλιστα, δεν σας αρκούσε καν η δεύτερη θέση που βρισκόμασταν ως Ελλάδα στις νατοϊκές δαπάνες. Διαθέσατε 6,6 δισεκατομμύρια ευρώ για να φτάσετε στην πρώτη θέση. Ποια κυβέρνηση προχώρησε στην κατάργηση της αντιεπιστημονικής διάσπασης της δασοπροστασίας με τον εγκληματικό, τον δολοφονικό διαχωρισμό της πρόληψης από τη δασοπυρόσβεση; Καμμία.

Όλοι σας διατηρήσατε αυτό το έγκλημα, που το πληρώνει ο λαός για πάνω από είκοσι χρόνια με μεγάλες καταστροφές δασικού πλούτου και ανθρώπινων ζωών. Αυτός ο αντιεπιστημονικός διαχωρισμός, ο διαχωρισμός της πρόληψης από την καταστολή των πυρκαγιών αποτελεί μια βασική αιτία για την αρνητική κατάσταση που υπάρχει. Και μάλιστα σε υπηρεσίες που έχουν διαφορετικό ρόλο και κατεύθυνση και δεν συντονίζονται ούτε σε επίπεδο του ίδιου Υπουργείου.

Όλη αυτή η κατάσταση φυσικά επιδεινώνεται τραγικά αν τη δει κανένας σε συνδυασμό με τη μηδενική χρηματοδότηση και τις τεράστιες ελλείψεις σε προσωπικό και μέσα. Το σχήμα αυτό όχι μόνο δεν οδήγησε σε ενότητα μέσων και δράσεων, αλλά είχε

και ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη υποχρηματοδότηση όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών. Την απαξίωση συνολικά προσωπικού και μέσων.

Βλέπουμε και εσάς, κυρία Γεννηματά, να έχετε βγει στα κεραμίδια. Δικαίως θα πει κάποιος βέβαια. Όμως εσείς δεν ξέρετε τίποτα για όλα αυτά; Εσείς και το κόμμα σας, που για τόσα χρόνια κυβέρνησε, δεν έχετε καμμία ευθύνη; Κι όμως, αυτή η αντιεπισημονική διάσπαση της δασοπροστασίας με τον διαχωρισμό της πρόληψης από την καταστολή θεσμοθετήθηκε επί των ημερών σας, το 1998, επί κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ με Πρωθυπουργό τον Σημίτη. Σήμερα πολλοί από αυτούς που στήριξαν αυτόν τον διαχωρισμό κάνουν την αυτοκριτική τους, βλέποντας τα τραγικά αποτελέσματα αυτής της επιλογής. Εσείς, κύριοι του ΚΙΝΑΛ, του πάλοι ποτέ ΠΑΣΟΚ, δεν έχετε τίποτα να πείτε γι' αυτό;

Ποια κυβέρνηση είχε ως πολιτικό στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση και προστασία του δάσους; Καμμία. Όλοι σας αντιμετώπιζετε το δάσος ως το πεδίο μιας αδηφάγας καπιταλιστικής ανάπτυξης της κερδοφορίας. Όλοι σας, μηδενός εξαιρουμένου, χιζάτε ο ένας πάνω στον άλλο με τους νόμους για τη ραγδαία εμπορευματοποίηση της γης. Έτσι, η Νέα Δημοκρατία θέσπισε τη λεγόμενη «νέα πολιτική για τα δάση», αναγνωρίζοντας τη δράση των μονοπωλιακών ομίλων στα δασικά οικοσυστήματα. Ο ΣΥΡΙΖΑ ως κυβέρνηση με σειρά νόμων για τις βοσκήσιμες γαίες, για τις οικιστικές πυκνώσεις, αποχαρακτήριζε δασικές εκτάσεις. Μάλιστα με νόμο που ψήφισε το 2017 ο ΣΥΡΙΖΑ εξαιρέσε τους μεγάλους ομίλους στον κλάδο του τουρισμού από όλες τις απαγορεύσεις που διέπουν ένα αυθαίρετο.

Όλοι σας βαδίζατε τον ίδιο επικίνδυνο δρόμο, παραβλέποντας την ολοκληρωμένη διαχείριση, την προστασία των δασών. Αυτή ακριβώς σημαίνει μελέτη διαχείρισης του δάσους, με παρεμβάσεις στη σύνθεση της βλάστησης, υλοτομίες, δασοτεχνικά έργα, συντήρηση, βελτίωση υποδομών και δικτύων. Σημαίνει σύγχρονη μελέτη αντιπυρικής προστασίας, που θα περιλαμβάνει όλα τα μέτρα, δασοκομικά, διαχειριστικά, αντιπυρικά, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης, που αυξάνουν την ικανότητα του δάσους να αντιμετωπίσει τη φωτιά πριν αυτή ξεσπάσει. Σημαίνει εξασφάλιση των προϋποθέσεων υλοποίησης με γενναία χρηματοδότηση, με προσλήψεις μόνιμου προσωπικού, εξασφάλιση όλων των αναγκαίων μέσων.

Ποια κυβέρνηση στέλεχωσε επαρκώς με το αναγκαίο μόνιμο προσωπικό, με σύγχρονα μέσα, με υποδομές, το Πυροσβεστικό Σώμα, το οποίο εξακολουθεί να λειτουργεί με τη φιλοσοφία και τη δομή Σώματος Ασφαλείας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ίδια τη λειτουργία του και τον ρόλο του;

Δεν θέλω να πω πολλά. Τα λέτε κι εσείς οι ίδιοι αυτά, για το εποχικό προσωπικό της δασοπυρόσβεσης που είναι γερασμένο, για τα μέσα κατάσβεσης που είναι απαρχαιωμένα. Μια πλευρά μόνο θέλω να τονίσω, που κανείς σκόπιμα δεν αναδεικνύει, η οποία αφορά την αποδυνάμωση του επιχειρησιακού σχεδιασμού του. Ποιος έχει την ευθύνη για το γεγονός ότι χίλιοι, περίπου, πυροσβέστες στελεχώνουν τις υπηρεσίες και τα κλιμάκια στα αεροδρόμια της «FRAPORT», στους ιδιωτικούς οδικούς άξονες, στο «Ελευθέριος Βενιζέλος» από την ημέρα της ιδιωτικοποίησής του;

Γιατί κανείς σας δεν λέει κουβέντα γι' αυτό; Προφανώς γιατί δεν θέλετε να μπουν στο στόχαστρο οι λεγόμενοι «επενδυτές» και οι οικονομικές διευκολύνσεις που τους παρέχετε. Ό,τι και να κάνετε, λοιπόν, το κάδρο των εγκληματικών ευθυνών σας έχει όλους μέσα.

Βέβαια, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προκαλεί κι από πάνω, όταν λέει πως κυρίαρχος στόχος της ήταν η προστασία της ανθρώπινης ζωής. Δεν υπάρχει δεύτερη σκέψη, βέβαια, ότι είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι δεν θρηνήσαμε ανθρώπινες ζωές. Είναι πρόκληση, όμως, να το επικαλείστε λέγοντας, μάλιστα, ότι «δεν χάθηκε κανένας ολόκληρος οικισμός». Για ποιον οικισμό μιλάτε; Εδώ έχουν αφανιστεί ολόκληρες περιοχές. Μια ολόκληρη περιοχή, η βόρεια Εύβοια, αφανίστηκε. Το έχετε πάρει χαμπάρι; Το ότι δεν υπήρχαν θύματα ή ακόμα και το ότι δεν κάηκε ένας ολόκληρος οικισμός οφείλεται πρώτα απ' όλα στην αυταπάτηση, την αυτοθυσία των κατοίκων, οι οποίοι μαζί με τους λίγους πυροσβέστες έδωσαν μάχη σώμα με σώμα με τις

φωτιές και κατάφεραν να σώσουν το σπίτι τους, τη ζωή τους, τα χωριά τους.

Η ιεράρχηση που κάνετε και που κάνατε κυρίως σ' αυτή την τραγωδία, να αφήνετε το δάσος να καίγεται στο όνομα της προστασίας της ζωής, απέτυχε παταγωδώς, γιατί κατακάηκαν πάνω από ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες στρέμματα δασών, καλλιεργειών, τελικά και σπιτιών, αφού αν περιμένεις τη φωτιά δίπλα στα σπίτια δεν τη σταματάς. Η δασική πυρκαγιά μπορεί και πρέπει να σταματάει μέσα στο δάσος τα πρώτα δέκα, δεκαπέντε λεπτά, αν δεν θες να πάρει ανεξέλεγκτες διαστάσεις. Το πρόβλημα δεν μπορούν να το λύσουν τα εναέρια μέσα. Το κύριο βάρος έπρεπε και πρέπει να δοθεί στην πρόληψη, στον σύγχρονο αντιπυρικό σχεδιασμό, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης και προστασίας των δασών και της οργάνωσης των επίγειων δυνάμεων για την πρώτη προσβολή.

Εσείς, αντί να προσλάβετε και να οργανώσετε επίγειες δυνάμεις, αντί να τα υλοποιήσετε μέσω των δασικών υπηρεσιών -με προσλήψεις προσωπικού, επιστημονικού, δασεργατικού, που θα χρησιμοποιηθεί για έργα τον χειμώνα και το καλοκαίρι στη δασοπρόσβεση και λοιπά, με εκτέλεση μελετών, έργων διαχείρισης και αντιπυρικής προστασίας-, τι κάνετε; Προχωράτε μόνο σε παραπέρα ενίσχυση των εναέριων μέσων, τα οποία χρειάζονται, αλλά δεν αποτελούν το κύριο μέσο. Αυτά κυρίως επιβραδύνουν, καθυστερούν την εξέλιξη. Οι επίγειες δυνάμεις, όμως, σβήνουν τις δασικές πυρκαγιές. Οι διάσπαρτες επίγειες δυνάμεις κάνουν την πρώτη προσβολή στο δάσος, με βάση τον συγκεκριμένο αντιπυρικό σχεδιασμό.

Κάνετε σημαία σας τις εκκενώσεις, εκκενώσεις χωρίς σχέδιο, χωρίς εκπαίδευση, χωρίς υποδομές συγκέντρωσης, χωρίς εξασφάλιση, δηλαδή, όλων των προϋποθέσεων. Όπου έγιναν, έγιναν οριζόντια, χωρίς να έχετε εξασφαλίσει έναν οργανωμένο μηχανισμό εκκενώσεων. Χώρια που σε κάποιες περιπτώσεις στέλνατε τον κόσμο μέσα στις φλόγες από λάθος, που αποφεύχθηκε το μοιραίο ακριβώς γιατί ο κόσμος ήξερε τον χώρο του, τα χωριά του, έσβηνε τις φωτιές και δεν πειθάρχησε σε λάθος εντολές. Ήμουν και προσωπικός μάρτυρας ενός τέτοιου γεγονότος, σε εξέλιξη πυρκαγιάς, που σας έκανα παρέμβαση γι' αυτό, για το τι έστειλε και τι μήνυμα έδινε. Και όμως, αν κάτι έπρεπε να είχε εξασφαλίσει μετά την τραγωδία στο Μάτι ήταν αυτό. Και όχι «εκκενώστε», δηλαδή «τρέξτε να σωθείτε».

Οι ευθύνες, λοιπόν, δεν παραγράφονται. Η επιμονή σας, μάλιστα, πριν καλά-καλά οι φωτιές σβήσουν, να περάσει η συζήτηση στην επόμενη μέρα, μη νομίζετε ότι θα σας απαλλάξει από αυτές τις ευθύνες. Το αντίθετο. Όσο πιο πολύ μιλάτε για τη δήθεν πράσινη μετάβαση, η οποία επιβάλλεται από την κλιματική κρίση, τόσο πιο πολύ καρφώνεστε. Ξαν έτοιμοι από καιρό προβάλλετε ως μοναδική διέξοδο τις δήθεν πράσινες business, μόνο που οι δουλειές πάνω στα καμένα, μόνο πράσινες δεν είναι. Και αυτά περί προστασίας του περιβάλλοντος είναι για τις εκθέσεις των παιδιών του δημοτικού. Και η λεγόμενη «πράσινη ανάπτυξη», με πρόσχημα φυσικά το περιβάλλον, μπας και ξεγελάσετε τα νέα παιδιά, τον λαό, στόχο έχει να διαμορφωθούν μεγαλύτεροι ρυθμοί κερδοφορίας για νέες επενδύσεις κάποιων στον τομέα της πράσινης ενέργειας και σε διάφορους άλλους κλάδους της οικονομίας.

Όλοι γνωρίζουν ότι το δάσος είναι το μοναδικό κοινωνικό αγαθό, ο μοναδικός φυσικός πόρος που με τη λειτουργία του εγκλωβίζει τον άνθρακα και παράγει οξυγόνο, με μοναδική προϋπόθεση την ολοκληρωμένη διαχείριση, την προστασία του, για να βελτιώσει ακόμα περισσότερο την προσφορά του αυτή.

Πόσο υποκριτική είναι τελικά η πράσινη ευαισθησία σας; Πόσο ψεύτικο αποδεικνύεται το ενδιαφέρον σας για τη δήθεν αντιμετώπιση της όποιας κλιματικής αλλαγής; Εκεί, στους μεγάλους ομίλους της λεγόμενης «πράσινης ανάπτυξης» θα κατευθυνθούν και οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεν είναι τυχαίο που τόσο εσείς της Κυβέρνησης όσο και εσείς της Αντιπολίτευσης υπερθεματίζετε τις παρεμβάσεις για το Ταμείο Ανάκαμψης για την περιβόητη πράσινη ανάπτυξη. Όταν μιλάμε, όμως, για Ταμείο Ανάκαμψης μιλάμε για αυτό το με υπεριμνημόνιο, που θα πληρώνει συνεχώς ο λαός και μεταφορικά και κυριολεκτικά. Φτάνει να σκεφτεί κανείς πως για κάθε εκταμί-



ευση θα πρέπει να νομοθετούνται αντεργατικά μέτρα, όπως το πρόσφατο νομοθετικό τερατούργημά σας που καταπατά εργασιτικά δικαιώματα.

Και όπως μπορεί ο καθένας να καταλάβει, ο πακτωλός των δισκατομμυριών ευρώ από το Ταμείο δεν θα πάει στη δημόσια υγεία, στην εκπαίδευση, σε μισθούς, σε συντάξεις, στη βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών, δεν θα πάει σε έργα ζωτικής σημασίας για την προστασία του λαού από φυσικές καταστροφές, δεν θα πάει σε στήριξη των μικρών επιχειρηματιών, αλλά για να χρηματοδοτηθούν οι πράσινες business.

Σας ακούσαμε να λέτε πως η Κυβέρνησή σας θέλει και ξέρει και μπορεί να ξαναχτίσει ό,τι γκρέμισαν οι φωτιές, ότι η δέσμευσή σας είναι να ξανακερδίσουμε ό,τι χάσαμε. Αυτό σημαίνει πως είναι ανάγκη να κηρυχθούν άμεσα αναδασωτές όλες οι δασικές εκτάσεις που κήκαν, όμως, χωρίς αναδόχους, όπως βαφτίσατε τους μεγαλοεπιχειρηματίες, που θα τρέξουν τα σχέδιά τους στις καμένες περιοχές. Απαιτείται να εξασφαλιστεί η ολοκληρωμένη διαχείριση και προστασία των δασών. Η υπαγωγή, μάλιστα, της Δασικής Υπηρεσίας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έρχεται για να συνδέσει ακόμα περισσότερο τα δάση με τις επιζήμιες πράσινες επενδύσεις στον χώρο της ενέργειας.

Για τις λαϊκές οικογένειες που καταστράφηκαν, το «να ξανακερδίσουμε ό,τι χάσαμε και να τα ξανααναστήσουμε», όπως είπε ο κ. Μητσοτάκης, ξέρετε τι σημαίνει; Να μείνουν στον τόπο τους, να πάρουν πίσω ό,τι έχασαν, το σπίτι τους, τη δουλειά τους, το εισόδημά τους. Αυτό βροντοφώναξαν οι χιλιάδες κάτοικοι της βόρειας Εύβοιας το Σάββατο στον κόμβο της Στροφυλιάς, που αναφέρατε, σε μια μεγάλη συγκέντρωση, που θάφτηκε όμως από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Φοβάστε, τρέμετε τη λαϊκή πρωτοβουλία, τη λαϊκή κινητοποίηση και δράση, τον λαϊκό έλεγχο, γιατί ξέρετε πως θα ξεσπάσει πάνω σας πολιτικά η λαϊκή οργή από αυτά τα ψεύτικα τα λόγια, τα μεγάλα. Θέλουν πίσω τα σπίτια τους, τη δουλειά τους, το δάσος τους, τις ασχολίες τους, τις καλλιέργειές τους, το βιος τους, το εισόδημά τους. Αυτό θέλουν οι κάτοικοι στην Εύβοια, στην Ηλεία, στην Αρκαδία, στη Μεσσηνία, σε όλη την Αττική και στις άλλες περιοχές.

Τα μέτρα που μέχρι τώρα ανακοίνωσε η Κυβέρνησή σας δεν εξασφαλίζουν τίποτα από όλα αυτά. Το μόνο που μπορεί κάπως να ανακουφίσει τους πυρόπληκτους είναι η αποζημίωση στο 100% των ζημιών, η πλήρης αποκατάσταση του εισοδήματος που χάθηκε και για όσο χρονικό διάστημα υφίστανται οι συνέπειες.

Για παράδειγμα στη βόρεια Εύβοια μένουν πολλοί κτηνοτρόφοι, αγρότες, ρετινιάδες. Όλοι αυτοί ζούσαν σε άμεση ή έμμεση εξάρτηση από το δάσος. Μέχρι αυτό να επανέλθει στη θέση που να συμβάλει στην παραγωγή και με αντίστοιχες ποσότητες ρητίνης, μελιού δεν μπορεί να καλυφθεί η ζωή τους με τα επιδόματα, τα οποία μάλιστα έχουν και συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα. Επίσης, πώς θα αποδώσει μέσα σε δύο ή και τέσσερα χρόνια η ελιά, με βάση αυτά που λέτε για το χρονικό διάστημα που θα δίνονται επιδόματα, όταν οι ελαιοπαραγωγοί έχασαν ελαιώνες πολλών ετών που δεν μπορούν να αντικατασταθούν σε άμεσο χρόνο;

Το επίδομα που θα τους δίνετε τι θα πρωτοκαλύψει; Τα πάγια οικονομικά έξοδα, τα νέα έξοδα που προστίθενται σε μια πυρόπληκτη οικογένεια για τη διαβίωσή της ή αυτά που προκύπτουν για τη δημιουργία, τη συντήρηση, την κατασκευή καλλιέργησιμων εδαφών, βοσκοτοπιών και άλλα; Από πού θα καλυφθούν αυτά;

Η παύση πληρωμών του ΕΝΦΙΑ για τρία χρόνια είναι σταγόνα στον ωκεανό. Δεν μπορεί να δώσει ούτε ανάσα ανακούφισης στους πυρόπληκτους, που για τα επόμενα πολλά χρόνια πρέπει να ξαναφτιάξουν τη ζωή τους από την αρχή.

Τι θα γίνει με αυτά τα ακίνητα που δεν έχουν αποδεδειγμένα από τους ελέγχους σας καταστραφεί ολοσχερώς, όπως λέτε, ή έχουν υποστεί λειτουργικές ζημιές; Δηλαδή, ένας αγρότης που έχει χάσει το εισόδημά του, αλλά το σπίτι του δεν έπαθε λειτουργική ζημιά, θα συνεχίζει να πληρώνει ΕΝΦΙΑ γι' αυτό και με ποιο εισόδημα;

Οι μικροί αυτοαπασχολούμενοι επαγγελματίες είναι στον αέρα. Στη βόρεια Εύβοια, όπως και στις άλλες περιοχές, υπάρ-

χουν πολυπληθή τμήματα που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό, τον επισιτισμό, καθώς οι περιοχές -και ειδικά της βόρειας Εύβοιας- προσέλκυαν πάρα πολλούς τουρίστες, λόγω του φυσικού τους πλούτου. Πώς θα επιβιώσουν αυτές οι μικρές επιχειρήσεις; Με το να μην επιστρέψουν την επιστρεπτέα καταβολή; Ξεχάσατε ότι αυτά τα χρήματα είχαν δοθεί για να στηριχθούν από τις συνέπειες της πανδημίας;

Τώρα ακόμα και αν καταφέρουν να φτιάξουν τις επιχειρήσεις τους, έχουν να αντιμετωπίσουν τη νέα συνολική κατάσταση στην περιοχή, που πλέον είναι κρανίου τόπου, ενώ το τέλος επιτηδεύματος και οι ασφαλιστικές εισφορές αναστέλλονται για έξι μήνες, λες και μετά από έξι μήνες οι επιχειρήσεις θα σταματήσουν να είναι πληττόμενες.

Για να μη μιλήσουμε για τις αποζημιώσεις που έχετε εξαγγείλει. Δεν εξασφαλίζεται από πουθενά ακόμα το ποιο και πώς θα τις πάρουν. Δηλαδή ποιος θεωρείται πυρόπληκτος και ποια είναι τα κριτήρια για το πόσο πυρόπληκτος είναι; Θα μουν μέσα στις ζημιές αδήλωτα ή ανασφάλιστες υποδομές, ζώα, άλλη περιουσία; Τι θα γίνει με τις καταστροφές σε δεύτερη κατοικία; Το μέτρο που αφορά τους εργαζόμενους, θέτοντας τους σε αναστολή για το επόμενο διάστημα, πετάει εκτός μεγάλο τμήμα εργαζομένων, αφού δεν υπολογίζει αυτούς που δουλεύουν ανασφάλιστοι, αυτούς που λύθηκε η σύμβασή τους μόλις ξεκίνησαν οι πυρκαγιές, αυτούς που φέτος δεν ξεκίνησαν δουλειά στον επισιτισμό, τουρισμό λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Αλήθεια, έχετε υπ' όψιν σας τις δυσκολίες που έχουν προκύψει με τη διαδικασία κατάθεσης και των δικαιολογητικών; Πολλοί αναγκάζονται να καταφεύγουν σε ιδιώτες λογιστές που κοστίζουν αρκετά. Δεν έχουν όλοι πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές ούτε γνωρίζουν τα δικαιολογητικά και άλλα, ενώ δεν έχει ανακοινωθεί τίποτα για την απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στα καύσιμα, για κατάργηση ναύλων στα φεριμπότ κ.ά..

Η ανακοίνωση της ΔΕΗ που δίνει το δικαίωμα στους πληττόμενους να μην πληρώσουν τον τρέχοντα λογαριασμό είναι για κοροϊδία. Οι κάτοικοι, οι επαγγελματίες, οι αγρότες της περιοχής, χρειάζεται να έχουν εξασφαλισμένο δωρεάν ρεύμα για όλο το διάστημα που θα χρειαστεί η πλήρης ανοικοδόμηση των κατοικιών τους, των επιχειρήσεών τους κ.ά.. Αρκετές από τις οικογένειες, επίσης, που έχουν πληγεί, έχουν παιδιά που σπουδάζουν. Απαιτείται με ευθύνη του κράτους να δοθεί μηνιαίο φοιτητικό επίδομα για παράδειγμα, να εξασφαλιστεί δωρεάν στέγαση, σίτιση, μετακίνηση, δωρεάν internet, αναλώσιμα, βιβλία.

Με δυο λόγια τίποτε λιγότερο δεν μπορεί να γίνει ανεκτό από τη γρήγορη, άμεση και καθολική -100%- αποζημίωση για όλους τους πυρόπληκτους. Και 100% αποζημίωση σημαίνει πως θα αποζημιωθούν για όλα και χωρίς κανένα εμπόδιο από το πρώτο ζώο, τη ρίζα κ.λπ., είτε είναι ασφαλισμένο, σηματοδεδειγμένο είτε όχι. Με ευθύνη του κράτους να καλυφθεί το κόστος καταγραφής παράδοσης δικαιολογητικών με πλήρη διαγραφική χρεών προς το δημόσιο, προς τις τράπεζες, προς τις ασφαλιστικές εταιρείες όλων των κατοίκων.

Ειδικά για τους ρετινιάδες της βόρειας Εύβοιας απαιτείται η εξασφάλιση μόνιμης δουλειάς με σύμβαση εργασίας, μισθό και δικαιώματα των ρετινιάδων για την αναδάσωση, συντήρηση του δάσους. Απαιτούνται συνολικά μόνιμα και επαρκή μέτρα εισοδήματος σε αγρότες, αυτοαπασχολούμενους επαγγελματίες και εργαζόμενους σε κάθε πληγείσα περιοχή. Σε όλες τις περιοχές που έχουν πληγεί απαιτούνται άμεσα εκτεταμένα αντιδιαβρωτικά μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας.

Εκπέμπουμε σήμα κινδύνου μπροστά στο φθινόπωρο και τον χειμώνα, ειδικά για την Εύβοια που είναι επιβαρυνμένη από προηγούμενες φυσικές καταστροφές και φαινόμενα. Προχωρήστε άμεσα σε όλα τα αναγκαία αντιπλημμυρικά μέτρα για να μη θρηνησουμε ζωές. Δεν μας αρκούν οι γενικές υποσχέσεις και από το Βήμα της Βουλής. Αυτό φωνάζει όλος ο εργατικός, ο λαϊκός κόσμος και στην Εύβοια και παντού, που κάθε χρόνο καίγεται και πνίγεται, που κάθε φορά ακούει όλο υποσχέσεις χωρίς αντίκρισμα. Ακόμα περιμένουν τις αποζημιώσεις, τα έργα υποδομής από τις προηγούμενες καταστροφές.

Κι αν νομίζετε ότι με τις επιτροπές και τα "επιτροπάτα" που

φτιάχνετε και που προτείνει και η Αξιωματική Αντιπολίτευση και τις διάφορες μεγαλοστομίες, θα τους ξεγελάσετε πάλι, κάνετε λάθος. Πείρα και γνώση πλέον υπάρχει και αυτή πρέπει να αξιοποιηθούν όλοι για να μπορέσουν την επόμενη μέρα να σταθούν στα πόδια τους.

Μόνο την τελευταία διετία της Νέας Δημοκρατίας να λάβει κανείς υπ' όψιν του, θα δει πόσο ενισχύθηκε το οπλοστάσιο της καταστολής και του αυταρχισμού απέναντι στον λαό αντί για ενίσχυση της Πυρροσβεστικής, των δασικών υπηρεσιών, των νοσοκομείων της χώρας με μόνιμο προσωπικό.

Όμως εμείς δεν συμβιβάζομαστε με την ιδέα ότι όταν πιάνει μια φωτιά, θα απειλούνται και τελικά θα γίνονται στάχτη σπίτια, περιουσίες, δάση. Δεν συμβιβάζομαστε ότι όταν θα βρέχει θα πλημμυρίζουν ολόκληρες περιοχές, θα κινδυνεύουν συνάνθρωποί μας. Δεν μπορούμε να συμβιβαστούμε ότι εν έτει 2021 η ανθρώπινη ζωή θα μένει απροστάτευτη. Τα τεράστια βήματα της επιστήμης μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στην προστασία του περιβάλλοντος, στην ενίσχυση της ολοκληρωμένης διαχείρισης και προστασίας των δασών από κάθε κίνδυνο, ιδιαίτερα από τις δασικές πυρκαγιές και συνοδικά του φυσικού πλούτου.

Η αντιστοίχιση των δυνατοτήτων της επιστήμης με την ικανοποίηση των αναγκών των εργαζομένων μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο με τις ρεαλιστικές προτάσεις του ΚΚΕ. Οι προτάσεις αυτές ταυτόχρονα μας οδηγούν και σε ένα δρόμο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης του τόπου μας, διαφορετικό απ' ό,τι μέχρι σήμερα που στο επίκεντρό του θα έχει πρωταρχικά την εξασφάλιση της λαϊκής ευημερίας, την προστασία της ζωής των εργαζομένων και του ίδιου του περιβάλλοντος. Αυτών τον δρόμο ανοίγουν οι σημερινές διεκδικήσεις, η δράση, οι θέσεις όσων βρίσκονται στους δρόμους του αγώνα μέσα από συλλογικούς φορείς του κινήματος με ενότητα, οργάνωση, διεκδίκηση, αλληλεγγύη, ώστε κανένας να μην είναι μόνος του. Σε αυτόν τον δρόμο μαζί βαδίζει το ΚΚΕ, γιατί μόνο ο ίδιος ο λαός μπορεί να σώσει τελικά τον λαό.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Και εμείς ευχαριστούμε.

Όσο προετοιμάζεται το Βήμα για την ομιλία του κ. Βελόπουλου, Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Ελληνική Λύση, επιτρέψτε μου να επαναλάβω ότι έχουμε ένα όριο έως τις 16:00' το απόγευμα, ο Πρωθυπουργός έχει μια πολύ σοβαρή συνάντηση να κάνει εκείνη την ώρα. Θέλω να πω ότι η τήρηση του χρόνου δεν είναι ποινή, είναι μια συμφωνία που κάναμε προκειμένου να διευκολύνουμε τους εαυτούς μας.

Κύριε Βελόπουλε, έχετε τον λόγο ως Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Ελληνική Λύση.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να απευθυνθώ στον Πρωθυπουργό, αλλά και σε όλους τους πολιτικούς Αρχηγούς. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός ζήτησε στις 12 Αυγούστου να μιλήσουμε για τις πυρκαγιές. Μιλάμε σήμερα 25 του μηνός, δεκατρείς μέρες μετά. Πόσο έκτακτο ήταν; Πόσο σοβαρό και πόσο σημαντικό, κύριε Πρωθυπουργέ, ήταν το γεγονός για να περιμένουμε δεκατρείς, δεκατέσσερις μέρες μετά για να μιλήσουμε; Κατά την άποψή μου έπρεπε -12 μας είπατε;- στις 15, 16, 17, δεν έχει σημασία, να μιλήσουμε. Και τώρα, όμως, που ξεκινάει η κουβέντα θεωρώ ότι είναι εποικοδομητική.

Κύριε Πρωθυπουργέ και οι υπόλοιποι πολιτικοί Αρχηγοί, κάνατε ένα λάθος όλοι και θα σας το υπογραμμίσω, γιατί είναι χρέος τιμής στην Ελλάδα και στους Έλληνες που στέκονται αρωγοί στη χώρα, να επιδοκιμάζονται και να τους ευχαριστούμε. Πρέπει, λοιπόν, όλη η Βουλή και όλοι οι πολιτικοί Αρχηγοί να ευχαριστήσουν την Κύπρο, τη Γαλλία, την Κροατία, τη Σουηδία, τη Ρουμανία, την Ισπανία, την Τσεχία, τη Γερμανία, την Πολωνία, τη Σλοβακία, την Αυστρία, την Ουκρανία, το Ισραήλ, τη Ρωσία, όλες τις χώρες που βοήθησαν στις δύσκολες στιγμές που πέρασε ο τόπος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Δεν είμαστε ούτε αγνώμονες ούτε αγάριστοι. Έπρεπε να το κάνουμε όλοι και δη ο Πρωθυπουργός που το έκανε απ' ό,τι γνω-

ρίζω τηλεφωνικά, αλλά έπρεπε να λεχθεί εδώ, έπρεπε να λεχθεί από όλους.

Κύριε Πρωθυπουργέ,...

**ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ:** Το είπα.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Λέω να πουν ονομαστικά τις χώρες όλοι οι πολιτικοί Αρχηγοί.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Τόσες φορές τις έχω ονοματίσει.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Δεν λέω για εσάς, κύριε Πρωθυπουργέ. Λέω όλοι οι πολιτικοί Αρχηγοί. Ξέρω τι λέω, όλοι.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Και η Πρόεδρος της Δημοκρατίας το έχει κάνει ήδη προς όλες τις χώρες.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Μη μου μιλάτε για την Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί με τσιγκλάτε τώρα με τις ανεμογεννήτριες και δεν θέλω.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Προχωράμε. Το είπα, γιατί εκφράζει το έθνος.

Ορίστε, συνεχίστε.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Να το εκφράζει εθνικά όμως, κύριε Πρόεδρε.

Πάμε στην ουσία.

Κύριε Πρωθυπουργέ, ήρθατε εδώ και μας είπατε ότι φταίει η κλιματική αλλαγή, φταίει ο καύσωνας. Μας είπατε ότι τα φτιάξατε όλα καλά, κύριε Πρωθυπουργέ. Τότε γιατί κάηκε όλη η Ελλάδα; Αφού τα φτιάξατε όλα καλά, γιατί κάηκε η πατρίδα μας;

Δεν θα πω για τις απολύσεις στα ΕΚΑΜ. Δεν θα πω για το ότι δεν ενισχύθηκε η Πυρροσβεστική. Θα σας πω, όμως, ότι σας λένε ψέματα. Σας λένε ψέματα οι σύμβουλοί σας, κύριε Πρωθυπουργέ, και αυτό με ενοχλεί ως άνθρωπο. Ή δεν λέτε την αλήθεια εσείς στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Είπατε ότι πετούσαν εβδομήντα τέσσερα πτητικά μέσα. Θα σας ενημερώσω, λοιπόν, ότι από τα εννέα Κανατέρ πετούν τα τέσσερα. Όπως τα ακούτε, κύριε Πρωθυπουργέ, ρωτήστε τους. Η μέση πτητική διαθεσιμότητα -ρωτήστε ειδικούς- είναι 50%. Δεν μπορεί να είναι παραπάνω. Δεν είναι 100% ποτέ, γιατί θέλουν συντήρηση, θέλουν κυρίως να προσγειωθούν και να τα κοιτάξουν, να μην μπορούν να πετάξουν. Από τα είκοσι πέντε Σινούκ πετούσαν τα τέσσερα.

Ή σας κρύβουν την αλήθεια, κύριε Πρωθυπουργέ, οι σύμβουλοί σας και οι Υπουργοί σας, οι επιτελείς σας ή δεν λέτε την αλήθεια. Ας αποφασίσετε, λοιπόν, τι ακριβώς λέμε στον ελληνικό λαό και στο Κοινοβούλιο, γιατί άλλο έχω δέκα αυτοκίνητα και άλλο κινείται το ένα. Δεν είναι το ίδιο. Γιατί ακούγοντας εβδομήντα τέσσερα σημαίνει ότι πετούν εβδομήντα τέσσερα. Δεν πετούν εβδομήντα τέσσερα. Για να μην πω για τα Πετζετέλ, τα οποία τα αγόρασε ο Ανδρέας Παπανδρέου τη δεκαετία του '80 από τον Γιαροζέλσκι και με αυτά ακόμα πετάμε.

Για να εστιάσουμε και να λύσουμε το πρόβλημα, κύριε Πρωθυπουργέ, πρέπει να βρούμε το αίτιο. Σήμερα όλοι οι πολιτικοί Αρχηγοί ασχολήθηκαν με το αποτέλεσμα, απλά με το αποτέλεσμα όχι με το αίτιο. Αυτή είναι η διαφορά της Ελληνικής Λύσης, ότι κοιτάμε να θεραπεύσουμε το αίτιο για να τελειώσουμε το πρόβλημα και δεν σχολιάζουμε ως σχολιαστές, δημοσιογράφοι το αποτέλεσμα της κακής επιλογής.

Είπατε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι τα πτητικά δεν είναι πανάκεια. Έχετε απόλυτο δίκιο. Όταν φουντώσουν εκατό χιλιάδες στρέμματα, δεν είναι πανάκεια τα πτητικά, αλλά τα πτητικά, αγαπητή κύριε Πρωθυπουργέ, χρησιμοποιούνται τα πρώτα δέκα λεπτά μαζί με τα επίγεια για να σβήσει αμέσως η φωτιά. Αν αρπάξει η φωτιά, ζήτη που καήκαμε, κύριε Πρωθυπουργέ, και καήκαμε δυστυχώς.

Κύριε Πρωθυπουργέ, σήμερα κάνατε ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση και το λέω δημοσίως. Χρειάστηκε σαράντα χρόνια η παράταξη της Νέας Δημοκρατίας να σκεφτεί ότι τα σαράντα επτά Υπουργεία και οι δεκαεπτά φορείς δεν μπορεί να είναι υπεύθυνοι στην πυρόσβεση και την κατάσβεση. Και, επιτέλους, άκουσε εδώ και δύο χρόνια αυτό που λέει η Ελληνική Λύση, ένας ενιαίος φορέας να έχει τον έλεγχο, την επιστασία όλης της διαδικασίας.

Τώρα αποφασίσατε σωστά. Τώρα η Νέα Δημοκρατία αποφάσισε, κύριε Πρωθυπουργέ, σωστά γιατί άκουσε εμάς. Γι' αυτό και είμαστε χρήσιμοι και απαραίτητοι στο ελληνικό Κοινοβούλιο για την κάθε κυβέρνηση, να προτείνουμε και να ακούτε και πρέπει να ακούτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Όμως εδώ, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν ισχύει το «κάλιο αργά, παρά ποτέ». Κήκε η Ελλάδα. Κήκε για μένα το μέλλον περιοχών της χώρας και θα το εξηγήσω αργότερα. Είπατε, κύριε Πρωθυπουργέ -και σας άκουσαν φαίνεται κάποιος εδώ μέσα για να μην εκτεθείτε εσείς προσωπικά- ότι θα αποζημιωθούν όλοι αυτοί, όπως αποζημιώθηκαν κατά το παρελθόν.

Κύριε Πρωθυπουργέ, πριν από λίγα λεπτά βγήκε το ΦΕΚ για τη Σάμο. Το ξέρετε; Κύριε Πρωθυπουργέ, με ακούτε; Το είπατε εσείς εδώ, σας άκουσαν και έτρεξαν οι σύμβουλοί σας να βγάλουν το ΦΕΚ για να μην εκτεθεί ο Πρωθυπουργός της χώρας. Γιατί το έχω πει και άλλη φορά, σαφώς και η κεφαλή φταίει για όλα. Δυστυχώς αυτό το κράτος έχει δομηθεί και οικοδομηθεί στον ωχαδερφισμό. Εγώ θα το κάνω μωρέ;

Το είπε η Κυβέρνηση. Ακόμα περιμένουν στη Θεσσαλία τις αποζημιώσεις κάποιος. Ακόμα περιμένουν στη Σάμο τις αποζημιώσεις κάποιος. Και τώρα βγήκε το ΦΕΚ, γιατί το είπε ο Πρωθυπουργός. Δεν γίνεται να είναι κάθε μέρα ο Πρωθυπουργός εδώ για να υλοποιούνται αυτά που λέει η Νέα Δημοκρατία. Δεν γίνεται έτσι η δουλειά όμως, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, κύριοι Υπουργοί στα Υπουργεία σας.

Είπατε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι σώσατε τον κόσμο. Δεν σώσατε τον κόσμο, κύριε Πρωθυπουργέ. Είχαμε μια απώλεια ενός ανθρώπου, ενός πιλότου μας ηρωικού που έπεσε. Όμως αφήστε τα αυτά, θα σας πω κάτι πολύ σημαντικότερο. Σαφώς και ότι σώθηκαν ζωές είναι πολύ σημαντικό γεγονός. Η ανθρώπινη ζωή έστω και η μία είναι πολύ μεγάλη σε αξία για να τη ζυγίσεις και να πεις ότι είναι λίγο ή πολύ.

Κύριε Πρωθυπουργέ, όμως, ξέρετε ότι ο άνθρωπος χρειάζεται ανθρώπινο περιβάλλον; Πείτε μου ο κάτοικος της Εύβοιας πώς μπορεί να ζήσει στην καμένη γη; Ζωή στα καμένα δεν υπάρχει για τα επόμενα δέκα με δεκαπέντε χρόνια. Και διήλθε της προσοχής σας όλων ότι δεν κήκαν ή δεν σώθηκαν μόνο οι άνθρωποι, κήκαν ζωάκια, κήκε η άγρια φύση, κήκαν πτηνά, κήκαν ελάφια, κήκε το ζωικό βασίλειο, η πανίδα και η χλωρίδα όλων των περιοχών αυτών.

Άρα, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν είναι μόνο να σώσουμε τις ζωές, αλλά να σώζουμε και τις περιουσίες και το περιβάλλον του ανθρώπου, αφού είστε ευαίσθητος με την κλιματική αλλαγή. Ξέρετε πολύ καλύτερα από μένα ότι η πυρκαγιά δημιουργεί τεράστιες εκκλύσεις τόνων διοξειδίου του άνθρακος. Αντί, λοιπόν, αφού αγωνίζεστε για την κλιματική αλλαγή, να μας βάζετε ανεμογεννήτριες και φουρφουράκια, γιατί δεν προστατεύετε τα δάση ώστε να μην εκλύεται το διοξείδιο του άνθρακα από τις πυρκαγιές; Να τα προστατεύσουμε, αυτό λέω.

Επίσης, επειδή μας έχετε «ζαλίσει» και το λέω έτσι στη λαϊκή έκφραση με το επιτελικό κράτος, κύριε Πρωθυπουργέ, το επιτελικό κράτος σημαίνει επιτελείς, κύριε Πρωθυπουργέ. Εσείς εδώ απαριθμείστε, κύριε Πρωθυπουργέ, κύριε Μητσοτάκη, μια σειρά από στελέχη σας και να τα συγκρίνετε με τους αποτυχημένους του ΣΥΡΙΖΑ, γιατί ήταν αποτυχημένοι έτσι και αλλιώς, γι' αυτό και έχασαν τις εκλογές. Τις έχασαν. Ενώ πολιτικά αποτυχημένοι, κύριε συνάδελφε. Χάσατε τις εκλογές και νίκησε η Νέα Δημοκρατία. Αυτό λέω.

Άρα, λοιπόν, απαριθμείστε δέκα, δεκαπέντε στελέχη, σειρά στελεχών που θεωρούνται επιτελείς και επιτελικούς. Οι περισσότεροι είναι ΠΑΣΟΚ. Εδώ, λοιπόν, κύριε Πρωθυπουργέ, ή η Νέα Δημοκρατία δεν έχει στελέχη και δεν έχετε στελέχη ή δεν θέλετε να έχετε στελέχη από την παράταξη της Νέας Δημοκρατίας. Ένα από τα δύο ισχύει. Ή δεν έχετε στελέχη και είναι αποτυχημένοι νεοδημοκράτες και βάζετε ΠΑΣΟΚ ή δεν θέλετε εσείς νεοδημοκράτες στην παράταξη και βάζετε ΠΑΣΟΚ Διαλέξετε.

Και δεν είναι προσωπική η μομφή μου. Είναι ιδεολογική. Το επαναλαμβάνω. Έχει να κάνει με μία ολόκληρη παράταξη, όπου εδώ αποδεικνύεται από τις επιλογές του Πρωθυπουργού ότι δεν έχει στελέχη για να ικανοποιήσουν το «επιτελικό» κράτος που

οραματίζεται ο ίδιος. Άρα ο ίδιος πρωθυπουργεύει σε ένα κόμμα, σε μία παράταξη, που δεν τον ικανοποιούν τα στελέχη του. Υπάρχει μία ασυμβίβαστη και ασύμβατη διαδικασία. Πρέπει να το ψάξει καλά ο Πρωθυπουργός αυτό.

Είπατε ότι βάλατε τον κ. Μπένο, διότι είναι άξιος όπως είπατε. Δεν λέω ότι δεν είναι άξιος. Προς θεού! Μπορεί να είναι ο καλύτερος. Λέμε, άξιους δεν έχει η παράταξη της Νέας Δημοκρατίας; Θέλετε να πείτε ότι όλοι είναι ανάξιοι τελικά; Αυτό είναι το πρόβλημα. Άρα έχετε ιδεολογική -θα το πω ευθέως- συσκότιση. Είστε σε άλλο κόμμα, εκφράζετε άλλες πολιτικές, στηρίζετε άλλους ανθρώπους και δεν τιμάτε τους ανθρώπους που σας ψηφίζουν. Και είναι πολιτικοί οι χαρακτηρισμοί μου και μέχρι εδώ και είναι προσεκτικοί.

Λέτε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι δίνετε 18 δισεκατομμύρια ευρώ για την «πράσινη» οικονομία αφού με τα λάθη του ΣΥΡΙΖΑ, της Νέας Δημοκρατίας και του ΚΙΝΑΛ κήκε η Ελλάδα. Έγινε κατάμαυρη η Ελλάδα για να τη κάνετε πράσινη εσείς σήμερα. Είναι ντροπής πράγματα αυτά και να τα συζητάμε.

Καταργήσατε τους λιγνίτες, κύριε Πρωθυπουργέ, όταν η Γερμανία, που τη γνωρίζετε καλά όπως και εγώ, μέχρι το 2040, το 2050 θα έχει λιγνίτες. Αυτό πρέπει να το δούμε προσεκτικά. Γιατί η Γερμανία; Υπάρχει μέθοδος φθνή ή όπου ο λιγνίτης δεν εκλύει διοξείδιο του άνθρακος. Αν θέλει ο Πρωθυπουργός να του στείλω τη μελέτη -είναι επιστημόνων από τη Γερμανία- να τη διαβάσει. Γιατί να καταργήσω τους λιγνίτες αξίας 260 δισεκατομμυρίων ευρώ για να πάρω τα 72 δισεκατομμύρια με ΕΣΠΑ κ.λπ. και τα 18 δισεκατομμύρια που μου δίνει η Ευρώπη; Πείτε μου εσείς πώς ζυγίζονται αριθμητικά αυτά, κύριε Πρωθυπουργέ, για να το καταλάβω και εγώ. Και, επαναλαμβάνω, να στην κλιματική αλλαγή. Λέτε υπάρχει σημαντική αλλαγή. Βέβαια, όσοι γνωρίζουν το θέμα, πάντοτε ο πλανήτης είχε αλλαγές στο κλίμα, εδώ και χιλιάδες χρόνια. Κατακλισμός του Δευκαλίωνος, του Ωγύγου. Ξέρετε ο κ. Τασούλας. Υπάρχουν αυτά. Τα ακούμε από το παρελθόν. Αν, όμως, είναι να κάψω όλη την Ελλάδα, να εκλύεται διοξείδιο του άνθρακα κατά τόνους και να λέω ότι θέλω να προστατέψω την κλιματική αλλαγή και την Ελλάδα με την «πράσινη» ανάπτυξη, τότε θα σας το πω αρχαιοελληνικά: «πράσσειν άλογα!». Ξεκάθαρα πράγματα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Κύριε Πρωθυπουργέ, τι εννοείτε ότι οι ανεμογεννήτριες μπορούν να συνυπάρξουν με τα δάση; Εδώ έρχεται η κ. Σακελλαροπούλου που τιμήσατε με την εκλογή της ως Προέδρου της Δημοκρατίας. Τι εννοείτε ακριβώς; Οι ανεμογεννήτριες μπορούν να συνυπάρξουν με τα δάση, ναι ή όχι; Πώς θα ανέβουν οι ανεμογεννήτριες εκεί πάνω; Χρειάζεται να έχεις δρόμους. Άρα δεν μπορούν να πάνε στα δάση. Το συνταγματικό δικαστήριο ή ο νόμος, το Σύνταγμα μας λέει άλλα πράγματα. Ήρθε η κ. Σακελλαροπούλου, λοιπόν, σε μια περίεργη περίοδο, τότε που έβγαν οι νόμοι για την «πράσινη» ανάπτυξη και γνωμοδότησε διά του Σ.τ.Ε. -ήταν εισηγήτρια και μέλος της επιτροπής στο Σ.τ.Ε.- ότι μπορούμε πάνω στα καμένα και μέσα στα δάση να βάλουμε ανεμογεννήτριες.

Ξέρετε, εγώ δεν είμαι συνωμοσιολόγος. Στη ζωή μου, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, έμαθα ένα πράγμα όμως: ότι οι επαναλαμβανόμενες κακές συμπτώσεις δεν είναι απλά συμπτώσεις, είναι συμπτώματα σήψης της δημοκρατίας μας! Και όποιος καταλαβαίνει, καταλαβαίνει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Κύριε Πρωθυπουργέ, είπατε ότι θα κάνετε ένα ταμείο με τους χορηγούς. Επειδή από το παρελθόν της Νέας Δημοκρατίας έχουμε ιδιαίτερες επιφυλάξεις, θυμάμαι το «ταμείο Μολυβιάτη» που ακόμα το ψάχνουμε. Προσέξτε τουλάχιστον εσείς μην την πάθετε όπως οι προηγούμενοι και ψάχνουμε τα «ταμεία Μολυβιάτη» πάλι. Εκατομμύρια ευρώ χάθηκαν και δεν αποδόθηκαν σε αυτούς που επλήγησαν. Το πού χάθηκαν, ψάξτε εσείς κάποια στιγμή και ένας εισαγγελέας πού είναι. Κάποιοι λένε ότι τα λεφτά μπήκαν μέσα στον προϋπολογισμό, κάποιος λένε ότι χάθηκαν τριάντα, σαράντα, πενήντα. Έγιναν δικαστήρια, αθώωθηκαν όλοι με βουλεύματα, τελείωσε η ιστορία. Στην Ελλάδα, βέβαια, κανείς δεν τιμωρείται. Στην Ελλάδα, όπως έλεγε ο αείμνηστος Φωτόπουλος, τιμωρείται αυτός που κλέβει πάρα πολλά λεφτά και λέ-

γεται «επενδυτής». Αν κλέψεις λίγα, μπαίνεις φυλακή. Τη θυμάστε την ταινία φαντάζομαι.

Πάμε στην ουσία. Πρόληψη. Κάνω μία έκκληση στον Πρωθυπουργό και στην ευαισθησία του όσον αφορά το θέμα των πλημμυρών. Κύριε Πρωθυπουργέ, χθες θωρακίστε τις καμένες περιοχές. Θα πλημμυρίσει η Βαρυμπόμπη, οι Αδάμες, οι Αφίδνες, τα δύο ρεύματα που καταλήγουν σε Ελευσίνα και Πέραμα. Θα πλημμυρίσει κόσμος, θα βουλιάξει κόσμος, θα θρηνησουμε ανθρώπους. Αν βρέξει, θα έχουμε πρόβλημα. Από χθες! Μη μένουμε στις αγκυλώσεις, το Υπουργείο, η Περιφέρεια. Δώστε εντολή. Βάλτε δέκα καλούς ανθρώπους να σκέφτονται ελλληνικά, πρακτικά, χωρίς -να το πω διαφορετικά- να κοιτάνε τις μίζες και τις "κομπινούλες" και δώστε αρμοδιότητα, με τη διακομματική επιτροπή εδώ στη Βουλή, ο καθένας από έναν εκπρόσωπο, να ελέγξει η Βουλή αυτούς τους ανθρώπους για να γίνουν τα έργα. Θα πεθάνει κόσμος, θα πλημμυρίσει κόσμος, θα πνιγεί κόσμος, όπως πνίγηκε στη Μάνδρα. Δεν πνίγηκαν οι άνθρωποι τυχαία. Είχε καεί το δάσος από πάνω, δεν έγιναν αντιπλημμυρικά, έπεσε όλο το νερό μέσα σε έναν χείμαρρο και πνίγηκαν άνθρωποι.

Κάνω έκκληση στον Πρωθυπουργό της χώρας, στο πολιτικό προσωπικό της χώρας για να μη θρηνησουμε και άλλους νεκρούς από πλημμύρες. Δεν μπορεί με την πρώτη πυρκαγιά να καigόμαστε και με την πρώτη πλημμύρα να πνιγόμαστε. Δεν είναι κράτος! Να πάμε να πνιγόμαστε όλοι τότε! Δεν γίνεται αυτό!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Κάνω έκκληση, λοιπόν, στη σοβαρότητα και την ανθρωπιά όλων να σκεφτούμε σοβαρά. Και ο Πρόεδρος της Βουλής θα πρέπει να συγκαλέσει μια επιτροπή να τα ελέγχουμε αυτά. Θα έχουμε πρόβλημα!

Κύριε Πρωθυπουργέ, θα ήθελα να επισημάνω μερικά από τα λάθη που κάνατε και είναι αρκετά. Καλή, λοιπόν, η πρωτοβουλία να μιλήσουμε σήμερα. Ο κ. Σπανός είπε κάποια πράγματα, ότι δόθηκε εντολή μη κατάσβεσης. Εγώ ξέρω, κύριε Πρωθυπουργέ, ένα πράγμα. Θα μου πείτε ότι την αναίρεσε τη δήλωσή του. Ξέρουμε πως αναίρεούνται οι δηλώσεις. Υπάρχει, όμως, το βίντεο -θα το προσκομίσω στα Πρακτικά της Βουλής στη δευτερολογία μου- που τα λέει αυτολεξεί ο κ. Σπανός, όπως σας το είπα. Δόθηκε εντολή μη κατασβέσεως. Και ο Δήμαρχος Μαντουδιού επιβεβαίωσε τον Περιφερειάρχη σε συνέντευξη Τύπου. Αυτό λέχθηκε. Εγώ θα προσπαθήσω να ερμηνεύσω, τι ήθελε να πει ο «ποιητής» Σπανός, ο Περιφερειάρχης σας.

Η πρεμούρα, η αγωνία κάθε Πρωθυπουργού και κάθε πολιτικού είναι να μη χαθούν ανθρώπινες ζωές. Το πιστεύω αυτό. Αυτό έγινε εκεί. Δόθηκε εντολή στην Πυροσβεστική για να αναγκαστούν οι κάτοικοι να αποχωρήσουν από τα χωριά τους και από τις οικίες τους, να μην μπουν στην πρώτη γραμμή της φωτιάς -δυστυχώς, αυτό αποδεικνύεται από καταγγελίες που έχω και εγώ από τη βόρεια Εύβοια κυρίως- γιατί θέλατε να σώσετε ζωές. Τι κάνατε λοιπόν; Θυσιάσατε την περιοχή, βορά της φωτιάς, για να σωθούν ζωές. Δεν ξέρω αν μπαίνουν στη ζυγαριά. Πιστέψτε με, δεν ξέρω αν μπαίνουν στη ζυγαριά αυτά τα πράγματα. Το κάνατε ως επιλογή. Σας εξέθεσε ο περιφερειάρχης, ο οποίος το μαζεύει τώρα, αλλά υπάρχει το βίντεό του. Και εδώ έχω να πω το εξής: Ή ανόητος είναι ο περιφερειάρχης που τα είπα αυτά, τον οποίο εσείς τον επιλέξατε, κύριε Πρωθυπουργέ, ή λέει ψέματα, που πάλι εσείς τον επιλέξατε. Είτε το ένα ισχύει είτε το άλλο, κακώς τον επιλέξατε! Απλά πράγματα! Δεν χρειάζεται άλλη ερμηνεία των όρων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ή λέει ψέματα ή είναι ανόητος. Διαλέξτε τι είναι.

Πυρκαγιές: Κύριε Πρωθυπουργέ, τα είπαν και οι υπόλοιποι. Δεν θέλω να τα πάρω και εγώ ξανά από την αρχή, αλλά δεν πας χωρίς όπλα. Είναι πόλεμος, μου λέγατε. Έβλεπα Υπουργούς, φώναζαν «πόλεμος εδώ», «πόλεμος εκεί». Ωραία, πόλεμος. Στον πόλεμο δεν πας γυμνός. Πας με τα όπλα σου. Δεν κάνεις απολύσεις πέντε χιλιάδων δασοπυροσβεστών. Παίρνεις πυροσβεστικά αεροσκάφη. Δεν έχεις αεροσκάφη τριάντα ετών, κύριε Πρωθυπουργέ.

Κύριε Πρωθυπουργέ, να σας κάνω μία ερώτηση; Εσείς θα πετούσατε με αεροπλάνο τριάντα πέντε, σαράντα ετών ή θα οδηγούσατε αυτοκίνητο τριάντα πέντε ετών με εκατόν είκοσι, εκατόν

σαράντα χιλιόμετρα; Όχι. Λογικός άνθρωπος είστε, αποκλείεται. Και εγώ το ίδιο. Πώς δίνετε στον πιλότο Καναντέρ τριάντα ετών; Και ξέρουμε ότι τα μισά είναι στα συνεργεία. Πώς; Τι κράτος, τι κυβερνήσεις ήταν αυτές -ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, Νέα Δημοκρατία- που δεν πήραν; Γιατί ξέρω ότι ο κ. Χαρδαλιάς εισιγήθηκε αγορά πυροσβεστικών πριν μερικούς μήνες και το αποδέχθηκε η Κυβέρνηση. Αν το έκαναν οι προηγούμενοι, όμως, θα είχαμε αξιόπλο αεροσκάφη. Θα τα είχαμε. Και τρέχει ο πιλότος τώρα, τα μισά δεν λειτουργούν, τα μισά δεν έχουν ελικες, σκυλεύουν από εδώ, δαγκώνουν από και για να κάνουν αεροσκάφη.

Και όταν αναφέρομαι στον Πρωθυπουργό σήμερα για το θέμα αυτό, δεν είναι υπαιτιότητα του συγκεκριμένου Πρωθυπουργού. Είναι και του κ. Τσίπρα, είναι και του προηγούμενου, είναι των τελευταίων τριάντα ετών. Είναι τριάντα ετών εγκλήματα και σκάνε στα χέρια κάποιου. Αυτή είναι η αλήθεια! Και έσκασαν στα χέρια της συγκεκριμένης Κυβερνήσεως.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Επίσης, κύριε Πρωθυπουργέ μου, δεν δαπανάς 200.000.000 περίπου ή 100.000.000 στα κανάλια. Ένα αεροσκάφος τέτοιο κάνει 30.000.000. Πόσο κάνει, κύριε Μυλωνάκη. Τριάντα εκατομμύρια δεν κάνει περίπου;

**ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ:** Ναι.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Υπολογίστε πόσα καινούργια αεροσκάφη θα μπορούσαμε να έχουμε με 200.000.000.

Από την άλλη, κύριε Πρωθυπουργέ, κάνατε κι άλλα λάθη εσείς. Δεύτερο λάθος: Δεν αξιοποιήθηκαν ευρωπαϊκά κονδύλια. Μίλησα με Ρουμάνο συνάδελφο Βουλευτή, ο οποίος μας είπε ότι η Ρουμανία έχει οχήματα πυρόσβεσης που αγοράστηκαν με ευρωπαϊκά προγράμματα. Εμείς έχουμε οχήματα πυρόσβεσης χωρίς ελαστικά, με μάνικες οι οποίες έχουν σαπίσει, κανονικά ερείπια! Η Ελλάδα δεν είχε υποβάλει καν πρόταση. Καν! Αυτό είναι λάθος πολιτικό και οργανωτικό.

Τρίτο λάθος: Πυρόσβεση, υποβοηθητική τεχνολογία. Οι Ισραηλινοί ήρθαν εδώ -εγώ τους είδα και έπαθα σοκ- με τα drone τους, κύριε Πρωθυπουργέ, κ.λπ.. Ωραία πράγματα! Βλέπω τους δικούς μας, πήγαιναν με τα μπουκάλια και έριχναν νερό στη φωτιά. Και γίναμε ρεζίλι διεθνώς στην Αυστραλία. Ένα κανάλι μās έδειχνε και μας διατόμπευε. Πώς είναι δυνατόν να λειτουργήσει ο πυροσβέστης όταν δεν έχει τα δικά του εργαλεία, τη δική του στολή, την κατάλληλη εκπαίδευση, όλα αυτά τα πράγματα που δεν τα έχει εδώ και δεκαετίες. Δεν είναι δική σας ευθύνη, επαναλαμβάνω.

Τώρα κάνουμε απολογισμό δυστυχώς των εγκληματικών λαθών τριάντα ετών, για να μην αποδώσω ευθύνη σε εσάς μόνο.

Τέταρτον, τα αεροσκάφη μας -δεν ξέρω εάν το ξέρετε- δεν πετούν γιατί δεν έχουν ειδικό σύστημα πλοήγησης. Τα υποκαθιστά ο πιλότος, ο ήρωας. Όπου βλέπει τον καπνό, δεν μπορεί να πάει και αν πάει, πηγαίνει με κίνδυνο της ζωής του. Υπάρχουν ειδικά μηχανήματα φθηνά, κύριε Πρωθυπουργέ, που θα μπορούσαν να μπουν σε αυτά τα αεροπλάνα. Σας λέω πράγματα. Και εδώ ευχαριστούμε όλους τους πυροσβέστες, όλους τους πιλότους, όλους τους αστυνομικούς, όλους τους κατοίκους που αγωνίστηκαν για να μείνει όρθια η Ελλάδα τις τελευταίες μέρες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πέμπτο λάθος. Δεν πετάνε τα πυροσβεστικά ελικόπτερα, κύριε Πρωθυπουργέ, το βράδυ. Όχι, κύριε Χαρδαλιά, ξέρετε πολύ καλά ότι υπάρχουν ειδικά ελικόπτερα που μπορεί να νοικιάσεις από την Ουκρανία που πετάνε και το βράδυ. Υπάρχουν ελικόπτερα, παιδιά. Πρόληψη.

Κοιτάξτε. Ποιο είναι το πρόβλημα για μας; Καλύτερα το προλαμβάνει, παρά το θεραπεύει. Τώρα φτάσαμε στο θεραπεύει, αυτό είναι το πρόβλημα και ασχολούμαστε πώς θα μπορούσαμε να προλάβουμε την ιστορία. Υπάρχουν ελικόπτερα και ουκρανικά τα οποία πετούν και το βράδυ. Πετούν! Και αν δεν το πιστεύει ο κ. Χαρδαλιάς, να του δώσω και τον τύπο του αεροσκάφους. Είναι αυτό εδώ, κύριε Χαρδαλιά. Θα το στείλω και στο γραφείο σας, αν θέλετε. Ξέρω ότι το έχετε κάνει, το έχετε προτείνει, αλλά σε κάποιο πρέπει να τα πω.

Δεν γίνεται, κύριε Πρωθυπουργέ. Κάπου πρέπει να τα πούμε. Μήπως δεν το είπατε, μήπως δεν τα ακούσατε, μήπως το αντι-

γράψετε και μήπως δώσετε λύση που είναι η Ελληνική Λύση γιατί σας κάνουμε συνεχώς προτάσεις;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Έκτον. Δεν κινητοποιήθηκαν οι εθελοντές πυροσβέστες. Είναι η καταγγελία του προέδρου των εθελοντών πυροσβεστών. Η Πυροσβεστική δεν κινητοποίησε δύομισι χιλιάδες πυροσβέστες.

Έβδομον. Δεν έγινε η ανανέωση. Είχε λήξει η σύμβαση στις 14 Αυγούστου. Δεν ξέρω εάν ισχύει. Το καταθέσαμε χθες και μου το είπαν. Ρωτώ, ισχύει; Δεν ισχύει. Πάλι καλά!

Και να πω το εξής για τον κ. Σπανό και να μην πω για τον Δήμο Μαντουδίου. Τα είπαμε. Περιμένω τον Πρωθυπουργό να μου απαντήσει.

Ένατον. Ανοργανωσιά. Γίναμε ρεζίλι παγκοσμίως και στην Αυστραλία. Εγώ, κύριε Πρωθυπουργέ, είδα αυτή την εικόνα, το βίντεο, σε κανάλι της Αυστραλίας με πλάνα ενός πυροσβέστη να προσπαθεί να σβήσει τη φωτιά με ένα μπουκάλι νερό και το σχόλιο του παρουσιαστή «δεν είμαι σίγουρος εάν οι Έλληνες πυροσβέστες είναι πλήρως εξοπλισμένοι». Και το δυστύχημα, κύριε Πρωθυπουργέ, είναι ότι είχαν και εσάς δίπλα. Είναι δυνατόν να αφήσουμε να διαπομπεύεται η Ελλάς έτσι; Πώς είναι δυνατόν να μιλάμε για επιτελικό κράτος, για πείτε μου εσείς;

Δέκατον. Ασυντόνιστοι φορείς. Πρόεδρος Δασοφυλάκων: «Ηλίθιοι και ανίκανοι να σταματήσουν, άσχετοι να συντονίζουν». Ο κ. Καλοκύρης, -Καλοκύρης, πώς τον λένε;- ο οποίος ήταν κάπου εδώ, έλεγε «εγώ είμαι εδώ, δεν ξέρω, να είναι καλά οι Υπουργοί μου». Είμαστε με τα καλά μας; Και ποιος είναι ο κ. Καλοκύρης, κύριε Πρωθυπουργέ; Αυτός που εσείς ως παράταξη της Νέας Δημοκρατίας στο Μάτι καταγγέλλατε μαζί με τον ΣΥΡΙΖΑ ως ηθικούς αυτουργούς της απώλειας εκατό ανθρώπινων ζωών. Τον κρατήσατε και το αναβαθμίσατε! Πείτε μου πόσο λογικό είναι αυτό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και ξέρετε από τον κ. Τσίπρα έχω ένα πρόβλημα. Απέφυγε να πει το όνομα. Δεν ξέρω, κάτι έχουν συμφωνήσει μεταξύ τους τα δύο κόμματα, οι Αρχηγοί συννομιλούν παρασκηνιακά; Μήπως έρχεται και μια συγκυβέρνηση που το λέω εδώ και πάρα πολύ καιρό; Γιατί τους βλέπω πολύ χαλαρούς, πολύ χαλαρούς! Να λέει, δηλαδή, ο κ. Τσίπρας γι' αυτούς που κρατήσατε, τους κακούς από εκείνους, αλλά να μη λέει τα ονόματά τους. Ο κ. Καλοκύρης είναι συγκεκριμένος, ο κ. Τσουβάλας είναι συγκεκριμένος. Δεν λέω ότι είναι κακοί άνθρωποι, κύριε Υπουργέ. Μπορεί να είναι και οι καλύτεροι άνθρωποι του κόσμου, αλλά τους καταγγέλλατε προεκλογικά για ηθικούς αυτουργούς αμέλειας, εγκληματικών πράξεων, ανθρωποκτονιών και τους κρατήσατε κι εσείς. Άρα ο ΣΥΡΙΖΑ είχε δίκιο τότε. Όλα τα πήγε καλά!

Και γιατί δεν κάνατε εξεταστική για το Μάτι; Σας πρότεινε η Ελληνική Λύση επιτέλους να αποδοθεί δικαιοσύνη σε αυτούς που έφυγαν άδικα, να γίνει μία εξεταστική για το Μάτι και ο Πρωθυπουργός και η Νέα Δημοκρατία την αρνήθηκε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Έτσι δικαιολογείται, λοιπόν, η ασυλία στον Καλοκύρη -στον Κολοκύρη, πώς λέγεται;- αλλιώς δεν μπορώ να τη δικαιολογήσω. Έναν αποτυχημένο εγώ στις εταιρείες μου, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα τον έπαιρνα ποτέ. Αφού τον λέγατε αποτυχημένο, πώς τον πήρατε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας; Τον πήρατε και τον κάνατε και Αρχηγό της Πυροσβεστικής. Αποτυχημένος ήταν. Κάποιοι από εδώ μέσα έχουν επιχειρήσεις. Θα θέλατε έναν που τον λέγατε αποτυχημένο στην επιχείρησή σας, στο γραφείο σας; Μα, είμαστε με τα καλά μας; Κι όμως τον κρατάτε. Κάτι δεν πάει καλά.

Ενδέκατον. Ο κ. Μητσότακης έκανε το εξής λάθος. Μιλούσε για τους πυροσβέστες και για τους γιατρούς. Τους χειροκροτούσαν. Όλοι τους χειροκροτούσαν. Ξέρετε το χειροκρότημα δεν ταΐζει τον άνθρωπο. Ξέρετε πόσα παίρνουν οι πυροσβέστες εκτός έδρας ή, αν θέλετε, την ώρα που σβήνουν την πυρκαγιά και πηγαίνουν εκτός έδρας; Παίρνουν 9 ευρώ την ημέρα! Το ευχαριστώ της ελληνικής πολιτείας, κύριε Πρωθυπουργέ, προς αυτόν που προτάσσει τα στήθη του μπροστά στη φωτιά είναι 9 ευρώ τη μέρα. Ντροπή σε όλους μας! Ντροπή! Δεν μπορώ να πω κάτι άλλο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Το ευχαριστώ της πολιτείας είναι μόνο το χειροκρότημα; Όχι, το ευχαριστώ της πολιτείας είναι να του δίνει και το κίνητρο να του πεις «σου λέω ευχαριστώ αλλά σου δίνω και την υλικοτεχνική υποδομή».

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εννέα ευρώ είναι, κύριε ναύαρχε. Θα σας τορπιλίσω! Μου το κατήγγειλε επώνυμα ο πρόεδρος των πυροσβεστών. Άσ' το, το έχασες, τορπιλίστηκες!

Πάμε στο δέκατο τρίτο λάθος. Να μην τρέφουν αυταπάτες οι επιτελείς του Πρωθυπουργού. Θα το πω ευθέως. Με τη σιωπή, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν μπορεί να θαφτεί το θέμα. Πρέπει να σκαλίσουμε πολύ βαθιά να βρούμε τα λάθη και να μην τα επαναλάβουμε.

Και θα σας πω το εξής. Είναι το δέκατο τέταρτο θέμα, για μας πολύ σημαντικό λάθος, κύριε Πρωθυπουργέ. Δίνετε την αναδάσωση σε ιδιώτες. Εδώ έχω να πω πολλά. Τεράστια είναι η "μπίζνα", κύριε Πρωθυπουργέ, το ξέρω. Ασχολούμαι με τα φυτά. Ξέρετε το πόσο για να γίνει η αναδάσωση; Είναι πάνω από 1 δισ.. Για να γίνει η αναδάσωση στα καμένα όλα, τόσο είναι. Κοστίζει από 8 έως 10 ευρώ ένα φυτό, όπως, παραδείγματος χάριν, πεύκο ή κάποια άλλα φυτά.

Εδώ όμως θέλει προσοχή. Μην αρχίζουμε και φυτεύουμε πεύκα παντού. Οι Ρωμαίοι το θεωρούσαν καταραμένο δέντρο γιατί έπαιρνε φωτιά. Οι Ρωμαίοι το ήξεραν το 2000 προ Χριστού πριν από μας. Και εμείς δεν το ξέρουμε και βάζουμε πεύκα! Θέλει ειδική μελέτη δασολόγων, ειδική εκπαίδευση ανθρώπων για να δούμε τι δέντρα θα μπουν. Γιατί η φυσική αναδάσωση είναι προτιμότερη της τεχνητής, γιατί πολλές φορές έτσι όπως γίνεται η τεχνητή δεν ευδοκιμεί.

Σας το λέω, κύριε Πρωθυπουργέ, για να μη σας χρεώσουν και πάλι λεφτά που θα πληρώσουμε με δανεικά, με τόκο και θα τα πληρώσει ο ελληνικός λαός για να τα κονομήσουν κάποιοι οι οποίοι βγάζουν συγκεκριμένα υβρίδια δένδρων, όπως, παραδείγματος χάριν, η «BAYER». Κρατήστε το. Να βγάλουν λεφτά όλοι, αλλά να γίνει σοβαρή αναδάσωση.

Δέκατο πέμπτο, πυρκαγιές. Πρέπει, κύριε Πρωθυπουργέ, η Βουλή να νομοθετήσει τώρα: στα καμένα κανένας επενδυτής, καμμία ανεμογεννήτρια! Τώρα να το κάνετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ:** ... (Δεν ακούστηκε)  
**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Δεν είναι έτσι, κύριε νομικέ.

Η απόφαση του Σ.τ.Ε. λέει ότι μπορούμε να βάλουμε σε δάσος ανεμογεννήτριες. Αν αυτό το λες επένδυση εσύ, να πας να κάψεις το σπίτι σου εσύ και να βάλεις δέντρα. Αυτό δεν είναι επένδυση. Και εάν θέλεις, έλα στο γραφείο μου να σου αποδείξω αυτό που σου λέω.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Όχι προσωπικές συζητήσεις.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Είπα, «κύριε νομικέ». Είμαστε και φίλοι από παλιά.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ:** Γνωρίζονται από παλιά!

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Και με εσάς γνωρίζομαι, κύριε Μπάρκα, είναι κακό; Με όλο τον κόσμο γνωρίζομαι. Το κακό ξέρετε ποιο είναι, κύριε Μπάρκα; Να έχεις συναλλαγές γνωριμιών. Τέτοια η Ελληνική Λύση, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν θα κάνει ποτέ γιατί θα πάμε μέχρι τέλους. Μια τετραετία θέλουμε για να μπορέσουμε να κυβερνήσουμε την Ελλάδα. Τίποτε παραπάνω! Θα την κυβερνήσουμε ελληνικά και πατριωτικά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Κυρία Μενδώνη, πώς δίνονται οι ευκαιρίες σε κάποιους; Εγώ δεν λέω ότι έγινε. Σας λέω όμως τι είδα. Το σχέδιο είναι εδώ. Και σύμπτωση είναι, δεν πειράζει. Όλα συμπτώσεις είναι. Εδώ είναι. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής. Σχέδιο -λέει- μελέτη για το Τατόι. Περιελάμβανε μουσείο, ξενοδοχείο, Spa, ειδικές διαδρομές. Ακούστε. Είχε μέσα όμως δύο δημοσιεύματα του in.gr και από «ΤΑ ΝΕΑ». Και τα δύο δημοσιεύματα του κ. Μαρινάκη έλεγαν ότι το πρόβλημα είναι οι δασικές εκτάσεις. Αυτό σημαίνει κίνητρο.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ακούστε, κύριοι, θα μιλάμε σοβαρά. Αυτό σημαίνει κίνητρο. Δεν λέω ότι έγινε, αλλά είναι κίνητρο. Για να σταματήσετε ένα πρόβλημα, κύριε συνάδελφε, αγαπητέ μου φίλε, κόβεις το κίνητρο. Αν δεν έχει κίνητρο κάποιος, δεν θα σου κάνει τη ζημιά είτε εκούσια είτε ακούσια. Αυτό σας λέω. Γιατί η πρόληψη για μένα είναι σημαντική, όχι η καταστολή.

Δέκατο έκτο. Και εδώ μένω στον Πρωθυπουργό και του διαβάζω αυτό που είχε πει ο ίδιος στις 31 Ιουλίου του 2018. «Αδυνατάς να αντιληφθώ τι σημαίνει πολιτική ευθύνη δίχως καμμία παραίτηση. Η ευθύνη πρέπει να συνοδεύεται από πράξεις, αλλιώς εξυπηρετεί επικοινωνιακές σκοπιμότητες, όπως το σόου του Πρωθυπουργού το βράδυ της μαύρης Δευτέρας» και αναφερόταν στο Μάτι και στον κ. Τσίπρα.

Κύριε Πρωθυπουργέ, αυτά δεν ισχύουν για την Κυβέρνησή σας; Ένας δεν πρέπει να παραιτηθεί; Τα είπατε εσείς αυτά. Ένας δεν έπρεπε να παραιτηθεί, να πούμε ότι φταίει αυτός; Δεν μπορεί να μη φταίει κανένας. Στο τέλος θα φταίει ο Χατζηπετρήσι!

Σε αυτή τη χώρα δεν φταίει κανένας. Εσείς τα είπατε, έχετε δικίο, εγώ συμφωνώ απόλυτα με αυτή τη δήλωσή σας και όταν την κάνετε τότε, σας επιδοκίμασα για τη δήλωσή σας και είπα: Πολύ σωστή και ορθή η δήλωση του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας. Ναι, αλλά άλλα λέμε και άλλα κάνουμε. Δεν γίνεται, πρέπει να μπήξουμε το μαχαίρι στο κόκκαλο και ας είναι και διπλάνος μας, ο φίλος μας, ας είναι ο συναγωνιστής μας στο κόμμα. Του παίρνουμε το κεφάλι, όταν δεν κάνει καλά τη δουλειά του, γιατί είναι λειτουργός μιας δημοκρατίας, μιας πολιτείας που απολογείται στους πολίτες. Δεν γίνεται αλλιώς, όσο φίλος σου και αν είναι κάποιος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αποτελέσματα των πυρκαγιών; Έχετε πρωτιές. Η πραγματικότητα σε αυτή τη χώρα είναι ότι η Ελλάδα έχει πρωτιές. Ακούστε την πρωτιά. Τρίτη στη Μεσόγειο σε καμένες εκτάσεις η Ελλάδα. Εννιακόσιες τριάντα τρεις χιλιάδες στρέμματα αποτεφρωμένα έως τις 18 Αυγούστου 2021. Ζημιές; Πάνω από 20 δισεκατομμύρια.

Έχετε καταλάβει τι ζημιά έχει γίνει; Πάνω από 20 δισεκατομμύρια είναι η ζημιά. Γιατί, μην τη βλέπετε τώρα τη ζημιά, θέλει μια δεκαπενταετία για να επανέλθει η κανονικότητα της οικονομίας στην περιοχή είτε της Εύβοιας είτε του Πύργου. Κτηνοτροφικές μονάδες, πτηνοτροφικές μονάδες, μελισσοκομία, ρητινοπαραγωγή, το πεύκο. Είναι μία αλυσίδα η οποία έχει υπεραξία πραγματική πάνω από 20 δισεκατομμύρια. Αυτή η ζημιά που έγινε από το λάθος, το οποίο λάθος των τελευταίων κυβερνήσεων, δεν αναπληρωτά.

Και πώς να το αναπληρώσουμε; Να σας πω εγώ. Θα πάρετε δανεικά, θα δώσετε επιδόματα και ξανά δανεικά και ξανά επιδόματα, γιατί δεν έχετε πρόγραμμα, σχέδιο παραγωγής πλούτου. Δύο χρόνια σας το λέω, δεν έχετε πρόγραμμα, πάρτε το δικό μας επιτέλους, να παράγουμε πρωτογενή τομέα για να έχουμε πλούτο. Πάρτε το πρόγραμμά μας, σας το δίνουμε, είναι ελεύθερο!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Δεύτερον, δεν θα πω ότι καταργήσατε δασικούς χάρτες. Εκεί είναι και λάθη, εν πάση περιπτώσει. Δασολόγοι απολυμένοι.

Τρίτον, Εύβοια πεντακόσιες πενήντα χιλιάδες στρέμματα καμένα, ο τουρισμός τελείωσε. Όλα αυτά τα είπαμε και δεν θέλω να επαναλάβω όλα αυτά που είπαν οι προηγούμενοι.

Πάμε τώρα στο αγαπημένο θέμα της Νέας Δημοκρατίας, τις ανεμογεννήτριες.

Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, επειδή έχω πέντε εμπειρογνώμονες που ασχολούνται με την ενέργεια, δύο από τη Γερμανία και τρεις Έλληνες, Όποιος θέλει έρχεται στο γραφείο μου και του δίνω όλες τις μελέτες, ότι είναι μεγάλο παραμύθι η παραγωγή ενέργειας από ανεμογεννήτριες. Τεράστιο, δεν μπορεί να το αναλύσω τώρα. Είναι μια πολύ καλή "μπίζνα" για κάποιους, θα το συμφωνήσουμε. Είναι πολλά λεφτά για τη Γερμανία, να το συμφωνήσουμε, γιατί παράγει ανεμογεννήτριες η Γερμανία. Αν το παρήγαγε η χώρα μου, να πω ότι παράγουν τα ναυπηγεία Σκαρμαγκά, να το συζητήσουμε. Το προσπερνάω, όμως, αυτό. Δεν με ενδιαφέρει το ενεργειακό τώρα. Γιατί, αν με ενδιέφερε το ενεργειακό, θα επέμενα σε αυτό που έλεγα από το 2007, αγα-

πητέ συνάδελφε: Φυσικό αέριο έχει η Ελλάδα, εξόρυξη, να το βγάλουμε, είναι οικολογικό και δεν είναι ρυπογόνο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Από το 2007-2008 το έλεγα εδώ μέσα, αλλά ο κ. Δένδιας πήγε στη Σαουδική Αραβία, κύριε Πρωθυπουργέ, και είπε ότι η Ελλάδα δεν θα κάνει εξόρυξη φυσικού αερίου. Ρωτήθηκε ο Πρωθυπουργός της χώρας; Ο κ. Δένδιας στη συνέντευξή του στη Σαουδική Αραβία είπε ότι εμείς δεν θέλουμε να κάνουμε εξόρυξη φυσικού αερίου, δεν υπάρχει λόγος. Σας ρώτησε ο κ. Δένδιας; Είναι στη δική σας γραμμή ο κ. Δένδιας ή απλώς ο κ. Δένδιας κάνει το δικό του τσιφλίκι στο Υπουργείο Εξωτερικών, χωρίς να ρωτάει κανέναν Βουλευτή και μάλλον τον Πρωθυπουργό τον ίδιο; Γιατί είναι μείζονος σημασίας ζήτημα η εξόρυξη φυσικού αερίου ή η μη εξόρυξη. Είναι μείζον θέμα. Εάν ρωτηθήκατε και συμφωνείτε, να μας το πείτε. Εάν δεν ρωτηθήκατε και το έκανε μόνος του, υπάρχει θέμα ηθικής τάξεως και πολιτικής τάξεως. Δεν μπορεί να κάνει υπερβάσεις ο κ. Δένδιας στη θέση του Πρωθυπουργού. Τι πράγματα είναι αυτά; Δεν μπορεί να υπερβαίνει τον Πρόεδρο του κόμματος, τον Πρωθυπουργό, δεν γίνονται αυτά και να προκαταλαμβάνει τη άποψή του! Θα πρέπει να το μάθει ο κύριος Πρωθυπουργός. Ας το δει, είναι από τη Σαουδική Αραβία, μπορώ να του δώσω και το βίντεο, εάν θέλει.

Δεν θα πω, λοιπόν, γι' αυτό, αλλά θα σας πω τι έχουν μέσα οι ανεμογεννήτριες. Θα σας πω κάτι σοβαρότερο. Οι ανεμογεννήτριες έχουν έλικες πενήντα μέτρων. Τόσο είναι. Βρείτε μου έναν τρόπο ανακυκλώσεως αυτών των ελίκων και ελάτε να με πείσετε ότι δεν είναι τοξικές.

Πρώτον, δεν ανακυκλώνονται οι έλικες των ανεμογεννητριών.

Δεύτερον, γίνονται από σπάνιες γαίες που είναι τοξικές. Στην περιοχή απέναντι από τον Βαρνάβα έχει περίπου σαράντα ανεμογεννήτριες. Οι είκοσι δεν δουλεύουν. Ξέρετε γιατί; Πέρας λειτουργίας είκοσι έτη. Δεν τις κατεβάζουν, γιατί δεν ξέρουν πού θα τις βάλουν τις ανεμογεννήτριες. Δεν γνωρίζουν και οι ίδιοι, γιατί δεν είναι ανακυκλώσιμες. Τί πάτε να κάνετε; Αφήστε τα υπόλοιπα, σας λέω. Αφήστε και το φυσικό αέριο. Όμως, τί πάτε να κάνετε;

Εγώ, κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε ότι ταξιδεύω. Ξέρετε ότι στη Γερμανία υπάρχουν δρόμοι τεράστιοι με ανεμογεννήτριες, μικρές και μεγάλες, που δεν λειτουργούν και αυτές και δεν μπορούν να τις κάνουν ανακύκλωση, γιατί στη Γερμανία γίνεται χαμός, και θα γίνουμε εμείς σκουπιδαποθήκη της Γερμανίας με ανεμογεννήτριες; Και το λέω με πόνο ψυχής.

Ας το πω και διαφορετικά. Γιατί να κλείσω λιγνίτες, όταν όλη η Ελλάδα, όταν λειτουργούν, είναι όσο μια κωμόπολη της Κίνας η ρύπανση. Η Ελλάδα, όταν λειτουργούν, συμβάλλει στο διοξειδίο του άνθρακα όσο μία κωμόπολη της Κίνας. Εγώ θα σώσω τον πλανήτη με τις ανεμογεννήτριες; Εγώ θα σώσω τον πλανήτη φιλοξενώντας όλους τους παράνομους μετανάστες και πρόσφυγες. Εγώ θα σώσω τον πλανήτη με το να γίνω η σκουπιδαποθήκη των Γερμανών. Ε, όχι, κύριοι, δεν θα σώσει η Ελλάδα κανέναν ξένο, η Ελλάδα θα σώζει μόνο τους Έλληνες και κανέναν άλλον! Τελεία και παύλα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κύριου Προέδρου της Ελληνικής Λύσης)

Και επειδή πιέζει ο χρόνος πάρα πολύ, θέλω να πω ότι στο Δίστομο την ώρα που καιγόταν η Εύβοια τοποθετούσαν κάποιοι ανεμογεννήτριες. Στο Δίστομο! Την ώρα που καιγόταν η Εύβοια, σας λέω ότι πήγαν και έβαζαν ανεμογεννήτριες.

Σαράντα πέντε χιλιάδες ανεμογεννήτριες σαπίζουν στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το ξέρετε; Ξέρετε τι έπαθε το Τέξας πέρυσι; Το Τέξας είναι πετρελαιοπαραγωγός περιοχή. Είχε πετρέλαιο, αλλά βγήκε ο Κλίντον πρώτα και μετά ο Ομπάμα -άλλο παιδί κι αυτό- και έλεγαν κλιματική αλλαγή κ.λπ.. Οραία, τι έκαναν, κύριοι συνάδελφοι; Να σας πω εγώ. Έκλεισαν πετρελαιοπηγές, έβαλαν ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά και ξαφνικά πάει μείον 10 με χιόνι, δεν δουλεύουν οι ανεμογεννήτριες, τα φωτοβολταϊκά δεν βγάζουν ρεύμα και έμειναν επτά ημέρες χωρίς ρεύμα. Και το ξέρω, είναι γεγονός και ρωτήστε φίλους Ελληνοαμερικανούς. Ο Χριστός και η Παναγία! Τα αυτονόητα σας λέω.

Επίσης, τοξικά υγρά για την ψύξη των μοτέρ. Για να ψυχθεί το

μοτέρ της ανεμογεννήτριας, θέλει τοξικό υγρό. Πού θα το πάτε; Είναι μέταλλο που αχρηστεύεται μετά από σύντομο χρόνο. Η φθορά του δεν συμφέρει να πάει για ανακύκλωση. Για μια ανεμογεννήτρια 3MW, χρησιμοποιούμε χίλιους διακόσιους τόνους τσιμέντο. Ακούστε με λίγο, ακούστε τι έγκλημα κάνετε στη φύση. Μια ανεμογεννήτρια χρειάζεται χίλιους διακόσιους τόνους τσιμέντου, τριάντα πέντε τόνους χάλυβα, πολλά μέταλλα, ψευδάργυρο κ.λπ.. Τί άλλο θέλετε; Για ποια οικολογία μου λέτε, για ποια πράσινη ανάπτυξη; Για επεξεργασία ενός τόνου σπάνιων γαιών, δημιουργούνται τετρακόσιες είκοσι χιλιάδες κυβικά πόδια τοξικών αερίων. Απ' αυτά γίνονται οι ανεμογεννήτριες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Προέδρου της Ελληνικής Βουλής)

Τα είπα όλα αυτά και δεν θέλω να σας κουράσω περισσότερο, γιατί; Γιατί έρχεται ο Πρωθυπουργός και ακυρώνει τους λιγνίτες. Εγώ αναρωτιέμαι: Η Γερμανία επενδύει στο λιγνίτη, εγκαινιάστηκε νέος σταθμός προχθές παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος 1GW με λιγνίτη στο Ντάτελν, στη Γερμανία. Γιατί; Χρησιμοποιούν τεχνολογία ειδικών βιολογικών φίλτρων και ξήρανσης του λιγνίτη για απομείωση έως 85% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Δηλαδή, οι Γερμανοί μπορούν, εμείς τόσο χαζοί είμαστε και δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό το πράγμα; Γιατί; Είναι 270 δισεκατομμύρια τα αποθέματα του λιγνίτη στη χώρα μας. Δεν το λέω εγώ, το ΙΓΜΕ το έχει πει. Και τί κάνετε εσείς; Τα πετάτε στα σκουπίδια, για να κάνετε τι; Πείτε μας τι κερδίζετε. Πετάτε 270 δισεκατομμύρια. Δεν είναι ο Πρωθυπουργός εδώ, έφυγε, πάει να μάθει για τη Σαουδική Αραβία μάλλον. Είναι 270 δισεκατομμύρια. Πείτε μου εσείς τι κερδίζω; Δεν κερδίζω.

Πρώτος ο λιγνίτης στην ηλεκτροπαραγωγή στη Γερμανία τον Ιούλιο, μετά από έναν χρόνο σχεδόν. Εδώ τους κλείνουμε. Αποτέλεσμα; Θα σας το πω τώρα. Επειδή επιδοτείτε ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά, η μέση τιμή της μεγαβατώρας στην Ελλάδα είναι 164 ευρώ, η υψηλότερη στην Ευρώπη. Είμαστε οι πιο ακριβοί στο ρεύμα και ερωτώ τους φιλελεύθερους της Νέας Δημοκρατίας: Πώς εγώ θα έχω βιομηχανία, όταν πληρώνω πιο ακριβά από όλη την Ευρώπη το ρεύμα; Πώς θα ανταγωνιστώ εγώ και θα βγάλω προϊόν; Πώς εγώ θα πάω να πω στον πολίτη που παίρνει 500 ευρώ «πλήρωσε πιο ακριβό ρεύμα, γιατί εγώ θέλω να κάνω πράσινη ανάπτυξη και πράσινα άλογα»; Πείτε μου εσείς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Προέδρου της Ελληνικής Βουλής)

Η Ελλάδα σήμερα εισάγει το 63% της ενέργειας που καταναλώνει. Τι να πω περισσότερο; Το λέω αυτό, αν και θα μπορούσα να πω πολλά. Όμως, επειδή πιέζει ο χρόνος, θα κλείσω εδώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Πιέζει, όντως.  
**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Βουλής):** Ναι, το ξέρω, κύριε Τασούλα, πάντα πιέζει με εμένα. Έχει ένα θέμα πίεσης ο χρόνος.

«Η χώρα διαθέτει έναν δασοπυροσβεστικό μηχανισμό» -και κλείνω εδώ- «που ελάχιστα χρώρες διαθέτουν». Ιούλιος 2021, δήλωση Υπουργού της Νέας Δημοκρατίας. «Έχει γίνει εξαιρετικά πρότυπη δουλειά για την αντιπυρική προστασία της χώρας, μια πραγματική τομή φέτος, όχι μόνο σε ό,τι αφορά τα μέσα, τους εξοπλισμούς και το προσωπικό φυσικά». Τα είπε Υπουργός της Νέας Δημοκρατίας. Υπουργός του ΣΥΡΙΖΑ: «Έχει γίνει μια καταπληκτική πρότυπη δουλειά όσον αφορά την αντίληψη και την κατανόηση των προβλημάτων της δασοπυροσβεστικής». Μάτι. Είστε τόσο ίδιοι, τόσο προβλέψιμοι και οι δύο, που λέτε ακριβώς τα ίδια πράγματα γιατί εννοείτε το ίδιο πράγμα, ότι αποτύχαμε, αλλά δεν λέμε συγγνώμη. Αυτό είναι το πρόβλημα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Βουλής)

Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ είστε υπεύθυνοι για την κατάντια της χώρας δυστυχώς. Σταματήστε επιτέλους να συγκρίνεστε για το ποιος είναι λιγότερο κακός. Συγκριθείτε για το ποιος κάνει καλό στον τόπο και την πατρίδα. Και αν δεν μπορείτε να κάνετε καλό στον τόπο, στην πατρίδα, στην παράταξη και σε όλη την Ελλάδα, σηκωθείτε, κάντε εκλογές για να τελειώνει το παραμύθι. Τα έχετε βρει με τον ΣΥΡΙΖΑ, φαίνεται, δεν σας κάνει αντιπολίτευση, αλλά θα είμαστε εδώ να σας κρίνουμε, επικρίνουμε, κατακρίνουμε αυστηρά με προτάσεις, σχέδιο, πρόγραμμα, γιατί είμαστε η φωνή της λογικής, η πατριωτική φωνή, η ελληνική

φωνή, η λύση των προβλημάτων: η Ελληνική Λύση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Βουλής κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Ελληνικής Βουλής χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Θα ολοκληρωθούν οι πρωτολογίες με την ομιλία του κ. Γιάννη Βαρουφάκη, Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΜέΡΑ25.

**ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜέΡΑ25):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάποια στιγμή, όταν ήταν σε εξέλιξη -που ήταν για μέρες και νύχτες- η φωτιά στα Βίλια, καθόμασταν και κοιτάγαμε κατηφείς, όπως όλοι μας φαντάζομαι, τον ουρανό να σκοτεινιάζει, τον ήλιο να γίνεται εκείνο το βαθύ κόκκινο, σχεδόν μωβ, και άκουσα κάποιον να λέει «σαν ηλίθιοι αστροναύτες που δηλητηριάζουμε το σκάφανδρο μας». Αυτή η αίσθηση που έχουν οι περισσότεροι και οι περισσότερες εκεί έξω, ότι είμαστε αβοήθητοι σε μια καταστροφή, αυτό το γενικό συναίσθημα, το οποίο -ξέρετε- το έχουν και οι πυροσβέστες μας, το έχουν και οι νοσηλευτές του εθνικού συστήματος υγείας εν μέσω πανδημίας, το να καθόμαστε εμείς όλοι, από όλες τις παρατάξεις, και να τους χειροκροτάμε, δεν κάνει διαφορά. Παραμένου αβοήθητοι. Έτσι νιώθουν. Νιώθουν παρατημένοι, ιδίως η νεολαία εκεί έξω που ξέρει τι έχει να αντιμετωπίσει, αυτό το όνειδος της κλιματικής αλλαγής.

Κύριε Πρόεδρε, πολύ φοβάμαι ότι αυτή η σειρά μονολόγων που έχουμε στις συζητήσεις σαν τη σημερινή καθιστά τη Βουλή μη αντάξια των περιστάσεων. Δεν βοηθάει ιδιαίτερα, ιδίως τους ανθρώπους που εκεί έξω νιώθουν αβοήθητοι και παρατημένοι. Είναι η δομή. Δεν κάνω κριτική σε εσάς, κύριε Πρόεδρε, ούτε γενικότερα σ' εμάς όλους εδώ στη Βουλή, αλλά είναι η δομή της οργάνωσης της συζήτησης αυτή η σειρά μονολόγων που, θέλοντας και μη, ο καθένας μας προσπαθεί να παρουσιάσει τις θέσεις του κόμματός μας με έναν τρόπο που στους αβοήθητους ανθρώπους εκεί έξω ακούγεται σαν να θέλουμε εμείς να ωφεληθούμε κομματικά από αυτό που γίνεται και αυτό δεν είναι καλό για τη Βουλή, δεν είναι καλό για τη δημοκρατία.

Σήμερα, ευτυχώς, η κοκορομαχία μεταξύ του Πρωθυπουργού και του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ήταν ήπια, πιο ήπια από άλλες φορές. Ακούστηκε περισσότερο σαν μια εσωκομματική διαφωνία μεταξύ τους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Συγκρατηθήκατε και είναι καλό αυτό. Εκείνο το πράγμα που ζησαμε μετά το Μάτι, η αντιπολίτευση να ουρλιάζει, αυτό που ζησαμε και τις προηγούμενες μέρες, κάτι αντίστοιχο δεν έγινε, αυτό το ματς Μάτι εναντίον Εύβοιας, στρέμματα εναντίον νεκρών. Αυτό είναι πολύ καλό.

Εγώ διαφωνώ με τον κ. Τσίπρα σε ένα που είπε. Διαφωνώ ότι είναι προσωπική ευθύνη του Πρωθυπουργού. Κάποια στιγμή γύρισε στον κ. Μητσοτάκη και του είπε «είναι προσωπική σας ευθύνη». Εγώ και το ΜέΡΑ25 συνολικά θεωρούμε ότι σε τελική ανάλυση στο Μάτι κατέρρευσε το συγκεντρωτικό κράτος. Τώρα αυτές τις μέρες κατέρρευσε το επιτελικό κράτος. Ένα κράτος είναι τόσο ισχυρό ή τόσο ετοιμόρροπο όσο και το αναπτυξιακό μοντέλο στο οποίο στηρίζεται. Τόσο για το Μάτι πριν τρία χρόνια όσο και για τα Γεράνεια, την Εύβοια, την Ηλεία, την Αρκαδία, τα Βίλια, ευθύνεται αυτό το υπαναπτυξιακό μοντέλο, ένα αρπακτικό μεταπρατικό καπιταλιστικό μοντέλο από τη δεκαετία του '50 και μετά, το οποίο χρεοκόπησε παταγωδώς το 2010 και το οποίο προχωράει χρεοκοπημένο με χρεοκοπημένους τους ανθρώπους και τώρα και τη φύση πλέον.

Είναι ένα μοντέλο για το οποίο ο κ. Μητσοτάκης δεν θα ζητήσει ποτέ συγγνώμη. Δεν φταίει ο ίδιος βεβαίως προσωπικά, αλλά μην ξεχνάμε ότι η παράταξή του ήταν στο DNA αυτού του συγκεκριμένου μοντέλου από τη δεκαετία του '50 και μετά. Αυτό για το οποίο ευθύνεται ο κ. Μητσοτάκης, ως Πρωθυπουργός αυτής της χώρας, είναι για το νέο αρπακτικό μοντέλο που η Κυβέρνησή του

στηρίζει στα πρότυπα, θα μου επιτρέψετε να το αποκαλέσω, μιας τριτοκοσμικής βερσιόν έκφανσης του Μαϊάμι. Θα αναφερθώ σε αυτό συγκεκριμένα. Είναι ένα μοντέλο το οποίο, αν ριζώσει, θα εξαφανίσει μια για πάντα αυτά που μας δένουν προαιώνια με αυτό τον χώρο, με αυτή τη γωνιά της Μεσογείου, με αυτή την πατρίδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το 1950 μέχρι το 1980 το μοντέλο βασιζόταν -θα το πω πολύ πρωτόεια, αλλά νομίζω βοηθάει τη συζήτηση- στην εγκατάλειψη της κατακερματισμένης γης με την εσωτερική μετανάστευση και στην οικοδομή, στη βάση της αντιπαροχής. Αυτό ήταν το μοντέλο '50-'80. Από το 1980 μέχρι το 2008 έχουμε μια μετεξέλιξη, μια μετάλλαξη αυτού του αρχικού μοντέλου, το οποίο βασίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στο χρέος, το οποίο αρχίζει να χτίζεται -ιδιωτικό ή δημόσιο, δεν έχει σημασία- στη σπέκουλα και σε μια νέου είδους οικοδομή -να σας θυμίσω- τύπου Βωβού. Εμένα μου αρέσει να λέω και ονόματα για να συνεννοούμαστε.

Από το 2010, τη μεγάλη χρεοκοπία και μετά, έχουμε συνδυασμό χρεοκοπίας και συρρίκνωσης. Τότε ήταν που ήρθε η τρόικα και μέσα σε όλα τα άλλα που έκανε μείωσε τον προϋπολογισμό της δασοφυλάξης από 500 εκατομμύρια σε 380 εκατομμύρια. Από το τέταρτο μνημόνιο, όπως εμείς το ονομάζουμε, αυτό που υπέγραψε ο κ. Τσίπρας τον Αύγουστο του 2018 -που εκείνος το ονόμασε μεταμνημόνιο, εμείς το ονομάζουμε τέταρτο μνημόνιο, γιατί βαρύ μνημόνιο ήταν μέχρι το 2060- ξεκινάει μια ακόμα μετάλλαξη αυτού του υπαναπτυξιακού μοντέλου. Με εργαλείο τη χρεοκοπία, ιδίως των ιδιωτών, έχουμε τη διαδικασία της υπερσυγκέντρωσης της γης σε πολύ λίγα χέρια μέσα από τα «κόκκινα» δάνεια, από τον «ΗΡΑΚΛΗ», από τον νέο πτωχευτικό που ήρθε τώρα, αλλά αυτά ξεκινάνε από τον Αύγουστο του 2018 -υπάρχει μια συνέχεια- και παράλληλα με μία ακόμα μετάλλαξη του τύπου οικοδόμησης, της οικοδομής, που είναι μια επιδρομή τύπου καζίνο, Ελληνικού, συγκροτημάτων. Αυτό που έγινε στον Ερμηίτη, που πηγαίνει για αξιοποίηση ιδιωτικής ανοικοδόμησης.

Σήμερα άκουσα τον Πρωθυπουργό να μιλάει για τις αποζημιώσεις στους πυρόπληκτους. Είναι κάτι για το οποίο δεν θα διαφωνήσουμε βεβαίως, αλλά επιτρέψτε μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, να σας πω ότι μου θύμισε ένα «λεφτά υπάρχουν». «Θα τους φροντίσουμε». Αλλά ποιους θα φροντίσουμε; Αυτούς των οποίων το κύριο συναισθήμα, ιδίως στην Εύβοια, αλλά και όχι μόνο, είναι ότι νιώθουν αβοήθητοι. Και όχι μόνο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νιώθουν αβοήθητοι, νιώθουν και κάτι άλλο οι άνθρωποι αυτοί. Πηγαίντε μιλήστε τους. Νιώθουν ανεπιθύμητοι. Δεν κολλάνε στο μοντέλο της «Μητσοτάκης Α.Ε.».

Θυμάστε το 2010 που βγαίνανε κάποια άρθρα, τα οποία είχαν και ενδιαφέρον κιόλας επιστημονικό, που χαρακτήριζαν ένα εκατομμύριο μικρομεσαίους ως ανεπιθύμητους; Όχι προσωπικά σαν άτομα, σαν άνδρες και γυναίκες, αλλά θυμάστε το επιχείρημα ότι ένα εκατομμύριο άνθρωποι πρέπει να αλλάξουν δουλειά, γιατί δεν ήταν παραγωγικό το μοντέλο; Ακριβώς με αυτόν τον τρόπο οι άνθρωποι μας στη βόρεια Εύβοια αυτή τη στιγμή, αλλά και αλλού, νιώθουν ανεπιθύμητοι στο πλαίσιο αυτού του νέου μοντέλου. Νιώθουν τη μετάβαση από το παλαιότερο υπαναπτυξιακό μοντέλο στο νεότερο υπαναπτυξιακό μοντέλο από κάποιες αποφάσεις που πήρατε τώρα, στη μέση της τραγωδίας που δεν έχω καμμία αντίρρηση ότι μέσα από το δικό σας σκεπτικό ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση. Για παράδειγμα, κάποιες άμεσες ενέργειες μέσα στο δάσος το καμένο συντήρησης εναντίον της διάβρωσης.

Σε ποιον πήγατε όμως, κύριε Μητσοτάκη, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας; Πήγατε στον «ΑΚΤΩΡΑ», πήγατε στην «ΤΕΡΝΑ». Δεν ενισχύσατε τα δασαρχεία για να κάνουν αυτή τη δουλειά.

Μιλήσατε, κύριε Μητσοτάκη, προηγουμένως, στην πρωτολογία σας, λέγοντας ότι πρέπει να δοθούν ευκαιρίες εργασίας στους ανθρώπους στα δάση. Συμφωνούμε. Εσείς, όμως, αυτό που εννοείτε είναι να τους κάνετε ενοικιαζόμενους εργαζόμενους της «ΤΕΡΝΑ» και του «ΑΚΤΩΡΑ». Και οι άνθρωποι μας το καταλαβαίνουν αυτό.

Έχω ξαναχρησιμοποιήσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη

Χαβάη για να σας περιγράψω, να σας δώσω να καταλάβετε την αγωνία που έχουμε εμείς στο ΜέΡΑ25 για το μέλλον αυτού του τόπου, στο πλαίσιο του τριτοκοσμικού μοντέλου ανάπτυξης το οποίο ευαγγελίζεστε και εσείς. Θα το πω άλλη μια φορά.

Όποιος πάει στο μεγάλο νησί της Χαβάης, θα δει έναν πανέμορφο τόπο, σε όλα τα παράλια πεντάστερα ξενοδοχεία, που ανήκουν σε ξένους, οι ντόπιοι ζουν στο κέντρο του νησιού μέσα σε τρώγλες και με μικρά λεωφορεία κάθε πρωί πηγαίνουν στα ξενοδοχεία που δουλεύουν, είτε ως καθαρίστριες ή σερβιτόροι ή παίζοντας χαβανέζικες κιθάρες, για να διασκεδάσουν τους ξένους τουρίστες και το βράδυ με τα ίδια βανάκια πηγαίνουν στις τρώγλες στο εσωτερικό της χώρας. Αυτό είναι το μοντέλο ανάπτυξης το οποίο χτίζετε στη χρεοκοπημένη Ελλάδα, αυτό που εμείς ονομάζουμε «χρεοδουλοπαροικία». Αυτή είναι η αγωνία μου. Μακάρι, να αποδειχθεί ότι το ΜέΡΑ25 δεν ήξερε τι έλεγε. Πολύ φοβάμαι, όμως, ότι κάθε μέρα πηγαίνουμε προς αυτό το μοντέλο.

Και τώρα, διαβάζοντας τα δικά σας κείμενα, τις δικές σας ομιλίες, στις φιλα προσκείμενες προς εσάς εφημερίδες προσθέτετε στο μοντέλο της Χαβάης και κάτι άλλο: φυτείες τύπου Αυστραλίας. Εάν πάτε στα αρχαία δάση, τα οποία γκρέμισαν οι διάφορες εταιρείες υλοτομίας, που τα κάνανε ξυλεία, και δείτε με τι αντικατέστησαν, θα δείτε έλατα γενετικά μεταλλαγμένα, τα οποία είναι φυτεμένα σαν τις φυτείες -γιατί είναι φυτείες- και είναι κρानीός τόπος. Ούτε η χλωρίδα ούτε η πανίδα ζει εκεί.

Όταν ακούω, λοιπόν, εσάς, κύριε Μητσοτάκη, εκ μέρους της «Μητσοτάκης Α.Ε.» να μιλάτε για αναδόχους ιδιώτες φυτειών, ακούω να μιλάτε για δενδρύλλια τα οποία φυτρώνουν πολύ γρήγορα. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι είναι γενετικά μεταλλαγμένα, ότι τίποτα δεν θα ζήσει σε αυτά τα δέντρα, ακόμα και να γίνουν τεράστια πάρα πολύ γρήγορα.

Ξαφνικά μας έρχεται στο μυαλό μας αυτό το μοντέλο με τους τρεις πυλώνες τους, το σχέδιο της «Μητσοτάκης Α.Ε.», τα καζίνοποιημένα, ιδιωτικοποιημένα παράλια, που μπορεί να είναι δημόσια τύποις, αλλά είναι υπό την αιγίδα κάποιου χορηγού «Λάτση και Σία». Γιατί είπαμε, μιλάμε με ονόματα. Αυτός είναι ο ένας πυλώνας.

Ο δεύτερος πυλώνας είναι αντί για δασικές υπηρεσίες ενισχυμένες και τοπικές κοινότητες οι οποίες να συμμετέχουν στο πλαίσιο συνεταιρισμών πραγματικών, νέας μορφής συνεταιρισμών, να έχουμε «ΤΕΡΝΑ» και «ΑΚΤΩΡ». Και στην «MONSANTO - BAYER» και στα drone με τα οποία θα φυτεύουν πάρα πολύ γρήγορα τα τυποποιημένα γενετικά μεταλλαγμένα δενδρύλλια θα δοθεί η αναδάσωση.

Οδηγείτε την Ελλάδα, για εμάς στο ΜέΡΑ25, σε μια χώρα αναδόχων που θα νέμονται το μόνιμο χρεοκοπημένο κράτος, σε περιβάλλον που θυμίζει περισσότερο τριτοκοσμικό Μαϊάμι και λιγότερο Ελλάδα, με τους πολίτες χρεοκοπημένους σερβιτόρους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένας λαός χρεοκοπημένος, όπου όλοι χρωστούν σε όλους και κανείς δεν μπορεί να αποπληρώσει, όπου εξακόσιες χιλιάδες φοβούνται και περιμένουν σύντομα, με το που θα τελειώσει η πανδημία -ας τελειώσει μια ώρα αρχύτερα- πλειστηριασμούς και εξώσεις. Ένας τέτοιος λαός είναι πολύ εύκολη λεία στις σειρήνες εκείνων που χρησιμοποιούν την κλιματική αλλαγή για να την ενισχύσουν.

Να το πω απλά. Όταν κάποιος ή κάποια εκεί έξω δεν ξέρει πώς θα τα βγάλει πέρα την εβδομάδα, δεν τον ενδιαφέρει, δεν την ενδιαφέρει, τι θα γίνει το 2050, όσον αφορά την κλιματική αλλαγή. Δεν τους ενδιαφέρει αυτό που άκουσα και σας το μετέφερα στην αρχή της ομιλίας μου, ότι θυμίζουν ως ανθρωπότητα ηλίθιους, ανόητους αστροναύτες που δηλητηριάζουν το σκάφανδρο τους. Δεν τους ενδιαφέρει, όταν το πρόβλημά τους είναι πώς θα τα βγάλουν πέρα μέχρι την επόμενη εβδομάδα.

Η κλιματική αλλαγή και η χρεοδουλοπαροικία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι συνεταιριάκια. Η φτώχεια και ο φόβος του πλειστηριασμού και της εξώσης διαιρεί τους πολίτες μεταξύ των προνομιούχων, που μπορούν να έχουν τη δυνατότητα, όπως εμείς, όπως εγώ προσωπικά να νοιαζόμαστε για τη περιβάλλον και των μη προνομιούχων, που δεν έχουν αυτή τη δυνατότητα, γιατί πασχίζουν να τα βγάλουν πέρα τη βδομάδα αυτή.



Σε αυτό το πλαίσιο ήρθαν και οι φωτιές, που είναι μια μεγάλη ευκαιρία επέκτασης της χρεοδουλοπαροικίας στα δάση. Αυτή είναι η τραγωδία μας. Ναι, η κρίση είναι ευκαιρία. Δυστυχώς, όμως, όσο είμαστε χρεοκοπημένοι, κυρίες και κύριοι, η κρίση γεννάει ευκαιρίες, αλλά αυτές οι ευκαιρίες είναι ευκαιρίες για ενδυνάμωση της κρίσης.

Κύριε Μητσοτάκη, χαίρομαι πάρα πολύ που μετά από δεκαετίες άρνησης η παράταξή σας δέχεται ότι έχουμε κλιματική αλλαγή. Κάλιο αργά παρά ποτέ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Αγκαλιάζετε την πράσινη μετάβαση. Με τι τρόπο όμως; Καθώς σας άκουσα να μιλάτε, μου θυμίσατε κάτι που είχε πει ο μεγάλος Φον Νόιμαν για τον Οπενχάιμερ. Όταν ο Οπενχάιμερ είχε πει το mea culpa και είχε ζητήσει συγγνώμη στην ανθρωπότητα για την ανακάλυψη της ατομικής βόμβας στην οποία συμμετείχε, ο Φον Νόιμαν, ο οποίος ήταν συνάδελφός του, ο οποίος δεν ζήτησε συγγνώμη ποτέ για την ατομική βόμβα, είπε για τον Οπενχάιμερ ότι δηλώνει ένοχος γιατί θέλει να οικειοποιηθεί τη δόξα της εφεύρεσης.

Έτσι, κάπως κι εσείς δηλώνετε ότι αποδέχεστε την κλιματική αλλαγή για να οικειοποιηθείτε τις πολιτικές ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ πριν από εσάς που την ενδυναμώνουν. Και θα είμαι πολύ συγκεκριμένος.

Εξορύξεις: Είναι δυνατόν να μιλάτε ακόμη για εξορύξεις τη σημερινή ημέρα; Ο κ. Δένδιας, πολύ σωστά ο άνθρωπος, είπε ότι εξορύξεις δεν θα κάνουμε. Εσείς το είπατε. Θα ήθελα, κύριε Μητσοτάκη, να σας παρακαλέσω αυτή τη στιγμή να κάνετε μια μικρή υπέρβαση και να σηκωθείτε στη δευτερολογία σας και να το κάνετε, όπως το έκανε η Μέρκελ μετά τη Φουκουσίμα. Θυμάστε, σηκώθηκε μετά τη Φουκουσίμα και είπε: «Αυτή η καταστροφή σημαίνει ότι πρέπει να αλλάξουμε πλεύση». Και αλλάζει όλη της την πολιτική, και του κόμματός της και της κυβέρνησής της και λέει: «Τέλος τα πυρηνικά».

Σηκωθείτε, λοιπόν, στη δευτερολογία σας και εσείς και πείτε: «Τέλος οι εξορύξεις. Ναι, φέραμε αυτά που είχε φέρει ο ΣΥΡΙΖΑ πριν, τα υπογράψαμε κ.λπ., αλλά δεν θα το κάνουμε, γιατί τα ορυκτά καύσιμα πρέπει να μείνουν στα έγκατα της Γης». Πείτε το. Πείτε ότι αυτή η καταστροφή στην Εύβοια, στο Κρουνέρι, στα Βίλια, στην Ηλεία, στην Αρκαδία με ευαισθητοποίησε και θα πω «Τέλος οι εξορύξεις», όπως το είπε ο κ. Δένδιας. Πείτε το.

Ακόμη όμως και για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που είναι το μέλλον, ακούμε κι εκεί ότι τις μαγαρίζετε. Είναι δυνατόν να μιλάμε ακόμα, αυτή τη στιγμή, για μεγάλες, εκατό και εκατόν πενήντα μέτρα, ανεμογεννήτριες στην ξηρά; Γνωρίζετε, κύριε Μητσοτάκη –είμαι σίγουρος ότι το γνωρίζετε αυτό– ότι το μέλλον πλέον είναι οι θαλάσσιες ανεμογεννήτριες, ιδίως για χώρες που έχουν θάλασσα και έχουν και επτά, οχτώ μποφόρ μόνιμα σε ένα σημείο του Αιγαίου. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι στη Δανία το 75% της ηλεκτρικής ενέργειας παράγεται από θαλάσσιες ανεμογεννήτριες. Στη Βρετανία έχουν περάσει το 52% αυτή τη στιγμή που μιλάμε –το ξέρετε– και πηγαίνουν για 80%, με θαλάσσιες ανεμογεννήτριες.

Θα είμαι συγκεκριμένος, γιατί, κύριε Πρόεδρε, δεν θα ξεπεράσω τα είκοσι λεπτά. Εμείς από το ΜέΡΑ25, στο πλαίσιο αυτής της συζήτησης, καταθέτουμε τρεις προτάσεις ή -αν θέλετε- μία πρόταση τριών σημείων. Η πρώτη: φυσική αναδάσωση, αυτοϊαση των δασών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Θέλουμε έργα φυσικά, κατά της διάβρωσης, με κορμοσειρές από τα καμένα στα οποία θα δουλεύουν δασαρχεία, θα δουλεύουν δημοτικές, γειτονικές, κινηματικές οργανώσεις, όχι «ΑΚΤΩΡ» και «ΤΕΡΝΑ», όχι φαραωνικά πρότζεκτ. Ζητάμε τουλάχιστον διετή ανάσα στα δάση. Καμμία αναδάσωση για τουλάχιστον δύο χρόνια, γιατί γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά τι έγινε στη Θάσο. Από τα πενήντα χιλιάδες στρέμματα τα σαράντα πέντε χιλιάδες αναδασώθηκαν μόνα τους. Το μόνο που χρειάστηκαν ήταν να τα αφήσουμε ήσυχα. Κανένα μεταλλαγμένο υβριδικό δενδρύλλιο, κύριε Μητσοτάκη, ούτε σε ζώνη γύρω από τις κατοικημένες περιοχές. Επιτροπή της δασοπυρόσβεσης στα δασαρχεία, ένα σφάλμα του 1998 και ενεργοποίηση των τοπικών κοινοτήτων, για παράδειγμα των ρητινοκαλλιεργητών της βόρειας Εύβοιας. Αυτό

είναι το πρώτο σημείο.

Το δεύτερο, είναι πώς θα εξασφαλίσουμε ότι δεν θα υπάρξουν ανεμογεννήτριες στα καμένα. Είναι πολύ απλό. Καμμία ανεμογεννήτρια στη στεριά. Προσανατολιστείτε για θαλάσσιες ανεμογεννήτριες, μακριά από τους αρχαιολογικούς χώρους, τις βουνοκορφές, ώστε να μην κόβονται δέντρα, να μη δημιουργούνται δρόμοι πάνω στην πάρα πολύ ευαίσθητη φύση μας, τη χερσαία φύση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Τρίτον, εμείς έχουμε καταθέσει τρεις φορές, αν δεν κάνω λάθος, μέχρι τώρα -μπορεί και τέσσερις, δεν είμαι απόλυτα σίγουρος- μια τροπολογία που δεσμεύει την ελληνική πολιτεία ότι δεν θα γίνει καμμία αλλαγή χρήσης γης για τριάντα χρόνια μετά από μια πυρκαγιά.

Σας άκουσα εσάς να λέτε: «Τι είναι αυτά που λέτε; Κηρύσσουνται αναδασωτές αυτομάτως». Ωραία. Τότε γιατί διαφωνείτε με την τροπολογία μας, έστω και αν είναι έτσι; Η τροπολογία μας το πολύ-πολύ να μην προσθέσει κάτι. Όμως, εμείς σας λέμε ότι αυτή η τροπολογία θα αποτελέσει ένα πάρα πολύ καλό αντικίνητρο για όσους σκέφτονται με τον τρόπο που σκέφτονται όσοι πάρα πολύ συχνά κόντρα στο Σύνταγμα, ανεξάρτητα από τους νόμους του κράτους, εποφθαμιούν τις καμένες εκτάσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν εμείς διαδηλώναμε για την κλιματική αλλαγή πριν από είκοσι χρόνια, εσείς μας κοροϊδεύατε, όπως όταν διαδηλώναμε για τις εισβολές των Αμερικανών και του ΝΑΤΟ στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Και διαδηλώναμε -γιατί διαδηλώναμε, το λέγαμε ευθαρσώς- γιατί αυτές οι εισβολές -λέγαμε- θα ενδυναμώνουν τους ισλαμιστές, τους ισλαμοφασίστες, θα αποτύχουν και το αποτέλεσμα θα είναι μεγαλύτερη καταστροφή για τους ντόπιους πληθυσμούς, για το μεταναστευτικό, για το κύρος της Δύσης και την έννοια της δημοκρατίας.

Και τώρα πίσω από τα κροκοδείλια δάκρυά σας για την κλιματική αλλαγή κρύβεται η «ΕΧΧΟΝ ΜΟΒΙΛ». Εκτός αν με διαψεύσετε και κάνετε αυτό που έκανε η Μέρκελ μετά τη Φουκουσίμα. Περιμένω. Εδώ είμαστε.

Πίσω από τα κροκοδείλια δάκρυα ιδίως για τις γυναίκες στο Αφγανιστάν, τι κάνετε; Πηγαίνετε στον Έβρο και υψώνετε και άλλο τον φράχτη, μπας και μπουίνε μέσα κάποιες από αυτές τις γυναίκες, οι οποίες το σκάνε από τους Ταλιμπάν.

Πίσω από τα κροκοδείλια δάκρυά σας για τα δάση κρύβεται η «BAYER - MONSANTO». Πείτε μας, διαψεύστε με και εγώ θα ζητήσω συγγνώμη ευθαρσώς ότι δε θα υπάρξει ούτε ένα υβριδικό δενδρύλλιο παραγωγής κάποιου εργαστηρίου.

Κύριε Μητσοτάκη, έχετε κάνει την υποκρισία τέχνη και τον ραγιαδισμό επιστήμη. Περιμένω τη δευτερολογία σας. Περιμένω να πείτε ότι ο κρανίου τόπος που αντιμετωπίζουμε σε διάφορες γωνίες της Ελλάδας τον τελευταίο καιρό σας κινητοποίησε να πείτε όχι στις εξορύξεις. Περιμένουμε. Θα είμαστε εδώ για τη δευτερολογία μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Ολοκληρώθηκε ο κύκλος των πρωτολογιών και παρά την τήρηση του χρόνου -και τον ευχαριστώ για αυτό- από τον κ. Βαρουφάκη δεν προβλέπεται, ακόμη και αν δεν υπάρξει υπέρβαση χρόνου, να τελειώσουμε, όπως έχουμε συμφωνήσει, λόγω της σοβαρής υποχρέωσης του Πρωθυπουργού πριν τις τέσσερις. Οπότε ο Πρωθυπουργός δικαιούται, κατά την γνώμη μου, να μιλήσει και τη δευτερολογία του και την τριτολογία του μέσα στην επόμενη ώρα, επειδή ακριβώς είναι αναγκασμένος μετά τις τέσσερις να απουσιάζει.

Κύριε Πρωθυπουργέ, καλείστε να εκφωνήσετε τη δευτερολογία σας.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Σε μια απόπειρα, κύριε Βαρουφάκη, να κάνω τη συζήτηση πιο διαδραστική, θα ξεκινήσω απαντώντας σας στα τρία ζητήματα τα οποία θέσατε στο τέλος της ομιλίας σας, διότι παρά τις μεγάλες μας διαφωνίες σε πολλά άλλα θέματα και αντιπαρερχόμενες τις συνηθισμένες ρητορικές σας υπερβολές περί δουλοπαροικίας, κρίνω ότι κάποια από τα πράγματα τα οποία είπατε είναι ουσιαστικά.

Αναδάσωση. Όλοι οι δασολόγοι μας συστήνουν ότι στην περίπτωση που έχει καεί πεύκο να αφήσουμε το δάσος μόνο του και να προτιμήσουμε τη φυσική αναγέννηση και αυτό προτιθέμεθα να κάνουμε και σε αυτή την περίπτωση. Το μόνο το οποίο χρειάζεται είναι να δρομολογήσουμε γρήγορα, πράγμα το οποίο ήδη έχουμε κάνει, τα απαραίτητα αντιδιαβρωτικά έργα, ώστε να συγκρατήσουμε το χώμα με κορμοδέματα και με κορμοπλέγματα, να βάλουμε τους ανθρώπους οι οποίοι ζούσαν από το δάσος να δουλέψουν στο δάσος, να κάνουμε γρήγορα αντιπλημμυρικά έργα στο πάνω μέρος του βουνού όπου μπορούμε σχετικά φθηνά και χωρίς βαριές μελέτες να τα υλοποιήσουμε και στη συνέχεια να αφήσουμε τη φύση να κάνει τη δουλειά της.

Έχετε δίκιο όταν επισημαίνετε ότι όπου και αν κοιτάξει κανείς στην Ελλάδα, ειδικά στις περιοχές όπου κυριαρχεί η χαλέπιος πεύκη, θα διακρίνει είτε παλιό δάσος είτε ξαναγεννημένο δάσος υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι το ξαναγεννημένο δάσος, τα μικρά πευκάκια, τα οποία από μόνα τους θα βγουν, δεν θα καούν ξανά και δεν θα υπάρχει υπερβόσκηση. Υπό αυτές τις δύο προϋποθέσεις, ναι, η φυσική αναγέννηση είναι ο ενδεδειγμένος δρόμος και αυτή θα ακολουθήσουμε, διότι αυτή μας υποδεικνύεται από όλους τους ειδικούς.

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου χρειάζεται να παρέμβουμε με τεχνητή αναδάσωση. Αυτές είναι οι περιπτώσεις δασών τα οποία δεν προσφέρονται για φυσική αναγέννηση. Και, πράγματι, από την πρώτη ανάλυση που έχουμε κάνει υπάρχουν κάποια τέτοια δάση, ειδικά στην περιοχή της Εύβοιας. Και, επίσης, να χρειάζεται να παρέμβουμε με φυσική αναδάσωση στις περιπτώσεις κοντά στους οικισμούς ή σε άλλες περιοχές, όπως ενδεχομένως περίεξ του ανακτόρου του Τατοΐου όπου υπήρχε παλιός κήπος με πολύ ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα οποία και αναζητούμε σήμερα από τα ιστορικά μας αρχεία, προκειμένου να μπορέσουμε να φυτέψουμε αυτά τα οποία φυτεύτηκαν τον 19<sup>ο</sup> αιώνα, διότι αυτό είναι ένα δάσος το οποίο ήταν τελειώς τεχνητό.

Αυτή, λοιπόν, την πολιτική θα ακολουθήσουμε και τώρα ως προς τις αναδασώσεις. Κατά συνέπεια, μην περιμένει κανείς ότι θα υπάρξει αναδάσωση πεντακοσίων ή εφτακοσίων ή οχτακοσίων χιλιάδων στρεμμάτων. Αναφέρομαι στις εκτάσεις εκείνες που κάηκαν που είναι δασικές, διότι από το ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες στρέμματα που εκτιμούμε ότι έχουν καεί προφανώς δεν είναι όλα δάση. Αυτή την πολιτική θα ακολουθήσουμε και τώρα.

Δεύτερη παρατήρησή σας σχετικά με τις ανεμογεννήτριες. Κατ' αρχάς, ας συμφωνήσουμε, επιτέλους, σε αυτήν την Αίθουσα ότι είναι αδύνατον –αδύνατον!– να πετύχουμε τους στόχους για μια οικονομία χαμηλών και τελικά μηδενικών εκπομπών άνθρακα χωρίς σημαντικότερη συμμετοχή του αέρα και του ηλίου στο ενεργειακό μας μείγμα.

Σήμερα έχουμε 2500MW ανεμογεννήτριες και θα πρέπει να φτάσουμε γύρω στα 7000MW με βάση το σχέδιο το οποίο έχουμε εκπονήσει και αυτές οι ανεμογεννήτριες πρέπει να μπου-νε κάπου. Το ερώτημα το οποίο τίθεται είναι πού θα μπου-νε και με ποιους κανόνες θα μπου-νε.

Και θέλω να θυμίσω ότι στο παρελθόν επενδυτικά σχέδια ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είχαν καταρρεύσει στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ακριβώς επειδή το Συμβούλιο έκρινε ότι δεν είχε προηγηθεί ο σωστός σχεδιασμός ως προς τη χωροταξία για το πού θα τοποθετήσουμε ανεμογεννήτριες.

Οι ανεμογεννήτριες δεν μπορούν να τοποθετηθούν παντού. Υπάρχουν περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, περιοχές όπου μια μεγάλη ανεμογεννήτρια θα διαταράξει την ισορροπία της κλίμακας του τοπίου. Σε αυτές τις περιοχές δεν μπορούν να μπου-νε ανεμογεννήτριες. Υπάρχουν άλλες περιοχές στη στεριά που μπορούν να μπου-νε ανεμογεννήτριες και η επικαιροποίηση του χωροταξικού σχεδίου γύρω από τις ΑΠΕ θα μας επιτρέψει αυτό να το ξεκαθαρίσουμε.

Όμως, είναι αδύνατον να συζητάμε σήμερα ότι μπορούμε να πετύχουμε τους στόχους μας με ανεμογεννήτριες μόνο στη θάλασσα. Βεβαίως και θα δρομολογήσουμε και ανεμογεννήτριες στη θάλασσα. Είναι πιο ακριβές. Έχουν, όμως, και σημαντικά πλεονεκτήματα, κυρίως το γεγονός ότι μπορούν να τοποθετηθούν χωρίς να διαταράξουν με τόσο μεγάλη ένταση άλλες δρα-

στηριότητες και ήδη το Υπουργείο Ενέργειας προχωράει στον απαραίτητο σχεδιασμό, ώστε να εντοπίσουμε τα πρώτα εκείνα σημεία με υψηλό σταθερό αιολικό δυναμικό, στα οποία μπορούμε να τοποθετήσουμε πλωτές, γιατί, δυστυχώς, έχουμε μεγάλη βάρη. Η Δανία, στην οποία αναφερθήκατε, έχει το πλεονέκτημα ότι η Βόρεια Θάλασσα είναι πολύ ριχή, το οποίο σημαίνει ότι μπορείτε εύκολα να τοποθετήσετε την ανεμογεννήτρια στον πυθμένα, πράγμα το οποίο εμείς εδώ πέρα σαν Ελλάδα δεν μπορούμε να κάνουμε.

Άρα, και, στο μέλλον θα χρειαστούμε και offshore ανεμογεννήτριες –ανεμογεννήτριες στη θάλασσα–, θα χρειαστούμε όμως και προφανώς πολύ περισσότερες ανεμογεννήτριες στην ξηρά, σε συνδυασμό με μια μεγάλη έμφαση που θα δώσουμε προφανώς στην ηλιακή ενέργεια, αλλά και σε συστήματα αποθήκευσης ενέργειας, διότι τα συστήματα αυτά είναι απολύτως απαραίτητα, καθώς –λέω το αυτονόητο– δεν φυσάει και δεν έχει ήλιο κάθε στιγμή του εικοσιτετράωρου.

Σχετικά τώρα με το ζήτημα των αλλαγών χρήσεων, επιτρέψτε μου, κύριε Βαρουφάκη, να αντιστρέψω το επιχειρήμα σας. Εάν, πράγματι, ήταν τόσο ρητός ο νομοθέτης, τότε όποιος ήθελε να μην τοποθετηθεί κάπου μια ανεμογεννήτρια, θα έκαιγε το δάσος. Το έχετε σκεφτεί αυτό; Διότι αυτός είναι ο κίνδυνος αυτή τη στιγμή, τα δάση όχι να καίγονται επειδή κάποιοι θέλουν να τοποθετηθούν ανεμογεννήτριες, τα δάση να καίγονται από αυτούς οι οποίοι δεν θέλουν να τοποθετηθούν ανεμογεννήτριες!

Και ακριβώς αυτή την ισορροπία –το τονίζω, ακριβώς αυτή την ισορροπία– προσπάθησε να πετύχει το Συμβούλιο της Επικρατείας. Επειδή βλέπω αγανάκτηση από τους συναδέλφους, μάλλον δεν γνωρίζουν τις λεπτομέρειες. Ενημερωθείτε πριν σπεύσετε να αγανακτήσετε. Ακριβώς αυτή την ισορροπία προσπάθησε να πετύχει το Συμβούλιο της Επικρατείας με τη γνωμάτευσή του, σχετικά με τη δυνατότητα υλοποίησης τέτοιων έργων σε εκτάσεις που έχουν κριθεί αναδασωτές. Αυτή είναι, λοιπόν, η ισορροπία, την οποία πρέπει να πετύχουμε.

Έρχομαι τώρα στα υπόλοιπα σημεία της δευτερολογίας μου ξεκινώντας με αυτά τα ωραία, τα οποία άκουσα από τον κ. Τσίπρα.

Κύριε Τσίπρα, θα σας το πω ακόμα μία φορά. Είναι πολύ κακή συνήθεια να μοιράζετε την ομιλία σας πριν έχω εκφωνήσει τη δικιά μου και αφού την έχετε μοιράσει, να εκφωνείτε ακριβώς την ίδια ομιλία ωσάν να μην έχετε ακούσει καθόλου αυτά τα οποία έχω πει. Ποιος ο λόγος τότε; Ποιος ο λόγος; Υπάρχει κανείς λόγος; Αφού την έχετε έτοιμη την ομιλία! Και όταν λέτε ότι επέλεξα για ακόμα μια φορά «την πεπατημένη της επικοινωνίας, της συγκάλυψης, της υποκρισίας, της απόσισης, της μετάθεσης των βαρύντων ευθυνών μου», αυτά τα είχατε γράψει πριν ακούσετε την ομιλία μου.

Αναγνώρισα με πολύ μεγάλο θάρρος τα λάθη τα οποία κάναμε. Ζήτησα για ακόμα μία φορά συγγνώμη για τις παραλείψεις του κρατικού μηχανισμού και πρότεινα μια σειρά από μέτρα για το πώς θα γίνουμε καλύτεροι και να τα διορθώσουμε. Δεν τα ακούσατε όλα αυτά; Δεν τα ακούσατε; Δηλαδή, προσπαθώ να καταλάβω, πραγματικά, εάν έχει νόημα αυτός ο διάλογος, από τη στιγμή που είστε απολύτως αποφασισμένοι να έρθετε εδώ πέρα και να πείτε αυτά που θέλετε.

Ξέρετε, η ομορφιά του κοινοβουλευτικού συστήματος είναι ότι μπορούμε –όπως τώρα με τον κ. Βαρουφάκη, με τον οποίο έχω πολύ μεγάλες διαφορές– να συνομιλούμε και να επιδιώκουμε κοινό τόπο. Μα, δεν μπορούμε να κάνουμε συζήτηση με αυτούς τους όρους. Αν ο σκοπός σας είναι να έρθετε εδώ πέρα και επί σαραντά πέντε λεπτά να πυροβολείτε με συγκεκριμένους χαρακτηρισμούς αμφισβητώντας την ικανότητά μου και το χαρακτήρα μου, έχετε κάθε δικαίωμα να το κάνετε. Όμως, μην περιμένετε μετά να συζητάμε για αναβάθμιση του πολιτικού διαλόγου και μην εκπλήσσεστε μετά που όλα αυτά τα οποία λέτε, ουσιαστικά, δεν τα ακούει κανείς.

Με τι μεγάλη ευκολία μάλιστα επιλέγετε να διαστρεβλώνετε πράγματα τα οποία λέω. Και θα απαντήσω σε ένα σημείο μόνο, για να καταδείξω αυτό το οποίο λέω. Αναφέρθηκα σε ένα πολύ συγκεκριμένο παράδειγμα της φωτιάς στα Βίλια και είπα: Πείτε μας αν πιστεύετε, πραγματικά, ότι κάναμε κάτι λάθος σε αυτή τη

φωτιά, να μας υποδείξετε σε αυτή τη συγκεκριμένη φωτιά τι κάναμε λάθος. Μπορεί όντως να κάναμε λάθη. Δεν είπα ότι δεν κάναμε!

Και πιάνεστε από αυτό να πείτε ότι ακυρώνω τη συγγνώμη την οποία είπα και έρχομαι εδώ πέρα να πάρω πίσω αυτό που είπα! Μα καλά, είναι σοβαρά πράγματα αυτά; Μπορούμε να κάνουμε συζήτηση, κύριε Τσίπρα, με αυτούς τους όρους;

Το έχω πει και το ξαναλέω. Για μένα η συγγνώμη είναι και προσωπική ανάγκη, είναι και πολιτική ενέργεια. Δηλώνει και συναίσθημα, τη βαθύτατη θλίψη μου γι' αυτό το οποίο έγινε, αλλά και την ευθύνη ότι τελικά όντως ο Πρωθυπουργός έχει τον τελικό ρόλο για ό,τι συμβαίνει, ό,τι πηγαίνει καλά και ό,τι πηγαίνει στραβά στη χώρα, αλλά και τη βούλησή μου να τα κάνουμε καλύτερα την επόμενη φορά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και να σας πω κάτι, κύριε Τσίπρα; Ειλικρινά σας το λέω, δεν μετρίεμαι με εσάς. Δεν είστε το μέτρο σύγκρισής μου εσείς. Θα είχα βάλει τον πήχη πάρα πολύ χαμηλά, εάν απλά ήθελα να είμαι καλύτερος από εσάς! Έβαλα τον πήχη ψηλά, βάλαμε τον πήχη ψηλά και με θάρρος λέμε ότι παρά την προσπάθεια την οποία κάναμε φέτος το καλοκαίρι, στο ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος περάσαμε κάτω από τον πήχη που βάλαμε εμείς. Έχουμε το θάρρος να το πούμε με ειλικρίνεια!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Όμως, αυτό το οποίο δυσκολεύομαι πάρα πολύ να καταλάβω είναι αυτό το μαύρο χιούμορ, το οποίο επιστρατεύσατε στην κατακλείδα της ομιλίας σας, ότι θα στείλει ο ελληνικός λαός το «12» στη Νέα Δημοκρατία να μας εκκενώσει από την εξουσία.

Δεν είχα πρόθεση, κύριε Τσίπρα –και νομίζω το καταλάβατε από την πρωτολογία μου– να αναφερθώ στο παρελθόν. Με αναγκάσατε με αυτά που είπατε να το κάνω. Και θέλω να σας διαβάσω κάτι για να μου πείτε πώς αισθάνεστε, πώς αισθάνεστε εσείς που κατηγορείτε εμένα για έλλειψη ενσυναίσθησης. Είπατε: «που την ώρα μιας τραγωδίας αποδεικνύει ότι δεν μπορεί να νιώσει τον πόνο και την αγωνία των άλλων».

Εσείς, τρία χρόνια μετά το Μάτι, πώς απαντάτε σε αυτή την κυρία; «Αν έψαχνες τη μητέρα σου μέρες και έκλαιγες από πάνω της χωρίς να το καταλάβεις γιατί είχε τη μορφή κούτσουρου, αν έβλεπες το δέρμα των γειτόνων σου να λιώνει από το θερμικό φορτίο, αν είχες δει αγκαλιασμένα απανθρακωμένα παιδιά, αν έδινες DNA για να δεις αν είναι ο άνθρωπός σου μέσα στη σακούλα, αν σκουπίζες πτώματα από το δρόμο, θα καταλάβαινες τη σημασία της εκκένωσης».

Ούτε σήμερα καταλάβατε τι έγινε επί ημερών σας πριν από τρία χρόνια!

(Ζητήρα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Θόρυβος-Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και μιλάτε σε εμένα για ενσυναίσθηση! Εσείς που στήνατε τα σόου εκείνο το βράδυ με τους Υπουργούς, όταν γνωρίζατε ότι υπήρχαν νεκροί!

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ:** Ντροπή σου!

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):**

Εσείς που βγήκατε και είπατε στον πυρόπληκτο «τι να τα κάνεις τα δύο χιλιάρκα, θα τα ξεδέψεις»! Για να μην πω τι κάνατε τρεις εβδομάδες εσείς, εσείς που τόσο ενσυναίσθηση είχατε για το ζήτημα του Ματιού!

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Είναι εύκολο να γίνεσαι τυμβωρύχος!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Παρακαλώ! Παρακαλώ ησυχία! Μη διακόπτετε!

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):**

Όχι, κύριοι! Μη μιλάτε καθόλου! Μη μιλάτε! Γιατί εμείς σε αυτή την τραγωδία για τέσσερις μέρες δεν είπαμε κουβέντα και όταν σας ασκήσαμε κριτική, σας ασκήσαμε κριτική για δύο πολύ συγκεκριμένα θέματα.

Το πρώτο, ήταν η παντελής σας αδυναμία να εκκενώσετε τον κόσμο από το Μάτι. Παντελής αδυναμία. Αυτή ήταν η αιτία. Αυτή ήταν η αιτία της τραγωδίας!

Ο δεύτερος λόγος που σας ασκήσαμε κριτική, ήταν για το

άθλιο σόου το οποίο στήσατε εκείνο το βράδυ όταν γνωρίζατε ότι υπήρχαν νεκροί.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Σας ασκήσαμε κριτική για τους Υπουργούς σας και τις φωτογραφίες με τους δορυφόρους, ότι εδώ μπήκαν οι φωτιές. Τα ξεχάσαμε όλα αυτά;

Δεν είχατε το θάρρος, ποτέ δεν ζητήσατε συγγνώμη! Ποτέ δεν ζητήσατε συγγνώμη! Μακάρι, για να κλείσει αυτή η πληγή, μακάρι να έχετε το θάρρος να το κάνετε σήμερα.

Προσέξτε, λοιπόν, πάρα πολύ, όταν απευθύνεστε σε άλλους και κρίνετε το χαρακτήρα τους. Ο χαρακτήρας των πολιτικών κρίνεται από τις πράξεις τους και από τα λόγια τους. Δεν είμαι εγώ αυτός που θα κρίνει τον δικό σας χαρακτήρα ούτε είστε εσείς αυτός θα κρίνει τον δικό μου. Ο ελληνικός λαός θα μας κρίνει και τους δύο και θα δει και θα συγκρίνει και θα θυμάται ότι, ναι, στη μία τραγωδία, δυστυχώς, μετρούσαμε στρέμματα και στην άλλη μετρούσαμε φέρετρα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Έρχομαι τώρα στα υπόλοιπα τα οποία είπατε, ξεκινώντας με μία απάντηση που οφείλω και σε εσάς και στην κ. Γεννημάτα για το ζήτημα των δηλώσεων του Περιφερειάρχη, του κ. Σπανού.

Ο κ. Σπανός, έκανε μια δήλωση την οποία έχω μπροστά μου, στην οποία λέει: «Ουδέποτε ισχυρίστηκα ότι δεν ήθελαν να σβήσουν τη φωτιά ή ότι συνειδητά την άφησαν να επεκταθεί. Κάτι τέτοιο θα ήταν εξωφρενικό για οποιαδήποτε κυβέρνηση και για οποιαδήποτε διοίκηση της Πυροσβεστικής».

Άκουσα και επικαλέστηκα μαρτυρίες κατοίκων για πυροσβεστικά που είχαν υπηρεσιακή εντολή να μην επεμβαίνουν σε συγκεκριμένα μέτωπα για λόγους ασφαλείας των πυροσβεστών. Άλλο πράγμα οι ελλείψεις και τα λάθη που επισημάναμε και άλλο πράγμα οι θεωρίες συνωμοσίας που φυτρώνουν με το παραμικρό και μας κάνουν μόνο κακό». Αυτά, λοιπόν, είπα...

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:** Ήμουν αυτήκοος μάρτυρας στο περιφερειακό συμβούλιο και τα πράγματα ήταν τελείως διαφορετικά!

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Κύριε Αποστόλου, παρακαλώ, μη διακόπτετε! Τι είναι αυτά; Δεν μας έχετε συνηθίσει έτσι!

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Αυτά, λοιπόν, είπα ο κ. Σπανός.

Εγώ σας ρωτώ το εξής: Πιστεύετε, πραγματικά, ότι υπάρχει πολιτική ηγεσία ή διοίκηση της Πυροσβεστικής ή τοπικός υπεύθυνος ο οποίος μπορεί να δώσει εντολή μη κατάσβεσης; Τι σημαίνει αυτό; Το υπονοούμενο το οποίο αφήνετε, όταν διαστρεβλώνετε μια τέτοια δήλωση, είναι ότι κάποιος ήθελε να καεί η Εύβοια. Ήταν τα πυροσβεστικά εκεί, ήταν τα αεροπλάνα εκεί, προσπαθούσαν να πετάξουν, αλλά κάποιος ήθελε να καεί η Εύβοια! Με αυτά τα υπονοούμενα ρίχνετε λάσπη, νερό στον μύλο όλων όσων αμφισβητούν την ειλικρινή προσπάθεια παρά τα λάθη που έγιναν.

Σας το είπα από την πρώτη στιγμή, ακούστε το καλά: Βεβαίως και έγιναν λάθη και στην Εύβοια έγιναν λάθη, με το σημαντικότερο το γεγονός ότι, δυστυχώς, αναγκαστήκαμε να πάρουμε πίσω πολύτιμα εναέρια μέσα για να παλέψουμε την αναζωπύρωση της Αττικής! Πόσο πιο καθαρά να σας το πω; Όμως, αυτό είναι τελείως διαφορετικό από το να αφήνετε υπονοούμενα ότι κάποιος ήθελε να κάψουν την Εύβοια για άλλους λόγους. Ποιους, άραγε; Για να γίνουν ανεμογεννήτριες; Για να μπορέσουμε να εκδικηθούμε τη βόρεια Εύβοια για κάποιον λόγο τον οποίον δεν αντιλαμβάνομαι;

Και εν πάση περιπτώσει, επειδή άκουσα πολλά για το γεγονός ότι μετά το Μάτι πήρατε τα μαθήματά σας, κάνατε ένα πόρισμα, το οποίο, όπως σας είπα, πόρισμα έχει πολλά καλά στοιχεία, θα πρέπει να καταλάβετε ότι πάρα πολλά από αυτά τα οποία κάνουμε είναι προτάσεις του πορίσματος Γκόλνταμερ. Μπορεί να διαφωνήσει κανείς.

Μας λέτε να κάνουμε την Πολιτική Προστασία ανεξάρτητη αρχή, διαφωνώ. Η Πολιτική Προστασία είναι σκληρός πυρήνας του κράτους. Αν είναι έτσι, τότε να κάνουμε και την Αστυνομία ανεξάρτητη αρχή. Όχι, δεν θα γίνει ανεξάρτητη αρχή αλλά θα

είναι μία επαγγελματική δομή με σοβαρή στελέχωση, με οργανόγραμμα το οποίο θα απευθύνεται στο φάσμα των προκλήσεων που έχουμε να αντιμετωπίσουμε και με πόρους χρηματοδότησης, για να μπορέσουμε να αποκτήσουμε επιτέλους τον εξοπλισμό τον οποίο χρειαζόμαστε.

Μίλησε ο κ. Βελόπουλος, έκανε μία πολύ ωραία ανάλυση για όλα τα αεροπλάνα τα οποία πρέπει να πάρουμε.

Χαίρομαι που είστε τόσο ειδικός επί του αντικειμένου, αλλά θέλω να σας πω ότι για να πάρουμε Καναντέρ, κύριε Βελόπουλε, πρέπει να βάλουμε μπροστά τη γραμμή των Καναντέρ, διότι τα «515» -που είναι η μετεξέλιξη του «415»- δεν παράγονται αυτή τη στιγμή και είμαστε σε συνεννόηση με άλλους Ευρωπαίους εταίρους, ώστε να κάνουμε μια συνολικά μεγάλη ευρωπαϊκή παραγγελία και να πετύχουμε καλύτερες τιμές και να μπορέσει η γραμμή των Καναντέρ να πάρει μπροστά.

Και κάνατε και μία αναφορά στους πιλότους των σημερινών Καναντέρ. Ήρωες είναι! Τα παιδιά που πετάνε τα «215», που είναι αεροπλάνα πενήντα ετών, είναι ήρωες! Ήρωες, όπως ήρωες είναι και οι τεχνικοί που τα κρατάνε στον αέρα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και έρχεστε τώρα, κυρία Γεννηματά, να μου πείτε «α, είχαμε εβδομήντα τέσσερα αεροπλάνα, αλλά δεν πέταξαν όλα!». Τι μου λέτε; Τι μου λέτε; Έχετε πάει καμιά βόλτα το βράδυ στη μονάδα συντήρησης, να δείτε τι τεράστια προσπάθεια κάνουν αυτά τα παιδιά να κρατήσουν το αεροπλάνο στον αέρα; Και ναι, κάποια δεν μπορούν να πετάξουν για τεχνικούς λόγους!

**ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής):** Σας ρώτησα πόσα πέταξαν και δεν μου απαντήσατε.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Τι θέλετε, να πετάξουν πέρα και πάνω από τις ώρες τους, πέρα και πάνω από τα όριά τους; Ήσασταν και Αναπληρώτρια Υπουργός Άμυνας, θα έπρεπε να τα ξέρετε αυτά!

Από εκεί και πέρα, τα μέσα τα οποία είχαμε στη διάθεσή μας ήταν πολύ συγκεκριμένα, ήταν πολλά περισσότερα από ό,τι άλλες χρονιές. Προφανώς κάποια δεν πετάνε για τεχνικούς λόγους και προφανώς -θα σας το ξαναπώ, να το καταλάβετε- δεν πετάνε όλα τα μέσα μαζί. Πετάνε τα μισά, ώστε όταν θα φύγουν αυτά τα μισά να πάνε τα υπόλοιπα μισά για να συνεχίσουν το έργο. Τόσο δύσκολο είναι να τα καταλάβετε;

**ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής):** Αυτό το ξέρουμε. Ρωτήσαμε πόσα πετούσαν σε κάθε φωτιά.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Και χρησιμοποιήσαμε όλων των ειδών τα εναέρια μέσα, μέχρι και μέσα τα οποία ξέραμε ότι δεν είναι πλήρως κατάλληλα για τις ανάγκες μας και Ιλιούσιν φέραμε, έστω σε κάποιες περιπτώσεις υπό κάποιες προϋποθέσεις να μπορούν να μας είναι χρήσιμα και ελικόπτερα από την Αυστραλία φέραμε. Μέσω μίας γενναϊόδωρης ιδιωτικής χορηγίας φέραμε τώρα που μιλάμε ελικόπτερα από την Αυστραλία, τα φορτώσαμε σε ένα τεράστιο Αντόνοφ και τα φέραμε.

Κάναμε, λοιπόν, ό,τι ήταν ανθρωπίνως δυνατό στο κομμάτι αυτό, για να μπορέσουμε αυτή τη στιγμή να ανταποκριθούμε.

Και εν πάση περιπτώσει, τι ακριβώς μας παραδόθηκε;

Μας είπατε ότι μας παραδόσατε και ευγενικά σας είπα, κύριε Τσίπρα -με κατηγορήσατε ότι είμαι αλαζών και επηρμένος και δεν ξέρω εγώ και τι άλλο μου είπατε- αν μπορείτε να μας καταθέσετε παρακαλώ πολύ στα Πρακτικά της Βουλής όλα τα σχέδια αυτά τα οποία είχατε, τα περιβόητα, για το πώς τα είχατε όλα έτοιμα, αλλά πάλι δεν προφτάσατε λόγω των εκλογών.

Σας ζητώ, λοιπόν, να τα καταθέσετε, να καταθέσετε στα Πρακτικά τι ακριβώς είχατε κάνει εσείς, εκτός από το πόρισμα Γκόλνταμερ -το έχω εδώ πέρα μαζί μου- και ποια ήταν ακριβώς αυτή η μεγάλη ετοιμασία, πώς τα είχατε όλα έτοιμα και πώς και για αυτόν τον λόγο, επειδή μεσολάβησαν οι εκλογές -τι να κάνουμε;- και εδώ πέρα δεν προφτάσατε.

Εμείς ψηφίσαμε έναν νόμο, τον έχω εδώ πέρα και μεγάλο, αλλά ήταν με πολλά άρθρα. Οντως, είναι ακριβές ότι κάποια από τα άρθρα αυτού του νόμου ακόμα δεν έχουν πλήρως εφαρμοστεί. Είναι ο ν.4662, Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων, άρθρο 27: Υποχρεωτικές εκκενώσεις.

Τι κάνατε, κύριε Τσίπρα; Το ψηφίσατε; Το ψηφίσατε;

**ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ:** Ήταν σε αναστολή!

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Το καταψηφίσατε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Το καταψηφίσατε, όπως καταψηφίσατε και πάρα πολλά άρθρα.

Ο κ. Χαρδαλιάς και τα στελέχη της Πολιτικής Προστασίας και ο γενικός γραμματέας είναι στη διάθεσή σας ανά πάσα στιγμή να σας κάνουν μια ξενάγηση του καινούργιου κτηρίου και να θυμάστε πού ήταν η Πολιτική Προστασία πριν. Ήταν σε ένα κτήριο το οποίο δεν πληρούσε καν βασικές αντισεισμικές προβλέψεις. Εκεί την είχατε την Πολιτική Προστασία!

Είναι η Πολιτική Προστασία εκεί που θα θέλαμε να είναι; Όχι, δεν είναι ακόμα. Έχουμε, όμως, σχέδιο και πρόγραμμα και χρηματοδότηση, για να έρθει η Πολιτική Προστασία στο επίπεδο που χρειαζόμαστε, για να μπορούμε, πραγματικά, να ανταποκριθούμε σε όλα αυτά τα δύσκολα τα οποία θα μας τύχουν; Βεβαίως και έχουμε και το σχέδιο!

Και αν έχετε προτάσεις συγκεκριμένες, θα το ξαναπώ, ελάτε να τις καταθέσετε! Αν πιστεύετε ότι η λύση είναι να γίνει ανεξάρτητη αρχή, σας το λέμε ξεκάθαρα, διαφωνούμε. Αν έχετε, όμως, προτάσεις, παραδείγματος χάριν, γιατί άκουσα πολλές φορές να γίνεται αυτή η κουβέντα, για το πώς θα εμπλέξουμε τους εθελοντές καλύτερα στην Πολιτική Προστασία, υπάρχει αυτή τη στιγμή τεράστιο εθελοντικό δυναμικό.

Μίλησα ο ίδιος προσωπικά -ασχολούμαι πολλά χρόνια με αυτά τα ζητήματα- με πολλούς εθελοντές. Είδα τι κάνουμε καλά, είδα τι δεν κάνουμε καλά, πώς θα λύσουμε τα ζητήματα των επικινονητών μας -έχουμε ζητήματα και στις επικινονητές- και το σημαντικότερο, όμως, πώς θα μπαίνουμε μέσα στα δάση την ώρα της πυρκαγιάς και πώς θα αξιοποιήσουμε το φθινόπωρο, τον χειμώνα και την άνοιξη με ενισχυμένες δασικές υπηρεσίες, για να μπορούμε να παρεμβαίνουμε περισσότερο στα δάση.

Όμως, να σας πω κάτι; Είναι ωραίο να διαβάζει κανείς -και απευθύνομαι και στην κ. Γεννηματά- έναν κατάλογο με ωραίες θεωρητικές ιδέες. Μερικές φορές μου δίνουν την εντύπωση αυτοί που σας τα γράφουν ότι δεν έχουν μπει ποτέ σε δάσος. Είναι δυνατόν αυτή τη στιγμή να συζητάμε ότι θα καθαρίσουμε όλα τα δάση της Ελλάδος, εξήντα δύο εκατομμύρια στρέμματα δάση; Δεν μπορούν να καθαριστούν όλα τα δάση της Ελλάδος! Βεβαίως, τα δάση μπορούν να γίνουν πιο παραγωγικά, βεβαίως -και το είπα και αυτό και αυτό λοιδορήθηκε- υπάρχουν δάση ιδιαίτερης οικολογικής σημασίας για τα οποία χρειαζόμαστε ειδικά διαχειριστικά σχέδια. Δεν μπορούμε να έχουμε τα ίδια σχέδια και την ίδια προσοχή σε όλα τα δάση μας. Δεν μπορεί να γίνει αυτό, είναι ανθρωπίνως αδύνατο και όποιος σας πει το αντίθετο δεν ξέρει πολύ απλά για το τι μιλάει.

Παραδείγματος χάριν, στην Εύβοια, ελάτε εδώ πέρα να βάλουμε από κοινού μαζί με τον κ. Μπένο ένα σχέδιο προστασίας του δρυμού της Δίρφους, που είναι το βασικό μεγάλο δάσος της Εύβοιας το οποίο ευτυχώς σώθηκε από αυτή την καταστροφή. Έχουμε υποχρέωση του χρόνου να το προστατέψουμε με όλα μας τα μέσα μετά από αυτό που έγινε.

Το ίδιο δοκιμάσαμε να κάνουμε και με τα περιαστικά δάση της Αττικής και ναι, το είπα ξεκάθαρα, δεν το πετύχαμε και ζήτησα συγγνώμη γι' αυτό. Δεν είναι ότι δεν το βάλουμε στόχο, δεν είναι ότι δεν το προσπαθήσαμε, δεν τα καταφέραμε και η ευθύνη βαρύνει εμάς γι' αυτό.

Όμως, ελάτε επιτέλους, αντί να αναλώνετε μόνο σε προσωπικούς χαρακτηρισμούς και καταθέστε συγκεκριμένες προτάσεις επί του πεδίου. Η Πολιτική Προστασία έχει μια διακομματική επιτροπή. Δεν έχετε συμμετάσχει ακόμα καν! Να πάει ο κ. Σπίρτζης -τον ευχαριστούμε πολύ που επισκέφθηκε τον Υπουργό στο νοσοκομείο- να συμμετέχει στην επιτροπή, να μας πει συγκεκριμένα πράγματα, «αυτό δεν πρέπει να το κάνεις έτσι, πρέπει να το κάνεις αλλιώς, δεν πρέπει να αγοράσεις τους τράκτορες, πρέπει να αγοράσεις κάτι άλλο». Έχετε το πρόγραμμα «ΑΙΓΙΣ», κάντε μας τις παρατηρήσεις σας, συγκεκριμένα τι πιστεύετε ότι είναι σωστό και τι πιστεύετε ότι είναι λάθος.

Τουλάχιστον από την κ. Γεννηματά -για να λέμε του λόγου το

αληθές- άκουσα μια σειρά από προτάσεις και με κάποιες από αυτές πιστεύω ότι συμφωνούμε και κινούμαστε στην ίδια κατεύθυνση.

Και ναι, οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να έχουν λόγο, κυρία Γεννηματά. Προφανώς και τα σχέδια ανασυγκρότησης δεν πρέπει να αφορούν μόνο την Εύβοια. Ειδικά, η Ολυμπία έχετε δίκιο να επισημαίνετε ότι είναι ένας προορισμός με τόσο μεγάλη σημασία και έχει δύο φορές πληγεί από πυρκαγιά, που χρειάζεται ένα αντίστοιχο σχέδιο. Είναι σωστό αυτό το οποίο λέτε ειδικά γι' αυτήν την περιοχή η οποία έχει μία τόσο μεγάλη και τόσο ξεχωριστή σημασία.

Αναφερθήκατε μάλιστα, στην ταχύτητα με την οποία κάνουμε τις αποζημιώσεις. Δεν θέλω να κάνω συγκρίσεις με το τι έγινε στις φυσικές καταστροφές επί δικών σας ημερών και τότε πληρώθηκαν. Ο κ. Τριαντόπουλος, έχει όλα τα στοιχεία. Πηγαίντε και ρωτήστε τους πολίτες στην Καρδίτσα ή τους πολίτες της Σάμου, αν θεωρούν ότι ανταποκριθήκαμε πιο γρήγορα. Για πρώτη φορά μπήκαν λεφτά τόσο γρήγορα και για πρώτη φορά μπήκαν τόσα λεφτά, όχι γιατί τα λεφτά είναι περισσότερα –προσέξτε- αλλά γιατί ενοποιήσαμε τις πλατφόρμες σε μία. Δεν είπαμε ότι δώσαμε περισσότερα λεφτά. Είπαμε, όμως, ότι ενοποιήσαμε την οικοσκευή μαζί με την επιδότηση που δίνουμε για την ανακατασκευή του σπιτιού. Είμαστε πολύ ειλικρινείς σε ό,τι είπαμε. Τα δώσαμε, όμως, σε μία εβδομάδα. Πότε είχαν ξαναγίνει αυτά;

Και μιας και μιλήσατε και για τον σεισμό ο οποίος χτύπησε τη βόρεια Λάρισα, όπως θυμάστε, βασικά ένα δημόσιο κτήριο γκρεμίστηκε και είναι το σχολείο στο Δαμάσι. Αυτό είναι το καινούργιο σχολείο μέσα σε τέσσερις μήνες! Ελπίζω να μπορέσω να βρεθώ εκεί στον αγιασμό!

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κλείνω, γιατί μακροήρσα, κύριε Πρόεδρε –και ζητώ συγγνώμη προκαταβολικά γιατί δεν θα μπορέσω να παρακολουθήσω όλους τους ομιλητές, διότι στις 16:15' θα πρέπει να φύγω για να συναντηθώ με τον Ευρωπαίο Επίτροπο Διαχείρισης Κρίσεων- με μία συνολική παρατήρηση σχετικά με το πολιτικό κλίμα που διαμορφώνεται στη χώρα μας και με αυτή την προσπάθεια, δυστυχώς, κάποιιοι να περιγράψουν αυτή την Κυβέρνηση ως μία διχαστική Κυβέρνηση.

Με αφορμή το ζήτημα των εμβολιασμών και των μέτρων που εξήγγειλε η Κυβέρνηση, δεν διχάζουμε κανέναν, κυρίες και κύριοι. Αντιμετωπίζουμε μία πραγματικότητα, η οποία λέει ότι παρά τους πολύ φιλότιμους κόπους μας και τις προσπάθειές μας είμαστε σήμερα λίγο κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο ως προς το ποσοστό εμβολιασμού και του συνολικού πληθυσμού και των ενηλίκων. Μπορεί να κατηγορήσει κανείς την Κυβέρνηση ότι δεν οργανώσε μία άψογη διαδικασία εμβολιασμού; Θα ήταν άδικο, πιστεύω. Μπορεί να κατηγορήσει κανείς την Κυβέρνηση ότι δεν έχει θέσει στη διάθεση των πολιτών όποιο εμβόλιο θέλουν αύριο; Και αυτό θα ήταν άδικο. Όποιος θέλει μπορεί αύριο να πάει να εμβολιαστεί. Μπορεί να κατηγορήσει κανείς την Κυβέρνηση ότι δεν επένδυσε επικοινωνιακά σε μία προσπάθεια πειθούς της ελληνικής κοινωνίας; Για το ανάποδο μας κατηγορούσατε, ότι δηλαδή μοιράζουμε λεφτά μέσα από τη «λίστα Πέτσα».

Κάναμε πολλές προσπάθειες να ενημερώσουμε το κοινό και μέσα από διαφήμιση πληρωμένη από τον κρατικό προϋπολογισμό, επιστρατεύοντας όλους τους δικούς και θέτοντας στη διάθεση των πολιτών όλα τα στοιχεία τα οποία έχουν πια, για να εξηγήσουμε μία απλή πραγματικότητα, ότι δηλαδή δυστυχώς σήμερα παραπάνω από το 90% των συμπολιτών μας που είναι διασωληνωμένοι είναι ανεμβολίαστοι και ότι είναι δεκατρείς φορές πιο πιθανό να διασωληνωθεί κάποιος ο οποίος είναι ανεμβολίαστος από ό,τι κάποιος που είναι εμβολιασμένος.

Δεν είδα την Αντιπολίτευση να βάζει πολύ μεγάλη πλάτη σε όλη αυτή την επιχειρηματολογία. Δεν θα μπω τώρα στο τι λένε κάποια στελέχη σας. Αυτό είναι συζήτηση άλλης ώρας. Επιτρέψτε μου να έχω βάσιμες αμφιβολίες για το πόσο συμμετέχετε ενεργά σ' αυτή την προσπάθεια πειθούς.

Όμως, ποιους ακριβώς κατηγορείτε την Κυβέρνηση ότι διχάζει; Από τη μια υπάρχει μία μεγάλη πλειοψηφία –μιλάμε για την πλειοψηφία των ενηλίκων, δεν βάζω τα παιδιά στην εξίσωση προφανώς- υπεύθυνων πολιτών, ορθολογικών πολιτών με κοινωνική ευθύνη και από την άλλη υπάρχει μία μειοψηφία πολιτών μας οι οποίοι ακόμα αρνούνται. Όμως, θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε όλα τα εργαλεία, την πειθώ και κάποια περιοριστικά μέτρα για να τους πείσουμε –γιατί αυτό ακριβώς συνιστά διχασμό- όταν βρισκόμαστε αντιμέτωποι με αυτή την πραγματικότητα που δεν είναι μόνο ελληνική πραγματικότητα. Με εξαίρεση κάποιες χώρες που τα έχουν πάει εξαιρετικά, όπως για παράδειγμα η Πορτογαλία, οι πιο πολλές ευρωπαϊκές χώρες είναι λίγο πάνω από κει που βρίσκεται η χώρα μας ή λίγο κάτω από κει που βρίσκεται η χώρα μας. Όλοι αντιμετωπίζουμε το ίδιο πρόβλημα. Και θα μου το θυμηθείτε, όλες οι χώρες θα πάνε σε αντίστοιχους περιορισμούς σχετικά με τους ανεμβολίαστους.

Κατά συνέπεια, θα πρότεινα να αφήσουμε στην άκρη όλες αυτές τις συζητήσεις περί διχασμών. Αυτοί που τις τροφοδοτούν είναι αυτοί που φαίνεται να επιδιώκουν τον διχασμό. Όμως, επειδή αυτή η Κυβέρνηση δεν επιδιώκει κανέναν διχασμό, καθιστά απολύτως σαφές ποια είναι τα δικαιώματα και ποιες είναι οι υποχρεώσεις όλων των Ελλήνων πολιτών. Και όσοι φέρθηκαν υπεύθυνα δεν θα πληρώσουν τη νύφη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Σειρά τώρα στις δευτερολογίες έχει ο κ. Αλέξης Τσίπρας, Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Προοδευτική Συμμαχία».

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο κ. Μητσοτάκης, δεν άντεξε και στη δευτερομιλία του μας έδειξε το πραγματικό του πρόσωπο, το πραγματικό πρόσωπο του κυνικού τυμβωρύχου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Με τυμβωρυχία αναδείχτηκε στη θέση του Πρωθυπουργού, με τυμβωρυχίες και με ψέματα αυτό συνεχίζει και τώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Είναι ένδειξη ότι ρίχνει «λευκή πετσέτα» στα κρίσιμα ερωτήματα που τίθενται όχι από μένα αλλά από τους πολίτες που ζητούν απάντηση.

Αντί άλλης δικής μου κριτικής, θα του διαβάσω ένα ενδιαφέρον μήνυμα, ένα «tweet» όπως λέμε, ένα «τουιτάρισμα» ενός που θα σας πω ποιος είναι. Την ώρα της καταστροφής, λοιπόν, είδα αυτό το ενδιαφέρον στο διαδίκτυο: «Η διαρκής χρήση μιας προηγούμενης τραγωδίας, όπως το Μάτι, με σκοπό τη δικαιώση των ενεργειών της εξουσίας στο παρόν, είναι πολιτικά ανήθικη, αντιπαιδαγωγική και αντιπολιτική. Κάθε κυβέρνηση οφείλει σε μία καταστροφή να κάνει το καλύτερο προσηλωμένη στην εφικτή λύση».

Αυτά είπε ο κ. Λευτέρης Κουσουλής. Ποιος είναι αυτός; Προφανώς και δεν είναι υποστηρικτής του ΣΥΡΙΖΑ, προφανώς και δεν είναι υποστηρικτής της κυβέρνησης και των ημερών μας, αλλά είναι ένας από τους βασικούς επικοινωνιολόγους ο άνθρωπος, βασικούς υποστηρικτές στο διαδίκτυο του αντι ΣΥΡΙΖΑ μετώπου του κ. Μητσοτάκη και της Κυβέρνησής του.

(Θόρυβος-Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Προσπογράφω μέχρι τελευταίας γραμμής αυτό που έγραψε. Είναι αντιπολιτική και ανήθικη η στάση σας. Έχετε να δώσετε απαντήσεις για το σήμερα; Εμείς κριθήκαμε και αναλάβαμε τις πολιτικές ευθύνες...

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ:** Πότε τις αναλάβατε;

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Στις εκλογές κριθήκαμε, κύριοι συνάδελφοι, και αναλάβαμε την πολιτική ευθύνη.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Ελάτε, ελάτε. Μη

διακόπτετε.

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Όταν σας συνάντησα κατ' ιδίαν κάποια στιγμή, κύριε Μητσοτάκη, θα θυμάστε ότι ήταν εκείνες οι ημέρες που ο κ. Χρυσοχοϊδης που κάθεται δίπλα σας –αλλά έχει η ζωή γυρίσματα ορισμένες φορές, δεν ξέρω για πόσο ακόμα θα κάθεται δίπλα σας, σήμερα όμως κάθεται δύο καρέκλες δίπλα σας- είχε τολμήσει να βγει στα μέσα ενημέρωσης και να πει ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έκαψε εκατό ανθρώπους στο Μάτι. Αυτή ήταν η πολιτική σας ηθική, η πολιτική σας στάση, η πολιτική σας παιδεία, το πολιτικό σας ήθος.

Σας είχα πει, λοιπόν, τότε –αλλά έχει ο καιρός γυρίσματα, κύριε Χρυσοχοϊδη- ότι σας εύχομαι όσο θα είστε ο Πρωθυπουργός να μη σας τύχει μία τέτοια ανθρώπινη τραγωδία.

Βεβαίως, τη δεύτερη μέρα με κατηγορήσατε ως κυνικό και καταστροφικό και όλα σας τα στελέχη κατέκριναν τότε εμένα προσωπικά και τους Υπουργούς του ΣΥΡΙΖΑ. Ζητούσατε όλες τις παραπτώσεις και αυτό ήταν προεκλογική σημαία σας.

Λίγους, όμως, μήνες αφότου εκλεγήκατε, πήγατε στη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και είπατε ότι πρόκειται για ένα πρωτοφανές φαινόμενο της κλιματικής κρίσης. Δεν τα λέγατε αυτά προεκλογικά. Τα είπατε μετά.

Και, βεβαίως, -το είπα και στην πρωτομιλία μου και το επαναλαμβάνω- την επόμενη δραματική ημέρα ζήτησα από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη τότε, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της προσπάθειας κατάσβεσης των πυρκαγιών -δεν ήταν μόνο μία- ως όφειλε να δρομολογήσει τη διαδικασία παραίτησής του. Ο ίδιος άνοιξε τη συζήτηση μαζί μου και του είπα «έτσι πρέπει να γίνει, Νίκο». Έχετε, αλήθεια, κάνει εσείς μια τέτοια κουβέντα με τον κ. Χρυσοχοϊδη που είναι δίπλα σας ή κρατούσε τη μάνικα και θα τον ανταμείψετε γι' αυτό;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Έχουν περάσει δεκαπέντε ημέρες. Δεκαπέντε ημέρες μετά το Μάτι δεν ήταν στη θέση του προφανώς ο Υπουργός, που είχε την πολιτική ευθύνη να παραιτηθεί, δεν ήταν στη θέση του ο Αρχηγός της Αστυνομίας, δεν ήταν στη θέση του ο Αρχηγός της Πυροσβεστικής. Ο Αρχηγός της Αστυνομίας, που τότε είχε μία από τις βασικές ευθύνες αποπέμφθηκε, διότι θα θυμάστε ότι ένα μεγάλο μέρος των συνανθρώπων μας που χάθηκαν, που έφυγαν αδικαχάμενοι, ήταν διότι εφήρμοσαν ένα σχέδιο -ο Θεός να το κάνει σχέδιο!- εκτροπής της κυκλοφορίας μέσα στον οικισμό εκείνον που ήταν γεμάτος αδιέξοδους δρόμους.

Γι' αυτόν τον άνθρωπο, λοιπόν, που έχει τη βασική ευθύνη και είναι Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη θα πείτε μια κουβέντα; Το ερώτημά μου είναι: Τι του χρωστάτε, κύριε Μητσοτάκη; Γιατί τον κάνατε γενικό γραμματέα, ενώ αποπέμφθηκε; Γιατί τον κρατάτε; Δεν είχατε άλλα στελέχη από την παράταξή σας;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Ο άνθρωπος που σήμερα υποτιθεται ότι συντονίζει το έργο της κατάσβεσης των πυρκαγιών, ο κ. Κολοκούρης, ο οποίος υμνεί τους πολιτικούς του ηγέτες και ο οποίος την ώρα της καταστροφής στην Εύβοια δήλωνε ότι αγνοεί τι ακριβώς πετάει από εναέριο μέσα πάνω από το νησί διότι ήταν στην Πάρνηθα -αυτή είναι η επιτελική ευθύνη!- ήταν εκείνες τις ημέρες τις κρίσιμες Υπαρχηγός. Μετά την αποπομπή του Αρχηγού έγινε Αρχηγός. Και τον κρατήσατε. Κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής σας βγήκε η ίδια η δικαιοσύνη και του επιρρίπτει ευθύνες, διότι άργησε έξι ώρες να πάει στον τόπο της καταστροφής. Γιατί τον κρατάτε; Γιατί τον κρατάτε; Τι του χρωστάτε, κύριε Μητσοτάκη, που έχετε το θράσος ξανά τρία χρόνια μετά να έρθετε εδώ με την ίδια λαϊκίστικη ορμή της τυμβωρυχίας να ξύσετε πληγές;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Ανέλαβα την πολιτική ευθύνη και αναλάβαμε όλη τη μεγάλη οδύνη αυτής της καταστροφής, αυτής της μεγάλης και ανεπίτευκτης καταστροφής. Θα έρθω όμως στο σήμερα.

Τελικά, κύριε Μητσοτάκη, θα μας πείτε γιατί ζητήσατε συγγνώμη από τον ελληνικό λαό; Ποιο ήταν το λάθος; Αφού και στην πρωτομιλία σας -πόσω δε μάλλον στη δευτερομιλία σας- με ιδιαίτερα επιθετικό τόνο προς εμένα δεν παραδεχθήκατε τίποτα. Μου είπατε μάλιστα ότι δεν σας άκουσα. Ξαναμιλήσατε γι' αυτή

την περιβόητη συγγνώμη. Αυτή τη συγγνώμη την πηγαίνοφερνετε και τη διατυμπανίζετε ως κομψετί, χωρίς όμως να εξηγήτε για ποιον λόγο. Συγγνώμη, ενώ όλα τα κάνατε τέλεια; Συγγνώμη, ενώ δεν έγινε κανένα λάθος; Ποιο ήταν το λάθος; Πού κάνατε λάθος; Ποιος το έκανε το λάθος; Υποκριτική, λοιπόν, η συγγνώμη, υποκριτική και η δήλωσή σας ότι κατανοείτε τον θυμό και την αγανάκτηση.

Είπατε στην πρωτομιλία σας και το είπατε μάλιστα με έναν ιδιαίτερα περιπαικτικό τόνο αναφερόμενος στους αγωνιούντες ανθρώπους στις πληγείσες περιοχές την ώρα της κρίσης που ζητούσαν εναγωνίως προφανώς μέσα πυρόσβεσης: Οι πολίτες θέλουν ένα ελικόπτερο πάνω από τον οικισμό τους. Αυτό είπατε αλαζονικά. Και ποιος το είπε αυτό; Ο άνθρωπος που σήκωσε δύο στρατιωτικά ελικόπτερα για να πάει να δει παράσταση του Λιγνάδη στην Επίδαυρο και να μη χαλάσει τις διακοπές του στην Αντίπαρο! Κατηγόρησε τους κατοίκους στις πληγείσες περιοχές ότι θέλει ο καθένας να έχει ένα ελικόπτερο πάνω από το χωριό του.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Υποκριτική, λοιπόν, και η δήλωση της κατανόησης του θυμού. Υποκριτική και η δήλωσή σας ότι οι ευθύνες θα αποδοθούν στην ώρα τους και όπου πρέπει.

Και σας ερωτώ -έχετε τη δυνατότητα να απαντήσετε στην τριτομιλία σας- πού πρέπει να αποδοθούν ευθύνες; Σε ποιους; Προφανώς γνωρίζετε πολύ καλά ότι έχω απόλυτο δίκιο λέγοντας ότι οι ευθύνες έχουν έναν και μοναδικό αποκλειστικό ιδιοκτήτη. Είστε εσείς, κύριε Μητσοτάκη. Το γνωρίζετε αυτό και προφανώς δεν θα αποδώσετε αυτή την ευθύνη στον εαυτό σας. Σας την έχει αποδώσει, όμως, ήδη η πλειοψηφία του ελληνικού λαού και αυτοί που σας ψήφισαν και σας στήριξαν, διότι είχαν δεχθεί το βασικό σας επιχείρημα, ότι θέλετε δήθεν να δημιουργήσετε ένα επιτελικό κράτος, αλλά στην πραγματικότητα πετάξατε μια σημαία ευκαιρίας, δημιουργήσατε μια πομφόλυγα για να διατηρήσετε τις ίδιες παθογένειες και να τις κάνετε ακόμα χειρότερες.

Αναφερθήκατε στις διευκρινιστικές δηλώσεις του Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδος του κ. Σπανού. Είναι αυτονόητο ότι θα έκανε διευκρινιστικές δηλώσεις μετά από αυτή τη «βόμβα» που έριξε κατά τη συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου. Προφανώς ο άνθρωπος θα δέχτηκε και τις δικές σας πιέσεις, αλλά σίγουρα θα κατανόησε και αυτό που είπα η κ. Γεννηματά στην ομιλία της ότι μια τέτοια δήλωση προφανώς και θα κινήσει την αυτονόητη, κατά την άποψή μου, έρευνα των δικαστικών αρχών. Ωστόσο, κύριε Μητσοτάκη, οι καταγγελίες του κ. Σπανού για μη εντολή κατάσβεσης ήταν ασταμάτητες καθ' όλη τη διάρκεια της πυρκαγιάς στην Εύβοια. Η φωτιά προχωράει ασταμάτητη, καιεί δάσος. Θέλουμε επιτέλους σοβαρό αριθμό εναέριων μέσων που ζητάμε από την πρώτη μέρα. Η φωτιά δεν σβήνει μόνο με τις μπουλντόζες και αν την αφήσουμε κι άλλο, μπορεί να φτάσει παντού. Τα καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα δημοσιεύματα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

«Γαλάζιοι» Βουλευτές, εκλεγμένοι δήμαρχοι, αυτοδιοικητικοί με τη στήριξη της Νέας Δημοκρατίας. Οργή από τον «γαλάζιο» Δήμαρχο Ιστιαίας για το επιτελικό κράτος: Ανεπάρκεια, αναξιότητα, έλλειψη συντονισμού. Θα τα καταθέσω στα Πρακτικά.

Για τα Βίλια μας είπατε ότι το πού έγινε το λάθος δεν αφορούσε άλλες πυρκαγιές. Αυτό μας είπατε; Πείτε μας, λοιπόν, ότι στις άλλες έγιναν λάθη και ποια ήταν αυτά. Ποια ήταν αυτά;

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ:** ...Βαρυμπόμπη...

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Πού ήταν τα λάθη; Στη Βαρυμπόμπη έγινε λάθος; Ποιο ήταν; Στη βόρεια Εύβοια έγινε λάθος; Ποιο ήταν; Αν η δήλωσή σας αφορούσε αποκλειστικά τα Βίλια. Και στα Βίλια, όμως, ο πρόεδρος της κοινότητας -κι αυτός προφανώς άνθρωπος που δεν εξελέγη υποστηριζόμενος από τον ΣΥΡΙΖΑ- είπατε: Οι επιτελείς απέτυχαν. Κανένας συντονισμός. Δεν ξέρουν κανέναν δρόμο. Δηλώνουν αναρμόδιοι. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Βιλιών. Δεν είναι στέλεχος του ΣΥΡΙΖΑ. Τα καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα δημοσιεύματα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εσείς, λοιπόν, ήρθατε σήμερα εδώ να πείτε...

Πού είναι το λάθος; Υποδείξτε το μας.

Και φυσικά αυτό που εξοργίζει ακόμα περισσότερο είναι η προσπάθεια που έγινε και γίνεται ακόμα και τώρα, ώστε με απειλές απέναντι στους ανθρώπους που έδιναν τη μάχη της φωτιάς όπως οι πυροσβέστες στη βόρεια Εύβοια να μη μιλήσουν για τις τρομακτικές ελλείψεις που υπήρχαν στα μέσα επίγειας πυρόσβεσης, όπως οι απειλές για ΕΔΕ και δώξεις των πυροσβεστών που έχουν καταγραφεί από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Καταθέτω στα Πρακτικά τα σχετικά δημοσιεύματα.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα δημοσιεύματα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και, βεβαίως, θέλω να σας ρωτήσω και σήμερα αν επικροτείτε, κύριε Μητσοτάκη, αυτή την ΕΔΕ που διέταξε ο Υπαρχηγός Κλεφτοπούρος. Εκτός αν μας λέτε ότι δεν υπάρχει καμμία ΕΔΕ. Να το γνωρίζουμε ότι δεν υπάρχει καμμία ΕΔΕ.

Μας είπατε ότι φταίει η κλιματική αλλαγή και ότι δεν ήταν δυνατόν να κάνουμε κάτι καλύτερο. Πράγματι φέτος είχαμε ένα εξαιρετικά θερμό καλοκαίρι στη Μεσόγειο. Αλλά μιας και σας αρέσουν οι συγκρίσεις θα σας δώσω τρεις πίνακες να τους μελετήσετε καλά. Διότι δεν είχαμε άλλο κλίμα εδώ, άλλο κλίμα στην Τουρκία κι άλλο κλίμα στην Ιταλία.

Ο πρώτος πίνακας, δείχνει ότι στη χώρα μας είχαμε εξήντα έξι χαρτογραφημένες δασικές πυρκαγιές. Είμαστε ένατοι στην Ευρώπη σε αριθμό πυρκαγιών. Αύξηση από πέρυσι 44% περίπου. Ο δεύτερος πίνακας, δείχνει τη συνολική καμένη έκταση σε στρέμματα και δείχνει ότι η Ελλάδα είχε αύξηση 500% σχεδόν σε καμένη έκταση από το μέσο όρο της περιόδου 2008 - 2020, της δωδεκαετίας. Αύξηση 500%. Μόνο 44% αύξηση σε πυρκαγιές, 500% αύξηση σε καμένες εκτάσεις. Ο τρίτος πίνακας, καταγράφει την καμένη έκταση ανά δασική πυρκαγιά και δείχνει την Ελλάδα πρωταθλήτρια σε όλη την Ευρώπη με δεκαεννέα χιλιάδες στρέμματα καμένα ανά πυρκαγιά σχεδόν διπλάσια από τη δεύτερη Τουρκία και υπερδιπλάσια από όλες τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης της Μεσογείου που είχαν και αυτοί τις ίδιες κλιματικές συνθήκες.

Τι σημαίνουν αυτοί οι πίνακες, κύριε Μητσοτάκη; Αυτοί οι πίνακες, κύριε Μητσοτάκη, σημαίνουν ότι οι φωτιές έσβηναν όταν έφθαναν στη θάλασσα. Και το ερώτημα είναι γιατί αυτό συνέβη μονάχα εδώ; Γιατί η χώρα μας τελικά με το δικό σας επιτελικό κράτος είχε χειρότερα αποτελέσματα από ό,τι η γειτονική Τουρκία; Γιατί; Διότι η μόνη σας προτεραιότητα, κύριε Μητσοτάκη, ήταν οι εκκενώσεις και όχι η κατάσβεση και γιατί όλο το προηγούμενο διάστημα διαφημίσατε ένα υπερσύγχρονο επιτελικό κράτος ενώ ήταν ξεχαρβαλωμένο και διότι δεν δώσατε δεκάρα για τις αναγκαίες ενέργειες και παρεμβάσεις που έπρεπε να γίνουν στην πρόληψη.

Είναι λάθος να δίνουμε προτεραιότητα στην ανθρώπινη ζωή; Βεβαίως και όχι. Το υιοθετούμε; Το υιοθετούμε. Ασφαζόμαστε ότι είναι προτεραιότητα η ανθρώπινη ζωή; Ναι, είναι προτεραιότητα η ανθρώπινη ζωή, αλλά όχι η μόνη προτεραιότητα. Δεν μπορεί να είναι η μόνη προτεραιότητα και όλα τα άλλα «γιαία πυρί μιχθήτω».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Μου ζητήσατε κιάλας με το ίδιο γνωστό αλαζονικό και επιθετικό ύφος λες και είμαστε εμείς απολογούμενοι, να σας πούμε τι κάναμε εμείς κι όχι τι κάνατε εσείς. Θα σας πω ότι το μόνο που εξελίξατε από όλα όσα σας είχαμε αφήσει ήταν το «112». Το έργο της αναβάθμισης του «112» συγχρηματοδοτήθηκε. Ρωτήστε τον κ. Κικίλια ποιι δεν πρόλαβαν. Ποιος απένταξε ως Υπουργός Προστασίας του Πολίτη το έργο αυτό από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2014; Για τη δρομολόγηση του έργου, λοιπόν, αυτού έχω τις δηλώσεις της κ. Γεροβασίλη,

Υπουργού Προστασίας του Πολίτη στη Βουλή το Μάιο του 2019 που το ανακοινώνει, λέγοντας ότι ξεκινά η φάση της πιλοτικής λειτουργίας και ότι η τελική παράδοση του έργου σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία αναμένεται στο τέλος του φθινοπώρου του 2019. Σωστά, λοιπόν. Γιατί πρέπει να έχει συνέχεια το κράτος. Ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο. Το βρήκατε και το εξελίξατε. Όλα τα άλλα γιατί όχι; Αυτό είναι το ερώτημα.

Είπατε ψευδώς ότι εσείς φροντίσατε για τα περισσότερα εναέρια μέσα από ποτέ. Κύριε Μητσοτάκη, τα μέσα που επιχειρούσαν -εκτός αν κάνατε κάποιον άλλο διαγωνισμό που εμείς δεν είδαμε, δεν πήραμε χαμπάρι- ήταν τα μέσα τα οποία είχαν προβλεφθεί από τον διαγωνισμό τον οποίον οργάνωσε και υλοποίησε η προηγούμενη κυβέρνηση τον Μάιο του 2019. Ορίστε ο διαγωνισμός.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Αλέξης Τσίπρας, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν υπήρξε κανένας άλλος διαγωνισμός για εναέρια μέσα. Όλα τα μέσα τα οποία κοκορευόταν ο κ. Σκέρτσος και τα οποία ανήκουν στις δυνάμεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, είναι αυτά που αφορούν στα παλαιότερα και στον διαγωνισμό του 2019 συν τα ενοικιαζόμενα ρωσικά Μπεριέφ και φυσικά η υποστήριξη που είχαμε κατόπιν εορτής όμως, δυστυχώς, από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από άλλες χώρες. Η λαθροχειρία, λοιπόν, που έκανε ο κ. Σκέρτσος, την οποία συνεχίσατε σήμερα κι εσείς, να συγκρίνετε όχι αυτό που παραλάβατε το 2019, μετά τον διαγωνισμό, αλλά το 2018 με το 2021, είναι άλλη μια απόδειξη ότι προσπαθείτε να φύγετε, να διαφύγετε, να ξεφυύγετε από τις βαρύτερες ευθύνες σας ακόμα και με ψέματα.

Πάμε τώρα σε αυτά τα οποία με κατηγορήσατε ότι τα αναφέρω χωρίς στοιχεία. Επειδή με διαψεύσατε, λοιπόν, σας καταθέτω στα Πρακτικά αυτά τα οποία εμείς προχωρήσαμε εφαρμόζοντάς κατά γράμμα το πόρισμα Γκόλνταμερ και τα οποία εσείς παγώσατε ή αναστείλατε ή κρύψατε στο συρτάρι. Υπουργική απόφαση του Σωκράτη Φάμελλου, Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος για πρόληψη των πυρκαγιών και προσλήψεις πεντακοσίων δασολόγων, δασοπόνων με προγράμματα χρηματοδότησης και εγκεκριμένη χρηματοδότηση 140 εκατομμυρίων ευρώ. Τι κάνατε εσείς; Δεν προχωρήσατε στην πρόσληψη των πεντακοσίων και προφανώς θεωρούσατε ότι επαρκεί το ανθρώπινο δυναμικό για την πρόληψη.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Αλέξης Τσίπρας, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κοινή υπουργική απόφαση Φάμελλου - Γεροβασίλη για συνεργασία Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και Δασικής Υπηρεσίας, ακριβώς στην πιστή εφαρμογή του πορίσματος Γκόλνταμερ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Αλέξης Τσίπρας, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κοινή υπουργική απόφαση τον Μάιο του 2018 για το πρόγραμμα δασοπυρόσβεσης πέντε χιλιάδων εξήντα έξι δασοπυροσβεστών.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Αλέξης Τσίπρας, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Παράταση του προγράμματος στις 21 Μαρτίου 2019. Τι κάνατε εσείς; Τα παγώσατε. Παγώσατε τα προγράμματα. Διώξατε τους πέντε χιλιάδες ανθρώπους. Ήταν υπεραρκετοί. Δεν χρειάζονταν για να προστατεύουν τα δάση μας. Μονάχα αστυνομικούς σπεύσατε να προσλάβετε, για να φυλάνε τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Όταν ομιλώ από αυτό το Βήμα, κύριε Μητσοτάκη, ομιλώ τεκ-

μηριωμένα. Να τα Πρακτικά. Αν έχετε κάποια απάντηση να δώσετε να τη δώσετε στο γιατί δεν εφαρμόσατε τίποτα από όλα αυτά από τη στιγμή που αναλάβατε τη διακυβέρνηση της χώρας.

Επανερχομαι, κλείνοντας κύριε Πρόεδρε. Κατέθεσα δύο προτάσεις, πιστεύω, εξαιρετικά χρήσιμες και κρίσιμες για την επόμενη μέρα. Να μην ξεχάσω, βεβαίως, και τους δασικούς χάρτες, κύριε Μητσοτάκη. Κι αυτό το αμφισβητήσατε. Φτάσαμε στο 44%. Ή δεν το αμφισβητείτε αυτό; Διότι έχω εδώ την έκθεση της παρακολούθησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπου αποδέχεται και χαιρετίζει το γεγονός ότι η Ελλάδα έφτασε από 0,8% που ήταν οι δασικοί χάρτες -έκανα λάθος όταν μιλούσα για 3% -στο 44%. Ορίστε κι αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Αλέξης Τσίπρας, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κι εσείς, βεβαίως, για να υπηρετήσετε τις μικροκομματικές σκοπιμότητες, για να είστε αρεστός σε κάποιους λίγους πολίτες που ενδεχομένως να μην αισθάνονται άνετα με αυτή την τακτοποίηση η οποία οφείλει να γίνει εδώ και χρόνια στη χώρα, αναστείλατε τους δασικούς χάρτες.

Κλείνω λέγοντας το εξής. Καταθέσαμε με αίτημα ευθύνης μία πρόταση νόμου για την αναδιοργάνωση της Πολιτικής Προστασίας για μια Εθνική Αρχή Πολιτικής Προστασίας και Ανθεκτικότητας. Η πρόταση αυτή προβλέπει ένα μόνιμο και διαρκές επιστημονικό συμβούλιο από όλα τα ερευνητικά επιστημονικά ιδρύματα και δομές της χώρας που εμπλέκονται στην πρόβλεψη, τη μελέτη, την έρευνα και το πείραμα στον τομέα των φυσικών καταστροφών: τον «Δημόκριτο», την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, το Εθνικό Αστεροσκοπείο, το ΕΛΚΕΘΕ, την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, τα Ινστιτούτα Πανεπιστημίων και Πολυτεχνείων και ένα μόνιμο και διαρκές επιτελείο διοίκησης, με τη συμμετοχή όλων των επιχειρησιακών βραχιόνων της Πυροσβεστικής, του ΕΚΑΒ, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού, εθελοντικά σώματα, Δασική Υπηρεσία, τεχνικές υπηρεσίες και διευθύνσεις του Υπουργείου Υποδομών και με την εξουσιοδότηση να αξιοποιεί τις δυνατότητες, τα μέσα, το προσωπικό και την εμπειρία που διαθέτουν οι Ένοπλες Δυνάμεις μας στη διαχείριση εκτάκτων αναγκών και καταστάσεων.

Η λογική είναι να μπορέσουμε να σταματήσουμε αυτή την πολυδιαχείριση και τις συναρμοδιότητες δεκάδων φορέων και υπουργείων.

Δεν σας αρέσει η ιδέα μιας ανεξάρτητης αρχής; Ελάτε να φτιάξουμε τη δομή αλλιώς αν θέλετε. Μην το πετάτε, όμως, στα σκουπίδια, κύριε Μητσοτάκη. Βασική αιτία του ότι σήμερα βρεθήκαμε για άλλη μια φορά, δυστυχώς, ξεβράκωτοι απέναντι σε μια απίστευτη καταστροφή -είναι ότι πετάξατε αυτή την πρόταση, το Πόρισμα Γκόλντμπεργκ και όλες τις ενέργειες που είχαμε κάνει εκτός από το «112» -στα σκουπίδια.

Ελάτε να ξεκινήσετε, εσείς, με ευθύνη ως Κυβέρνηση τον διάλογο για να οχυρώσουμε τη χώρα και τους πολίτες, για να έχουμε μια Πολιτική Προστασία αντάξια και εφάμιλλη άλλων υπηρεσιών σε άλλες ευρωπαϊκές και μη χώρες. Όχι η κάθε κυβέρνηση που ανεβαίνει να βάζει το δικό της στέλεχος, όπως κάνατε εσείς. Δεν έχω τίποτα με τον Υφυπουργό. Έχω με το μοντέλο λειτουργίας. Εσείς δεν ξέρω αν έχετε -θα του καταλογίσετε, ενδεχομένως, ευθύνες στον επόμενο ανασχηματισμό- αλλά για αυτόν τον λόγο είπα -και το επαναλαμβάνω- ότι για εμάς δεν έχει αξία να αλλάξετε έναν Υπουργό αν αφήσετε ίδιες τις παθογένειες, ίδιες τις δομές που είναι προσανατολισμένες στο λάθος.

Και κλείνω λέγοντάς σας ότι το εισόδημα έκτακτης ανάγκης, το οποίο σας ζήτησα να υιοθετήσετε ως πρόταση για τους πληγέντες είναι, όπως το βλέπουμε εμείς, το ελάχιστο που μπορούμε να δούμε άμεσα, αν πραγματικά μας ενδιαφέρει, όχι μόνο το μεθαύριο, το τι θα γίνει μετά από έξι μήνες, αλλά τι θα γίνει αυτούς τους μήνες σε αυτές τις περιοχές όπου αυτοί οι άνθρωποι δεν θα έχουν πια εισόδημα.

Δεν είναι παρόμοια η κατάσταση με άλλες φυσικές καταστροφές, διότι δεν έχουν καταστραφεί μονάχα οι οικίες τους ή τα περιουσιακά τους στοιχεία σε πολλές από τις περιοχές -εγώ, του-

λάχιστον, ξέρω με βεβαιότητα τη βόρεια Εύβοια και την Ηλεία, αλλά μπορεί να είναι και σε άλλες περιοχές- διότι η πλειονότητα των ανθρώπων εκεί δεν θα έχουν τη δυνατότητα να παραγάγουν εισόδημα. Έχει καεί το μέσο παραγωγής τους, έχουν καεί οι ελαιώνες όπου έβγαζαν τις ελιές, έχουν καεί τα δέντρα που έβγαζαν τη ρητίνη. Πώς θα ζήσουν αυτοί οι άνθρωποι;

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, αυτή την πρόταση και σας καλώ να τη δείτε όχι με ένα μένος αντιπολιτευτικής διάθεσης αλλά να τη δείτε ως μία πρόταση ουσιαστικής συμβολής για να αντιμετωπίσουμε την επόμενη μέρα.

Κύριε Μητσοτάκη, το επιτελικό κράτος ως έμπνευση μπορεί να ήταν ενδιαφέρουσα, ως εφαρμογή απέτυχε παταγωδώς. Ήταν ένα επικοινωνιακό πυροτέχνημα. Σήμερα είναι το μεγαλύτερο ανέκδοτο, το καλύτερο ανέκδοτο που κυκλοφορεί μέσα στην ελληνική κοινωνία. Ως ένδειξη κατανόησης φροντίστε, τουλάχιστον, στον επόμενο ανασχηματισμό να μην ξαναφτιάξετε μια κυβέρνηση πενήντα οκτώ Υπουργών. Έχετε ένα επιτελικό σχήμα πενήντα οκτώ Υπουργών. Ίσως το πιο πολυπληθές από τη Μεταπολίτευση και μετά. Διότι, αυτό είναι μια πραγματική ειρωνεία, να μιλάτε για δήθεν επιτελικό κράτος και να μην είστε σε θέση ως Πρωθυπουργός να κάνετε έναν ανασχηματισμό διότι πιέζεστε από εσωτερικές αντιθέσεις και συγκρούσεις, ώστε να μπορέσετε να έχετε ένα σχήμα κυβερνητικό που να αντιστοιχίζεται τουλάχιστον επιτελικά με αυτό το οποίο ονομάζετε επιτελικό κράτος.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, σας καλώ από εδώ και στο εξής να αναλάβετε την ευθύνη που σας αναλογεί και να μιλάτε λιγότερο, να πράττετε περισσότερο.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Αλέξης Τσίπρας, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Επειδή πλησιάζει η ώρα που πρέπει, όπως έχουμε πει από την αρχή, να αναχωρήσει ο κύριος Πρωθυπουργός, θα του ζητήσω να εκφωνήσει τώρα την τριτολογία του, προκειμένου τουλάχιστον να ασκήσει όλα τα δικαιώματα που είχε σήμερα, πριν αναχωρήσει για αυτό το σημαντικό ραντεβού που έχει σε λίγη ώρα.

Ελάτε, κύριε Πρόεδρε.

**ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής):** Δέκα λεπτά είναι η δευτερολογία μου. Δεν μπορείτε να περιμένετε;

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Κυρία Γεννημάτα, από την πρώτη στιγμή είχα ενημερώσει ότι έχουμε πέντε ώρες στη διάθεσή μας. Νομίζω ότι πέντε ώρες είναι επαρκείς για να τοποθετηθούμε, αν κάναμε όλοι μια προσπάθεια να τηρήσουμε τους χρόνους. Γνωρίζατε τα περιθώρια από την πρώτη στιγμή.

Και επιτρέψτε μου, κύριε Τσίπρα, ότι δεν θα ζητώ την άδειά σας για το πότε και πόσο θέλω να μιλάω.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Νομίζω ότι το αντιλαμβάνεστε αυτό, ότι διατηρώ ακέραιο το δικαίωμα να εκφράζομαι χωρίς να ζητώ τη σύμφωνη γνώμη της Αντιπολίτευσης. Αλλά έχετε δικίωμα να λέτε ότι τελικά δεν κρινόμαστε για αυτά τα οποία λέμε, κρινόμαστε γι' αυτά τα οποία κάνουμε. Και το επιτελικό κράτος ως μία μορφή λογοδοσίας συντονισμού και δυνατότητας διεκπεραίωσης σύνθετων έργων που εμπλέκουν πολλά υπουργεία και αυτό θα κριθεί τελικά, εκ του αποτελέσματος. Μην ανησυχείτε, το ταμείο γίνεται πάντα την ώρα των εκλογών. Καταλαβαίνω ότι δεν έχετε καμμία ιδιαίτερη προμύρα να ζητήσετε εκλογές. Τους λόγους, νομίζω, τους γνωρίζετε όσο καλά τους γνωρίζω κι εγώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Έρχομαι τώρα, πολύ σύντομα, να απαντήσω σε μια σειρά από ζητήματα τα οποία έθιξε ο κ. Τσίπρας.

Πρώτον, για άλλη μια φορά, κύριε Τσίπρα, λέτε ψέματα για τα εναέρια μέσα. Λοιπόν, το 2021 σε σχέση με το 2019 προσθέσαμε τέσσερα ελικόπτερα βαρέως τύπου, το Μπεριέφ» και έξι τράκτορες.

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστι-**



**κής Αριστεράς):** ...Δεν ακούστηκε

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Προστέθηκαν αυτά τα ελικόπτερα σε σχέση με το 2019. Και το τελικό αποτέλεσμα είναι ότι φέτος είχαμε τα περισσότερα εναέρια μέσα από ποτέ. Αυτή είναι η αλήθεια. Τώρα μην προσπαθείτε να διαστρεβλώνετε τα δεδομένα μόνο και μόνο για να μας πείσετε ότι και αυτά τα είχατε προγραμματίσει όλα μία χαρά.

Αμφισβητείτε ότι αυτά είναι τα νούμερα; Τα αμφισβητείτε; Δεν τα αμφισβητείτε διότι ξέρετε ότι αυτή είναι η αλήθεια. Μήπως αμφισβητείτε ότι υπάρχει ο κ. Μπεριέφ; Θυμάμαι τον κ. Σπίρτζη να κάνει ερωτήσεις «Πού είναι το Μπεριέφ»; Γιατί δεν πετάει το Μπεριέφ, κύριε Σπίρτζη; Γιατί δεν πετάει άραγε το Μπεριέφ; Μήπως γιατί συμπλήρωσε τις εκατό ώρες και μήπως γιατί πριν από τρεις μέρες έπεσε ένα Μπεριέφ στην Τουρκία και έκρινε η εταιρεία ότι ήθελε αυξημένη συντήρηση; Θέλατε να το απογειώσουμε, δηλαδή, την ώρα που η εταιρεία μάς έλεγε ότι χρειάζεται αυξημένο σέρβις; Και το Μπεριέφ, δηλαδή, εσείς το είχατε μεριμνήσει, αλλά πάλι επί των ημερών σας πολύ απλά δεν ήρθε.

Τώρα, δύο πολύ γρήγορα ζητήματα σχετικά με τα πρόσωπα. Φαντάζομαι ότι ξέρετε ότι ο κ. Τσουβάλας απαλλάχθηκε από την δικαιοσύνη επί ημερών ΣΥΡΙΖΑ και μάλιστα στο στάδιο της προανάκρισης ως μη έχων καμία ευθύνη για το ζήτημα του Ματιού. Το γνωρίζετε αυτό φαντάζομαι. Δεν σας λέω κάτι καινούργιο. Όπως φαντάζομαι ότι γνωρίζετε ή το μάθατε μετά την άστοχη ανακοίνωση του τομέαρχη σας...

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Εσείς δεν ζητούσατε να παραιτηθεί ο κ. Τσουβάλας όταν ήρσαν Αντιπολίτευση;

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Μισό λεπτό, μισό λεπτό, μην εκνευρίζεστε.

**ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Σας ρωτώ.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Μην εκνευρίζεστε. Κατανώ ότι είστε λίγο εκνευρισμένοι, αλλά συκρατηθείτε λίγο.

Λοιπόν, ο αρχηγός της Πυροσβεστικής, ο κ. Κολοκούρης, θέλω να σας θυμίσω ότι προήχθη δύο φορές. Με το ΦΕΚ στις 9 Αυγούστου 2018 προάγεται ο αντιπύραρχος, ο οποίος ήταν τότε -εάν δεν κάνω λάθος- διοικητής της ΕΜΑΚ. Εννιά μέρες μετά, λοιπόν, τον κάνουν υποστράτηγο -πρώτο ΦΕΚ, το καταθέτω για να το δώσω στον κ. Τσίπρα να τα θυμηθεί όλα αυτά- και δεύτερο ΦΕΚ την 1<sup>η</sup> Φεβρουαρίου του 2019, όταν τον κ. Κολοκούρη τον κάνατε πρώτο υπαρχηγό, αντιστράτηγο.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής) (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας) (Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Μην διακόπτετε, παρακαλώ.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Για να μη θυμίσω στο Σώμα ποιον είχατε αρχηγό της Πυροσβεστικής. Τον κύριο αυτόν, ο οποίος πηγαινοερχόταν στις προεκλογικές σας συγκεντρώσεις και για τον οποίο υπάρχουν πολύ ενδιαφέροντα ηχητικά για το πώς παρενέβη στην ανάκριση για το Μάτι.

Για τους δασικούς χάρτες: Μάλλον κάποιος δεν σας είπε ότι μας κληροδοτήσατε μία κατάσταση με εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιάδες ενστάσεις -τόσο σοβαρή δουλειά είχατε κάνει στο ζήτημα των δασικών χαρτών- η οποία μας υποχρέωσε να επαναξιολογήσουμε τη διαδικασία και να προχωρήσουμε, πράγματι, σε μια δουλειά η οποία είναι πολύ σοβαρή και πολύ σημαντική.

Κύριε Τσίπρα, δεν λέω ότι δεν κάνατε πρόοδο. Κάνετε μισή δουλειά με πολλά προβλήματα, την οποία εμείς καλούμαστε να ολοκληρώσουμε. Συμφωνούμε, όμως, σε αυτήν την Αίθουσα ότι οι δασικοί χάρτες είναι απολύτως απαραίτητοι παρά το γεγονός ότι στην πορεία διαπιστώσαμε και εμείς σημαντικότερες αδυναμίες στην κατάρτισή τους, οι οποίες είχαν να κάνουν και με το γεγονός ότι δυστυχώς διαφορετικά δασαρχεία έκριναν με εντελώς διαφορετικά κριτήρια τη φύση μιας έκτασης.

Αυτά μας τα κληροδοτήσατε. Δεν λέω ότι δεν κάνατε πρόοδο στο θέμα αυτό, αλλά αφήσατε μία σειρά από προβλήματα, τα οποία χρειάστηκε να τα επιλύσουμε. Συμφωνούμε όμως, σε αυτήν την Αίθουσα ότι πράγματι οι δασικοί χάρτες είναι μία κατάσταση για τη χώρα και θα πρέπει εμείς να ολοκληρώσουμε πλήρως τη διαδικασία και να λύσουμε μία σειρά από εκκρεμότητες. Και το πρώτο, που πρέπει να κάνουμε είναι να διορθώσουμε αστοχίες στους δασικούς χάρτες, που προήλθαν από το γεγονός ότι εκτάσεις, ειδικά στα νησιά μας που δεν θα έπρεπε επιστημονικά να είναι δασικές, έχουν καταρτιστεί ως δασικές. Δεν θα υποβάλουμε τους πολίτες εμείς στην ταλαιπωρία να πάνε να κάνουν ενστάσεις. Θα διορθώσουμε εμείς τους δασικούς χάρτες πριν αναγκάσουμε τους πολίτες να πληρώσουν για να διορθωθεί μία αδικία για την οποία τελικά ευθύνεται η διοίκηση. Αυτό λοιπόν, κάνουμε για τους δασικούς χάρτες.

Και θα κλείσω με μία πιο θετική νότα. Κοιτάξτε, έχουμε μία διαφωνία για το αν η Πολιτική Προστασία πρέπει να είναι ανεξάρτητη αρχή. Σας είπα εξ αρχής ότι δεν νοείται κατ' έμμε ανεξάρτητη αρχή όταν μιλάμε για τον σκληρό πυρήνα του κράτους. Είναι σαν να μου λέτε ότι πρέπει να είναι ανεξάρτητη αρχή η Αστυνομία ή η Πυροσβεστική. Όμως, εμείς έχουμε έναν νόμο πολύ συγκεκριμένο για την Πολιτική Προστασία. Όπως σας είπα έχουμε ένα χρηματοδοτικό σχέδιο για την Πολιτική Προστασία. Έχουμε μία υποχρέωση -και είναι κάτι για το οποίο αναλαμβάνω εγώ την ευθύνη να το κάνω- να ξαναδοούμε το ίδιο το οργανόγραμμα της Πολιτικής Προστασίας και την καλύτερη διασύνδεση με τη γενική Διεύθυνση Δασών η οποία έχει πια την αποκλειστική αρμοδιότητα στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, για να δούμε πώς η Πολιτική Προστασία μπορεί να κάνει καλύτερα τη δουλειά της.

Θα σας παρακαλούσα λοιπόν, αυτό το οποίο δεν έχετε κάνει μέχρι σήμερα, να το κάνετε άμεσα και να μας υποδείξετε έναν άνθρωπο -μπορεί να είναι ο κ. Σπίρτζης ή όποιος θέλετε και το ίδιο θα ζητήσω από όλα τα κόμματα- να καταθέσουν τις προτάσεις τους για το πώς πιστεύουν ότι ο νόμος αυτός τον οποίο έχουμε -υπάρχει συγκεκριμένος νόμος, ο ν. 4662- μπορεί να γίνει καλύτερος λειτουργικά. Μην αρχίσετε πάλι να λέτε τα περί ανεξάρτητης αρχής, γιατί σας είπα εξ αρχής ότι αυτό είναι κάτι με το οποίο διαφωνώ. Εάν υπάρχουν όμως παρεμβάσεις, που πρέπει να γίνουν στο οργανόγραμμα, στη στελέχωση, να τις ακούσουμε. Αναφερθήκατε στο Επιστημονικό Συμβούλιο, les και ένα επιστημονικό συμβούλιο θα έλυνε το πρόβλημα. Μπορώ να σας πω μετά βεβαιότητας ότι ναι, ανεξάρτητοι φορείς, όπως η ΕΜΥ, όπως το Αστεροσκοπείο θα πρέπει να συμπτυχθούν μέσα στην Πολιτική Προστασία, θα πρέπει να αποτελούν μέρος της Πολιτικής Προστασίας και να μην είναι ανεξάρτητοι φορείς. Αυτή είναι η πρότασή μας. Με χαρά να τη συζητήσουμε μαζί σας, να ακούσουμε τις απόψεις σας. Δεν γίνεται αυτήν τη στιγμή να έχουμε διαφορετικές απόψεις και να τσακώνονται οι μετεωρολόγοι για το αν ο άνεμος ήταν 6 μποφόρ ή 4 μποφόρ ή 8 μποφόρ. Δεν είναι σοβαρά πράγματα αυτά, συνολικά να την εικόνα της χώρας. Πρέπει να υπάρχει μία δομή εντός της Πολιτικής Προστασίας που να ενσωματώνει την καλύτερη δυνατή τεχνολογία, που το κράτος έχει ως προς προβλεπτικά μοντέλα.

Αν είχατε μπει στον κόπο να διαβάσετε το σχέδιο μας θα βλέπατε ότι ένας από τους άξονες του προγράμματος «ΑΙΓΙΣ» είναι ακριβώς η ενίσχυση των προβλεπτικών μας μοντέλων με πάρα πολλούς σταθμούς ανίχνευσης δεδομένων, που θα μας επιτρέψουν να μπορούμε να είμαστε πιο ακριβείς στην πρόβλεψη των φαινομένων. Έχουμε πολύ σύνθετα φαινόμενα να αντιμετωπίσουμε. Κάποια όμως είναι προβλέψιμα. Η πορεία μιας πυρκαγιάς υπό προϋποθέσεις μπορεί να είναι πρόβλεψη. Υπάρχουν μοντέλα, τα οποία θέλουμε να τα αξιολογήσουμε. Κάποια δουλεύουν καλύτερα, κάποια δουλεύουν χειρότερα. Η εμπειρία, προφανώς, του ανθρώπου στο πεδίο έχει τεράστια σημασία, αλλά σίγουρα η τεχνολογία στο κομμάτι αυτό μπορεί να μας βοηθήσει πάρα πολύ.

Το ίδιο ισχύει και για τις πλημμύρες. Γνωρίζουμε ποιες είναι οι λεκάνες απορροής. Γνωρίζουμε την ένταση των καιρικών φαινομένων και έχουμε, τουλάχιστον, τη δυνατότητα στα ζητήματα των πλημμυρών, όπου δεν μπορούμε να κάνουμε πολλά πράγματα τη στιγμή του φαινομένου, να προχωρήσουμε για εκκενώσεις και

για την ασφαλή μεταφορά των πολιτών που θα βρεθούν στον δρόμο ορμητικών νερών.

Λοιπόν, περιμένω από όλα τα κόμματα να μας υποδείξετε ποιος θα είναι ο συνομιλητής μας για τα ζητήματα της Πολιτικής Προστασίας. Προβλέπεται το σχετικό όργανο ήδη στον νόμο, είναι διακομματικό το όργανο και θα αναμένουμε με πάρα πολύ ενδιαφέρον τις προτάσεις σας. Σας διαβεβαιώνω ότι δεν έχω καμμία δυσκολία οποιαδήποτε θετική πρόταση να την ενσωματώσω στις πρωτοβουλίες μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Η διαδικασία συνεχίζεται κανονικά, με τη δευτερολογία της κ. Φωτεινής Γεννηματά, Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, Κίνημα Αλλαγής.

Ελάτε, κυρία Πρόεδρε.

**ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής):** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ξέρετε, πρέπει να ομολογήσω ότι χάρηκα ιδιαίτερα όταν ανακοινώθηκε αυτή η συζήτηση, διότι σε μεγάλο βαθμό το Κίνημα Αλλαγής την προκάλεσε, δεδομένου ότι ζητήσαμε να ανοίξει η Βουλή νωρίτερα και να συζητηθεί σε προ ημερησίας διάταξης συζήτηση η υπόθεση των πυρκαγιών. Όμως, όπως εξελίσσεται αυτή η συζήτηση εδώ μέσα, πρέπει να ομολογήσω ότι νιώθω βαθύτατα απογοητευμένη, διότι ακούγοντας και τον Πρωθυπουργό αλλά και την Αξιωματική Αντιπολίτευση αισθάνομαι ότι όλη αυτή η συζήτηση είναι πολύ μακριά από τις πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων στις περιοχές που έχουν πληγεί, αλλά και από τα αισθήματα τα οποία νιώθουν, τα οποία κατά κύριο λόγο είναι οργή, αγανάκτηση, απογοήτευση.

Θέλω να επισημάνω ότι μέσα σε αυτό το ζοφερό κλίμα υπάρχουν άνθρωποι, που πάλεψαν με αυτοθυσία και αξίζει να τους το αναγνωρίσουμε και αξίζει να τους πούμε πάρα πολλά συγχαρητήρια. Από τους πυροσβέστες, που δούλευαν χωρίς καθοδήγηση και χωρίς σχέδιο σε αντίξοες συνθήκες, μέχρι το λιμενικό, που ειδικά στην Εύβοια έσωσε χιλιάδες ανθρώπινες ζωές και δεν ακούστηκε ούτε μία κουβέντα από τα χείλη του Πρωθυπουργού για το θέμα αυτό, την Αστυνομία που βοήθησε στις εκκενώσεις των οικισμών και βεβαίως, τους ανθρώπους της αυτοδιοίκησης, που έδωσαν πραγματικά μάχη όλες αυτές τις ημέρες και τους εθελοντές, χάρη στους οποίους σε μεγάλο βαθμό σώθηκαν οι περισσότεροι οικισμοί.

Έρχομαι τώρα στην ουσία της συζήτησης. Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία ότι εδώ έχουμε συγκεκριμένα αποτελέσματα, που δείχνουν ότι το επιτελικό κράτος, το δήθεν επιτελικό κράτος, του κ. Μητσοτάκη απέτυχε. Κατέρρευσε παταγωδώς δυστυχώς, με τραγικά αποτελέσματα και για τα δάση και για τους πληγέντες και για τις περιουσίες τους και για την προοπτική όλων αυτών των περιοχών. Είναι ξεκάθαρο ότι απέτυχε το δήθεν επιτελικό κράτος και στο κομμάτι της πανδημίας και στο κομμάτι των πυρκαγιών. Οι πολίτες απλά δεν αισθάνονται ασφαλείς πλέον με αυτή την Κυβέρνηση.

Φαίνεται ότι ο κ. Μητσοτάκης ενοχλείται, πάρα πολύ, από την τεκμηριωμένη κριτική και την αποδόμηση με στοιχεία συγκεκριμένα, γι' αυτό και επέλεξε να αποχωρήσει και να μην ακούσει τις τοποθετήσεις μου και τη δευτερολογία μου. Και μάλιστα, υπέπεσε σε ένα πραγματικό ατόπημα στη δευτερολογία του εναντίον μου, προσπαθώντας να υποτιμήσει τα όσα έλεγα, προσπαθώντας να πει ότι δεν καταλαβαίνω και ότι ως άνδρας οφείλει να εξηγήσει στη γυναίκα αυτά, που δεν καταλαβαίνει. Οφείλει να σέβεται λοιπόν. Είναι προφανές ότι κάθε φορά που αισθάνεται ότι στριμώχνεται χάνει και την αστική του ευγένεια. Αυτό, που έκανε λέγεται mansplaining και θα πρέπει να το κατανοήσει και με την πρώτη ευκαιρία να ζητήσει συγγνώμη. Διότι γνωρίζω, πάρα πολύ καλά, και πώς λειτουργούν τα αεροπλάνα και πώς γίνεται ο καθαρισμός των δασών. Έχω προσωπική εμπειρία από την αυτοδιοίκηση επί σειρά ετών στην πολιτική προστασία και με πολύ σημαντικά και θετικά αποτελέσματα για την πορεία των πραγμάτων στην Αττική, τουλάχιστον, στο κομμάτι της υπερνομαρχίας, που με αφορούσε.

Είναι προφανές ότι αυτό, που ρώτησα για τα αεροπλάνα ήταν πόσα επιχειρούσαν, πόσα σε κάθε πυρκαγιά και ποιος έπαιρνε

την απόφαση για το πώς θα καταμεμηθούν τα αεροπλάνα. Ποιος πήρε τα αεροπλάνα από την Εύβοια και ποιος έπαιρνε τις τελικές αποφάσεις στο κέντρο επιχειρήσεων. Και είναι προφανές ότι δεν έχει να μου δώσει απαντήσεις ή μάλλον είναι δύσκολες οι απαντήσεις, που πρέπει να μου δώσει, γι' αυτό και κατέφυγε στο συγκεκριμένο ατόπημα. Διότι δεν ήθελε να δώσει την απάντηση, που δείχνει ποιος έχει την ευθύνη, ποιος πρέπει να αναλάβει τη συγκεκριμένη ευθύνη.

Γιατί ευθύνη έχει συνολικά η Κυβέρνηση και αν πράγματι έκαναν ό,τι περνούσε από το χέρι τους, όπως μας είπε ο Πρωθυπουργός, τότε λυπάμαι αλλά εκ του αποτελέσματος είναι πολύ κατώτεροι των περιστάσεων και των αναγκών αυτής της κοινωνίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

Όσο για την αναφορά ότι ζητούν οι πολίτες την ώρα της φωτιάς ένα ελικόπτερο πάνω από το σπίτι τους και μάλιστα με τον αλαζονικό τρόπο, που ειπώθηκε δείχνει πόσο μακριά είναι από το πώς ένιωθαν οι άνθρωποι αυτοί, που προσπαθούσαν να σώσουν τα σπίτια τους, εκλιπαρούσαν για βοήθεια και δεν την έβρισκαν από πουθενά και τα λιγοστά πυροσβεστικά οχήματα έφευγαν, λέγοντάς τους: «Πρέπει να εκκενώσετε το χώρο. Αυτή είναι η εντολή. Φύγετε. Δεν μπορούμε να σας βοηθήσουμε». Αυτό είπε και ο περιφερειάρχης, αλλά τον έβαλαν στη συνέχεια να ανασκευάσει.

Υπάρχουν πάρα πολλές καταγγελίες σε όλες τις περιοχές. Πρέπει δε να σας πω ότι οι ίδιοι οι πυροσβέστες έλεγαν ότι στην Εύβοια χρειαζόντουσαν διακόσια πυροσβεστικά με το μέγεθος της φωτιάς και δεν διέθεταν ούτε είκοσι δύο. Από την ώρα δε που έφυγαν τα αεροπλάνα από την Εύβοια και μέχρι να επιστρέψουν κήκαν επτά οικισμοί, καταστράφηκαν επτά οικισμοί. Καθένας δεν θα αναλάβει αυτή την ευθύνη; Και μιλάτε ειρωνικά για τα ελικόπτερα, που θέλει ο καθένας πάνω από το σπίτι του όταν υπάρχει τέτοιου μεγέθους καταστροφή;

Περίμενα περισσότερη αυτοκριτική. Περίμενα ειλικρινή συγγνώμη, αλλά είναι φανερό ότι και η συγγνώμη ήταν απολύτως προσχηματική. Δεν υπάρχει κανένα επιτελικό κράτος της Νέας Δημοκρατίας. Στο Μαξίμου υπάρχει μια ανώνυμη εταιρεία, που ασχολείται μόνο με επιχειρηματικά συμφέροντα και μάλιστα λίγων και ισχυρών. Και φάνηκε αυτό και με το πώς χειρίστηκαν το θέμα της Τράπεζας Πειραιώς και με τα «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ» και το πώς χειρίστηκαν τα κολέγια σε βάρος των δημοσίων πανεπιστημίων και πώς χειρίζονται τα θέματα των ΑΠΕ μόνο για τους μεγάλους και ισχυρούς και πώς χειρίζονται το θέμα του εργασιακού και του ασφαλιστικού.

Βεβαίως, η πολιτική προστασία είναι στον πυρήνα του κράτους. Οι μηχανισμοί ελέγχου στους χώρους εργασίας δεν είναι στον πυρήνα του κράτους; Αυτό μας λέτε σήμερα λοιπόν. Είναι ξεκάθαρη η τοποθέτησή σας, κύριοι της Κυβέρνησης, για το πώς αντιμετωπίζετε τα θέματα των εργαζομένων και των ελλείψεων στο χώρο αυτό. Με όλες αυτές τις επιλογές σας τις πολιτικές και την αδυναμία σας να αντιμετωπίσετε τις κρίσεις διευρύνονται οι ανισότητες σε δύσκολες συνθήκες για τον τόπο. Το '22 θα είναι μία πολύ δύσκολη οικονομικά χρονιά για τους Έλληνες πολίτες και έχετε μεγάλη ευθύνη για αυτήν την εξέλιξη.

Μην μας κουνάτε συνέχεια το δάχτυλο να σας δώσουμε ποιος θα συνεργαστεί μαζί σας και ποιος θα σας πει τις προτάσεις μας. Εσείς δεν έχετε θεσμική λειτουργία και δεν την επιδιώκετε. Σας έχουμε υποδείξει τους εκπροσώπους μας εδώ και μήνες. Σας έχουμε καταθέσει τις προτάσεις μας εδώ και μήνες. Ούτε καν τις έχετε διαβάσει ούτε ασχολείστε. Και έρχεστε για άλλη μια φορά να αντιμετωπίσετε μία τεράστια κρίση με επικοινωνιακούς όρους. Αυτό ξέρετε μόνο να κάνετε και βρίσκετε άλλοθι στην κλιματική αλλαγή. Η κλιματική κρίση είναι εδώ.

Και αν έλεγε το ΠΑΣΟΚ, η δημοκρατική παράταξη με τον Γιώργο Παπανδρέου τα προηγούμενα χρόνια ήμασταν οι μόνοι, που εγκαίρως μιλήσαμε γι' αυτήν. Και δεν μιλήσαμε απλώς, προχωρήσαμε σε συγκεκριμένα μέτρα. Πότε δημιουργήθηκε το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής; Επί ημερών μας. Πότε έγινε το Πράσινο Ταμείο; Πότε έγινε το πρόγραμμα «HELIOS» για τις ΑΠΕ; Πότε έγιναν οι συνεργασίες στη Μεσόγειο;

Και τώρα η Μεσόγειος φλέγεται, αλλά έχουμε το θλιβερό πρωτόκολλο μπροστά και από την Τουρκία να έχουμε τις περισσότερες καμένες εκτάσεις αναλογικά και δεν παραιτείται κανείς και όλοι μένουν στη θέση τους και όλοι έκαναν πάρα πολύ καλά τη δουλειά τους. Φταίμε εμείς που δεν καταλαβαίνουμε, αλλά καταλαβαίνει πολύ καλά ότι ελληνικός λαός.

Ξέρετε τι λέει η «GREEN PEACE»; Η κλιματική αλλαγή είναι η καλύτερη δικαιολογία γι' αυτούς, που βρίσκονται στην εξουσία και ξέρουν ότι δεν έκαναν τίποτα όταν μπορούσαν. Αυτό ακριβώς συνέβη. Δεν κάνετε τίποτα όταν μπορούσατε από αυτά που μπορούσατε.

Και, βεβαίως, υπάρχουν καθυστερήσεις στις αποζημιώσεις από όλες τις προηγούμενες καταστροφές. Ακόμα τα μπάζα είναι στο Δαμάσι, δεν μαζεύτηκαν. Η γραφειοκρατία καλά κρατεί. Και το χειρότερο απ' όλα έχει να κάνει με την Κρήτη. Μήνες ολόκληρους για να βγουν οι αποφάσεις, εννέα και δέκα μήνες για να αποζημιωθούν επιχειρήσεις, τεράστια καθυστέρηση, η οποία είναι ανεπίτρεπτο να επαναληφθεί στη συγκεκριμένη κατάσταση που βρίσκονται αυτήν τη στιγμή οι πληγείσες περιοχές.

Και το σημαντικό από όλα είναι ότι δεν πρέπει να υπάρξει κερδοσκοπία στα καμένα. Ούτε ένα ευρώ δεν πρέπει να δοθεί χωρίς διαφάνεια και λογοδοσία και έλεγχο. Φαίνεται ότι φοβάστε, όμως, τον έλεγχο και τη θεσμική λειτουργία. Γιατί φοβάστε, λοιπόν, να υπάρχει διακομματική επιτροπή της Βουλής, που θα παρακολουθεί την υλοποίηση των προγραμμάτων και των πόρων; Υπάρχει πιο σαφής και ξεκάθαρη και διαυγής πρόταση από αυτήν; Δείξτε επιτέλους λίγη υπευθυνότητα. Επιτέλους γίνετε λίγο ειλικρινείς.

Κοιτάξτε. Πράγματι, όλοι κρινόμαστε τελικά από τον ελληνικό λαό. Και είναι προφανές ότι μετά την αποτυχία της κυβέρνησης Τσίπρα, αλλά και τα τραγικά αποτελέσματα της Κυβέρνησης Μητσοτάκη το αίτημα για νέα αλλαγή αποκτά μία νέα δυναμική σ' αυτόν τον τόπο. Και εμείς είμαστε εδώ, το Κίνημα Αλλαγής, η προοδευτική παράταξη με την πρότασή μας για το Πράσινο Κοινωνικό Συμβόλαιο για να δώσουμε απαντήσεις, να δώσουμε απαντήσεις και λύσεις σ' αυτούς τους ανθρώπους που αγωνιούν, που θέλουν να μείνουν στον τόπο τους και να δουλέψουν στον τόπο τους. Δεν θα αφήσουμε να εγκαταλειφθούν αυτές οι περιοχές, θα ασκήσουμε σκληρό έλεγχο και πίεση, αλλά το κυριότερο από όλα είναι ότι πλέον διαμορφώνονται οι συνθήκες για να διεκδικήσουμε εμείς ξανά πρωταγωνιστικό ρόλο και να κάνουμε πράξη αυτήν τη μεγάλη, προοδευτική, νέα αλλαγή που χρειάζεται ο τόπος μετά από τόσα χρόνια λιτότητα, μνημόνια, καταστροφές και αποτυχίες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Ευχαριστούμε την κ. Γεννηματά.

Τώρα τον λόγο ο κ. Δημήτρης Κουτσούμπας, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας για τη δική του δευτερολογία.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας):** Και στην πρωτολογία του και στη δευτερολογία του ο κ. Μητσοτάκης μαζί με την τριτολογία του δεν μας φώτισε και πολύ.

Και εσείς, όμως, κύριε Τσίπρα, «τα ίδια Παντελάκη μου, τα ίδια Παντελή μου». Λίγο κοκορομαχία ξανά, ένταση του λόγου, λίγο λαϊκισμός, λίγο παρελθόν, λίγο υποκρισία, μάλλον περισσή υποκρισία και από τους δυο σας, να πετάει ο ένας το μπαλάκι των ευθυνών στον άλλον, να δείχνετε το δέντρο, για να κρύψετε όμως το δάσος και να καίγεται έτσι το δάσος.

Ακόμα όμως και έτσι ήταν χρήσιμη η συζήτηση, ακριβώς γιατί ο ελληνικός λαός, πλέον, μπορεί να βγάλει συμπεράσματα και για την επιφανειακή και πλήρως υποκριτική δικαιολόγηση της ασκούμενης πολιτικής από τον κ. Μητσοτάκη και την Κυβέρνησή του και τους αρμόδιους Υπουργούς συνολικά, το επιτελικό κράτος που υπηρετεί, αλλά και για την επιφανειακή κριτική και αυτοκριτική ταυτόχρονα, που άσκησαν ή είπαν ο κ. Τσίπρας, η Αξιωματική Αντιπολίτευση δηλαδή, αλλά και τα άλλα αστικά κόμματα.

Γι' αυτό και στη δευτερολογία το ΚΚΕ θα συνεχίσει να βάζει

τα ζητήματα όσο μπορεί στην ουσία τους εδώ μέσα και όχι έτσι ρηχά, επιφανειακά, λαϊκίζοντας, όπως κάνουν τα άλλα αστικά κόμματα.

Όπως με τις φωτιές, έτσι και με την πανδημία, που βρίσκεται σε εξέλιξη και σε έξαρση, αποδεικνύεται με τον πιο τραγικό τρόπο η εγκληματική πολιτική, που βάζει στη ζυγαριά του κόστους-οφέλους τα δικαιώματα και τις ανάγκες του λαού. Και στην περίπτωση της πανδημίας -αναφορά στην οποία έκανε ο κύριος Πρωθυπουργός στη δευτερολογία του- αποδείχθηκε η εγκληματική απουσία οποιασδήποτε ουσιαστικής πρόληψης και το υποβαθμισμένο με τους νόμους όλων σας δημόσιο σύστημα υγείας. Για τις πυρκαγιές φταίνε τα ακραία, πρωτοφανή φαινόμενα, για την έξαρση της πανδημίας ο άγνωστος εχθρός, που ξεπερνά οποιοδήποτε κρατικό μηχανισμό, οποιοδήποτε «επιτελικό» κράτος. Οι ευθύνες δεν κουκουλώνονται.

Απέναντι στα δίκαια αιτήματα των συνδικάτων, των συλλογικών φορέων για ουσιαστική στήριξη του δημόσιου συστήματος υγείας, για μέτρα προστασίας σε χώρους δουλειάς, σε σχολεία, σε μέσα μαζικής μεταφοράς η απάντησή σας είναι ότι αυτά κοστίζουν, ότι η οικονομία πιέζεται, ότι τίποτα δεν είναι τζάμπα και ότι χρήμα δεν περισσεύει. Τα ίδια λέτε και στις φυσικές καταστροφές, όπως τώρα, όπου αναγκαία μέτρα και υποδομές αντιπυρικής, αντιπλημμυρικής προστασίας, αντισεισμικής θωράκισης είναι εκτός σχεδιασμού επειδή δεν είναι ανταποδοτικά για το κεφάλαιο. Αντί γι' αυτά αποθεώνετε πάλη την ατομική ευθύνη. Το ζούμε με την πανδημία, το ζούμε και σε κάθε καταστροφή, όπου το «τρεχάτε να σωθείτε» είναι το βασικό μέτρο στη διαχείριση μιας πυρκαγιάς ή μιας πλημμύρας.

Πάνω στους χιλιάδες νεκρούς της πανδημίας και στους ακόμα περισσότερους αποκλεισμένους από το σύστημα υγείας της «μιας νόσου» εσείς βρήκατε την ευκαιρία να «τρέξετε» τα σχέδιά σας για το νέο ΕΣΥ, να κλείσετε νοσοκομεία και κλινικές κλιμακώνοντας την πολιτική ιδιωτικοποίησης, εμπορευματοποίησης που μας έφερε ως εδώ.

Έχετε πάρει χαμπάρι ότι δεν βρισκόμαστε στο πρώτο κύμα, αλλά βαθιά μέσα στο τέταρτο; Μόνο να δει κανείς τα νούμερα, καταλαβαίνει. Και για αυτό έχετε εσείς την ευθύνη, γιατί για μια ακόμη φορά ο τουρισμός άνοιξε με τα πρωτόκολλα των τουριστικών ομίλων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Κρήτη, ένας από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς, που «βράζει». Ούτε ένα μέτρο θωράκισης του δημόσιου συστήματος δεν ανακοινώσατε, ούτε ένα μέτρο προστασίας στους χώρους δουλειάς, στα μέσα μεταφοράς, στα σχολεία! Ούτε ένα για δείγμα! Αντίθετα, επιμένετε να ρίχνετε τις ευθύνες στο λαό, παίζοντας ένα βρώμικο παιχνίδι σε βάρος του.

Το εμβόλιο είναι ανάγκη, δικαίωμα και όπλο της επιστήμης και εσείς το μετατρέπετε σε μέσο διαίρεσης των εργαζομένων, εκβιασμών, επίθεσης στα εργασιακά δικαιώματα αλλά και ευκαιρία για τους ομίλους να αυξήσουν την πελατεία τους και ας λέτε ότι θέλετε εδώ μέσα. Μάλιστα, έχετε το θράσος να επικαλέστε τον ανορθολογισμό, τον οποίο εσείς οι ίδιοι τροφοδοτείτε με τις παλινωδίες σας, τη λειψή εμβολιαστική εκστρατεία, την απουσία ολοκληρωμένης πληροφόρησης, ενημέρωσης, τη μετατροπή του εμβολίου σε μέσο συναλλαγής, σε μέσο εξαγοράς, την ανύπαρκτη φαρμακοεπαγρύπνηση. Η ευθύνη όλη είναι δική σας.

Κυρίες και κύριοι, στην Εύβοια, στην Αττική, στην Ηλεία, στη Μεσσηνία, στην Αρκαδία και αλλού δεν έγιναν στάχτη μόνο δάση, σπίτια, περιουσίες, αλλά και το ίδιο το παραμύθι σας ότι η καπιταλιστική ανάπτυξη μπορεί να συμβαδίσει με πραγματικές λαϊκές ανάγκες, ότι το αστικό κράτος μπορεί να υπηρετήσει ταυτόχρονα τα συμφέροντα του κεφαλαίου και αυτά του λαού. Οι έκτακτες καταστάσεις και οι διαδοχικές καταστροφές για τον λαό δυστυχώς γίνονται κανονικότητα στο σύστημά σας, που έχει για θεό του το κέρδος και όχι την προστασία της ζωής και της περιουσίας του ελληνικού λαού. Έτσι εξηγείται, παραδείγματος χάριν, γιατί ενώ υπάρχουν όλες οι δυνατότητες για αντιπλημμυρικά, αντιπυρικά, αντισεισμικά έργα, για μέτρα πρόληψης, τα έργα αυτά δεν θεωρούνται επιλέξιμα.

Είναι χαρακτηριστικά τα όσα προβλέπει ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας, όπου για την πρόληψη από φυσικές καταστροφές προβλέπει ότι το μόνο κριτήριο είναι η οικο-

νομική αποδοτικότητα και οποιαδήποτε ανάλυση κόστους-οφέλους -συνεχίζει- επιδιώκει να εκτιμήσει την πιθανή μελλοντική κατεύθυνση των ζημιών και να χρησιμοποιηθεί αυτό ως βάση για να προβλέπει το κατά πόσο αξίζει να μειωθούν ή να αποτραπούν εκείνες οι ζημιές ή αυτές.

Με άλλα λόγια, απέναντι στις καταστροφές που απειλούν το λαό, το κράτος υπολογίζει κάθε φορά αν είναι οικονομικά πιο αποδοτικό να προλάβει το κακό ή να αναλάβει εκ των υστέρων το κόστος των ζημιών.

Με την πολιτική σας θεωρείτε κόστος την προστασία της ανθρώπινης ζωής, γι' αυτό ούτε θέλετε, ούτε μπορείτε να την προστατέψετε. Έτσι εξηγείται όλο αυτό το αλαλούμ, όλη αυτή η καταστροφή, όλη αυτή η ανικανότητα. Γι' αυτό και το κράτος σας δείχνει γυμνό όταν πρόκειται να υπερασπίσει την ανθρώπινη ζωή, τις λαϊκές περιουσίες, τα δάση, το περιβάλλον, αποδεικνύεται φτωχό όταν πρέπει να αποζημιώσει για τις καταστροφές. Αντίθετα, είναι πλήρως εξοπλισμένο όταν πρόκειται να αντιμετωπίσει το λαό και τις διεκδικήσεις του. Τότε βρίσκεται πλήρως εξοπλισμένο με σχέδιο, μέσα και υποδομές, κύριε Χρυσόχοιδη. Γεμίζει τις αύρες με νερό για να πέφτει άσκοπα πάνω σε παιδιά και γυναικόπαιδα, που αγωνίζονται και αφήνεις άδεια τα βυτία και τα οχήματα της Πυροσβεστικής για να τα έχει έτοιμα και σε επάρκεια για την ώρα της φωτιάς που χρειάζονται.

Το κράτος που έχετε δημιουργήσει, αποδεικνύεται ικανό, βέβαια, και σύγχρονο στην αφαίρεση εργατικών λαϊκών δικαιωμάτων, αποδεικνύεται ικανό και σύγχρονο στη φοροληστεία, στη βία, στην καταστολή.

Σας καλούμε να υιοθετήσετε τις προτάσεις του ΚΚΕ, τις προτάσεις των ιδίων των εργαζομένων, των κατοίκων που ξέρουν πολύ καλύτερα από όλους τι χρειάζεται και τι πρέπει να γίνει στον τόπο τους. Καλούμε ευρύτερα τον ελληνικό λαό, την ελληνική νεολαία να σκεφτεί θαρραλέα, να σκεφτεί αποφασιστικά και να πάρει τις αποφάσεις της για να μην παραγραφούν τα διαχρονικά εγκλήματα κατά του δάσους, του φυσικού πλούτου, της ζωής των συνανθρώπων μας, της παρουσίας τους, των κόπων μιας ζωής. Θα είμαστε εδώ παρόντες για να ελέγχουμε, να διεκδικούμε, να απαιτούμε μαζί με τη συλλογική αγωνιστική δράση του ελληνικού λαού και της ελληνικής νεολαίας σε όλη τη χώρα.

Σας ευχαριστώ και σας χάριζω και τον χρόνο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Ευχαριστούμε κι εμείς τον κ. Κουτσούμπα και για το χάρισμα, που μας έκανε.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας):** Θα μπορούσαμε να αρχίσουμε, όμως, κύριε Πρόεδρε στις 10.00', όπως είχατε ανακοινώσει κατ' αρχάς, γιατί ήμασταν εδώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Σύμφωνοι, αλλά αυτό δεν έγινε από παραξενιά. Υπήρξε κάποιο κώλυμα. Πρέπει να έχουμε κατανόηση μεταξύ μας.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας):** Να προβλέπονται και τα κωλύματα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Όλα αυτά είναι μέσα στη ζωή.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας):** Δεν έχει μόνο ο Πρωθυπουργός έκτακτες υποθέσεις. Τέλος πάντων, θα τα πούμε άλλη φορά.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Επειδή μίλησε για έξαρση της πανδημίας σωστά ο κ. Κουτσούμπας, θέλω να σας πω ότι σήμερα κάναμε διακόσια τριάντα τεστ εδώ, ένα βρέθηκε θετικό και ελήφθησαν όλα τα μέτρα.

Τον λόγο τώρα έχει για τη δική του δευτερολογία ο κ. Βελόπουλος, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Ελληνική Λύση.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Έχει δίκιο ο κ. Κουτσούμπας. Αν έχουμε κώλυμα στο να μπορέσουμε να μιλήσουμε στο ελληνικό Κοινοβούλιο, πώς να σβήσουμε τις πυρκαγιές; Διότι αυτή η συζήτηση, τουλάχιστον, προκηρύχθηκε στις 15 του μηνός. Δεν έπρεπε να βάλει το ραντεβού ο Πρωθυπουργός στις 16.00'. Θα μπορούσε να το βάλει στις 18.00', στις 19.00'.

Ο Πρωθυπουργός, λοιπόν, θεωρεί ότι η συζήτηση στη Βουλή πρέπει να τελειώσει σε πέντε ώρες γιατί έχει κώλυμα, για το θέμα των πυρκαγιών οι οποίες κατέκαιαν τη χώρα για δεκαπέντε ολόκληρες μέρες. Δεν θέλω να σχολιάσω περισσότερο, δεν θέλω να μπω στην ουσία, αλλά θεωρώ ότι σήμερα απαξιώθηκε ο θεσμός του ελληνικού Κοινοβουλίου με συναίνεση όλων μας, κύριε Πρόεδρε. Είναι αδιανόητο αυτό, που συνέβη σε ένα έκτακτο γεγονός, σε μια πυρκαγιά που κατέκαψε τη χώρα, όπου είχαμε δύο νεκρούς, για να μην ξεχνιόμαστε, για να μη λέμε ότι δεν είχαμε νεκρούς. Είχαμε δύο νεκρούς, έναν με τα χωματουργικά κι έναν άλλο ακόμα.

Άρα θα έπρεπε, τουλάχιστον, σήμερα να μεταφέρει το ραντεβού του ο Πρωθυπουργός για δύο ώρες αργότερα. Δεν μπορεί να μιλάνε οι Αρχηγοί των κομμάτων και να λείπει ο Πρωθυπουργός αφού αυτός προκάλεσε την κουβέντα. Θα μπορούσε καλύτερα να πει να κλείσουμε στις 16.00' όπως κλείνει με το lockdown τα μαγαζιά. Έτσι όπως αποφασίζει για αυτό, να αποφασίζει και γι' αυτό. Δεν ξέρω πώς το δεχτήκατε, κύριε Πρόεδρε...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Δεν το αποφάσισε ο Πρωθυπουργός. Όλοι το αποφασίσαμε. Το ανακοίνωσα, τετραπλασιάσαμε τον χρόνο...

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Ρωτήθηκε κανείς από εμάς; Δεν ρωτήθηκε κανένας από εμάς εάν συμφωνούμε. Μην μου λέτε ότι συμφωνήσαμε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Το είπα στην αρχή στην ολομέλεια.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):** Α, επειδή το είπατε εσείς, συμφωνήσαμε. Είναι η λογική της πλειοψηφίας. Είναι η δημοκρατική λογική, αποφασίζουμε και διατάζουμε. Εντάξει, το προσπερνάω.

Αλλά δεν ξέρω πώς τα καταφέρνει κάθε φορά ο Πρωθυπουργός όταν μιλάω και τον ρωτώ εγώ να απαντά σε άλλο πρόσωπο. Είπε ο κύριος τάδε, ο κύριος τάδε, ενώ τον ρωτούσα εγώ συγκεκριμένα πράγματα. Το καταφέρνει κάθε φορά να ρωτάει ο Βελόπουλος και να απαντάει σε άλλους. Δεν το καταλαβαίνω.

Σήμερα λοιπόν έκανε εξαιρετικές αποκαλύψεις ο Έλληνας Πρωθυπουργός και δεν το κατάλαβε κανένας στο ελληνικό κοινοβούλιο. Δεσμεύτηκε -είπε ο ίδιος- ο Πρωθυπουργός της χώρας να τοποθετήσει έναν τεράστιο αριθμό ανεμογεννητριών. Δεν ξέρει όμως πού. Είναι απίστευτο αυτό που είπε ο Πρωθυπουργός. Διαβάστε τη δήλωσή του στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας κάνατε σήμερα το αγροτικό σας. Ήρθατε και φύγατε επειδή ήρθε ο Πρωθυπουργός και μένει μόνο ο κ. Ρουσόπουλος -είσατε και εσείς εδώ κύριε Υπουργέ, και δύο ακόμα- και ήρθατε να χειροκροτήσετε τον Πρωθυπουργό και να φύγετε. Θέλω να πω ότι είναι ασεβής η στάση τους όχι απέναντι στους Προέδρους των κομμάτων, αλλά απέναντι στις φωτιές, στις πυρκαγιές και στο κάψιμο της χώρας. Είναι ασεβεία αυτό, που κάνουν οι νεοδημοκράτες και οι υπόλοιποι Βουλευτές των υπολοίπων κομμάτων. Δεν το καταλαβαίνω ειλικρινά. Εγώ δεν έχω άλλο επάγγελμα πέραν των επιχειρήσεών μου. Για μένα η Βουλή είναι υποχρέωση και λειτουργήμα. Για κάποιους ενώ είναι η κανονική τους δουλειά, δεν έρχονται καν εδώ μέσα ή όταν έρχονται, έρχονται μόνο και μόνο για να χειροκροτούν τον Πρόεδρό τους. Είναι αδιανόητα πράγματα.

Έχετε καταλάβει τι είπε ο Πρωθυπουργός σήμερα; Αναρωτηθήκατε τι είπε ο Πρωθυπουργός; Έχει δεσμευτεί να βάλει 200% παραπάνω ανεμογεννήτριες στη χώρα. Το είπε ο ίδιος. Θέλει παραπάνω ενέργεια 200%. Άρα 200% παραπάνω ανεμογεννήτριες. Και δεν ενημέρωσε κανέναν. Δεν μας είπε πού δεσμεύτηκε, σε ποιους δεσμεύτηκε, γιατί δεσμεύτηκε πού θα μπούνε, ούτε ο ίδιος ξέρει και σηκώθηκε και έφυγε.

Εντάξει, δεν μας απάντησε παρά την πίεση του κ. Βαρουφάκη που έχει άλλη άποψη. Γιατί ο κ. Βαρουφάκης μερδεύει την ενέργεια. Το φυσικό αέριο είναι οικολογικό. Τέλος. Όποιος το καταλαβαίνει, το καταλαβαίνει. Δεν μιλάμε για μαζούτ και πετρέλαιο. Η εξόρυξη φυσικού αερίου είναι η οικολογική εξόρυξη. Και είναι αδιανόητο να προτιμούν κάποιοι να βάλουμε ανεμογεννήτριες που έχουν μέσα τοξικά απόβλητα, που έχουν τόνους τσιμέντο -για να μπει μια ανεμογεννήτρια χρειάζεται χίλιους τόνους τσιμέντο- και να μην επιλέγουν φυσικό αέριο. Δεν το καταλαβαίνω.

Και επειδή μιλάω με ειδικούς εμπειρογνώμονες μπορώ να προσκομίσω όλες τις έρευνες για αυτά που λέω. Γιατί η Ελληνική Λύση έχει έναν κανόνα. Όταν μιλάει στο ελληνικό Κοινοβούλιο, δεν μπορεί κανείς να το αμφισβητήσει γιατί είναι τεκμηριωμένο, δομημένο, οργανωμένο, σχεδιασμένο για να μην είναι ψεύτικο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Είδα να μαλώνουν ο κ. Τσίπρας με τον κύριο Πρωθυπουργό. Και ήθελα να ρωτήσω τι εννοούσε ο κ. Τσίπρας ότι τον κρατάει τον Πρωθυπουργό ο Τσουβάλας και ο Κολοκούρης. Κολοκούρης δεν λέγεται αυτός ο κύριος; Από πού τον κρατάει; Και αντί να πει ο Έλληνας Πρωθυπουργός ότι επειδή δεν με κρατάει κανείς συμφωνώ με την Ελληνική Λύση και κάνω εξεταστική επιτροπή, έκανε γαργάρα για ακόμη μία φορά. Και πάλι δεν έκανε εξεταστική επιτροπή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Άρα, λοιπόν, φτάνει ο ΣΥΡΙΖΑ να λιοδορεί το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας την παράταξη αυτή του Κωνσταντίνου Καραμανλή του δημιουργού, του γενάρχη τους. Είναι απίστευτο αυτό που συμβαίνει. Πώς ανέχονται Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας να τους λιοδορεί ο ΣΥΡΙΖΑ και να τους κουνάει το δάχτυλο για επιλογές του ΣΥΡΙΖΑ αποτυχημένες όπως έλεγαν προεκλογικά οι της Νέας Δημοκρατίας και πετυχημένες μετεκλογικά και όλοι αυτοί να μην έχουν καμμία σχέση με το σώμα της Νέας Δημοκρατίας; Δεν το καταλαβαίνω. Δεν μπορώ να καταλάβω.

Και να το πω ωμά. Σας διασύρουν, σας λιοδορούν, καλά να πάθετε, αφού το επιτελικό κράτος είναι χτισμένο σε μη νεοδημοκράτες και στελέχη. Δεν γίνεται αλλιώς. Καλά να πάθετε.

Να καταλάβετε τώρα τα ψέματα, που λένε μέσα στην Βουλή. Δεν ντρέπονται που λένε ψέματα; Ζητώ συγγνώμη, αλλά το λέω έτσι ωμά: Δεν ντρέπεται να λείψω ψέματα ο Πρωθυπουργός; Εδώ έχω το dvd του κ. Δένδια ο οποίος είπε σε ξένο τηλεοπτικό σταθμό ότι δεν κάνουμε εξόρυξη φυσικού αερίου. Ο Πρωθυπουργός δεν μου απάντησε αν ρωτήθηκε ο ίδιος από τον κ. Δένδια για να το πει. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά και είναι και οι δηλώσεις του κ. Σπανού για να μην λείψω ψέματα ο Έλληνας Πρωθυπουργός.

Και δεν τον αποκαλώ ψεύτη. Γιατί είμαι, τουλάχιστον, εγκρατής στους χαρακτηρισμούς μου και στις προσωπικές επιθέσεις. Το βίντεο είναι εδώ και διαβάζω τη δήλωση Σπανού: «Κληθήκαμε να σβήσουμε μία φωτιά μόνη μας χωρίς αεροπλάνα, χωρίς ελικόπτερα, χωρίς επίγεια πυροσβεστικά μέσα με πάρα πολλές περιπτώσεις, που μαρτυρούν αμέτρητοι συμπολίτες μας ότι τα λιγότερα επίγεια μέσα είχαν εντολή μη κατάσβεσης!» Το καταλαβαίνετε; Σταματώ εδώ να μην την διαβάσω όλη.

Εδώ λοιπόν ή ο κ. Σπανός είναι ανόητος και κακώς τον επιλέξατε για Περιφερειάρχη κοινώς βλαξ -δεν το πιστεύω- ή λέει ψέματα και πάλι κακώς τον επιλέξατε. Όπως και να έχει, κακώς τον επιλέξατε. Και σας έχει αδειάσει και ένας εισαγγελέας δεν παρεμβαίνει. Το ότι το διόρθωσε μετά ήταν βέβαιο ότι θα το διορθώσει. Δεν περιμένα κάτι από έναν ο οποίος λιποψυχεί στη μάχη. Καιγόταν η Στερεά Ελλάδα και η Εύβοια και ο κ. Σπανός ήταν αλλού για αλλού.

Τα λέω για να καταλάβετε ότι έτσι δεν γινόμαστε πιστευτοί. Το 55% των πολιτών δεν ψηφίζουν. Και θα σας το πω ωμά, δικαιολογημένα είναι αγανακτισμένοι και δεν ψηφίζουν. Εμείς λοιπόν εκλιπαρούμε, ζητούμε από αυτό το 55% των Ελλήνων να ρίξει ένα ράπισμα στις επόμενες εκλογές στα συστημικά κόμματα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Το 55% των Ελλήνων, που απογοητεύτηκαν ζητούμε να στηρίξουν άλλες εναλλακτικές, άλλες προτάσεις. Και δεν εννοώ να ψηφίσουν μόνο Ελληνική Λύση εν πάση περιπτώσει. Δεν έχω τέτοια έπαρση και αλαζονεία. Ας ψηφίσουν μικρότερα κόμματα, για να στείλουμε ένα μήνυμα ότι τέρμα το ψέμα, τέρμα η υποκρισία, τέρμα η μισή αλήθεια εδώ μέσα.

Και ο Πρωθυπουργός μου απήγγησε για τα αεροσκάφη. Αλλά κύριοι Υπουργοί, το πρόβλημα δεν είναι ότι εμείς γνωρίζουμε καλά το αντικείμενο. Έτσι είπε ο Πρωθυπουργός. Είπε ο Πρωθυπουργός ότι γνωρίζει καλά ο κ. Βελόπουλος το αντικείμενο των πτητικών μέσων. Αυτό δεν είναι πρόβλημα. Όποιος μπορεί και διαβάζει, μαθαίνει. Όποιος ψάχνει και ερευνά, ξέρει. Όποιος έχει σχέδιο, προγραμματίζει. Αυτό είναι η Ελληνική Λύση. Το πρό-

βλημα είναι ότι σύμβουλοι του Πρωθυπουργού, οι επιτελικοί του από τα άλλα κόμματα δεν γνωρίζουν και νομίζουν ότι γνωρίζουν.

Στις 31 Ιουλίου του 2018 -δεν είναι εδώ ο ΣΥΡΙΖΑ, ήθελα τον κ. Τσίπρα να ρωτήσω- η ιαπωνική εφημερίδα «ΝΙΚΚΕΙ» μίλούσε για προμήθεια αεροσκαφών όχι Καναντέρ, αμφίβια πυροσβεστικά από την Ιαπωνία -«SHINMAIYA», έτσι λέγεται ιαπωνικά- τα US-2. Είναι πυροσβεστικά πολύ καλύτερα από τα Καναντέρ, αλλά περιέργως με το που ανέλαβε η Νέα Δημοκρατία σταμάτησε την ιστορία μετά από ένα οκτάμηνο. Άρα μπορούμε να πάρουμε πυροσβεστικά.

Γιατί ξέρετε ποια είναι δικαιολογία; Ότι τα Καναντέρ δεν έχουν γραμμή παραγωγής και ότι πρέπει να κάνουμε μεγάλη προμήθεια Καναντέρ και πρέπει να σκεφτούμε με άλλους μαζί. Μα, οι Ιάπωνες μας δίνουν και πέντε και έξι και επτά. Τι μας κρατάει λοιπόν και δεν αγοράζουμε από εκεί και πρέπει να πάρουμε μόνο από τον Καναδά; Άρα, λοιπόν, όχι μόνο γνωρίζουμε καλά, αλλά ξέρουμε πολύ καλύτερα από πολλούς μέσα στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας τα βρώμικα παιχνίδια, που παίζονται με τις προμήθειες. Και σταματώ εδώ και εάν θέλει ο κ. Χαρδαλιάς να του δώσω και τα στοιχεία, γιατί συνομίλησαν στελέχη του Υπουργείου και είπαν ότι ξεκινάει η διαδικασία και πάγωσε ξαφνικά. Μίλησα με τον Ιάπωνα -δεν θα πω ποιον- ο οποίος έχει σχέση με την εταιρεία.

Το πρόβλημα με την Ελλάδα ξέρετε ποιο είναι ότι είμαστε στο NATO και δεν μπορούμε να πάρουμε άλλα αεροσκάφη εκτός NATO. Θα ήταν η πρώτη φορά που θα πουλούσε η Ιαπωνία αεροσκάφη. Το ξέρω το θέμα, κύριε Χαρδαλιά. Το θέμα είναι άλλο. Θα μπορούσατε, κύριε Χαρδαλιά να νοικιάσετε περισσότερα αεροσκάφη πυροσβεστικά. Νοικιάσατε λίγα. Αυτό ήταν το πρόβλημα. Γιατί ξέρετε και εσείς καλύτερα από εμένα ότι σαράντα ετών αεροσκάφος δεν μπορεί να πετάει όπως ένα καινούργιο. Δεν γίνεται ό,τι και να κάνει ο Χαρδαλιάς και ο Χρυσοχοϊδης. Και μανιφέλα να βάλουν από πίσω δεν πρόκειται να πετάξει το αεροπλάνο re παιδιά.

Του λέω του Πρωθυπουργού και έχω δίκιο. Θα οδηγούσε αυτοκίνητο τριάντα ετών με εκατόν σαράντα χιλιόμετρα; Και μου είπε πως όχι. Ε, λοιπόν, πώς θα πετάξει ο ήρωας πιλότος με τριάντα πέντε ή σαράντα; ετών αεροσκάφη; Τα Πετζετέλ είναι σαράντα δύο χρονών αεροσκάφη.

Και επειδή κουνάω το δάχτυλο στους κυρίους και όλοι τους κουνάμε το δάχτυλο, είπα στον Πρωθυπουργό μία απλή πρόταση. Να κάτσουν όλα μαζί τα κόμματα από έναν εκπρόσωπο να προτείνουν πράγματα. Και εμείς δεν ήρθαμε να μαλώσουμε κανέναν. Γιατί εδώ ήρθαν σήμερα ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Δημοκρατία, τα δύο μεγάλα κόμματα και έκαναν ένα παιχνίδι επικοινωνιακό για να παίξουν το βράδυ στα κανάλια.

Μάλωσαν, αντιπαρατέθηκαν, συγκρούστηκαν, θα πουν το βράδυ στα δελτία των ειδήσεων. Ξέρετε γιατί συγκρούστηκαν σήμερα ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Δημοκρατία; Για το ποιος έκανε το λιγότερο κακό στη χώρα και αυτό είναι που με ενοχλεί. Εμείς θα αγωνιζόμαστε για το καλύτερο στη χώρα, εμείς θα αγωνιστούμε για το καλύτερο στην Ελλάδα και για τους Έλληνες. Αυτή είναι η διαφορά μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Άκουσα ειρωνικά σχόλια για το «112». Μάλωσαν για το ποιος έκανε το «112». Ο Χριστός και η Παναγία! Λέει ο ένας, το σχεδιάσαμε εμείς, το υλοποιήσατε εσείς. Όχι, λέει ο άλλος, εσείς το ξεχάσατε, εμείς το κάναμε καλύτερα. Στο τέλος θα χρειαστούμε όλοι εδώ μέσα, για να το πω κομπιά, το «166» για να μας πάρει σε ημιπρόθυμη κατάσταση. Δηλαδή, είναι απίστευτα αυτά που συμβαίνουν εδώ, δεν τα καταλαβαίνω εγώ.

Προκάλεσα τον Πρωθυπουργό και δεν μου απάντησε πάλι. Το ΦΕΚ για τους σεισμόπληκτους στη Σάμο ξέρετε πότε το δημοσίευσαν; Ακούστε εδώ, γιατί απάτες γίνονται έτσι και αλλιώς, οι πολιτικές απάτες όμως αποκαλύπτονται. Στις 20 Αυγούστου 2021. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά. Πότε ζήτησε ο Πρωθυπουργός να κάνουμε τη σημερινή κουβέντα; Στις 15 του μηνός. Το πήραν χαμπάρι ότι οι Σάμιοι δεν αποζημιώθηκαν και έβγαλαν το ΦΕΚ. Ορίστε, το αφήνω εδώ στα Πρακτικά. Αυτό είναι το επιτελικό κράτος της Νέας Δημοκρατίας!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομι-

λίας του κυρίου Προέδρου της Ελληνικής Λύσης)

Κλείνω εδώ, γιατί δεν προλαβαίνω, αν και ήθελα να κάνω σεμινάρια για τις ανεμογεννήτριες. Καταθέτουμε ως κόμμα τις προτάσεις μας, τη μελέτη σκοπιμότητας. Είναι όλες οι προτάσεις συγκεκριμένες, συγκροτημένες και τις καταθέτουμε εδώ στα Πρακτικά της Βουλής. Είναι προτάσεις για εθνικό σχέδιο αντιπυρικής προστασίας. Είναι περίπου εξήντα πέντε σελίδες και θα τις καταθέσω στα Πρακτικά. Είναι βήμα-βήμα τι πρέπει να κάνουμε. Αυτό σημαίνει σοβαρό κόμμα. Κόμμα σημαίνει αφήνω τις προτάσεις μου γραμμένες για να τις πάρει η Κυβέρνηση, να τις δει, να τις ελέγξει, να τη βοηθήσω, να την κάνω με τη βοικέντρα μου να αντιληφθεί τι σημαίνει σοβαρότητα.

Εδώ, λοιπόν, η Ελληνική Λύση για ακόμη μία φορά καταθέτει προτάσεις. Δεν ήλθαμε εδώ για να κάνουμε αντιπολίτευση, ούτε να συσπειρώσουμε τους κομματικούς μας ψηφοφόρους μόνο και μόνο για να κάνουμε παιχνίδι επικοινωνιακό. Ήλθαμε για να βοηθήσουμε την πατρίδα, ήλθαμε για να βοηθήσουμε την Ελλάδα, ήλθαμε και θα μείνουμε για να βοηθήσουμε την πατρίδα, την Ελλάδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Εδώ έχουμε τη μελέτη σκοπιμότητας για ανάκληση επενδύσεων για τα αιολικά πάρκα, γιατί είναι ρυπογόνα. Θα την καταθέσω και αυτήν στα Πρακτικά, γιατί μόνο με στοιχεία μιλάμε.

Κλείνω με κάτι που άκουσα από τον Πρωθυπουργό. Δεν μπορεί να λείψουν οι μισές αλήθειες. Πρώτη φορά βλέπω πολιτικό Αρχηγό, Πρωθυπουργό της χώρας, να λείψουν οι μισές αλήθειες! Τι μας είπε, όπως και πολλά στελέχη της Νέας Δημοκρατίας; Μας είπε ότι οι ανεμβολίαστοι στις ΜΕΘ είναι περισσότεροι από τους εμβολιασμένους. Αυτό μας είπε. Έχω εδώ τη δήλωσή του κ. Σκέρτσου από το Facebook και τη διαβάζω: «Κάποιος, κρίνοντας μόνο τους απόλυτους αριθμούς, θα έλεγε ότι το εμβόλιο δεν είναι αποτελεσματικό, διότι οι εμβολιασμένοι, που διασωληνώθηκαν είναι περισσότεροι από τους ανεμβολιαστούς». Είναι εδώ. Ποιον να πιστεύω; Όχι, μη μου κάνετε έτσι εμένα, γιατί θα μπορούσα να πω και άλλα περισσότερα. Δεν θα μείνω εδώ, θα πω ένα πράγμα όμως. Είναι αντιδημοκρατικό να λες στον άλλον «πλήρωνε το self test σου» και επειδή δεν έχει να το πληρώσει, να βγαίνει Υπουργός σας, κύριε συνάδελφε, και να τον αποκαλεί τσαμπατζή. Ποιον; Αυτόν που πλήρωνε ασφαλιστικές εισφορές τριάντα χρόνια, που πτώχευσε η χώρα, που πτώχευσε ο ίδιος, που του κόψατε μισθούς και συντάξεις, τώρα που δεν μπορεί να το πληρώσει να τον αποκαλείτε τσαμπατζή! Τσαμπατζήδες είστε εσείς, που με τα λεφτά του ελληνικού λαού κάνετε πολιτική και με δανεικά κυρίως. Άντε, γιατί μέχρι εδώ φτάνει η ύβρις εναντίον των Ελλήνων! Κάποια στιγμή να σοβαρευτούμε. Φθάνει η ύβρις εναντίον της Ελλάδας και των Ελλήνων! Σταματήστε τον διχασμό!

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Πάμε τώρα στον κ. Γιάννη Βαρουφάκη, Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜέΡΑ25, ο οποίος εκφωνώντας τη δική του δευτερολογία θα ολοκληρώσει και τη σημερινή συζήτηση.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

**ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜέΡΑ25):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Στην πρωτολογία μου είχα πει ότι αυτή η συζήτηση έτσι όπως είναι δομημένη δεν τιμά το πρόβλημα, που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι εκεί έξω, είτε είναι πυροσβέστες είτε είναι κάτοικοι. Δυστυχώς, η εξέλιξη αυτής της συζήτησης έκανε ακόμη χειρότερη την όλη κατάσταση. Όχι μόνο έχουμε μία σειρά από μονολόγους, αλλά βλέπετε ότι ο Πρωθυπουργός έκανε την τριτολογία του, πριν όλοι οι υπόλοιποι, πλην του κ. Τσίπρα, κάνουμε τη δευτερολογία μας.

Κύριε Πρόεδρε, καταλαβαίνω ότι είχαμε συμφωνήσει κάποιες ώρες, ότι θα τηρηθούν κάποια χρονοδιαγράμματα. Στον κύριο

Πρωθυπουργό είχατε δώσει σαράντα λεπτά, μίλησε πενήντα πέντε λεπτά και μετά εγκαινιάζει τους υπόλοιπους ότι δεν κρατούν τους χρόνους. Ένα το κρατούμενο.

Δεύτερον, νομίζω ότι ήλθε η ώρα εσείς, ως Πρόεδρος της Βουλής -σας το λέω ως Βουλευτής που σας ψήφισε κίβλας-, να επιβάλλετε την απόλυτη τήρηση των χρονικών ορίων και με εμένα. Να κλείνετε και τα μικρόφωνα, όπως γίνεται στο Ευρωκοινοβούλιο. Δεν γίνεται να συμφωνούμε κάτι και μετά να μην το κάνουμε. Νομίζω ότι δεν θα διαφωνήσετε σε αυτό. Δεν είναι καθόλου αυταρχικό. Αυταρχικό είναι το να τραβήξουμε τους χρόνους έτσι, ώστε να μην ολοκληρώνονται οι διαδικασίες σωστά.

Τρίτον, σωστά είπε ο κ. Μητσοτάκης στον κ. Τσίπρα ότι δεν είναι δυνατόν την απάντηση, που θα του έδινε να την έχει κυκλοφορήσει πριν ακούσει τι είπε ο κ. Μητσοτάκης. Το ίδιο όμως ισχύει και για τον κ. Μητσοτάκη. Βλέπετε ότι κάνει τριτολογία πριν τις δευτερολογίες.

Τέλος πάντων, νομίζω ότι πρέπει να το ξανασκεφθούμε και το Προεδρείο να κάνει μία ειδική σύσκεψη για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αναδιαμορφωθεί η δόμηση αυτών των συζητήσεων. Αυτό το λέω χωρίς καμία απολύτως αντιπολιτευτική τάση.

Έρχομαι τώρα σ' αυτά που είπε ο κύριος Πρωθυπουργός, αν και δεν ξέρω εάν θα ακούσει ποτέ τις απαντήσεις μου. Έχει πολύ ενδιαφέρον, παρά το γεγονός ότι με τίμησε απαντώντας σε κάποια πράγματα, τι δεν απάντησε στη δευτερολογία του. Το τι δεν απάντησε έχει ίσως περισσότερο ενδιαφέρον απ' αυτό που απάντησε.

Πρώτον, εάν θυμάστε, έκανα μία συγκεκριμένη καταγγελία. Είπα ότι τα δενδρύλλια, τα οποία υποτίθεται ότι θα αναπτύσσονταν πάρα πολύ γρήγορα, είναι γενετικής τεχνολογίας «BAYER - MONSANTO». Δεν απάντησε σ' αυτό, δεν το διέψευσε. Ελπίζω να έχω άδικο, αλλά όταν ο Πρωθυπουργός μετά από μία συγκεκριμένη καταγγελία δεν τολμά να μου πει ότι έχω άδικο, ουσιαστικά το επιβεβαιώνει. Εάν διαβάσετε το δελτίο Τύπου του κ. Χατζηδάκη της 30<sup>ης</sup> Νοεμβρίου 2020, μιλά για 310 εκατομμύρια τα οποία θα πάνε για την αναδάσωση πεντακοσίων χιλιάδων στρεμμάτων. Ο κύριος Πρωθυπουργός μίλησε για πολύ περιορισμένη αναδάσωση. Πεντακόσιες χιλιάδες στρέμματα, λείπει, με τριάντα εκατομμύρια πιστοποιημένα δενδρύλλια. Αυτή είναι η ανακοίνωση του κ. Χατζηδάκη. Ρωτήστε, παρακαλώ, εσείς της Κυβέρνησης, τον συνάδελφό σας τι σημαίνει πιστοποιημένα δενδρύλλια. Εγώ θα σας πω τι σημαίνει. «BAYER - MONSANTO», αυτό σημαίνει. Σημαίνει η αρχή του τέλους των δασών και η αντικατάστασή τους από φυτείες. Μακάρι, να έχω άδικο! Πείτε μου όμως ότι έχω άδικο.

Κάτι άλλο στο οποίο δεν απάντησε ο κ. Μητσοτάκης. Εάν θυμάστε, τον προκάλεσα να το κάνει όπως η Μέρκελ. Όπως η κ. Μέρκελ μετά τη μεγάλη καταστροφή στην Ιαπωνία, στη Φουκοσίμα, είχε αλλάξει πλήρως ρότα και έκανε την ανακοίνωσή της στην Μπούτεσταγκ, στην ομοσπονδιακή βουλή, λέγοντας ότι μετά από αυτό το οποίο συνέβη στην Ιαπωνία τέλος στα πυρηνικά στη χώρα αυτή και ήταν ένα προσωπικό της στοίχημα αυτό, προσκάλεσα και προκάλεσα τον κ. Μητσοτάκη να πει το ίδιο πράγμα, αλλά για τις εξορύξεις. Δεν είναι δυνατόν να επικαλείται την κλιματική αλλαγή, δεν είναι δυνατόν να έχει γίνει αυτή η καταστροφή, που έγινε φέτος και ταυτόχρονα να μην απαντά στην πρόκλησή μου να βγει και να πει ότι ήταν λάθος η κύρωση των συμβάσεων για τις εξορύξεις, δεν θα εξορύξουμε τίποτα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Δεν το έκανε. Δεν το απάντησε, να μου πει ότι έχω άδικο. Τίποτα, στο ντούκου και αυτό!

Από τα δύο που απάντησε, το ένα θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι ήταν αστείο. Όταν αναφέρθηκα στην τροπολογία, που καταθέτει και ξανακαταθέτει και ξανά ξανακαταθέτει το ΜέΡΑ25, ότι όταν καίγεται ένα δάσος, για τριάντα χρόνια να απαγορεύεται η αλλαγή χρήσης, ακούσατε τι είπε ο Πρωθυπουργός σας; Το ακούσατε; Είναι εξωφρενικό! Συνειδητοποιείτε ότι έχετε έναν συνωμοσιολόγο ως Πρωθυπουργό; Είπε, δεν θα το περάσουμε αυτό, γιατί εάν το περάσουμε, μετά οι οικολόγοι θα κάνουν τα δάση για να μην τοποθετούνται ανεμογεννήτριες. Εάν αυτό δεν είναι το άκρον άωτον της συνωμοσιολογίας, εγώ δεν ξέρω τι είναι!

Ζούμε ή δεν ζούμε σε μία χώρα, που ξέρουμε πολύ καλά ότι στα καμένα έχουν κτισθεί και το γεγονός ότι μπορούν να κτιστούν και έχουν κτισθεί επί δεκαετίες κτίσματα στα καμένα ήταν κίνητρο για κάποιους να καίνε δάση; Κίνητρο όμως σε οικολογους να κάψουν δάση η τροπολογία του ΜέΡΑ25, που απαγορεύει την αλλαγή χρήσης γης των καμένων μόνο η παρουσία του κ. Μητσοτάκη μπορούσε να το σκαρφιστεί, εκτός εάν είναι κάποιος από τους λογογράφους του που το έγραψε. Οπότε, κύριε Μητσοτάκη, απολύστε τον ή απολύστε την.

Έρχομαι τώρα στο θέμα των ανεμογεννητριών. Εδώ έχουμε μία πάρα πολύ σημαντική συζήτηση να κάνουμε. Το ΜέΡΑ25 είμαστε απολύτως υπέρ των ανεμογεννητριών, εφ' όσον δεν είναι στη στεριά. Ο κ. Μητσοτάκης είπε ότι δεν αρκούν οι θαλάσσιες ανεμογεννήτριες. Κάνει πάρα πολύ μεγάλο λάθος. Εδώ θα έχουμε την ευκαιρία, θα φέρετε, λέει, νόμο για το κλίμα. Θα τα βάλουμε κάτω. Αλλά εμείς είμαστε ξεκάθαροι. Η δύναμη του ανέμου στο κέντρο του Αιγαίου, όχι μόνο είναι αρκετή στη βάση των πακτωμένων και των πλωτών θαλάσσιων ανεμογεννητριών για να καλύψει όλες τις ανάγκες της Ελλάδας, αλλά είναι υπεραρκετή, θα μπορούσε να καλύψει τις ανάγκες της δημιουργίας «πράσινου» υδρογόνου, όπως έχουμε καταθέσει από πέρυσι στη ΔΕΘ στο πλαίσιο της πρότασής του ΜέΡΑ25 για την «πράσινη» βιομηχανική επανάσταση.

Είναι αστείο να λέμε ότι χρειαζόμαστε χερσαίες ανεμογεννήτριες. Όταν βλέπουμε την Αθήνα από ψηλά, βλέπουμε ταράτσες οι οποίες θα μπορούσαν άνετα να είναι φωτοβολταϊκά σε συνδυασμό με τις θαλάσσιες πλωτές και πακτωμένες ανεμογεννήτριες. Δεν θα υπήρχε κανένας λόγος για νέες τεράστιες ανεμογεννήτριες στις βουκοκορφές και στα νησιά. Ο μόνος λόγος που γίνονται αυτές είναι γιατί συμφέρει συγκεκριμένες εταιρείες συμφερόντων φίλα προσκείμενες προς την «Μητσοτάκης Α.Ε.».

Είπε ο κ. Μητσοτάκης ότι «βρίσκουμε κοινό τόπο με το ΜέΡΑ25». Θα ήθελα πάρα πολύ να έχουμε βρει κοινό τόπο, αλλά δυστυχώς δεν υπάρχει πιθανότητα για τέτοιο κοινό τόπο. Εσείς παραδίδετε τα δάση στους αναδόχους, στην κάθε «ΤΕΡΝΑ» και στην κάθε «ΑΚΤΩΡ», στην κάθε «MONSANTO», όπως είπα προηγουμένως. Εμείς απαιτούμε βιοποικιλότητα εποπτευόμενη από τέτοιες πολιτών που αρνούνται να γίνουν δουλοπάροικοι της «ΤΕΡΝΑ» και της «ΑΚΤΩΡ», των ανάδοχων αρπακτικών ολιγαρχών.

Κύριε Πρόεδρε, έκανε και μία αναφορά ο Πρωθυπουργός στα θέματα, που σχετίζονται με τον εμβολιασμό και την πανδημία και είπε ότι η Αντιπολίτευση δεν έχει βάλει ακριβώς πλάτες στο θέμα του εμβολιασμού. Ελπίζω να μην μιλάει για το ΜέΡΑ25. Εμείς από την πρώτη στιγμή δηλώσαμε αναφανδόν υπέρ του εμβολιασμού. Κάναμε το εμβόλιο παντιέρα. Είχαμε και εσωτερικές εσωκομματικές συγκρούσεις γι' αυτό το θέμα. Είναι ξεκάθαρη γραμμή του κόμματός μας ότι το εμβόλιο αποτελεί δημόσιο αγαθό ύψιστης αξίας. Είμαστε το κόμμα, που έχουμε κάνει ότι μπορούμε να στηρίξουμε τον εμβολιασμό. Και αν σας κάνουμε κριτική, σας κάνουμε κριτική γιατί δεν τον έχετε στηρίξει εσείς αρκετά.

Μιλούσατε εσείς για πάνω από χίλια εμβολιαστικά κέντρα. Δεν τα είδαμε. Θέλαμε περισσότερα από αυτά που είδαμε. Μάλιστα, μίλησε ο κ. Μητσοτάκης για την καμπάνια μέσα από τη λίστα Πέτσα -την αμαρτωλή λίστα Πέτσα- για την ενημέρωση του κοινού. Ποια ενημέρωση του κοινού; Καμπάνια για το εμβόλιο δεν κάνατε. Η καμπάνια ήταν πριν το εμβόλιο. Δεν είμαστε εναντίον και της καμπάνιας. Έπρεπε να γίνει η καμπάνια και πριν το εμβόλιο για την τήρηση των μέτρων. Είμαστε εναντίον του να δοθεί έστω και ένα ευρώ στα κανάλια της διαφθοράς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Έχουν υποχρέωση συνταγματική να πληροφορούν τον κόσμο, αλλά μην μπλέξουμε στο θέμα το χρηματικό για τα κανάλια αυτήν τη στιγμή.

Πού είναι η καμπάνια υπέρ του εμβολίου με συγκεκριμένα στατιστικά στοιχεία; Πού είναι η προσπάθεια να βοηθήσετε τον εμβολιασμό μέσα από την πειθώ και την επιστήμη της στατιστικής; Θα σας δώσω ένα παράδειγμα. Το ακούσαμε από τον κ. Βελόπουλο πριν. Εμφανίζονται, λέει, πάρα πολλοί εμβολιασμένοι στις

ΜΕΘ. Εγώ θα σας το πω πιο χοντρά. Όταν θα έχουμε πετύχει να έχουμε πολύ μεγάλο ποσοστό εμβολιασμένων, η συντριπτική πλειοψηφία αυτών που θα είναι στις ΜΕΘ θα είναι εμβολιασμένοι και έτσι πρέπει να είναι.

Είναι το ίδιο με τις ζώνες ασφαλείας. Τι λέγαμε πάντα; Θυμάστε πόσα χρόνια μας πήρε να πείσουμε τους Έλληνες και τις Ελληνίδες να χρησιμοποιούν ζώνες ασφαλείας και τους μοτοσυκλετιστές κράνος. Ναι, όταν όμως όλοι πειστούν και χρησιμοποιούν τις ζώνες ασφαλείας και το κράνος, τελικά αυτοί, που σκοτώνονται και είναι στα νοσοκομεία και στο ΚΑΤ θα είναι αυτοί που φόραγαν ζώνη ασφαλείας. Δεν σημαίνει ότι δεν δουλεύει η ζώνη ασφαλείας. Αλλά αυτό το είπατε πουθενά; Κάνατε μία καμπάνια για να προετοιμάσετε τον κόσμο υπέρ του εμβολίου με αυτόν τον τρόπο; Όχι, τίποτα, γιατί εσείς πάτε στην καταστολή, κύριε Χρυσοχοΐδη. Κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, πάτε κατευθείαν στις απειλές.

Το θέμα ποιο είναι; Έχουμε ένα κόσμο εκεί έξω, που είναι διστακτικός απέναντι στο εμβόλιο. Εμείς, εγώ προσωπικά, το κόμμα μας, λέμε «Κάν' το. Δεν έχει σημασία ποιο είναι, κάν' το. Σώσε τον εαυτό σου, σώσε τον διπλανό σου...». Από την άλλη μεριά, πρέπει να τον αντιμετωπίσουμε ως πολίτη με δικαιώματα. Δεν μπορούμε να αρχίσουμε να τον απειλούμε, να του συμπεριφερόμαστε σαν να είναι τρίτης κατηγορίας άνθρωπος, σαν να είναι ηλίθιος, σαν να μην ξέρει τι του γίνεται. Χρειάζεται σεβασμός και στοιχειά. Αυτό χρειάζεται, όχι υποχρεωτικότητες, πέραν κάποιων συγκεκριμένων επαγγελματιών, όπως στα νοσοκομεία, όπως στα γηροκομεία.

Εμείς από την αρχή, έτσι κι αλλιώς, λέγαμε ότι είναι πολύπλοκη η μάχη εναντίον του κορωνοϊού. Θα χρειάζεται να φοράμε και μάσκες, θα χρειάζεται να κάνουμε τεστ και εμείς οι εμβολιασμένοι. Δεν μπορείτε να λέτε στον εμβολιασμένο «εσύ δεν θα χρειαστεί να ξανακάνεις ποτέ τεστ και άμα κάνεις, θα πρέπει να πληρώνεις από την τσέπη σου». Γι' αυτό μιλάγαμε για δημόσιο δίκτυο μαζικών τεστ από την πρώτη στιγμή της πανδημίας.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι έχουμε μία Κυβέρνηση σήμερα η οποία εξελέγη στη βάση ενός αφηγήματος: επιτελικό κράτος, αριστεία, αποτελεσματικότητα, ασφάλεια. Αυτά δεν ήταν τα βασικά, που προτεινάτε και τα οποία υποσχόσασταν στον ελληνικό λαό; Αυτά είναι όλα ερείπια. Πιο επιτελικό κράτος; Ποια αριστεία; Ποια αποτελεσματικότητα; Ποια ασφάλεια;

Κύριε Χρυσοχοΐδη, μια και είστε εδώ, δεν είναι ο κύριος Πρωθυπουργός, οπότε μιλάω σ' εσάς. Δεν είχαμε πυροσβέστες. Δεν είχαμε γιατρούς. Δεν είχαμε αστυνομικούς. Προσλάβατε αστυνομικούς, δεν προσλάβατε πυροσβέστες, δεν προσλάβατε νοσηλευτές και γιατρούς. Είμαστε σε μια κατάσταση αυτήν τη στιγμή, είναι λες και το σπίτι το οποίο καίγεται έχει ανάγκη από συναγερμό. Κάποιοι, που δεν καταλαβαίνει τι γίνεται αυτό θα νόμιζε βλέποντας αυτό που κάνετε. Και αφού ξεμεινάνε από την αριστεία, την αποτελεσματικότητα και κάνατε τον κόσμο να νιώθει ανασφαλής, φοβισμένος, επενδύετε στον φόβο.

Εμείς στον φόβο σας αντιπαραθέτουμε τη μετριοπαθή ανάλυση του τρόπου με τον οποίο η «Μητσοτάκης Α.Ε.» λειτουργεί εκ μέρους των εθνικών και υπερεθνικών νταβατζήδων, το ριζοσπαστικό σχέδιό μας για την «πράσινη» βιομηχανική επανάσταση και τη στήριξη μας στα κινήματα, στο «πράσινο» κίνημα, που γεννιέται σήμερα μέσα από τις στάχτες των δασών, στο νέο συνδικαλιστικό κίνημα, στο νέο φεμινιστικό κίνημα.

Σημασία όμως έχει πάνω απ' όλα, κύριε Πρόεδρε, για εμάς εδώ μέσα να ξανασκεφτούμε τον τρόπο με τον οποίο διεξάγουμε τις συζητήσεις μας και τον διάλογο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Βαρουφάκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη.

Πριν λύσουμε την συνεδρίαση, θα ήθελα να προβώ σε κάποιες ανακοινώσεις.

Πρώτον, οι Υπουργοί Εξωτερικών, Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατέθεσαν στις 19-8-2021 σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου Τροποποι-

ησης της Συμφωνίας για το Πρόγραμμα Συνεργασίας Διμερούς Αναπτυξιακής Βοήθειας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αλβανίας, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 20 Δεκεμβρίου του 2001».

Δεύτερον, ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών, οι Υπουργοί Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων κατέθεσαν στις 19-8-2021 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας για τη λήξη ισχύος των Διμερών Επενδυτικών Συμφωνιών μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Παραπέμπονται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Επιπλέον, οι Υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού και Επικρατείας, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών και Εσωτερικών, καθώς και ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη κατέθεσαν στις 23.8.2021 σχέδιο νόμου: «Κύρωση: α) της από 5.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου “Έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου πυρκαγιών” (Α' 138) και β) της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου “Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις” (Α' 143) και άλλες διατάξεις».

Παραπέμπεται στις συναρμόδιες Διαρκείς Επιτροπές.

Αυτές οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου παραπέμπονται σε συναρμόδιες Διαρκείς Επιτροπές. Αύριο, εδώ στην Αίθουσα της Ολομέλειας θα γίνει η συζήτηση. Δίνουμε την Αίθουσα της Ολομέλειας, γιατί είναι πολλές οι Επιτροπές, ώστε να μπορούν ασφαλώς να συνεδριάσουν εδώ. Την επόμενη Τρίτη θα έρθουν

για ψήφιση στην Ολομέλεια αυτές οι δύο κυρώσεις.

Τέλος, οι Υπουργοί Μετανάστευσης και Ασύλου, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Επικρατείας, καθώς και Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών και Εσωτερικών κατέθεσαν σήμερα, 28 Αυγούστου 2021, σχέδιο νόμου: «Αναμόρφωση διαδικασιών απελάσεων και επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, προσέλκυση επενδυτών και ψηφιακών νομάδων, ζητήματα αδειών διαμονής και διαδικασιών χορήγησης διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη».

Και αυτό το νομοσχέδιο παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Θα συζητηθεί την Παρασκευή στην αρμόδια επιτροπή και από βδομάδα θα έρθει και αυτό στην Ολομέλεια.

Κύριοι συνάδελφοι, ο Βουλευτής κ. Χρήστος Μπουκώρος ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας από την Παρασκευή 20 Αυγούστου 2021 έως την Παρασκευή 27 Αυγούστου 2021, για προσωπικούς λόγους στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας):** Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.06' λύεται η συνεδρίαση για την προσεχή Τρίτη 31 Αυγούστου 2021 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

**ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**